

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2006–2007)

FOR BUDSJETTÅRET 2007

Skatte-, avgifts- og tollvedtak

Innhold

	Omtalt side	Utkast til vedtak side
1 Hovedtrekkene i skatte- og avgiftsopplegget for 2007	7	
1.1 Hovedtrekk i skatte- og avgiftsopplegget	7	
1.2 Nærmere om skatte- og avgiftsopplegget	9	
1.3 Provenyvirkninger av forslaget til skatte- og avgiftsendringer	12	
1.4 Fordeling av offentlige skatte- og avgiftsinntekter	16	
2 Direkte skatter og avgifter til folketrygden	18	
2.1 Innledning	18	
2.2 Skatt fra lønnstakere og pensjonister	21	
2.2.1 Toppskatt	21	94
2.2.2 Standardfradrag	22	97
2.2.3 Særskilte skatteregler for trygdede mv.	24	97
2.2.4 Skatt på formue	25	94
2.2.5 Skattefaviserte pensjonsspareordninger	27	
2.2.6 Fradrag for fagforeningskontingent	27	
2.2.7 Skattlegging på Svalbard	27	
2.2.8 Skattefri grense ved arbeid i hjemmet	28	
2.2.9 Oppgave- og betalingsfrister	28	
2.2.10 Andre grenser og fradrag	29	
2.3 Næringsbeskatningen (inngår i kap. 5501)	29	
2.3.1 Jordbruksfradrag	29	
2.3.2 Skogfond	29	
2.3.3 Innløsning av festetomter	30	
2.3.4 Realisasjon av landbrukseiendom i sameie	30	
2.3.5 Skattlegging av gevinst ved vern av skog	30	
2.3.6 Taksering av skog	31	
2.3.7 Ligningsverdier av annen fast eiendom	31	
2.3.8 Fradrag for avsetninger til felleseid andelskapital i visse samvirke- foretak	32	
2.3.9 Grunnrenteskatten ved langsiktige kraftkontrakter	32	
2.3.10 Skattefradrag for kostnader til forskning og utvikling	32	
2.3.11 Avskrivning av faste installasjoner i bygg	37	
2.3.12 Skattlegging av rederier m.m.	38	
2.4 Endringer i kommunale og fylkeskommunale skattører og fellesskatt for 2007	38	95
2.5 Trygdeavgift og andre avgifter til folketrygden (kap. 5700 post 71 og 72)	39	97
2.5.1 Trygdeavgifter m.m.	39	100
2.5.2 Gjeninnføring av regionalt differensiert arbeidsgiveravgift	39	97
2.5.3 Redusert arbeidsgiveravgift for arbeidstakere eldre enn 62 år	44	100
3 Indirekte skatter	45	
3.1 Innledning	45	
3.1.1 Utvalg som skal vurdere særavgiftene	49	
3.2 Merverdiavgift mv. (kap. 5521 post 70)	49	102

	Omtalt side	Utkast til vedtak side	
3.2.1	Vurdering av ordningen med generell merverdiavgiftskompensasjon for kommunesektoren	49	
3.2.2	Merverdiavgift på matvarer	51	102
3.2.3	Kommunale havner tas inn i merverdiavgiftssystemet	52	
3.2.4	Snudd avregning ved innførsel	52	
3.2.5	Utvalg som skal vurdere merverdiavgiftsregelverket på kultur- og idrettsområdet	52	
3.2.6	Merverdiavgift på overnattingstjenester mv.	53	102
3.3	Avgift på alkohol (kap. 5526 post 70)	53	103
3.4	Avgift på tobakkvarer (kap. 5531 post 70)	55	104
3.5	Motorvognavgiftene (kap. 5536)	56	105
3.5.1	Innledning	56	
3.5.2	Omlegging av bilavgiftene i mer miljøvennlig retning	56	
3.5.3	Engangsavgift på motorvogner mv. (kap. 5536 post 71)	57	105
3.5.4	Årsavgift på motorvogner mv. (kap. 5536 post 72)	62	108
3.5.5	Vektårsavgiften (kap. 5536 post 73)	62	109
3.5.6	Omregistreringsavgift (kap. 5536 post 75)	63	111
3.5.7	Avgift på bensin (kap. 5536 post 76)	63	112
3.5.8	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåt (dieselavgift) (kap. 5536 post 77)	64	113
3.6	Avgift på båtmotorer (kap. 5537 post 71)	65	114
3.7	Avgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)	65	115
3.8	Grunnavgift på fyringsolje mv. (kap. 5542 post 70)	67	116
3.9	Avgift på smøreolje mv. (kap. 5542 post 71)	68	118
3.10	CO ₂ -avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70)	68	116
3.11	Svovelavgift (kap. 5543 post 71)	70	117
3.12	Avgift på utslipp av NO _x (kap. 5549 post 70)	71	122
3.13	Avgift på sluttbehandling av avfall (kap. 5546 post 70)	73	119
3.14	Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier (kap. 5547 post 70 og 71)	73	120
3.15	Avgift på klimagasser (kap. 5548 post 70)	74	121
3.16	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. (kap. 5555 post 70)	74	122
3.17	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. (kap. 5556 post 70)	74	123
3.18	Avgift på sukker mv. (kap. 5557 post 70)	75	124
3.19	Avgift på drikkevareemballasje (kap. 5559 post 70–74)	75	124
3.20	Dokumentavgift (kap. 5565 post 70)	75	125
3.21	Avgifter i telesektoren (kap. 5583 post 70)	76	126
3.22	Inntekter ved tildeling av konsesjoner (kap. 5309 post 29)	77	126
3.23	Avgifter i matforvaltningen (kap. 5576 post 70)	77	126
4	Toll	78	127
4.1	Innledning	78	
4.1.1	Tollinntekter	78	
4.2	Multilaterale forhandlinger i WTO	79	
4.3	Tollpreferansesystemet for utviklingslandene – GSP	79	
4.4	EØS-avtalen og de øvrige frihandelsavtalene	80	
4.4.1	Nye frihandelsavtaler	80	127
4.4.2	Forhandlinger med EU på landbruksområdet	81	
4.4.3	Transitt av fisk	81	
4.4.4	Utvidelse av Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS)	81	
4.4.5	EUs forslag om forhåndsvarsling ved inn- og utførsel av varer	81	
4.4.6	Laksesaken med EU	82	

	Omtalt side	Utkast til vedtak side
4.4.7 Utvidelse av det europeiske kumulasjonsområdet til middelhavslandene	82	
4.5 Forvaltning av tollregimet for landbruksvarer	82	
4.5.1 Administrative tollnedsettelse	82	
4.5.2 Fordeling av tollkvoter	83	
4.5.3 Fastsettelse av tollsatser for bearbejdede jordbruksvarer	83	
4.5.4 Tollvernet for korn	83	
4.5.5 Vedtak om bruk av beskyttelsestoll	83	
4.6 Regelverksendringer	84	
4.6.1 Tollregelverksprosjektet	84	
4.6.2 Utenlands bearbejding av landbruksvarer	84	
4.7 Endringer i tolltariffen	84	127
4.7.1 Endringer i tollsatsene i den norske tolltariffen	84	127
4.7.2 Nye oppdelinger i tolltariffen	85	127
4.7.3 Tekniske endringer i tolltariffen	85	127
5 Fordelingsvirkninger av skatte- og avgiftsopplegget for 2007	87	
5.1 Innledning	87	
5.2 Inntekts- og formuesfordelingen og skattesystemets progressivitet ...	87	
5.3 Fordelingsvirkninger av skatteopplegget for 2007	89	
5.4 Betydningen av skatte- og avgiftsopplegget for husholdningenes velferd	92	
Vedlegg		
1 Skattestatistikk for 2004	128	
2 Toll	142	
3 Forslag til nye oppdelinger og nye tollsatser for enkelte landbruksvarer	145	

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2006–2007)

FOR BUDSJETTÅRET 2007

Skatte-, avgifts- og tollvedtak

*Tilråding fra Finansdepartementet av 29. september 2006,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Hovedtrekkene i skatte- og avgiftsopplegget for 2007

1.1 Hovedtrekk i skatte- og avgiftsopplegget

Regjeringens mål for skatte- og avgiftspolitikken er å sikre inntekter til fellesskapet, bidra til rettferdig fordeling og et bedre miljø, fremme sysselsettingen i hele landet og bedre økonomiens virkemåte. Regjeringens skatte- og avgiftsopplegg for 2006 markerte starten på et linjeskifte i skatte- og avgiftspolitikken. Skattene og avgiftene ble skjerpet, og skattereformen ble gjennomført med en langt bedre fordelingsprofil enn i Bondevik II-regjeringens budsjettforslag.

Den nye retningen i skatte- og avgiftspolitikken føres videre i Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsendringer for 2007:

- Fellesgoder prioriteres framfor skattelettelse. Skatte- og avgiftsnivået skal, som varslet, bringes tilbake til 2004-nivå.
- Fordelingsprofilen i skatte- og avgiftssystemet styrkes.
- Miljøvennlig forbruk oppmuntres.
- Overprisede gebyrer reduseres.

Samtidig ivaretas systemendringene som ble gjennomført med skattereformen 2004–2006. Det sikrer

stabilitet og forutsigbarhet i skattesystemet, som er viktig for at det skal være attraktivt å investere og drive næringsvirksomhet i Norge. Et hovedmål med skattereformen var å få bukt med den utbredte og svært lønnsomme skattetilpasningen som følge av de store forskjellene i skattesatser mellom arbeidsinntekter og kapitalinntekter. De høyeste skattesatsene på lønnsinntekter ble derfor redusert, samtidig som innføring av utbytteskatt fra 2006 økte marginalskatten på aksjeinntekter med 20 prosentpoeng til vel 48 pst. Dermed ble forskjellen i skattesats på arbeidsinntekter og kapitalinntekter redusert så mye som nødvendig for å kunne løse problemet med skattetilpasning. Regjeringen vil følge skattereformen nøye, for å vinne kunnskap om de økonomiske, fordelingsmessige og administrative konsekvensene.

Fellesgoder framfor skattelettelse

Regjeringen legger vekt på å styrke tilbudet av offentlige fellesgoder i stedet for å gi skattelettelse. Gode offentlige velferdsordninger er særlig viktig for dem med de laveste inntektene. I tråd med dette har Regjeringen staket ut en ny kurs i skattepolitikken. Som varslet vil skattenivået være tilbake på

2004-nivå i 2007. Nettoprovenyet vil da øke med om lag 2 mrd. kroner påløpt fra 2006 til 2007. Regjeringen vil holde samlede skatter og avgifter uendret framover, og handlingsrommet i budsjettet vil bli brukt til å styrke velferdsordningene og fellesgodene.

Styrke fordelingsprofilen

I fordelingspolitikken må skatte- og avgiftssystemet ses i sammenheng med innsatsen på andre områder. Lavinntektsproblemer er sammensatte, og direkte støtteordninger er ofte mer målrettede enn skatte- og avgiftslettelse for å tilgodese vanskeligstilte grupper (lavinntektsgrupper, uføre, enslige forsørgere mv.) eller husholdninger i bestemte livsfaser (småbarnsfamilier, studenter, pensjonister mv.).

Regjeringen vil styrke fordelingsprofilen i skatte- og avgiftssystemet ytterligere i 2007. Regjeringen foreslår derfor endringer som sikrer at de med høye inntekter og formue bidrar mer til fellesskapet. I tillegg vil Regjeringen gi lettelse på lavere inntektsnivåer, selv om skattelettelse alene ikke løser problemene for dem med de laveste inntektene. For å styrke fordelingsprofilen foreslår Regjeringen blant annet økt minstefradrag for dem med lavere inntekter samt økt formuesskatt og toppskatt, som særlig vil gi økt skatt for dem med høye inntekter. Disse endringene vil ha gode fordelingsvirkninger, jf. tabell 5.1 i kapittel 5:

- De med bruttoinntekt under 400 000 kroner vil i gjennomsnitt få uendret eller redusert skatt, mens de med bruttoinntekt over 400 000 kroner får økt skatt.
- De største skattelettelsene går til dem med inntekter mellom 150 000 og 200 000 kroner, og utgjør i gjennomsnitt om lag 1000 kroner.
- De største skjerpelsene går til dem med bruttoinntekt over 1 mill. kroner, og utgjør i gjennomsnitt om lag 6800 kroner. Av dette kommer om lag 3200 kroner fra økt formuesskatt. Økningen i formuesskatten har i gjennomsnitt forholdsvis liten virkning for dem med inntekter under 600 000 kroner.
- I gjennomsnitt vil skatten reduseres med 0,4 prosentpoeng, til 7,3 pst. av bruttoinntekten, for dem med inntekt under 150 000 kroner. Gjennomsnittsskatten øker med 0,4 prosentpoeng, til 33,9 pst., for dem med inntekt over 1 mill. kroner.

Regjeringen foreslår også å øke merverdiavgiftssatsen på matvarer fra 13 til 14 pst. Det innebærer at provenyet øker med om lag 690 mill. kroner påløpt i 2007. Økningen i matmomsen og øvrige avgiftsen-

dringer gir små utslag på gjennomsnittlig forbruksutgift i ulike inntektsgrupper. Erfaringene fra tidligere endringer tilsier at ikke hele satsøkningen slår ut i økte priser til forbruker. I tillegg kan momsøkningen ses i sammenheng med økt minstefradrag for lavinntektsgrupper og økt fradrag for fagforeringskontingent. Skatte- og avgiftsopplegget har dermed samlet sett gode fordelingsvirkninger, jf. nærmere omtale i kapittel 5.

Økt satsing på miljø

Regjeringspartiene varslet i felleserklæringen fra Soria Moria en gjennomgang av skatte- og avgiftssystemet med sikte på å foreta endringer for å fremme mer miljøvennlig atferd. Regjeringen foreslår at det blir innført en avgift på NO_x-utslipp med tilhørende kompensasjonsordninger for en del berørte næringer fra 1. januar 2007. Dette er et viktig bidrag for å oppfylle Norges forpliktelser i henhold til Gøteborgprotokollen, som regulerer grenseoverskridende utslipp til luft.

For å unngå at gass benyttes til oppvarmingsformål framfor mer miljøvennlige alternativer foreslår Regjeringen at det innføres en CO₂-avgift på innlands bruk av gass til oppvarming mv. i boliger og næringsbygg fra 1. juli 2007. Bilavgiftene legges om i mer miljøvennlig retning ved at bilens CO₂-utslipp tas inn i beregningsgrunnlaget for engangsavgiften. Dette innebærer at biler med relativt lave CO₂-utslipp får lavere avgift.

Reduksjon av overprisede gebyrer

Finansdepartementet gjennomgår for tiden sektoravgifter og gebyrer, og mottar blant annet innspill fra de ulike departementene om gebyrer som er satt høyere enn de faktiske kostnadene som gebyrene er forutsatt å dekke. Regjeringen legger til grunn at endringer som nå foreslås i gebyrer som er satt høyere enn de faktiske kostnadene ved å produsere tjenestene, inngår i skatte- og avgiftsopplegget for 2007. Det foreslås at gebyrene for tvangsforretninger og gebyrene som kreves inn av Statens vegvesen for førerprøver, kjøretøykontroller mv., reduseres til kostnadsriktig nivå. Samlet lettelse i disse gebyrene anslås til 270 mill. kroner i 2007. Dette er første skritt på veien mot å fjerne overprising av gebyrer. Regjeringen vil vurdere nye skritt i denne retning i budsjettene framover.

Gjeninnføre ordningen med regionalt differensiert arbeidsgiveravgift

Norge har fått gjennomslag for å gjeninnføre regionalt differensiert arbeidsgiveravgift. Regjeringens forslag, som er godkjent av ESA, innebærer at nullsatsen for arbeidsgiveravgiften i Finnmark og Nord-Troms blir opprettholdt. I Tromsø og Bodø vil arbeidsgiveravgiftssatsen bli 7,9 pst. De øvrige kommunene i Troms og Nordland, samt alle kommunene i sone IV i Nord-Norge, får gjeninnført den generelle satsen på 5,1 pst. Kommunene i sone III og mer enn halvparten av kommunene i sone II får gjeninnført satser på hhv. 6,4 pst. og 10,6 pst. I de øvrige kommunene i sone II vil redusert arbeidsgiveravgiftssats videreføres innenfor en fribeløpsgrense.

1.2 Nærmere om skatte- og avgiftsopplegget

Inntektsbeskatningen

Regjeringen mener det er rom for å øke toppskatten gjennom reduserte innslagspunkt, samtidig som hensikten med systemendringene gjennom skattereformen ivaretas. Regjeringen foreslår derfor å endre innslagspunktene både i trinn 1 og trinn 2. Innslagspunktet i trinn 1 økes til 400 000 kroner. Denne økningen er mindre enn anslått lønnsvekst fra 2006 til 2007. Innslagspunktet i trinn 2 reduseres fra 750 000 kroner i 2006 til 650 000 kroner. Disse endringene vil føre til at om lag 65 000 flere vil betale toppskatt enn i dag, og at om lag 68 000 flere personer kommer opp i trinn 2 i toppskatten. De som har en personinntekt på nivå med eller lavere enn gjennomsnittlig lønn for en heltidsansatt, vil fortsatt ikke betale toppskatt. Samlet sett anslås forslagene å øke provenyet med om lag 1,2 mrd. kroner påløpt i 2007.

Regjeringen vil også i 2007 øke minstefradraget for å styrke fordelingsprofilen. Lettelsene gis ved å øke satsene i minstefradraget, slik at lettelsene tilfaller dem med lave inntekter. Også pensjonister vil få del i lettelsene i minstefradraget. Satsen i minstefradraget i lønnsinntekt økes fra 34 til 36 pst., mens satsen i minstefradraget for pensjonsinntekt økes fra 24 til 26 pst. Øvre grenser i minstefradraget økes om lag i takt med anslått lønnsvekst fra 2006 til 2007. Samlet lettelse i minstefradraget anslås til om lag 0,8 mrd. kroner.

Den nedre grensen for å betale trygdeavgift er 29 600 kroner i 2006. Det innebærer at den såkalte frikortgrensen er 30 000 kroner. Regjeringen fore-

slår å øke frikortgrensen til 40 000 kroner. Det gir en lettelse på 130 mill. kroner påløpt i 2007. Forslaget er viktig for studenter og skoleungdom.

Formuesskatt

Regjeringen vil videreføre arbeidet med å forbedre formuesskatten ved å utvide grunnlagene og øke bunnfradragene. Det vil gi økt likebehandling av ulike typer formue, og det blir større samsvar mellom en persons reelle formue og hvor mye vedkommende betaler i formuesskatt. Dette vil styrke fordelingsvirkningene av formuesskatten.

Regjeringen foreslår å øke ligningsverdiene for bolig, fritidseiendom og annen fast eiendom (utenom skog og kraftverk) med 10 pst. i 2007. En slik økning er nødvendig for å motvirke at den relativt sterke prisveksten på boliger igjen øker skjevhetene i formuesskatten. For annen fast eiendom foreslås en maksimumsgrense på 80 pst. for ligningsverdi som andel av markedsverdi. Samtidig endres takseringsreglene for skogeiendom, som innebærer at ligningsverdiene for skogeiendom i gjennomsnitt økes med i størrelsesorden én tredel.

Rabatten ved formuesverdsettelse av aksjer, aksjefond og grunnfondsbevis reduseres med 5 prosentpoeng til 15 pst., og rabatten for andeler i andre verdipapirfond enn aksjefond fjernes fra og med 2006.

For å kompensere pensjonister med lav inntekt for eventuell økt formuesskatt reduseres formuestillegget i skattebegrensningsregelen med 0,5 prosentpoeng til 1,5 pst. For å styrke fordelingsprofilen i formuesskatten ytterligere foreslår Regjeringen å øke bunnfradraget i formuesskatten fra 200 000 kroner til 220 000 kroner.

Samlet innebærer de nevnte forslagene til endringer i formuesskatten og formuestillegget en provenyøkning på om lag 400 mill. kroner påløpt i 2007 og 90 mill. kroner påløpt i 2006. Som varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2006 fjernes favoriseringen av individuelle livrenter i formuesskatten, jf. omtale av skattefaviserte pensjonsspareordninger nedenfor.

Skattefaviserte pensjonsspareordninger

Regjeringen foreslår å stramme inn i skattefaviserte pensjonsspareordninger. Som varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2006 avvikles formuesskattefritaket for individuelle livrenter, mens skattefaviseringen av nye innskudd i kollektive livrenter avvikles fra 1. januar 2007. Fradragsretten for nye premieinnbetalinger i individuell pensjonsavtale (IPA) avvikles fra 12. mai 2006. Samlet provenyøkning av

disse endringene anslås til 480 mill. kroner påløpt i 2007. Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

Fradrag for fagforeningskontingent

Regjeringspartiene varslet i felleserklæringen fra Soria Moria at fradraget for fagforeningskontingenten skal doubles fra nivået i 2005, som var 1800 kroner. Fradraget for fagforeningskontingenten ble økt med 450 kroner i 2006 og foreslås økt med ytterligere 450 kroner i 2007, til 2700 kroner. Forslaget innebærer en lettelse på 100 mill. kroner påløpt i 2007.

Arbeidsgiveravgift

Regionalt differensiert arbeidsgiveravgift er et treffsikkert regionalt virkemiddel direkte rettet mot sysselsetting og bosetting i distriktene. I 2004 ble ordningen med regionalt differensiert arbeidsgiveravgift lagt om etter pålegg fra ESA. Europakommisjonen og ESA har senere vedtatt nye retningslinjer for regionalstøtte som skal gjelde fra 1. januar 2007. De nye retningslinjene åpner for å benytte differensiert arbeidsgiveravgift under visse forutsetninger. Etter en tett dialog med ESA notifiserte Norge et forslag til ny ordning med differensiert arbeidsgiveravgift. ESA godkjente ordningen 19. juli 2006.

Regjeringens forslag innebærer at nullsatsen for arbeidsgiveravgiften i Finnmark og Nord-Troms blir opprettholdt. I Tromsø og Bodø vil arbeidsgiveravgiftssatsen bli 7,9 pst. De øvrige kommunene i Troms og Nordland, samt alle kommunene i sone IV i Nord-Norge, får gjeninnført den generelle satsen på 5,1 pst. Kommunene i sone III og mer enn halvparten av kommunene i sone II får gjeninnført den generelle satsen på hhv. 6,4 pst. og 10,6 pst. I de øvrige kommunene i sone II vil redusert arbeidsgiveravgiftssats videreføres innenfor en fribeløpsgrense.

I privat sektor vil den nye ordningen samlet omfatte mer enn 90 pst. av avgiftsfordelen i ordningen før omleggingen i 2004. Offentlig sektor vil også bli omfattet av den nye ordningen.

Regjeringen foreslår å videreføre 2003-satsene for fiskeri og landbruk i de kommunene som ikke får gjeninnført 2003-ordningen. Den nye ordningen vil få færre næringsunntak enn den tidligere ordningen. Kun deler av skipsbyggingsnæringen og produksjon av enkelte stålprodukter vil unntas fra den generelle differensieringen. Disse næringene kan betale lav sats innenfor en fribeløpsgrense.

Lokaliseringskriteriet foreslås endret etter krav

fra ESA. Tidligere var arbeidstakers bosted (skattested) avgjørende for hvilken sats differensiert arbeidsgiveravgift skulle beregnes etter. Den nye ordningen baserer seg på hvor arbeidsgivers virksomhet er lokalisert.

Regjeringen foreslår videre å legge om virkemidlene for å stimulere til et inkluderende arbeidsliv. Den reduserte arbeidsgiveravgiftssatsen for arbeidstakere over 62 år økes med 1 prosentpoeng. Forslaget anslås å øke provenyet med om lag 280 mill. kroner påløpt i 2007. Provenyet skal benyttes til å styrke ulike tiltak knyttet opp mot IA-avtalen, jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007) Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Landbruket

Regjeringen foreslår flere skatteendringer som vil bedre vilkårene for landbruket:

- Økt jordbruksfradrag, som varslet i jordbruksoppgjøret, gir en lettelse på 283 mill. kroner påløpt i 2007.
- Skattefordelen i ordningen med skogfond utvides. Forslaget anslås å innebære en samlet lettelse for landbruket på om lag 50 mill. kroner påløpt i 2007.
- Det innføres skattefritak for erstatninger ved vern av skog. Forslaget innebærer en lettelse på 10 mill. kroner påløpt i 2007.
- Det innføres betinget skattefritak ved all innløsning av festetomt. Forslaget anslås å gi en lettelse på 5 mill. kroner påløpt i 2007.
- Det innføres utvidet gevinstfritak for landbruks-eiendom i familiesameier. Forslaget vil ikke ha nevneverdig provenyvirkning.
- Det gjeninnføres fradrag for avsetninger til felleid andelskapital i visse samvirkeforetak, jf. nedenfor.

Skattefunn

Skattefunn er en rettighetsbasert skattefradragordning for forsknings- og utviklingskostnader i prosjekter godkjent av Norges forskningsråd. Senter for statlig økonomistyring har etter oppdrag fra Finansdepartementet evaluert økonomistyringen og administrasjonen av ordningen. Blant annet på bakgrunn av denne evalueringen vurderer Regjeringen tiltak for bedre økonomistyring i Skattefunn. Flere av tiltakene kan gjennomføres ved at Norges forskningsråd og Skatteetaten utarbeider bedre rutiner og interne retningslinjer for sin administrasjon av Skattefunn og for samarbeidet mellom etatene. Andre tiltak vil kreve endringer i forskriften til skatteloven § 16–40. I statsbudsjettet for 2007 fore-

slår Regjeringen at det innføres en øvre timesats og maksimalt antall timer pr. år for eget FoU-personell som kan føres i fradragsgrunnlaget. Forslagene anslås på usikkert grunnlag å øke provenyet med om lag 150 mill. kroner påløpt i 2007.

Miljøavgifter

Som varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2006 vil Regjeringen innføre en avgift på NO_x-utslipp fra 1. januar 2007. Avgiften skal bidra til å oppfylle NO_x-forpliktelsen i Gøteborgprotokollen. NO_x-avgiften settes i første omgang til 15 kroner pr. kg i 2007. Analyser av kostnadene ved å gjennomføre tiltak som reduserer NO_x-utslippene, viser at tilstrekkelige reduksjoner i 2010 først kan oppnås ved en marginal kostnad på 50 kroner pr. kg.

Innføringen av en NO_x-avgift må ses i sammenheng med kompensasjoner til enkelte berørte næringer. Regjeringen foreslår bl.a. å øke tilskuddene til finansiering av tiltak som reduserer NO_x-utslippene på skip og fiskefartøy. Forslaget er anslått å gi et nettoproveny på 520 mill. kroner påløpt i 2007.

I regjeringens politiske plattform fra Soria Moria ble det varslet at Regjeringen skal gjennomgå systemet for CO₂-avgiften for å hindre at bruk av gass til oppvarmingsformål utkonkurrerer mer miljøvennlige alternativer. Innenlands bruk av gass er ikke omfattet av CO₂-avgiften. Regjeringen foreslår å innføre CO₂-avgift på innenlands bruk av gass i husholdninger og kontorbygg mv., med virkning fra 1. juli 2007. Avgiften settes på samme nivå som CO₂-avgiften på lett fyringsolje, som for 2006 tilsvarer 200 kroner pr. tonn CO₂. Forslaget er anslått å øke provenyet med 6 mill. kroner påløpt i 2007.

I tilleggnummeret til Statsbudsjettet 2006 ble det varslet en omlegging av bilavgiftene i mer miljøvennlig retning i budsjettet for 2007. Regjeringen foreslår at CO₂-utslipp erstatter slagvolum som beregningsgrunnlag i engangsavgiften fra 1. januar 2007. Hensikten er å oppmuntre til kjøp av biler med lave CO₂-utslipp. Regjeringen ønsker å beholde effekt som beregningsgrunnlag i 2007. De mest kostbare bilene er ofte kjennetegnet ved høy effekt. Kjøretøyets vekt beholdes også som avgiftsgrunnlag, bl.a. fordi det er en sammenheng mellom høy vekt og den skaden en påfører andre i en kollisjon. Omleggingen av engangsavgiften i 2007 innebærer en lettelse på om lag 25 mill. kroner. Det tas sikte på å fortsette omleggingen av bilavgiftene i kommende budsjetter.

I Revidert nasjonalbudsjett 2006 klargjorde Regjeringen praktiseringen av gjeldende avgiftsreguleringer for E85 (høyinnblandet bioetanol) og ga et

midlertidig fritak for engangsavgift på hydrogenbiler. Samtidig ble det varslet fritak for CO₂-avgift for andel bioetanol i bensin. Andel bioetanol i bensin fritas dermed for CO₂-avgift fra 1. januar 2007. Forslaget antas å gi en lettelse på 14 mill. kroner i 2007.

Overprisede gebyrer og sektoravgifter

Bruken av gebyrer og sektoravgifter til å finansiere statlige myndighetshandlinger har fått et betydelig omfang. Statens årlige inntekter fra slik brukerbetalning er mellom 6 og 7 mrd. kroner, hvorav over 5 mrd. kroner kommer fra gebyrer. Finansdepartementet fastsatte i juni 2006 nye retningslinjer som klargjør hvilke vilkår som må oppfylles dersom det skal innføres gebyr- eller sektoravgiftsfinansiering på et område. Retningslinjene trådte i kraft umiddelbart for nye ordninger, mens det tas sikte på gradvis tilpasning av eksisterende ordninger. Innføringen av de nye retningslinjene innebærer også et tydeligere budsjettmessig skille mellom gebyrer og sektoravgifter.

Prosessen med tilpasning er allerede i gang. Som en del av skatte- og avgiftsopplegget for 2007 foreslår Regjeringen å redusere overprisede gebyrer med 270 mill. kroner, jf. omtale i avsnitt 1.1. Regjeringen vil fortsette dette arbeidet i kommende budsjetter. Det vises til nærmere omtale i St.prp. nr. 1 (2006–2007) Statsbudsjettet.

Andre endringer i skatter og avgifter

Regjeringen foreslår også en rekke andre skatte- og avgiftsendringer:

- Det skattefrie beløpet for arbeid i hjemmet som ikke er knyttet til næring, økes fra 1000 til 2000 kroner. Lettelsen anslås til 5 mill. kroner påløpt i 2007.
- Det innføres skattefradrag for personer som er skattemessig bosatt på Svalbard, på inntil 7200 kroner, tilsvarende et fradrag i lønnsinntekt på om lag 60 000 kroner pr. person. Endringen har virkning fra 2006 og innebærer en lettelse på 13 mill. kroner påløpt i 2006.
- Det gjeninnføres fradrag for avsetninger til felleseid andelskapital i visse samvirkeforetak. Hensikten med ordningen er å redusere skatten for foretak i det såkalte etablerte samvirket innenfor jordbruk, fiskeri og forbrukersektoren. Forslaget anslås å redusere provenyet med 30 mill. kroner påløpt i 2007.
- Enkelte beløpsgrenser videreføres nominelt, herunder sjømanns- og fiskerfradraget, det særskilte fradraget i arbeidsinntekt (lønnfradraget), foreldrefradraget og særfradraget for al-

- der og uførhet. I tillegg kommer samlede samspillvirkninger av forslaget. Samlet provenyøkning anslås til 210 mill. kroner påløpt.
- Kommunale havner tas inn i merverdiavgiftssystemet. Forslaget anslås å gi en lettelse på 70 mill. kroner påløpt i 2007.
- Dieselavgiften utvides til å omfatte fritidsbåter. Forslaget gir et merproveny på 22 mill. kroner påløpt i 2007.
- Ved samlivsbrudd fritas samboere fra dokumentavgift. Forslaget gir en lettelse på 100 mill. kroner påløpt i 2007.
- Enkelte betalingsfrister for merverdiavgift og etterskuddsskatt mv. endres. Netto provenyøkning anslås til 248 mill. kroner påløpt i 2007.
- Avgiften på alkoholfrie drikkevarer legges om. Forslaget anslås å øke provenyet med 60 mill. kroner påløpt i 2007.

- Skinnegående transport fritas fra el-avgift. Netto provenytap anslås til 35 mill. kroner påløpt i 2007.
- Enkelte satser i avgiften på forbrenning av avfall justeres. Justeringene medfører en provenyøkning på 11 mill. kroner påløpt i 2007.

1.3 Provenyvirkninger av forslaget til skatte- og avgiftsendringer

Tabell 1.1 viser de beregnede provenyvirkningene av Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsendringer for 2007.

Provenyvirkningene er beregnet i forhold til et referansesystem for 2007. Referansesystemet for skatt er basert på 2006-regler, men der alle inntektsgrenser er justert til 2007-nivå med anslått lønnsvekst på 4½ pst. Det innebærer at en skattyter

Tabell 1.1 Anslåtte provenyvirkninger av forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2007. Anslagene er regnet i forhold til referansesystemet for 2007. Negative tall betyr lettelser. Mill. kroner

	Påløpt	Bokført
1. Toppskatten, minstefradraget og trygdeavgiften	240	195
Øke innslagspunktet i trinn 1 til 400 000 kroner (underregulering)	745	600
Redusere innslagspunktet i trinn 2 til 650 000 kroner	445	355
Øke satsene i minstefradraget for lønnsinntekt og pensjonsinntekt til henholdsvis 36 og 26 pst.	-820	-655
Øke nedre grense for å betale trygdeavgift til 39 600 kroner (og dermed frikortgrensen til 40 000 kroner)	-130	-105
2. Formuesskatten m.m.	400	425
Øke ligningsverdiene av bolig, fritidseiendom og annen fast eiendom (utenom skog og kraftverk) med 10 pst. Redusere formuestillegget i skattebegrensingsregelen til 1,5 pst. Øke bunnfradraget i formuesskatten til 220 000 kroner.	120	100
Redusere rabatten ved formuesverdsettelse av aksjer til 15 pst.	280	225
Fjerne rabatten ved formuesverdsettelse av andeler i verdipapirfond som ikke er aksjefond fra og med inntektsåret 2006	0	90
Øke formuesverdsettelsen av skog	0	10
3. Skattefaviserte pensjonsspareordninger (varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2006)	480	540
Avvikle skattefavisering av individuelle og kollektive livrenter	350	360
Avvikle fradragsretten for nye premieinnbetalinger i IPA fra 12. mai 2006 ¹	130	180
4. Særlige fradragsordninger	-100	-100
Øke fradraget for fagforeningskontingent med 450 kroner til 2700 kroner	-100	-100
5. Næringsbeskatningen	-228	-333
Gjeninnføre og legge om den differensierte arbeidsgiveravgiften ²	0	0
Øke arbeidsgiveravgiften for arbeidstakere over 62 år (IA-avtalen) ³	0	0
Øke jordbruksfradraget	-283	-283
Utvide ordningen med skogfond	-50	-50
Innføre betinget skattefritak på gevinst ved all innløsning av festetomt	-5	0
Innføre skattefritak for erstatninger ved vern av skog	-10	0
Gjeninnføre skattefritak for avsetninger til felleseid andelskapital i visse samvirkeforetak	-30	0

Tabell 1.1 forts.

	Påløpt	Bokført
Bedre økonomistyringen i Skattefunn	150	0
6. Merverdiavgiften	620	505
Øke merverdiavgiftssatsen på matvarer fra 13 til 14 pst.	690	575
Ta kommunale havner inn i merverdiavgiftssystemet ⁴	-70	-70
7. Bilavgifter	-25	-23
Legge om engangsavgiften	-25	-23
8. Miljø- og energiavgifter	510	447
Innføre NO _x -avgift, delvis kompensasjon ⁵	520	440
Innføre CO ₂ -avgift på gass fra 1. juli 2007	6	5
Frita bioetanol for CO ₂ -avgift	-14	-13
Frita skinnegående transport for el-avgift ⁶	-35	-15
Endre satser i avgiften på forbrenning av avfall	11	10
Innføre dieselavgift på fritidsbåter	22	20
9. Sektoravgifter og overprisede gebyrer m.m.	-267	-267
Redusere overprising av gebyrer	-270	-270
Endre sektoravgifter	3	3
10. Andre endringer	413	386
Øke skattefri beløpsgrense ved arbeid i hjemmet til 2000 kroner når dette ikke er knyttet til næringsvirksomhet	-5	-4
Innføre særskilt skattefradrag på Svalbard (varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2006)	0	-13
Endre betalingsfrister for merverdiavgift og etterskuddsskatt mv.	248	278
Legge om avgiften på alkoholfrie drikkevarer	60	55
Frita samboere for dokumentavgift ved overføring av hjemmel til felles bolig ved samlivsbrudd	-100	-100
Videreføre nominelle beløpsgrenser og samspillseffekter	210	170
Nye skatte- og avgiftsøkninger i 2007⁷	2 043	1 775
Tidligere vedtak⁸	-21	-659
Vedtak i forbindelse med Nasjonalbudsjettet 2006 (inkl. tilleggspop.)	65	-489
Vedtak i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2006	-43	-120
Utvide taxfreekvoten	-43	-50
Samlet provenyvirkning i 2007	2 022	1 116

¹ Samlet provenyøkning er 390 mill. kroner, hvorav 260 mill. kroner påløper i 2006.² Netto provenyvirkning er null når det tas hensyn til de kompensierende ordningene på utgiftssiden.³ Provenyet fra endringen skal benyttes til IA-tiltak over budsjettets utgiftsside. Nettoprovenyet er derfor null.⁴ Netto provenyvirkning. Det er tatt hensyn til endringer i rammeoverføringer til kommunene og merverdiavgiftsrefusjoner.⁵ Inntekter fra petroleumsektoren er ikke inkludert fordi de inngår i Statens pensjonsfond – Utland. Kompensasjoner til berørte næringer over budsjettets utgiftsside er trukket fra.⁶ Netto provenyvirkning. Det er tatt hensyn til utvikling av NSBs kompensasjon gjennom statlig kjøp av persontransporttjenester og reduksjon i rammetilskudd til kommuner som får besparelser i forbindelse med fritaket.⁷ For enkelte av forslagene i 2007-budsjettet vil noe av den påløpte provenyvirkningen komme i 2006. Dette omfatter blant annet innstramningen i IPA-ordningen og fjerningen av rabatten ved formuesverdsettelse av andeler i verdipapirfond som ikke er aksjefond. Til sammen utgjør dette om lag 350 mill. kroner. De samlede nye skatte- og avgiftsøkningene, dvs. de som legges fram for Stortinget til formelt vedtak, utgjør dermed om lag 2,4 mrd. kroner.⁸ For de fleste vedtakene knyttet til Nasjonalbudsjettet 2006 og Revidert nasjonalbudsjett 2006 vil noe av den bokførte budsjettvirkningen komme i 2007 på grunn av betalingsterminene for skatter og avgifter m.m. Dette gjelder blant annet reduksjoner i toppskatten (-660 mill. kroner), økt minstefradrag (-245 mill. kroner), fjerne ekstra arbeidsgiveravgift over 16 G (-880 mill. kroner), utvidelse av skattegrunnlag (240 mill. kroner), utbytteskatten (500 mill. kroner), økt merverdiavgift (100 mill. kroner) m.m. Samlet beløper dette seg til knapt 0,7 mrd. kroner i netto bokførte lettelser.

Kilde: Finansdepartementet.

som har en årlig lønnsvekst på 4½ pst., får samme gjennomsnittsskatt i referansesystemet for 2007 som i 2006. I referansesystemet for avgiftene er alle mengdeavgifter justert med anslått prisvekst fra

2006 til 2007 på 1,8 pst. Avgiftsbelastningen i referansesystemet blir dermed reelt sett uendret fra 2006 til 2007.

Tabell 1.2 viser anslagene på bokførte skatte- og

Tabell 1.2 Bokførte skatte- og avgiftsinntekter fordelt etter kapittel og post. Mill. kroner

Kap.	Post	Betegnelse	Regn- skap 2005	Budsjettanslag 2006		
				Vedtatt budsjett	Anslag NB 2007	Forslag 2007
5501		Skatter på formue og inntekt	130 058	133 667	139 100	151 625
5506	70	Avgift på arv og gaver	1 768	1 771	1 900	1 963
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum ...	165 466	192 500	212 400	225 300
5508	70	Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	3 351	3 600	3 400	3 500
5511	70	Toll	1 608	1 716	1 635	1 664
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	76	68	80	80
5521	70	Merverdiavgift	150 311	157 500	161 000	168 200
5526	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	9 298	9 653	9 661	10 109
5531	70	Avgift på tobakkvarer	6 800	7 151	6 568	6 907
5536	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	17 815	17 259	18 958	19 030
	72	Årsavgift	7 281	7 758	7 735	7 992
	73	Vektårsavgift	346	353	369	381
	75	Omregistreringsavgift	1 882	2 045	2 052	2 120
	76	Avgift på bensin	8 634	9 088	8 492	8 930
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåt (dieselavgift)	5 178	5 344	5 815	6 135
5537	71	Avgift på båtmotorer	292	310	330	347
5541	70	Forbruksavgift på elektrisk kraft	5 607	6 327	6 215	6 481
5542	70	Avgift på mineralolje (grunnavgift fyringsolje)	585	602	666	700
	71	Avgift på smøreolje mv.	85	93	87	91
5543	70	CO ₂ -avgift	3 886	4 269	4 323	4 556
	71	Svovelavgift	76	97	116	124
5546	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	488	467	551	589
5547	70	Avgift på trikloreten	3	2	3	3
	71	Avgift på tetrakloreten	2	2	3	3
5548	70	Miljøavgift på klimagasser				
		Hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	167	147	197	207
5549	70	Avgift på utslipp av NO _x	0	0	0	845
5555	70	Avgift på sjokolade og sukkervarer	997	1 113	1 059	1 114
5556	70	Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	956	985	984	1 090
5557	70	Avgift på sukker mv.	197	222	194	204
5559		Avgift på drikkevareemballasje				
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	484	532	539	572
	71	Miljøavgift på kartong	14	279	311	352
	72	Miljøavgift på plast	64	74	85	89
	73	Miljøavgift på metall	71	70	115	121
	74	Miljøavgift på glass	41	44	44	46
5565	70	Dokumentavgift	4 669	4 517	4 927	5 005
5583	70	Avgifter i telesektoren	124	143	143	167
		Andre avgifter ¹	465	481	459	359
		Sektoravgifter ²	-	-	-	768

Tabell 1.2 forts.

Kap.	Post	Betegnelse	Regn- skap 2005	Budsjettanslag 2006		
				Vedtatt budsjett	Anslag NB 2006	Forslag 2006
5700	71	Trygdeavgift	65 505	69 584	68 100	72 100
	72	Arbeidsgiveravgift	92 105	97 917	99 500	102 800
Sum skatter, avgifter og inntekter til folketrygden, statsbudsjettet			686 758	737 750	768 116	812 669

¹ Dette beløpet omfatter avgifter som administreres av andre departementer enn Finansdepartementet, og hvor inntektene går inn i statskassen, bl.a. miljøavgifter i landbruket, totalisatoravgift, legemiddelomsetningsavgift, avgift på farmasøytiske spesialpreparater og driftsoverskudd i A/S Vinmonopolet m.m.

² Fra 2007 er enkelte inntekter flyttet til nyopprettede sektoravgifter. Beløpet omfatter kontroll og tilsyn av akvakultur, kontrollavgift fiskeflåten, årsavgift havnesikkerhet, avgifter i matforvaltningen og kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene.

Kilde: Finansdepartementet.

avgiftsinntekter for 2007 samt tall for de to foregående årene, fordelt på kapittel og post.

Tabell 1.3 viser bokførte provenyvirksomheter som følge av nye forslag til regelendringer for 2007, fordelt på kapittel og post. Det er et avvik mellom bokførte nye skatte- og avgiftsøkninger i 2007 i ta-

bell 1.3 og tabell 1.1. Det skyldes at i tabell 1.3 er alle beløp bruttoanslag, mens enkelte provenyanslag i tabell 1.1 er regnet netto. I tabell 1.3 er det i tillegg sett bort fra endringen i betalingsfrister for etterskuddsskatt mv. fordi dette er renteinntekter og ikke skatteinntekter.

Tabell 1.3 Anslåtte bokførte virkninger av skatte- og avgiftsopplegget for 2007 fordelt på kapittel og post. Regnet i forhold til referansesystemet for 2007. Mill. kroner

Kap.	Post	Betegnelse	Mill. kroner 2007-budsjettet
5501		Skatter på formue og inntekt ¹	985
5506	70	Avgift på arv og gaver	0
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum	0
	71	Ordinær skatt	0
	72	Særskatt	0
	74	Arealavgift mv.	0
5508	70	Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	0
5511	70	Toll	0
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	0
5521	70	Merverdiavgift	515
5526	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	0
5531	70	Avgift på tobakkvarer	0
5536	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	-23
	72	Årsavgift	0
	73	Vektårsavgift	0
	75	Omregistreringsavgift	0
	76	Avgift på bensin	0
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåt (dieselavgift)	20
5537	71	Avgift på båtmotorer	0
5541	70	Forbruksavgift på elektrisk kraft	-55
5542	70	Avgift på mineralolje (grunnavgift fyringsolje)	0
	71	Avgift på smøreolje mv.	0

Tabell 1.3 forts.

Kap.	Post	Betegnelse	Mill. kroner 2007-budsjettet
5543	70	CO ₂ -avgift	-8
	71	Svovelavgift	0
5546	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	10
5547	70	Avgift på trikloreten	0
	71	Avgift på tetrakloreten	0
5548	70	Miljøavgift på klimagasser	0
5549	70	Avgift på utslipp av NO _x	845
5555	70	Avgift på sjokolade og sukkervarer	0
5556	70	Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	55
5557	70	Avgift på sukker mv.	0
5559		Avgift på drikkevareemballasje	0
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	0
	71	Miljøavgift på kartong	0
	72	Miljøavgift på plast	0
	73	Miljøavgift på metall	0
	74	Miljøavgift på glass	0
5565	70	Dokumentavgift	-100
5583	70	Avgifter i telesektoren	0
		Andre avgifter ²	0
		Sektoravgifter ³	3
5700	71	Trygdeavgift	-105
	72	Arbeidsgiveravgift ⁴	233
Sum bruttoendringer i skatter, avgifter og inntekter til folketrygden, statsbudsjettet			2 375

¹ Virkningen gjelder for staten og kommunesektoren. Det vises til avsnitt 2.4 for omtale av de kommunale skatteørene.

² Denne posten omfatter avgifter som administreres av andre enn Finansdepartementet, og hvor inntektene går inn i statskassen, bl.a. miljøavgifter i landbruket, totalisatoravgift, legemiddelomsetningsavgift og driftsoverskudd i A/S Vinmonopolet m.m.

³ Denne posten omfatter kontroll og tilsyn av akvakultur, kontrollavgift fiskeflåten, årsavgift havnesikkerhet, avgifter i matforvaltningen og Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene.

⁴ Gjeninnføringen av den differensierte arbeidsgiveravgiften er ikke medregnet.

Kilde: Finansdepartementet.

1.4 Fordeling av offentlige skatte- og avgiftsinntekter

Tabell 1.4 gir en samlet oversikt over hovedgruppene av skatter og avgifter og hvilken del av offentlig sektor som mottar inntektene fra hver hovedgruppe. De samlede skatte- og avgiftsinntektene er anslått til 948 mrd. kroner i 2006, hvorav om lag 87 pst. tilfaller staten, 11 pst. kommunene og 2 pst. fylkeskommunene.

Det meste av kommunenes og fylkeskommunenes skatteinntekter kommer fra inntekts- og formuesskatt fra personlige skattytere. Av statens skatteinntekter kommer om lag 30 pst. fra merverdiavgift, særavgifter og toll. Om lag 19 pst. kommer fra personlige skattytere, mens om lag 18 pst. er inntekts- og formuesskatt fra etterskuddspliktige samt arbeidsgiveravgift i Fastlands-Norge. Om lag 30 pst. av statens inntekter i 2006 kommer fra skatter og avgifter i petroleumssektoren. Andre skatter og avgifter utgjør om lag 2 pst.

Tabell 1.4 Påløpte skatter og avgifter fordelt på skattekreditorer.¹ Anslag for 2006. Mrd. kroner

	Stat	Kommune	Fylke	I alt
<i>Personlige skattytere</i>	158,7	93,4	19,0	271,1
Skatt på alminnelig inntekt	76,8	87,2	19,0	183,0
Toppskatt	10,9	-	-	10,9
Trygdeavgift	68,2	-	-	68,2
Formuesskatt	2,8	6,2	-	9,0
<i>Etterskuddspliktige bedrifter</i>	50,8	1,3	0,2	52,3
Inntektsskatt ²	50,5	1,3	0,2	52,1
Formuesskatt	0,3	-	-	0,3
<i>Eiendomsskatt</i>	-	4,4	-	4,4
<i>Arbeidsgiveravgift</i>	100,4	-	-	100,4
<i>Avgifter</i>	252,4	-	-	252,4
Merverdi- og investeringsavgift	167,7	-	-	167,7
Særaggifter og toll	84,6	-	-	84,6
<i>Petroleum</i>	246,4	-	-	246,4
Skatt på inntekt	242,5	-	-	242,5
Avgift på utvinning mv.	3,9	-	-	3,9
<i>Andre skatter og avgifter</i>	19,9	0,9	-	20,8
Trygde- og pensjonspremier, andre stats- og trygderegnskaper ³	15,4	-	-	15,4
Skatt på utbytte til utenlandske aksjonærer ...	1,4	-	-	1,4
Andre skatter og avgifter ⁴	3,1	0,9	-	4,0
<i>Samlede skatter og avgifter</i>	828,4	100,0	19,2	947,7
<i>Herav direkte skatter</i>	576,1	100,0	19,2	695,4

¹ Totaltallene er i samsvar med definisjonene i nasjonalregnskapet, men inndelingen i skattearter avviker noe.² Medregnet skatt for rederier innenfor rederiskatteordningen og kraftverk.³ Blant annet Statens pensjonskasse.⁴ Herunder en del inntekstposter som grupperes som skatteinntekter i nasjonalregnskapet, men som ikke føres som skatteinntekt i statsbudsjettet.

Kilde: Finansdepartementet.

2 Direkte skatter og avgifter til folketrygden

2.1 Innledning

I dette kapitlet omtales Regjeringens forslag til endringer i direkte skatter og avgifter til folketrygden.

Alle skattepliktige, både personer og selskaper, ilegges en flat skatt på 28 pst. på alminnelig inntekt. Alminnelig inntekt for personer består av alle typer skattepliktige inntekter fratrukket standardfradrag og fradragsberettigede utgifter som gjeldsrenter mv. Alminnelig inntekt for selskaper er skattepliktig overskudd. Skatten på alminnelig inntekt for personer anslås til om lag 183 mrd. kroner i 2006, mens skatt på overskudd i selskaper utenom petroleumssektoren anslås til om lag 52 mrd. kroner, jf. tabell 1.4.

Personinntekt er grunnlaget for toppskatt og trygdeavgift og beregnes kun for personlige skattytere. Personinntekten omfatter inntekt fra arbeid og pensjon uten fradrag av noen art. Selvstendig næringsdrivende (enkeltpersonforetak) skattlegges etter skjermingsmetoden. Den uskjermede delen av inntekten beskattes som personinntekt. Trygdeavgiften i 2006 er 3 pst. for pensjonsinntekter, 7,8 pst. for lønnsinntekter og næringsinntekter fra primærnæringer og 10,7 pst. for andre næringsinntekter. Toppskatten i 2006 er 9 pst. i trinn 1 og 12 pst. i trinn 2. Inntektene fra trygdeavgiften anslås til 68 mrd. kroner, mens inntektene fra toppskatten anslås til om lag 11 mrd. kroner i 2006.

Progresjonen i inntektsbeskatningen er ivare tatt gjennom bunnfradrag (personfradrag, særskilt fradrag i arbeidsinntekt og minstefradrag) og toppskatt. Dette innebærer at skattytere med høy personinntekt normalt betaler forholdsvis mer i inntektsskatt enn personer med lav personinntekt.

Skattytere med forsørgeransvar for ektefeller samt enslige forsørgere skattlegges i klasse 2 og får dermed dobbelt personfradrag.

Formuesskatten er en del av den samlede skattleggingen av kapital. Alle personlige skattytere er skattepliktige for nettoformue over et visst nivå. Inntektene fra formuesskatten anslås til om lag 9 mrd. kroner for personlige skattytere i 2006.

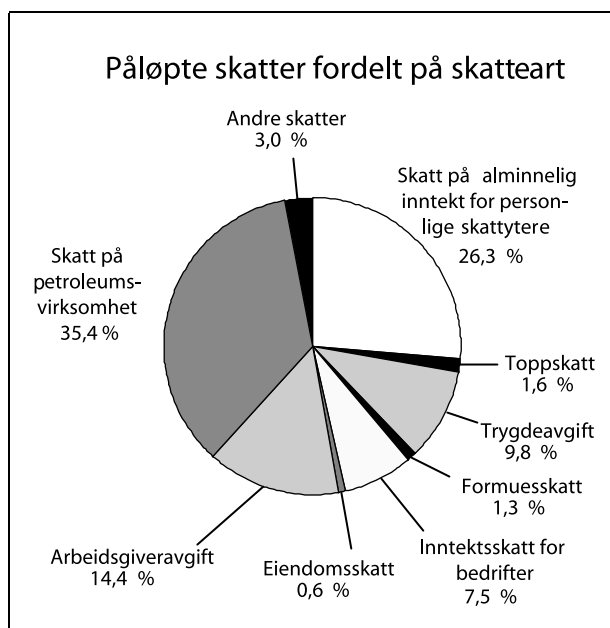
Som hovedregel betales det arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse til ansatte. I 2006 anslås inntektene fra arbeidsgiveravgiften til om lag 100 mrd. kroner.

Petroleumssektoren skattlegges etter særskilte regler. Samlede skatter og avgifter fra petroleumssektoren anslås til om lag 246 mrd. kroner i 2006.

Kommunene har også anledning til å ilegge en eiendomsskatt på boliger, fritidseiendommer, forretningsbygg, industribygg, lager og grunn (tomter mv.). Samlet proveny fra eiendomsskatten anslås til om lag 4,4 mrd. kroner i 2006.

Samlede direkte skatter utgjør anslagsvis 695 mrd. kroner i 2006, eller om lag 73 pst. av de samlede skatte- og avgiftsinntektene.

Figur 2.1 viser fordelingen av ulike skattetyper som andel av samlede direkte skatter. Figuren viser at om lag 43 pst. av alle direkte skatter er skatt på bedrifter og petroleumsvirksomhet, 28 pst. er inntektsskatt på personer, mens trygde- og arbeidsgiveravgift utgjør om lag 24 pst. Formues- og eiendomsskatt utgjør om lag 2 pst. av samlede direkte skatter. Andre direkte skatter utgjør om lag 3 pst. av de samlede direkte skattene.

Figur 2.1 Påløpte skatter fordelt på skatteart. Anslag for 2006. Prosent av samlede direkte skatter

Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 2.1 viser forslagene til skattesatser og beløpsgrenser for 2007. Tabellen viser også reglene for 2006 og endring i prosent fra 2006 til 2007. Ved lønnsjustering fra 2006 til 2007 blir de generelle fra-

dragene og beløpsgrensene avrundet. Oppjusteringen kan derfor avvike noe fra den anslåtte lønnsveksten på 4½ pst., jf. tabell 2.1. For øvrig vises det til utkast til skattevedtak i denne proposisjonen.

Tabell 2.1 Skattesatser og beløpsgrenser mv. for 2006 og forslag for 2007

	2006-regler	Forslag 2007	Endring 2006-2007
<i>Trygdeavgift</i>			
Lønnsinntekt.....	7,8 pst.	7,8 pst.	–
Næringsinntekt i jordbruk, skogbruk og fiske.....	7,8 pst.	7,8 pst.	–
Annen næringsinntekt.....	10,7 pst.	10,7 pst.	–
Pensjonsinntekt mv.....	3,0 pst.	3,0 pst.	–
Nedre grense for å betale trygdeavgift	29 600 kr	39 600 kr	33,8 pst.
Opptappingssats.....	25,0 pst.	25,0 pst.	–
<i>Toppskatt</i>			
<i>Trinn 1</i>			
Sats ¹	9,0 pst.	9,0 pst.	–
Innslagspunkt	394 000 kr	400 000 kr	1,5 pst.
<i>Trinn 2</i>			
Sats.....	12,0 pst.	12,0 pst.	–
Innslagspunkt	750 000 kr	650 000 kr	-13,3 pst.
<i>Skatt på alminnelig inntekt</i>			
Personer	28,0 pst.	28,0 pst.	–
Personer i Finnmark og Nord-Troms.....	24,5 pst.	24,5 pst.	–
Etterskuddspliktige (bedrifter)	28,0 pst.	28,0 pst.	–
<i>Personfradrag</i>			
Klasse 1	35 400 kr	37 000 kr	4,5 pst.
Klasse 2	70 800 kr	74 000 kr	4,5 pst.
<i>Maksimale marginalsatser</i>			
<i>Lønnsinntekt, inkl. arbeidsgiveravgift</i>			
Trinn 1.....	51,6 pst.	51,6 pst.	–
Trinn 2.....	54,3 pst.	54,3 pst.	–
<i>Næringsinntekt, høy trygdeavgift 10,7 pst.</i>			
Trinn 1.....	47,7 pst.	47,7 pst.	–
Trinn 2.....	50,7 pst.	50,7 pst.	–
<i>Primærnæringsinntekt, trygdeavgift 7,8 pst.</i>			
Trinn 1.....	44,8 pst.	44,8 pst.	–
Trinn 2.....	47,8 pst.	47,8 pst.	–
Utbytte og uttak	48,2 pst.	48,2 pst.	–
<i>Minstefradrag for lønnsinntekt</i>			
Sats.....	34,0 pst.	36,0 pst.	2,0 pst.poeng
Øvre grense ²	61 100 kr	63 800 kr	4,4 pst.
Nedre grense.....	4 000 kr	4 000 kr	–
<i>Minstefradrag for pensjonsinntekt</i>			
Sats.....	24,0 pst.	26,0 pst.	2,0 pst.poeng
Øvre grense ²	51 100 kr	53 400 kr	4,5 pst.
Nedre grense.....	4 000 kr	4 000 kr	–

Tabell 2.1 forts.

	2006- regler	Forslag 2007	Endring 2006-2007
<i>Særskilt fradrag i arbeidsinntekt (lønnsfradrag)³</i>	31 800 kr	31 800 kr	–
<i>Særfradrag for alder og uførhet mv.</i>	19 368 kr	19 368 kr	–
<i>Skattebegrensningsregelen for pensjonister mv.</i>			
<i>Avtrappingsatts</i>	55,0 pst.	55,0 pst.	–
<i>Skattefri nettoinntekt</i>			
<i>Enslig.....</i>	95 300 kr	99 600 kr	4,5 pst.
<i>Ektepar</i>	156 300 kr	163 300 kr	4,5 pst.
<i>Formuestilletget</i>			
<i>Sats.....</i>	2,0 pst.	1,5 pst.	-0,5 pst.poeng
<i>Grense</i>	200 000 kr	200 000 kr	–
<i>Særskilt fradrag i Finnmark og Nord-Troms</i>			
<i>Klasse 1</i>	15 000 kr	15 000 kr	–
<i>Klasse 2</i>	30 000 kr	30 000 kr	–
<i>Fisker- og sjømannsfradraget</i>			
<i>Sats.....</i>	30,0 pst.	30,0 pst.	–
<i>Øvre grense</i>	80 000 kr	80 000 kr	–
<i>Særskilt fradrag i næringsinntekt for jordbruk</i>			
<i>Inntektsuavhengig fradrag.....</i>	36 000 kr	45 000 kr	25,0 pst.
<i>Sats utover inntektsuavhengig fradrag.....</i>	19,0 pst.	32,0 pst.	13,0 pst.poeng
<i>Maksimalt samlet fradrag</i>	71 500 kr	142 000 kr	98,6 pst.
<i>Maksimalt fradrag for premie betalt til individuelle pensjons- avtaler (IPA)</i>	40 000 kr	ordningen oppheves	
<i>Maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent mv.</i>	2 250 kr	2 700 kr	20,0 pst.
<i>Frdrag for reiser mellom hjem og arbeid</i>			
<i>Sats pr. km</i>	1,40 kr	1,40 kr	–
<i>Nedre grense for fradraget.....</i>	12 800 kr	12 800 kr	–
<i>Maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner mv.</i>	12 000 kr	12 000 kr	–
<i>Særfradrag for store sykdomsutgifter</i>			
<i>Nedre grense</i>	9 180 kr	9 180 kr	–
<i>Øvre grense</i>	ubegrenset	ubegrenset	–
<i>Foreldrefradrag for dokumenterte kostnader til pass og stell av barn. Øvre grense</i>			
<i>Ett barn.....</i>	25 000 kr	25 000 kr	–
<i>Tillegg pr. barn utover det første.....</i>	5 000 kr	5 000 kr	–
<i>Boligsparing for ungdom under 34 år (BSU)</i>			
<i>Sats for skattefradrag</i>	20,0 pst.	20,0 pst.	–
<i>Maksimalt årlig sparebeløp</i>	15 000 kr	15 000 kr	–
<i>Maksimalt samlet sparebeløp i ordningen.....</i>	100 000 kr	100 000 kr	–

Tabell 2.1 forts.

	2006-regler	Forslag 2007	Endring 2006-2007
<i>Arbeidsgiveravgift</i>			
Sone I.....	14,1 pst.	14,1 pst.	–
Sone Ia ⁴	14,1 pst.	14,1 pst.	–
Sone II.....	14,1 pst.	10,6 pst.	–
Sone III.....	12,1 pst.	6,4 pst.	–
Sone IV.....	11,7 pst.	5,1 pst.	–
Sone IVa.....	11,7 pst.	7,9 pst.	–
Sone V.....	0,0 pst.	0,0 pst.	–
Reduksjon for arbeidstakere over 62 år.....	4 pst.poeng	3 pst.poeng	-1 pst.poeng
<i>Lønnsfradraget i delingsmodellen/skjermingsmetoden for enkeltpersonforetak.....</i>			
	15,0 pst.	15,0 pst.	–
<i>Aksjerabatt.....</i>			
	20,0 pst.	15,0 pst.	-5,0 pst.poeng

<i>Formuesskatten</i>	2006-regler		Forslag 2007		Endring 2006-2006	
	Grenser kroner	Sats	Grenser kroner	Sats	Grenser	Sats
<i>Kommune</i>	0 – 200 000	0,0 pst.	0 – 220 000	0,0 pst.	10 pst.	–
	200 000 –	0,7 pst.	220 000 –	0,7 pst.	10 pst.	–
<i>Stat</i>	0 – 200 000	0,0 pst.	0 – 220 000	0,0 pst.	10 pst.	–
	200 000 – 540 000	0,2 pst.	220 000 – 540 000	0,2 pst.	10 pst.	–
	540 000 –	0,4 pst.	540 000 –	0,4 pst.	–	–

¹ For Nord-Troms og Finnmark gjelder en sats på 7 pst. i trinn 1.

² Summen av minstefradraget for lønns- og pensjonsinntekt begrenses til øvre grense i minstefradraget for lønnsinntekt, dvs. 63 800 kroner i 2007.

³ Skattyter med lønnsinntekt får det høyeste av sum minstefradrag for lønns- og pensjonsinntekt og særskilt fradrag i arbeidsinntekt.

⁴ Sone Ia (kommuner som tidligere lå i sone II, men som nå er tatt ut av virkeområdet) skal fortsatt betale arbeidsgiveravgiftssatsen som gjaldt i 2003 (10,6 pst.), inntil differansen mellom det foretaket faktisk betalte i arbeidsgiveravgift (etter 2003-reglene), og det foretaket ville ha betalt i arbeidsgiveravgift ved en sats på 14,1 pst., er lik fribeløpet. I 2007 er fribeløpet 530 000 kroner pr. foretak.

Kilde: Finansdepartementet.

2.2 Skatt fra lønntakere og pensjonister

2.2.1 Toppskatt

Toppskatten utgjør et viktig element i den progressive inntektsbeskatningen. I 2006 betales det 9 pst. toppskatt på personinntekter (arbeids- og pensjonsinntekter) i intervallet 394 000–750 000 kroner (trinn 1) og 12 pst. toppskatt på personinntekter over 750 000 kroner (trinn 2).

Satsene i toppskatten ble redusert i 2006 som et ledd i skattereformen 2004–2006. Et hovedmål med skattereformen var å få en mer lik skatt på aksjeinntekter og arbeidsinntekter, slik at det ikke lenger skulle være like lønnsomt å drive skattetilpasning med sikte på å få arbeidsinntekter skattlagt som aksjeinntekter. Etter at delingsmodellen er erstattet

med skjermingsmetoden, er det ingen formelle begrensninger når det gjelder å ta arbeidsinntekt ut som aksjeinntekt. Regjeringen mener det er viktig å ikke foreta endringer i satsstrukturen uten å ha mer erfaring med hvordan skattereformen virker. Regjeringen foreslår derfor å holde satsene i toppskatten uendret.

Regjeringen mener imidlertid det er rom for skjerpelser i toppskatten gjennom reduserte innslagspunkt, samtidig som systemendringene som ble gjennomført med skattereformen, ivaretas. Regjeringen foreslår at innslagspunktet i trinn 1 settes til 400 000 kroner, dvs. knapt 12 000 kroner lavere enn om innslagspunktet hadde blitt justert med anslått lønnsvekst. Innslagspunktet i trinn 2 foreslås redusert fra 750 000 kroner til 650 000 kroner.

Antall toppskattytere anslås på usikkert grunnlag å øke med om lag 65 000 personer til om lag

730 000 personer som følge av forslaget. En skattyter med gjennomsnittlig lønn vil fortsatt ikke betale toppskatt. Gjennomsnittslønnen for en heltidsansatt anslås til om lag 399 000 kroner i 2007 (inkl. overtid). For en heltidsansatt i industrien anslås gjennomsnittslønnen til om lag 392 000 kroner. Forslaget innebærer at om lag 68 000 flere personer må betale trinn 2 i toppskatten.

Skjerpelsene i toppskatten anslås å øke skatteinntektene med om lag 1190 mill. kroner påløpt og 955 mill. kroner bokført i 2007.

Det vises til forslag til § 3–1 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2007.

2.2.2 Standardfradrag

Bunnfradragene bidrar til en progressiv inntektsbeskatning ved at de reduserer gjennomsnittsskatten relativt mer for lave inntekter enn for høye inntekter. Dagens inntektsskattesystem har i hovedsak to generelle bunnfradrag, minstefradraget og personfradraget.

Minstefradrag

Minstefradraget fastsettes som en andel av inntekten med en øvre og nedre grense. Det skilles mellom minstefradrag for lønnsinntekt og minstefradrag for pensjonsinntekt. For lønnsinntekt er satsen 34 pst. og øvre grense 61 100 kroner i 2006. Den nedre grensen bestemmes av det såkalte lønnsfradraget, som er på 31 800 kroner i 2006. Lettelser gjennom økt sats eller økt øvre grense i minstefradraget vil ha ulike virkninger for ulike inntektsgrupper. Økt øvre grense gir samme lettelse i kroner for alle skattytere som har inntekt som gir maksimalt minstefradrag (over om lag 180 000 kroner i 2006). En satsøkning gir derimot kun lettelse for skattytere med så lav lønnsinntekt at de får minstefradrag etter sats.

Regjeringen ønsker å gi lettelse til personer med lave lønnsinntekter, og foreslår derfor å øke satsen i minstefradraget for lønnsinntekt fra 34 til 36 pst. Dette vil isolert sett gi skattelettelse på opp til om lag 1000 kroner for personer med lønnsinntekt i intervallet 93 000–188 000 kroner. Regjeringen foreslår videre at øvre grense i minstefradraget for lønnsinntekt oppjusteres med anslått lønnsvekst til 63 800 kroner. Den lønnsinntekten som gir maksimalt minstefradrag, vil bli redusert fra om lag 188 000 kroner med lønnsjusterte 2006-regler til om lag 177 000 kroner.

Økningen i minstefradraget for lønnsinntekter gjelder også for dagpenger, tidsbegrenset uførestønad og rehabiliterings- og attføringspenger. Dette

skyldes at disse ytelsene i hovedsak skatlegges som lønnsinntekt.

Regjeringen foreslår å holde lønnsfradraget på 31 800 kroner nominelt uendret fra 2006 til 2007. Med Regjeringens forslag til minstefradrag for lønnsinntekter vil det normalt lønne seg for skattytere med under om lag 88 300 kroner i lønnsinntekt å benytte lønnsfradraget i stedet for minstefradraget i lønnsinntekter. Nominell videreføring av lønnsfradraget innebærer isolert sett en skatteøkning på inntil om lag 400 kroner for lønnsinntekter i intervallet 69 000–97 000 kroner regnet i forhold til referansesystemet. Provenyvirkningen av nominell videreføring av ulike grenser er omtalt i avsnitt 2.2.10.

Minstefradraget for pensjonsinntekt er noe lavere enn minstefradraget for lønnsinntekt. I 2006 er satsen 24 pst., nedre grense 4000 kroner og øvre grense 51 100 kroner. Minstefradraget er delvis begrunnet med at det skal dekke utgifter til inntekts ervervelse. Dette tilsier at det bør skilles mellom lønns- og pensjonsinntekter ettersom pensjonister i liten grad har slike utgifter. Dessuten er skattereglene for pensjonister allerede svært gunstige i forhold til tilsvarende lønnsinntekter, jf avsnitt 2.2.3. Regjeringen ønsker imidlertid at også pensjonister skal få del i inntektsskattelettelsene i 2007. Regjeringen foreslår derfor å øke satsen i minstefradraget i pensjonsinntekt med 2 prosentpoeng til 26 pst. og å oppjustere øvre grense med anslått lønnsvekst til 53 400 kroner. Dermed gis det lettelse gjennom minstefradraget også til pensjonistene.

Minstefradraget for lønnsinntekter og minstefradraget for pensjonsinntekter samordnes for skattytere som har både lønns- og pensjonsinntekter, slik at samlet fradrag ikke kan overstige øvre grense i minstefradraget for lønnsinntekter, dvs. 63 800 kroner.

Det anslås at om lag 850 000 personer vil få redusert skatt som følge av økningen i minstefradragene. Endringene i minstefradraget gir en skattelettelse på om lag 820 mill. kroner påløpt og 655 mill. kroner bokført i 2007.

Det vises til forslag til § 7–1 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2007 og forslag til lovendring i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

Personfradrag

Personfradraget er et generelt bunnfradrag i alminnelig inntekt, det vil si at det gis i alle inntekter (lønns-, pensjons-, kapital- og næringsinntekter). Enslige forsørgere og ektepar der den ene ektefellen er hjemmeværende eller har lav arbeidsinntekt,

Boks 2.1 Skatt på lønnsinntekt

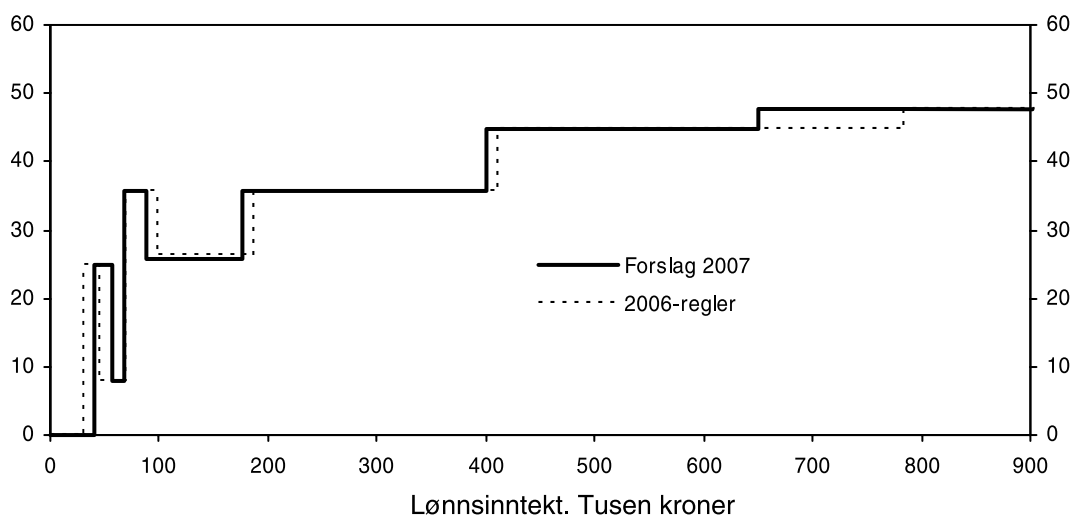
Tabell 2.2 viser eksempler på beregning av skatt på lønnsinntekt. Lønnsinntekt inngår både i alminnelig inntekt og personinntekt. Det beregnes trygdeavgift og toppskatt av personinntekten uten fradrag av noen art. Skatt på alminnelig inntekt (28 pst.) beregnes etter at standardfradragene er trukket fra.

Tabell 2.2 Eksempler på beregning av skatt på lønnsinntekt med forslaget for 2007. Skattyter i klasse 1 med kun lønnsinntekt og standardfradrag. Kroner

	Person 1	Person 2	Person 3	Person 4	Person 5	Person 6
<i>Personinntekt</i>						
Lønnsinntekt	50 000	80 000	150 000	300 000	500 000	1 000 000
Trygdeavgift	2 600	6 240	11 700	23 400	39 000	78 000
Toppskatt	0	0	0	0	9 000	64 500
<i>Alminnelig inntekt</i>						
Lønnsinntekt	50 000	80 000	150 000	300 000	500 000	1 000 000
– Minstefradrag/lønnsfradrag	31 800	31 800	54 000	63 800	63 800	63 800
= Alminnelig inntekt	18 200	48 200	96 000	236 200	436 200	936 200
– Personfradrag	18 200	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000
= Grunnlag for beregning av skatt på alminnelig inntekt	0	11 200	59 000	199 200	399 200	899 200
Skatt på alminnelig inntekt	0	3 136	16 520	55 776	111 776	251 776
Sum inntektsskatt	2 600	9 376	28 220	79 176	159 776	394 276
Gjennomsnittsskatt	5,2 pst.	11,7 pst.	18,8 pst.	26,4 pst.	32,0 pst.	39,4 pst.

Kilde: Finansdepartementet.

Figur 2.2 viser marginalsatt på lønn eksklusiv arbeidsgiveravgift for en lønnstaker som lignes i klasse 1 med forslaget for 2007, sammenliknet med lønnsjusterte 2006-regler. Skatten er null opp til den såkalte frikortgrensen. Denne grensen foreslås økt fra 30 000 kroner i 2006 til 40 000 kroner i 2007, jf. avsnitt 2.5.1. Deretter betales trygdeavgift etter en opptrappingssats (25 pst.). Når trygdeavgift etter opptrappingssats er lik trygdeavgift etter vanlig sats, det vil si ved en lønnsinntekt på 57 558 kroner med forslaget, betales det trygdeavgift med en sats på 7,8 pst. av hele lønnen. Når lønnsinntekten overstiger summen av personfradraget og lønnsfradraget (68 800 kroner med forslaget), begynner man å betale skatt på alminnelig inntekt (28 pst.), noe som gir en marginalsatt på 35,8 pst. Med forslaget blir lønnsfradraget erstattet av minstefradraget ved en lønnsinntekt på 83 333 kroner. Minstefradraget settes til 36 pst. av lønnsinntekten. Dermed faller marginalsatten til 25,7 pst. Ved en lønnsinntekt på 177 222 kroner oppnås maksimalt minstefradrag, og marginalsatten blir igjen 35,8 pst. Fra 400 000 kroner begynner man å betale toppskatt (9 pst.), og marginalsatten øker til 44,8 pst. Fra 650 000 kroner øker toppskatten til 12 pst., og marginalsatten øker dermed til 47,8 pst.

Marginalsatt på lønnsinntekt

Figur 2.2 Marginalsatt på lønnsinntekt (eksklusiv arbeidsgiveravgift) i forslaget for 2007 sammenliknet med lønnsjusterte 2006-regler. Prosent

Kilde: Finansdepartementet.

skattlegges i klasse 2 og får dermed dobbelt personfradrag. I 2004 ble om lag 8 pst. av personlige skattytere lignet i klasse 2. Av disse var om lag 41 pst. enslige forsørgere. Regjeringen foreslår at personfradragene oppjusteres med anslått lønnsvekst til 37 000 kroner i klasse 1 og 74 000 kroner i klasse 2.

Det vises til forslag til § 7–3 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2007.

2.2.3 Særskilte skatteregler for trygdede mv.

Pensjonister og andre personer med trygdeytelser blir i utgangspunktet skattlagt likt med andre personlige skattytere. Viktige unntak sikrer imidlertid at pensjonister betaler mindre skatt enn lønnstakere med samme inntekt. For det første er trygdeavgiften på pensjonsinntekt 3 pst., mens den er 7,8 pst. på lønnsinntekt. For det andre får alders- og uførepensjonister et særfradrag i alminnelig inntekt på maksimalt 19 368 kroner i 2006. For det tredje gjelder en særskilt skattebegrensningsregel for pensjonister, jf. nedenfor. Tidsbegrenset uførestønad regnes ikke som pensjon og skattlegges som lønn. Ytelsen gir imidlertid rett til særfradrag etter reglene for uførepensjonister. Rehabiliterings- og attføringspenger regnes heller ikke som pensjon og skattlegges i sin helhet som lønn.

Pensjonister med midlere og lave inntekter og formuer sikres en skattereduksjon gjennom *skattebegrensningsregelen*, jf. skatteloven § 17–1. AFP-pensjonister, enslige forsørgere med overgangsstønad og personer med alderspensjon fra folketrygden kan skattlegges etter skattebegrensningsregelen dersom dette gir lavere skatt enn ordinære skatteregler. Uførepensjonister kan skattlegges etter skattebegrensningsregelen dersom ervervsevnen er redusert med minst 2/3. Ved utgangen av 2004 hadde om lag 85 pst. av uførepensjonistene så lav ervervsevne. Skattebegrensningsregelen kommer ikke til anvendelse for blant andre mottakere av rehabiliterings- og attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad.

Med 2006-regler innebærer skattebegrensningsregelen en skattefri nettoinntekt på 95 300 kroner for enslige og 156 300 for ektepar. Nettoinntekten beregnes som brutto lønns-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt fratrukket minstefradrag og fradragsberettigete utgifter. I tillegg blir et *formuestillegg* lagt til inntekten. I 2006 er formuestillegget på 2 pst. av nettoformue over 200 000 kroner. For delen av skattebegrensningsregelen avtrappes ved at inntekter over skattefri nettoinntekt skattlegges med 55 pst.

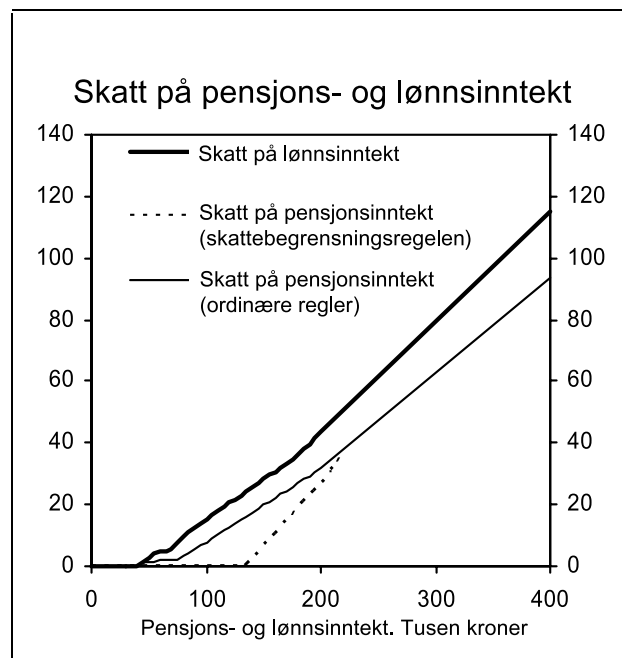
Regjeringen foreslår at den skattefrie nettoinn-

tekten for pensjonister mv. som kommer inn under skattebegrensningsregelen, justeres med anslått lønnsvekst til 99 600 kroner for enslige og 163 300 kroner for ektepar. Dette betyr at en enslig pensjonist som kun har pensjonsinntekt, og ikke har fradrag utover standardfradrag eller nettoformue over 200 000 kroner, kan ha en pensjonsinntekt på om lag 134 600 kroner i 2007 uten å betale skatt. Til sammenlikning vil en enslig lønnstaker med 134 600 kroner i lønn betale nesten 24 300 kroner i skatt.

Pensjonistektepar vil med de foreslåtte grensene ikke betale skatt dersom samlet brutto pensjonsinntekt er under om lag 220 700 kroner. Et ektepar med 220 700 kroner i samlet lønn vil betale om lag 36 000 kroner samlet i skatt med 2007-regler forutsatt at inntekten er fordelt likt mellom ektefellene.

Regjeringen foreslår videre å redusere satsen i formuestillegget til 1,5 pst. Forslaget må også ses i sammenheng med økningen i ligningsverdien av egen bolig, jf. avsnitt 2.2.4.

Figur 2.3 viser beregnet skatt på pensjonsinntekt for enslige alderspensjonister og lønnsinntekt for lønnstakere i klasse 1 med Regjeringens forslag til skatteregler for 2007. Figuren illustrerer at pensjonister på alle inntektsnivåer betaler lavere skatt

Figur 2.3 Beregnet skatt på pensjonsinntekt for enslige alderspensjonister sammenliknet med skatt på lønnsinntekt for lønnstakere i klasse 1.¹ Forslag til 2007-regler. Tusen kroner

¹ Det er lagt til grunn at skattyterne ikke har andre inntekter enn lønn og pensjon, og at pensjonistene ikke har nettoformue over 200 000 kroner. Skattyterne har heller ingen andre fradrag enn standardfradrag.

Kilde: Finansdepartementet.

enn lønnstakere. Figuren viser også hva enslige alderspensjonister ville betalt i skatt uten skattebegrensningsregelen. Enslige alderspensjonister (uten formue over 200 000 kroner, uten andre inntekter enn pensjon og uten andre fradrag enn standardfradrag) vil med Regjeringens forslag betale skatt etter ordinære regler dersom pensjonsinntekten overstiger om lag 222 600 kroner.

I 2007 vil godt over halvparten av alle enslige pensjonister og trygdemottakere bli skattlagt etter skattebegrensningsregelen. Av disse vil knapt 70 pst. betale inntektsskatt, mens vel 30 pst. ikke vil betale skatt. Om lag 35 pst. av ektepar med sosioøkonomisk status trygdet blir skattlagt etter skattebegrensningsregelen.

Det foreslås at *særfradraget for alder og uførhet* mv. på 19 368 kroner holdes nominelt uendret fra 2006 til 2007. Dette gir isolert sett en reell innstramning på opptil 244 kroner. Å holde særfradraget nominelt uendret får kun virkning for dem som har så høy inntekt eller formue at de ikke skattlegges etter skattebegrensningsregelen. Den nominelle videreføringen av fradraget anslås isolert å gi en provenyøkning på om lag 90 mill. kroner påløpt og 70 mill. kroner bokført i 2007.

2.2.4 Skatt på formue

Formuesskatten er en del av den samlede kapitalbeskatningen. En viktig begrunnelse for formuesskatten er hensynet til fordeling. Formue gir skatteevne som tilsier at den bør skattlegges. Høye formuer henger dessuten sterkt sammen med høye inntekter. Regjeringen legger vekt på at formuesskatten skal spille en sentral rolle i fordelingspolitikken.

Grunnlaget for formuesskatten er i utgangspunktet omsetningsverdien av skattyters eiendeler med fradrag for gjeld, slik at det er nettoformuen som skattlegges. Gjeldende formuesskatt er imidlertid kjennetegnet ved at formuesverdiene varierer mye mellom ulike formuesobjekter og kan være vesentlig lavere enn markedsverdier. Blant annet verdsettes aksjer lavere enn markedsverdi, mens kontanter og bankinnskudd verdsettes til faktisk verdi. Ligningsverdiene av bolig er betydelig lavere enn markedsverdi, og forholdet mellom ligningsverdi og markedsverdi varierer dessuten mye fra bolig til bolig. Den skjeve formuesverdsettelsen svekker fordelingsegenskapene ved formuesbeskatningen fordi formuesskatten avhenger av i hvilken grad en skattyter har plassert midlene sine i skattegunstige formuesobjekter.

Formuesverdsettelse av aksjer og andeler i verdipapirfond

Aksjer, grunnfondsbevis og andeler i verdipapirfond formuesverdsettes etter gjeldende regler til 80 pst. av markedsverdi, dvs. at den såkalte «aksjerabatten» er 20 pst. Den lave verdsettelsen gir sterke incentiver til å plassere kapital i aksjer m.m. framfor for eksempel bankinnskudd som verdsettes fullt ut (100 pst.). Dessuten innebærer den lave verdsettelsen også tilpasningsmuligheter ved at en kan redusere formuesskatten ved å eie formuesobjekter gjennom aksjeselskaper i stedet for å eie dem direkte.

Aksjerabatten ble redusert fra 35 pst. til 20 pst. i 2006. Regjeringen mener det er behov for økt likebehandling av ulike formuesobjekter, noe som tilsier at aksjerabatten bør reduseres ytterligere. Samtidig er det ikke ønskelig med større endringer i aksjeskatningen før en har fått mer erfaring med de økonomiske virkningene av skattereformen og innføringen av skatt på uskjermet aksjeutbytte fra 2006. Regjeringen foreslår derfor en moderat innstramning i formuesbeskatningen av aksjer m.m. ved å redusere rabatten til 15 pst.

Regjeringen foreslår dessuten å fjerne rabatten på 20 pst. ved formuesverdsetting av andeler i verdipapirfond som ikke er aksjefond. Denne rabatten ble innført fra og med inntektsåret 2005, og gir sterke incentiver til tilpasninger for å redusere formuesskatten. Fjerning av rabatten ved formuesverdsettelse av andeler i verdipapirfond som ikke er aksjefond, gis virkning fra og med inntektsåret 2006 for å unngå tilpasninger. Forslaget anslås å øke provenyet med om lag 90 mill. kroner påløpt i 2006 og bokført i 2007.

Det vises for øvrig til omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

Økte ligningsverdier av bolig m.m.

Samlet sett har skattleggingen av bolig gått ned de siste årene, som følge av avviklingen av fordelsbeskatningen av egen bolig og manglende oppjustering av ligningsverdier i tråd med prisveksten.

Ligningsverdien av bolig og annen fast eiendom fastsettes i forbindelse med nybygg, og settes som oftest til om lag 30 pst. av eiendommens kostpris. For bolig- og fritidseiendom gjelder en egen regel om at ligningsverdien ikke skal overstige 30 pst. av markedsverdi («sikkerhetsventilen»). Ligningsverdiene av bolig er dermed i utgangspunktet betydelig lavere enn markedsverdi. Ligningsverdiene endres ikke i forbindelse med omsetning, men ved

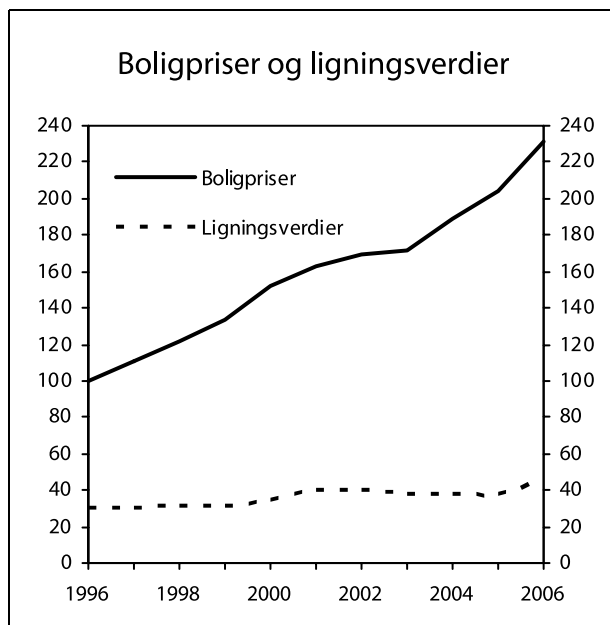
generelle prosentvise justeringer. I perioder med prisstigning på boligmarkedet er det nødvendig jevnlig å øke ligningsverdiene for å unngå at prisøkningen på bolig bidrar til å øke skjevhetene i formuesskatten.

Manglende oppjustering av ligningsverdiene kombinert med høy vekst i boligprisene over flere år har ført til at forskjellen mellom ligningsverdier og markedsverdier har økt betydelig. Forholdet mellom ligningsverdi og markedsverdi varierer dessuten mye mellom boliger. Spesielt vil dyre boliger i sentrale strøk ofte ha en ligningsverdi som er svært lav i forhold til markedsverdi. Dette er en direkte konsekvens av at oppjusteringen i ligningsverdiene ikke har holdt tritt med veksten i boligprisene.

Figur 2.4 viser utviklingen i boligpriser for selveierboliger sammenliknet med utviklingen i ligningsverdier i perioden 1996–2006. I denne tiårsperioden har boligprisene i gjennomsnitt økt med om lag 130 pst. Ligningsverdiene har i den samme perioden kun blitt økt med 58 pst. Dette har ført til at det gjennom mange år har bygget seg opp økte forskjeller mellom ligningsverdier og reelle omsetningsverdier. Ifølge statistikk fra SSB utgjorde ligningsverdiene i gjennomsnitt 20 pst. av salgssummen for selveide boliger i 2004. Dersom en følger utvikling i boligpriser og justeringen av ligningsverdier tilbake til 1996, framgår det at ligningsverdiene i gjennomsnitt utgjorde om lag 30 pst. av omsetningsverdiene i 1996. Ifølge SSBs boligstatistikk økte boligprisene med om lag 12,5 pst. fra 2. kvartal 2005 til 2. kvartal 2006. Som følge av den sterke boligprisveksten utgjør ligningsverdiene i gjennomsnitt fortsatt kun om lag 20 pst. av omsetningsverdiene til tross for at ligningsverdiene ble økt med 25 pst. i 2006.

Regjeringen foreslår å øke ligningsverdiene av bolig, fritidseiendom og annen fast eiendom (utenom skog og kraftverk) med 10 pst. i 2007. Dermed økes ligningsverdiene med 37,5 pst. over perioden 2006–2007. Samtidig videreføres regelen om at ligningsverdien ikke skal overstige 30 pst. av markedsverdi for bolig- og fritidseiendom («sikkerhetsventilen»). Regjeringen foreslår også å innføre en maksimumsgrense for ligningsverdien av annen fast eiendom på 80 pst. av markedsverdien, jf. avsnitt 2.3.7. Økte ligningsverdier bidrar, sammen med sikkerhetsventilene, til økt likebehandling i verdsettelsen av fast eiendom.

Det innføres også et nytt takseringssystem for skogeiendom fra 2006. Det anslås å øke ligningsverdiene av skogeiendom med i størrelsesorden én tredel i gjennomsnitt, jf. nærmere omtale i avsnitt 2.3.6.

Figur 2.4 Utvikling i boligpriser og ligningsverdier av bolig fra 1996 til 2006. Boligprisindeks (1996=100)

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Det vises for øvrig til omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

Økt bunnfradrag og redusert formuestillegg i skattebegrensingsregelen

Regjeringen legger vekt på å redusere uheldige utslag av utvidet formuesskattegrunnlag for skattytere med lave inntekter. Dette kan delvis ivaretas gjennom økt bunnfradrag i formuesskatten, og delvis gjennom redusert formuestillegg i skattebegrensingsregelen, jf. avsnitt 2.2.3. En økning i bunnfradraget vil også bedre fordelingsegenskapene i formuesskatten. Regjeringen foreslår derfor å øke bunnfradraget i formuesskatten fra 200 000 kroner til 220 000 kroner.

Det vises for øvrig til omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

Provenyvirkning av endringene i formuesskatten og formuestillegget i skattebegrensingsregelen

Samlet provenyøkning av de foreslåtte endringene ovenfor (inkludert reduksjonen i formuestillegget i skattebegrensingsregelen) anslås til 400 mill. kroner påløpt og 425 mill. kroner bokført i 2007. Av dette utgjør økt formuesverdsettelse av aksjer 280 mill. kroner påløpt og 225 mill. kroner bokført.

En avvikling av formuesskattefritaket for indivi-

duelle livrenter som varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2006, jf. avsnitt 2.2.5, vil gi økt skatt til personer som er i formuesskatteposisjon. På usikkert grunnlag anslås dette å øke skatteinntektene med om lag 100 mill. kroner påløpt i 2007.

2.2.5 Skattefaviserte pensjonsspareordninger

I Revidert nasjonalbudsjett 2006 ble det varslet en innstramming i skattefaviseringen av pensjonsspareordninger. Bakgrunnen for innstrammingen var iverksettelsen av lov om obligatorisk tjenstepensjon og regelendringer tilknyttet denne reformen. Obligatorisk tjenstepensjon sikrer at praktisk talt alle yrkesaktive har adgang til skattefavisert pensjonsordning gjennom arbeidsforhold eller næring.

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2006 ble det varslet at nye innskudd i ordningen med individuell pensjonsavtale (IPA) fra og med 12. mai 2006 ikke skulle gi fradragrett. Videre ble det varslet at skattefaviseringen av de forskjellige livrenteordningene skulle avvikles med virkning fra 2007, og at de nødvendige lovendringene skulle legges fram i forbindelse med statsbudsjettet for 2007. I tråd med dette foreslår Regjeringen lovendringer som innebærer en innstramming i de skattefaviserte pensjonsordningene. Forslaget er omtalt nærmere i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer. Her vurderes også proveny- og fordelingsvirkninger og behovet for overgangsregler nærmere.

De forskjellige innstrammingene i skattefaviserte pensjonsspareordninger gir en samlet provenyøkning på 480 mill. kroner påløpt og 540 mill. kroner bokført i 2007.

Det vises for øvrig til omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.2.6 Fradrag for fagforeningskontingent

Fagforeningsmedlemmer kan etter gjeldende regler kreve fradrag for betalt fagforeningskontingent på inntil 2250 kroner i året. Arbeidsgivere kan også få fradrag for medlemskontingent til næringsorganisasjon på inntil 2250 kroner, eller 2 promille av samlet lønnsutbetaling dersom dette gir høyere fradrag.

I regjeringspartienes politiske plattform fra Soria Moria ble det varslet at fradraget for fagforeningskontingent skulle økes til det dobbelte av nivået i 2005. I 2005 var øvre grense for fradraget 1800 kroner. Fradraget ble i 2006 økt med én fire-

del av det som er varslet, dvs. til 2250 kroner. Regjeringen foreslår at øvre grense i fradraget for fagforeningskontingent i 2007 økes ytterligere med én firedel av nivået i 2005, dvs. med 450 kroner til 2700 kroner. Det foreslås en tilsvarende økning i fradragsgrensen for medlemskontingent til arbeidsgiverforening. For en skattyter som er medlem av fagforening, og som betaler en kontingent på over 2700 kroner, innebærer forslaget en isolert skattelettelse på knapt 130 kroner. Samlet anslås forslaget å gi en skattelettelse på om lag 100 mill. kroner påløpt og bokført i 2007.

Det vises for øvrig til omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.2.7 Skattlegging på Svalbard

Svalbardtraktaten artikkel 8 bestemmer at skatter, gebyrer og avgifter som oppkreves på Svalbard, utelukkende skal komme Svalbard til gode, og ikke være høyere enn behovene for øygruppen tilsier.

Med budsjettet for 2006 vedtok Stortinget en omlegging av skattesystemet på Svalbard som ledd i tilpasning til skattereformen på fastlandet. Det ble innført en modifisert skjermingsmetode i skattlegging av næringsdrivende, aksjonærer og andre selskapsdeltakere på Svalbard fra og med 2006. Dette sikrer at skattlegging av næringsvirksomhet følger de samme hovedprinsippene som gjelder på fastlandet. Kapital- og selskapsskattesatsen på Svalbard er 10 pst., og med skjermingsmetoden blir samlet skatt for selskap og selskapsdeltaker 19 pst. For selvstendig næringsdrivende vil skatt og trygdeavgift samlet bli 20,7 pst. Et viktig mål med skattereformen og innføring av skjermingsmetoden er å sikre mest mulig lik skattlegging av reelle arbeidsinntekter og eierinntekter (aksjegevinster og aksjeutbytter). For å nå dette målet på Svalbard ble skattesatsen i lønnsstrekkingen økt fra 8 pst. til 12 pst. Summen av skatt og trygdeavgift på lønnsinntekt økte fra 15,8 pst. til 19,8 pst. fra og med 2006, og er dermed på nivå med skatt på kapital- og næringsinntekt for selskap og eier sett under ett.

I tilknytning til budsjettet for 2006 ble det satt ned en arbeidsgruppe som skal vurdere skattesystemet på Svalbard i lys av utviklingen på øygruppen. Arbeidsgruppen forventes å legge fram en samlet vurdering av skattlegging på Svalbard som både støtter opp under de overordnede målene for Svalbard og prinsippene som ligger til grunn for skattereformen. Arbeidsgruppen forventes å være ferdig med sitt arbeid i løpet av 2007.

Regjeringen mener imidlertid at det nå er viktig å unngå usikkerhet om skattnivået og overordne-

de mål om et stabilt og robust norsk samfunn på Svalbard. Finansdepartementet har på bakgrunn av dette sendt på høring et forslag om lettelse i skattleggingen på Svalbard fra og med inntektsåret 2006, i påvente av mer varige løsningsforslag fra arbeidsgruppen. Høringsforslaget ble omtalt i Revidert nasjonalbudsjett 2006.

Regjeringen foreslår, i tråd med høringsforslaget, et skattefradrag på inntil 7200 kroner for personer som er skattemessig bosatt på Svalbard, noe som tilsvarer et fradrag i lønnsinntekt på om lag 60 000 kroner pr. person. Et slikt fradrag kan bidra til redusert pendling og mer stabil bosetting på Svalbard, samtidig som det vil motvirke uheldige fordelingsvirkninger av den økte lønnstreksatsen. Forslaget innebærer ingen systemendringer, og innføring av den modifiserte skjermingsmetoden og gjeldende lønnstreksats står ved lag til arbeidsgruppen har vurdert skattesystemet på Svalbard nærmere. Det foreslås at fradraget gjøres gjeldende fra og med 2006. Samlet anslås et slikt fradrag å innebære en skattelettelse på 13 mill. kroner påløpt i 2006. Som følge av etterskuddsavregningen av ligningen kommer bokførte skattelettelser på 13 mill. kroner først i 2007.

I tillegg foreslås det å innføre et eget svalbardtillegg i barnetrygden (tilsvarende finnmarkstillegget). Dette tillegget skal gis fra og med inntektsåret 2007. Forslaget er nærmere omtalt i St.prp. nr. 1 (2006–2007) Barne- og likestillingsdepartementet.

Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.2.8 Skattefri grense ved arbeid i hjemmet

Regjeringen foreslår å heve den skattefrie beløpsgrensen ved arbeid i hjemmet når dette ikke er knyttet til næringsvirksomhet. Dette kan dreie seg om «vennetjenester», f.eks. pass og stell av barn (barnevaktjenester), hvor en må anta at skattepliktige ytelser sjelden innberettes i dag. Det er gode grunner til å legalisere betaling for slike tjenester i et større omfang. Det foreslås derfor at gjeldende skattefrie beløpsgrense på 1000 kroner heves til 2000 kroner.

Ettersom det er liten grunn til å tro at denne typen mindre ytelser innrapporteres i nevneverdig grad, vil provenytapet av forslaget være svært begrenset. På skjønsmessig grunnlag anslås forslaget å gi et provenytap på 5 mill. kroner påløpt og 4 mill. kroner bokført i 2007.

2.2.9 Oppgave- og betalingsfrister

Skattedirektoratet har på forespørsel fra departementet gjennomgått oppgave- og betalingsfristreglene i skatte- og avgiftslovgivningen. Som ledd i dette arbeidet satte Skattedirektoratet ned en arbeidsgruppe som 20. juni 2005 avga rapporten «Samordning av oppgave- og betalingsfristregler på skatte- og avgiftsområdet.»

I rapporten foreslås enkelte endringer gjennomført på kort sikt, mens andre og mer vidtgående forslag til endringer i oppgave- og betalingsfrister foreslås utredet nærmere. Endringene som ble foreslått gjennomført på kort sikt, ble, med enkelte unntak, sendt på høring 3. april 2006. I samme høring foreslo departementet å framskynde betalingen av etterskuddsskatten. Regjeringen foreslår i hovedsak at forslagene i høringen følges opp. I korte trekk innebærer Regjeringens forslag følgende endringer:

- Oppgave- og betalingsfristen for 3. merverdiavgiftstermin forlenges med ti dager, det vil si fra 10. til 20. august. Med denne utsettelsen vil regnskapsførernes behov for sommerferieavvikling og kontakt med kunder før terminfristens utløp lettere kunne ivaretas. Tapet av renteinntekter for staten som følge av forslaget anslås til om lag 20 mill. kroner påløpt og bokført i 2007.
- Årsoppgave- og betalingsfristen for merverdiavgift for registreringspliktige næringsdrivende med liten omsetning forlenges med én måned, det vil si fra 10. februar til 10. mars. Det ble i høringsrunden foreslått å flytte fram fristen for de næringsdrivende i primærnæringene med én måned, slik at fristen også her ville bli 10. mars. Dette ville legge til rette for at de næringsdrivende i primærnæringene som også driver annen virksomhet, kunne levere en felles årsoppgave for næringene. Med bakgrunn i innspill i høringsrunden har imidlertid Regjeringen besluttet å ikke endre denne fristen. Forlengelsen av betalingsfristen for merverdiavgift for næringsdrivende med liten omsetning anslås å gi rentetap for staten på om lag 4 mill. kroner påløpt og bokført i 2007.
- Fristen for betaling av rentebefriende tilleggsforskudd for forskuddsskatt og forhåndsskatt flyttes slik at denne ikke utløper før selvangivelsesfristen for næringsdrivende. Forslaget vil på grunn av tekniske tilpasninger tidligst kunne tre i kraft i 2008. Rentegevinsten for skattyter anslås til 30 mill. kroner påløpt i 2007. Provenytapet bokføres i 2008.
- Innbetalingen av etterskuddsskatt framskyn-

des, slik at den i sin helhet betales i to like store terminer med forfall 15. februar og 15. april i året etter inntektsåret. Framskyndet betaling vil gi bedre samsvar mellom opptjening av inntekt og betaling av skatt. Dette vil minske risikoen for at den skattepliktiges betalingsevne reduseres i tiden mellom opptjeningen av inntekten og betalingstidspunktet, og dermed bidra til å redusere skatterestansene for de etterskuddspliktige. Rentetapet for etterskuddspliktige anslås til 305 mill. kroner påløpt og bokført i 2007.

Regjeringen foreslår i tillegg at fristen for betaling av årsavgiften endres fra 15. til 20. mars. Dette gir et rentetap på om lag 3 mill. kroner. Forslaget er nærmere omtalt i avsnitt 3.5.4.

Samlet sett anslås forslagene over å øke statens renteinntekter med anslagsvis 248 mill. kroner påløpt og 278 mill. kroner bokført i 2007. Forslaget vil i tillegg gi et bokført provenytap på 30 mill. kroner i 2008.

Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.2.10 Andre grenser og fradrag

I tråd med praksis fra tidligere år legges det opp til at en del særskilte grenser og fradrag holdes nominelt uendret. Dette gjelder blant annet lønnsfradraget, særfradrag for alder og uførhet, særskilt fradrag i Finnmark og Nord-Troms, fisker- og sjømannsfradraget, reisefradraget, fradrag for gaver til frivillige organisasjoner, særfradrag for store sykdomsutgifter, foreldrefradraget og maksimal sparing i BSU. Det foreslås også å beholde grensen i formuestillegget under skattebegrensningsregelen for pensjonister mv. nominelt uendret.

Inkludert samspillseffekter mv. anslås dette samlet å gi en innstramming på om lag 210 mill. kroner påløpt og 170 mill. kroner bokført i 2007.

2.3 Næringsbeskatningen (inngår i kap. 5501)

2.3.1 Jordbruksfradrag

I forbindelse med jordbruksforhandlingene våren 2006 varslet Regjeringen at jordbruksfradraget skal økes med 283 mill. kroner i 2007. Regjeringen foreslår på denne bakgrunn at det generelle fradraget økes fra 36 000 kroner til 45 000 kroner, mens det prosentvise fradraget for næringsinntekt utover det generelle fradraget økes fra 19 pst. til 32 pst., og det

maksimale fradraget økes fra 71 500 kroner til 142 000 kroner.

Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.3.2 Skogfond

I tråd med Soria Moria-erklæringen vil Regjeringen forbedre de økonomiske støtteordningene til skogbruket. Regjeringen foreslår derfor betydelige endringer i skogfundsordningen.

Etter skogbruksloven av 27. mai 2005 plikter skogeieren å sette av midler til skogfond av brutto avvirkningsverdi det enkelte år. Avsetninger til skogfond skal benyttes til tiltak som er regulert i § 11 i Landbruks- og matdepartementets forskrift om skogfond. Det skal settes av minst 4 pst. av virkets bruttoverdi på skogfond. I gjennomsnitt utgjør avsetningene i dag om lag 10 pst. Maksimalsats for avsetning er 40 pst.

Skattefordelen av skogfundsordningen er regulert i skatteloven § 8–2. Avsetninger til skogfond utgiftsføres det året innbetalingen skjer. Når innsatte midler på skogfond benyttes til investeringer, inntektsføres beløpet. Når skogeiere benytter avsetningen til bestemte tiltak som skogkultur, opprusting av skogsbilveier og enkelte miljørettede tiltak, skal etter gjeldende regler kun 40 pst. av avsetningen inntektsføres.

Regjeringen foreslår at satsen for inntektsføring av skogfondsmidler som finansierer formål med skattefordel, reduseres fra 40 til 15 pst. Investeringsbeløpet som omfattes av skattefritaket, blir dermed 85 pst. av det som frigis til formål med skattefordel. Dette tilsvarer en økning i skattefordelen med om lag 40 pst. sammenliknet med gjeldende regler.

Regjeringen foreslår dessuten å utvide investeringsområdet som skal omfattes av skattefordelen. Det foreslås at følgende investeringstiltak også skal gis skattefordel innenfor skogfundsordningen:

- nybygging, ombygging og vedlikehold av skogsbilveier
- området for miljøtiltak, som i dag gjelder alternative avvirkningsfremmende investeringer i vernet skogområde, utvides
- skogbruksplanlegging med miljøregistrering
- forsikring mot stormskader og brann på skog
- kompetansehevende tiltak knyttet til miljøhensyn, skogetablering og skogproduksjon samt verdiskaping knyttet til trebaserte produkter
- oppmerking av eiendomsgrenser og andre kostnader knyttet til jordskifte i skog
- investeringer i bioenergitiltak (anlegg og utstyr

som har oppvarmingsformål) i tilknytning til bruket, som bidrar til varmeleveranser basert på eget råstoff eller lokale skogressurser

Forslaget anslås å redusere provenyet med 50 mill. kroner påløpt og bokført i 2007.

Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.3.3 Innløsning av festetomter

Skatteloven åpner for at gevinst ved ufrivillig realisasjon av formuesobjekt som følge av brann eller annen ulykke, ekspropriasjon eller innløsning av festet tomt, fritas for inntektsskatt. Fritaket er betinget av at vederlaget benyttes til å erverve nytt objekt innen tre år. Reinvestering kan skje i annen tomt som kan festes bort, eller i erverv av eller påkostning på areal, bygg eller anlegg.

Etter gjeldende regler kan gevinst som skyldes realisasjon av bortfestet tomt, kun kreves avsatt betinget skattefritt dersom festeren kan kreve tvungen innløsning etter lov om tomtefeste. Utgangspunktet er at fester av tomt til bolighus eller fritidshus kan kreve innløsning når det er gått 30 år av festetiden, dvs. om ikke kortere tid er avtalt, eller når festetiden er ute. Deretter kan festeren også kreve å få innløse en festetomt til bolighus hver gang det er gått to nye år, og en festetomt til fritidshus hver gang det er gått ti nye år.

Etter Regjeringens syn bør ordningen med betinget skattefritak utvides til å gjelde ved all innløsning av festetomter, også der fester og bortfester inngår en frivillig avtale om innløsning. Begrunnelsen er at på lengre sikt vil svært mange bortfester komme i en tvangsmessig posisjon ved at man når de nødvendige antall år for at festeren kan kreve innløsning. Forslaget vil også bidra til en raskere og smidigere innløsning av festede tomter. Hvis man for eksempel har et boligfelt med tomter med ulik kontraktstid, kan det være fordelaktig for alle parter at innløsningen kan skje samlet, i stedet for at man skal vente til hver tomt kommer dit at innløsning kan skje ved tvang. Forslaget anslås skjønnsmessig å redusere provenyet med om lag 5 mill. kroner påløpt i 2007. Forslaget har ingen bokført virkning i 2007.

Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.3.4 Realisasjon av landbrukseiendom i sameie

Landbrukseiendom som er eiet i minst ti år, kan realiseres skattefritt når realisasjonen skjer innenfor familien til underpris, dvs. to tredeler av antatt salgspris. Familiekretsen er i loven definert til personer som er arveberettiget etter arveloven.

Landbrukseiendom er i en del tilfeller eiet av et sameie. Deltakerne i sameiet kan i mange tilfeller være i familie med hverandre. Dersom sameiet selger eiendommen, vil det bli utløst skatteplikt for sameiet uansett eiertid. Dette gjelder selv om salget skjer til en av deltakerne eller til slektning som etter arvereglene har arverett til andelshaverne i sameiet. Dette skyldes at ingen kan være arveberettiget til sameiet, bare til de personlige andelshaverne i selskapet.

Regjeringen mener at denne skattemessige forskjellsbehandlingen av realisasjoner innenfor henholdsvis familien og sameie er uheldig. Det foreslås derfor at også overdragelse av landbrukseiendom fra et familiesameie til en av de andre sameierne, eller til slektning av én eller flere av sameierne, omfattes av regelen om skattefrihet når salget skjer til underpris. Overdragelser fra et familiesameie til for eksempel søsken, foreldre, besteforeldre, onkler eller tanter, samt søskenbarn til en av sameierne, kan da skje uten beskatning. Det foreslås at familiesameie defineres som et sameie mellom personer som tilhører personkretsen som er arveberettiget etter arveloven. Det antas at forslaget vil ha begrenset provenyvirkning.

Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.3.5 Skattlegging av gevinst ved vern av skog

Fra 1. januar 2005 kan skatteplikten knyttet til erstatninger ved vern av skog utsettes dersom skattyteren bruker vederlaget til å erverve nytt jord- eller skogareal, eller til å erverve eller påkoste bygg eller anlegg til bruk i jord- eller skogbruksvirksomhet. Etter Regjeringens syn er det uheldig at skattereglene for erstatning ved vern av skog nå er mindre gunstige enn da arbeidet med det frivillige skogvernet ble startet i 2003. En lempning i disse reglene vil kunne fremme arbeidet for å nå Regjeringens mål med hensyn til vern av skog.

Regjeringen foreslår derfor at det innføres et ubetinget og endelig skattefritak for gevinst ved vern av skog. Det foreslås også at skattefritaket gis tilbakevirkende kraft, dvs. at gevinster ved vern av

skog for inntektsårene 2005 og 2006 også skal være skattefrie. Lettelsen anslås til 10 mill. kroner påløpt i 2007. Provenytapet bokføres i 2008.

Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.3.6 Taksering av skog

Det gjelder særlige regler for å verdsette skog for formuesskatteformål. Etter forskrift gitt av Skattedirektoratet skal skog verdsettes til avkastningsverdien (bruksverdien) den har på lengre sikt ved rasjonell skjøtsel og drift. Formuesverdiene på skog ble sist revidert i 1990. Det har vært bred enighet både hos myndigheter og i næringen om at metoden som ble nyttet ved takseringen i 1990, var for omstendelig og ressurskrevende både for skogeierne og ligningsetaten. Den anses derfor ikke egnet for bruk ved en revisjon av ligningstakstene.

Skattedirektoratet har utarbeidet forslag til ny takseringsmetode for skog som skal legges til grunn for inntektsåret 2006. Ved verdsettelsen etter forskriften fra 1989 skal det tas hensyn til skogens areal, beliggenhet, driftsforhold, kubikkmasse, dimensjonsfordeling og tilvekst. I den nye forskriften benyttes sjablonverdier for tilvekst i fire bonitetsklasser (super, høy, middels og lav skogproduksjonsevne) for å beregne den samlede netto-tilveksten. Nettoverdien av tilveksten beregnes på bakgrunn av gjennomsnittspriser og sjablonverdier for kostnader. Det er lagt opp til tre prissoner og tre kostnadssoner, som innbærer ni forskjellige kombinasjoner av pris og kostnader. Den årlige nettoverdien vil så bli multiplisert med en såkalt skogfaktor, som er satt til åtte, for å komme fram til et anslag på ligningsverdien.

Økt ligningsverdi på skog må også ses i sammenheng med økningen av ligningsverdi på 25 pst. for 2006 for annen fast eiendom enn skog og kraftverk, og den foreslåtte økningen i 2007. Dersom den nye verdsettelsesmetoden gir urimelig høy ligningsverdi i enkelttilfeller, åpner forskriften for overgangsordninger for å begrense slike uheldige virkninger.

På denne bakgrunn er Skattedirektoratet bedt om at takseringsforskrift innføres med virkning for formuesverdsettelsen i 2006. Provenyøkningen anslås til 10 mill. kroner påløpt i 2006. Provenyet vil bli bokført i 2007.

2.3.7 Ligningsverdier av annen fast eiendom

Annen fast eiendom omfatter i hovedsak gårdsbruk, forretningsbygg, industribygg, lager og

grunn (tomter, skogbruksareal mv.). Også slike eiendommer kjennetegnes av at ligningsverdiene ikke fullt ut gjenspeiler markedsverdien, selv om forskjellen mellom ligningsverdi og markedsverdi gjennomgående er lavere for annen fast eiendom enn for bolig- og fritidseiendom.

Regjeringen foreslår å øke ligningstakstene også for annen fast eiendom (utenom skog og kraftverk) med 10 pst. i 2007, jf. avsnitt 2.2.4. Dessuten økes ligningstakstene for skog som følge av at det innføres et nytt takseringssystem for skog, jf. avsnitt 2.3.6. Regjeringen foreslår samtidig at det innføres en maksimumsgrense for ligningsverdiens andel av markedsverdi («sikkerhetsventil») også for annen fast eiendom, men med unntak for kraftverk som har et eget regelverk for å fastsette formuesverdi. Forslaget vil bidra til å unngå urimelige utslag for enkelteierdommer og øke likebehandlingen i fastsettingen av ligningsverdier av annen fast eiendom.

Maksimumsgrensen for forholdet mellom ligningsverdi og markedsverdi av annen fast eiendom bør settes vesentlig høyere enn for bolig og fritidsbolig. Maksimumsgrensen på 30 pst. for bolig og fritidsbolig er satt på bakgrunn av at faktiske ligningsverdier på bolig og fritidsbolig i all hovedsak er lavere enn 30 pst. av ligningsverdi. De lave ligningsverdiene av bolig og fritidsbolig skyldes et særskilt unntak fra skattelovens hovedregel om at ligningsverdien i utgangspunktet skal settes til omsetningsverdi. Et slikt unntak gjelder ikke for annen fast eiendom. Selv om det nesten ikke finnes informasjon om forholdet mellom ligningsverdi og omsetningsverdi på annen fast eiendom, er det grunn til å tro at ligningsverdiene av annen fast eiendom i gjennomsnitt er vesentlig høyere enn for bolig. Dette bekreftes blant annet av at ligningsverdien av nybygg i Oslo fastsettes til 70 pst. av produksjonskostnadene. Innføring av en lav maksimumsgrense for annen fast eiendom, for eksempel 30 pst., ville dermed kunne føre til en vesentlig reduksjon i ligningsverdiene av slik eiendom og et tilhørende betydelig provenytap.

Regjeringen foreslår derfor å sette maksimumsgrensen for ligningsverdien av annen fast eiendom til 80 pst. av markedsverdien. En slik grense vil over tid kunne bidra til både mer ensartet verdsettelse av disse eiendommene og bedre samsvar mellom ligningsverdi og markedsverdi. Ved økning i ligningstaksene vil også den reelle skattemessige likebehandlingen av disse formueskomponentene øke.

Det antas at svært få bygninger m.m. vil kunne få en ligningsverdi over 80 pst. selv med den foreslåtte økningen i ligningsverdiene av annen fast ei-

endom i 2007. Det legges derfor til grunn at forslaget ikke vil medføre nevneverdig provenytnap i 2007.

2.3.8 Fradrag for avsetninger til felleseid andelskapital i visse samvirkeforetak

Regjeringen foreslår å gjeninnføre fradrag for avsetninger til felleseid andelskapital i visse samvirkeforetak. Fradraget ble avvirket i forbindelse med statsbudsjettet for 2005. Hensikten med fradraget er å gi en skattefordel til foretak innenfor det såkalte etablerte samvirket i jordbruks-, fiskeri- og forbrukersektorene. Dersom et samvirkeforetak kan benytte seg av hele fradraget, blir den effektive skattesatsen redusert fra 28 pst. til 23,8 pst. Fradraget er begrenset til 15 pst. av årets nettoinntekt, og kan bare gjøres i inntekt som kan henføres til omsetning med medlemmene.

En gjeninnføring av ordningen vil måtte notifiseres til ESA, og tiltaket kan ikke iverksettes før forholdet til EØS-avtalens statsstøtteregele er avklart. Et ikraftsettelsesvedtak et stykke ut i 2007 vil kunne gjøres gjeldende for hele 2007.

Forslaget anslås på svært usikkert grunnlag å gi et provenytnap på 30 mill. kroner påløpt i 2007. Samvirkeforetakene er etterskuddspliktige, og endringen vil derfor ikke gi bokførte tap av inntekter før i 2008. Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

2.3.9 Grunnrenteskatten ved langsiktige kraftkontrakter

Ved behandling av Innst. S. nr. 213 (2004–2005) vedtok Stortinget følgende anmodning til Regjeringen (Vedtak nr. 393, 31. mai 2005):

«Stortinget ber Regjeringen gjennomgå reglene for grunnrentebeskatningen innen vannkraftsektoren med siktemål om å oppnå mer langsiktighet i kraftmarkedet.»

Grunnrenteskatten for vannkraftverk beregnes i utgangspunktet ut fra spotmarkedspriser for året. Spotmarkedsprisen gir best uttrykk for verdien av en marginal enhet kraft i et fritt marked, og vil derfor gi det beste grunnlaget for å beregne grunnrenten ved vannkraftproduksjon. Etter skatteloven § 18–3 er det imidlertid unntak fra hovedregelen om verdsettelse til spotpris for leveranse av konsjonskraft, for kraftleveranser i enkelte langsiktige kraftkontrakter, herunder nye kontrakter på stortingsbestemte vilkår, og for kraft som forbrukes i egen produksjonsvirksomhet. Nye langsiktige kraftkontrakter med uavhengig kjøper, som har en

varighet på minst syv år, som omfatter en samlet kraftleveranse på minst 150 GWh i kontraktperioden, og hvor kraften forbrukes i kjøpers produksjonsvirksomhet, vil verdsettes ut fra den realiserte kontraktsprisen ved beregning av grunnrenteskatt. I slike tilfeller vil altså grunnrenteskatten beregnes på basis av den avtalte prisen, og ikke på basis av spotpriser det enkelte år.

Som illustrert i boks 2.2 vil grunnrenteskatt beregnet ut fra spotmarkedspriser uansett ikke være til hinder for at selskapene fritt kan inngå langsiktige kraftkontrakter til faste priser. Selskapene kan om ønskelig sikre en fast inntekt etter skatt dersom de tar hensyn til gjeldende skattevilkår når de bestemmer andelen av produksjonen som det inngås fastpriskontrakt for.

Skattereglene bør verken være en hindring eller en pådriver for kraftprodusentenes valg av kort-siktige eller langsiktige kraftkontrakter. Selskaperes valg bør styres av deres strategier, risikostyring og markedsvurdering. Grunnrenteskatt beregnet ved spotmarkedspriser virker etter departementets vurdering nøytralt i forhold til selskaperes vurdering av langsiktige kraftkontrakter. Kraftprodusentene kan både velge å prissikre en mindre del av produksjonen, prissikre en andel av produksjonen som gir fast inntekt etter skatt, eller spekulere i en høyere sikringsandel som vil gi høyest inntekt etter skatt i lavprisperioder. Selskapene kan fritt velge den inntektssikring etter skatt de ønsker ved å tilpasse sikringsandelen ut fra gjeldende skatteregler.

2.3.10 Skattefradrag for kostnader til forskning og utvikling

Innledning

Skattefradrag for næringslivets kostnader til forskning og utvikling (Skattefunn) ble innført for små og mellomstore foretak fra 1. januar 2002, og for alle foretak fra 1. januar 2003. Skattefunn er et regelstyrt virkemiddel, hvor foretakene selv velger ut støtteberettigede prosjekter. Alle prosjekter som tilfredsstillere kravene i lov og forskrift, gir rett til skattefradrag etter de samme kriteriene. Ordningen fungerer dermed som et teknologi- og bransjenøytralt virkemiddel. Formålet er å stimulere næringslivets egen FoU-innsats, jf. Innst. S. nr. 325 (2000–2001) og Ot.prp. nr. 1 (2001–2002) Skatte- og avgiftsopplegget 2002 – lovendringer. Regjeringen vil videreføre og evaluere Skattefunn-ordningen.

Skattefradragets størrelse beregnes og avgrenses etter nærmere regler i skatteloven § 16–40 med tilhørende forskrift. Innholdet i prosjektene skal

Boks 2.2 Illustrasjon av resultat etter skatt ved langsiktige fastpriskontrakter i kraftmarkedet

Et kraftselskap kan ønske å sikre seg en fast inntekt etter skatt uavhengig av om spotprisen på kraft går ned eller opp de neste årene. Selskapet kan dermed ønske å inngå en langsiktig salgskontrakt som gir en avtalt fastpris for årene framover, eller bruke andre sikringsinstrumenter. Grunnrenteskatten vil etter hovedregelen beregnes på basis av spotprisen i hver periode. Den ordinære selskapsskatten vil beregnes på basis av realiserte priser i eventuelle langsiktige fastpriskontrakter. Staten vil dermed etter hovedregelen ikke delta i prissikringen gjennom grunnrenteskatten, men sikringsgevinster/-tap vil være gjenstand for ordinær selskapsbeskatning. Selskapet kan dermed fritt inngå langsiktige fastpriskontrakter, men effekten etter skatt er avhengig av andelen av produksjonen som prissikres.

I eksemplet nedenfor ønsker selskapet¹ en fast inntekt etter skatt for en kraftproduksjon på 10 000 kWh, som oppnås ved en sikringsandel på 62,5 pst.² Selskapet inngår en langsiktig avtale om salg av 62,5 pst. av produksjonen til en fastpris på 35 øre pr. kWh. Grunnrenteskatten beregnes i eksemplet etter hovedregelen om verdsettelse til spotmarkedspriser. Eksemplet viser utfallet dersom spotprisen i neste periode blir hhv. 25, 35 eller 45 øre pr. kWh. Eksemplet viser fullstendige beregninger ved sikringsandel på 62,5 pst., mens sluttresultatet ved tilsvarende beregninger for sikringsandeler på 0 og 100 pst. er vist i siste del av eksemplet.

	Spot < fastpris	Spotpris lik fastpris		Spot > fastpris		
Salgsvolum kWh	10 000					
Spotpris øre/kWh	25,00	35,00	35,00	45,00		
Langsiktig fastpris øre/kWh	35,00					
Sikringsandel i pst. av salgsvolum	62,5 pst.					
	Pris	Resultat-effekt	Pris	Resultat-effekt	Pris	Resultat-effekt
Grunnrente- og ordinær selskapsskatt						
Grunnrenteskatt						
Skattbar inntekt på basis av spotpris	25,00	2 500	35,00	3 500	45,00	4 500
Grunnrenteskatt (27 pst.)		675		945		1215
Ordinær selskapsskatt						
Skattbar inntekt på basis av gj.sn. realisert pris ³	31,25	3 125	35,00	3 500	38,75	3 875
Ordinær skatt (28 pst.)		875		980		1085
Sum grunnrente- og ordinær skatt		1 550		1 925		2 300
Selskapets inntekt etter skatt						
Inntekt langsiktig salg (62,5 pst.)	35,00	2 188	35,00	2 188	35,00	2 188
Inntekt spotsalg (37,5 pst.)	25,00	938	35,00	1 313	45,00	1 688
Samlet inntekt fra kraftsalg		3 125		3 500		3 875
Sum grunnrente- og ordinær skatt		1 550		1 925		2 300
Selskapets inntekt etter skatt		1 575		1 575		1 575
Selskapets inntekt etter skatt ved ulike sikringsandeler og spotpriser						
0,0 pst. sikringsandel		1 125		1 575		2 025
62,5 pst. sikringsandel		1 575		1 575		1 575
100,0 pst. sikringsandel		1 845		1 575		1 305

Grunnrenteskatt på basis av spotpriser er altså ikke til hinder for at selskapene kan inngå langsiktige fastpriskontrakter, men sikringsandelen er avgjørende for selskapets inntekt etter skatt. Ved en sikringsandel på 62,5 pst. vil selskapet oppnå en fast inntekt etter skatt. En høyere sikringsandel vil være en spekulasjon i prisfall, med høy inntekt dersom prisene faller, og tilsvarende lav inntekt dersom prisene øker. Selskapene står dermed fritt til å velge i hvilken grad de ønsker å inngå langsiktige fastpriskontrakter ut fra selskapets strategi, risikostyring og markedsvurdering.

¹ I eksemplet har en lagt til grunn at selskapet er i skatteposisjon både for grunnrenteskatt og ordinær selskapsskatt. Selskaper utenfor skatteposisjon vil over tid kunne oppnå om lag de samme resultater ved framføring av underskudd, og eventuelt tilpasning av sikringsandel.

² Sikringsandelen som gir fast inntekt etter skatt, bestemmes av andelen etter skatt i vannkraftproduksjon i forhold til andelen etter skatt ved prissikring. Denne kan beregnes ved: $(1 - 0,27 - 0,28) / (1 - 0,28) = 0,625$. Selskapet må dessuten ta hensyn til samvariasjon mellom årets produksjon og prisutviklingen for kraft. Denne samvariasjonen mellom pris og produksjonsvolum må selskapet ta hensyn til uansett om skatten beregnes på basis av spotpriser eller realiserte priser.

³ Ordinær skatt beregnes ut fra gjennomsnittlig realisert pris i spot- og fastprismarkedet. Ved en sikringsandel på 62,5 pst. og en spotpris på 25 øre/kWh vil f. eks. den gjennomsnittlige realiserte prisen bli lik $0,625 * 35 + (1 - 0,625) * 25 = 31,25$ øre/kWh.

Tabell 2.3 Skatteutgift som følge av Skattefunn, hovedtall

Inntektsår	Budsjettert fradrag (godkjente søknader) Mill. kr	Herav faktisk til fradrag Pst.	Faktiske fradrag (ligningsoppgjøret) Mill. kr	Herav utbetalt utover utlignet skatt Pst.
2002 ¹	782	89	696	82
2003	1 566	82	1 282	78
2004	1 786	78	1 390	76
2005	1 638	Anslag: 80	Anslag: 1 300	

¹ Ordningen omfattet bare små og mellomstore foretak.

Kilder: Norges forskningsråd, Skattedirektoratet og Finansdepartementet.

være godkjent av Norges forskningsråd. Videre er det et vilkår at kostnadene som medtas i beregningsgrunnlaget for støtte, er attestert av revisor. Ligningsmyndighetene kontrollerer oppgitte kostnader og beregner skattefradragets størrelse. Der som skattefradraget er høyere enn skattyters utlignede skatt, blir det overskytende beløpet utbetalt fra staten ifm. skatteoppgjøret.

EU/EØS-regelverket for statsstøtte setter grenser for hvilke aktiviteter som kan subsidieres opp til ulike støttesatser. Europakommisjonen arbeider for tiden med nye retningslinjer for støtte til FoU og innovasjon. Når de nye retningslinjene trer i kraft, kan det bli nødvendig med tilpasninger i regelverket for Skattefunn.

Anvendelse og omfang

Næringslivet mottok 1390 mill. kroner i støtte gjennom Skattefunn for inntektsåret 2004, noe som er en økning på 8,5 pst. fra 2003. Tabell 2.3 viser utviklingen i skatteutgiften (tapte skatteinntekter) fra Skattefunn, og sammenhengen mellom budsjetterte fradrag basert på godkjente søknader i Forskningsrådet, og beløpene som faktisk kom til fradrag ved ligningsoppgjøret. Dessuten framkommer hvor stor del av støtten som er utbetaling utover utlignet skatt. For 2005 viser tabellen anslag for skatteutgiften basert på budsjetterte utgifter i godkjente prosjektsøknader.

Erfaringene med Skattefunn har vist at det er en del godkjente prosjekter som ikke fullføres, reduseres i omfang eller blir utsatt. Andelen som gjennomføres, har gått ned for hvert år, og derved har det blitt et stadig større avvik mellom budsjetterte og faktisk skattefradrag. I 2004 var det bare 78 pst. av den budsjetterte støtten til godkjente prosjekter som faktisk kom til fradrag ved ligningsoppgjøret. Denne utviklingen har ingen åpenbar forklaring. Det at ordningen har vært etablert i flere år, burde bidra til at urealistiske prosjekter utelukkes allerede i søknadsbehandlingen. En generelt positiv ut-

vikling i næringslivet de siste årene trekker også i retning av at færre prosjekter blir avbrutt på grunn av konkurs eller innskrenkning. Høy aktivitet i næringslivet kan imidlertid ha motsatt virkning ved at det blir mindre ledige ressurser som kan avsettes til FoU, og større konkurranse om kvalifisert personell. I anslaget for 2005 er det lagt til grunn at andelen av den budsjetterte støtten som faktisk kommer til fradrag, tar seg noe opp.

Av det samlede støttebeløpet for inntektsåret 2004 var 76 pst. utbetaling utover utlignet skatt. Skattefunn ble dermed i stor grad benyttet av foretak som ikke var i skatteposisjon. Dette betyr at ordningen i stor grad fungerer som en tilskuddsordning.

Prosjektene som mottar støtte gjennom Skattefunn, utgjør en betydelig del av næringslivets FoU-virksomhet. I ligningen for 2004 oppga foretakene FoU-kostnader på om lag 8,2 mrd. kroner som grunnlag for skattefradrag. Til sammenlikning utgjorde næringslivets FoU-virksomhet totalt, dvs. egenutført og innkjøpt FoU, som ble registrert i FoU-statistikken, om lag 17 mrd. kroner. Fordi Skattefunn for en stor del benyttes av små foretak, mens FoU-statistikken ikke omfatter foretak under ti sysselsatte, er det nærmere halvparten av kostnadene i Skattefunn-prosjekter som faller utenfor statistikken. Samlede FoU-kostnader i næringslivet kan dermed anslås til om lag 21 mrd. kroner, hvorav om lag 40 pst. får støtte gjennom Skattefunn.

Norges forskningsråd har godkjent om lag 5100 prosjekter som vil være fradragberettigede ved skatteoppgjøret for 2005 dersom de er gjennomført med det omsøkte FoU-innhold. Bedriftene har budsjetterte disse prosjektene til om lag 9,5 mrd. kroner, som gir rett til skattefradrag for vel 1,6 mrd. kroner. Det gir en viss reduksjon i budsjetterte utgifter og støttebeløp i forhold til 2004. Forutsatt 80 pst. gjennomføring vil skatteutgiften i 2005 være om lag 1,3 mrd. kroner. Søknader til Norges forskningsråd så langt i år indikerer at bruken av Skattefunn fortsetter på om lag samme nivå i 2006 som året før. Selv

om det nå foreligger et erfaringsgrunnlag fra skatteoppgjørene 2002–2004 og for søknadsbehandlingen i Forskningsrådet til og med 2005, vil det også framover være usikkerhet knyttet til provenytapet av Skattefunn.

Ulønnet arbeidsinnsats er ikke fradragsberettiget etter skatteloven, og slik innsats i FoU-prosjekter faller derfor utenfor skattefradragssystemet. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2005 vedtok Stortinget å innføre en rammestyrte tilskuddsordning for ulønnet arbeidsinnsats i FoU-prosjekter. Det ble lagt til grunn en timesats for ulønnet arbeid på 500 kroner. Ordningen må godkjennes av EFTAs overvåkningsorgan, ESA, som ennå ikke har kommet med en endelig avgjørelse. Det er derfor usikkert om tilskuddsordningen for ulønnet innsats blir iverksatt. Tilskuddsordningen er nærmere omtalt i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Nærings- og handelsdepartementet, kap. 928 FoU-prosjekter i næringslivets regi.

Evaluering av resultater og brukertilfredshet

Statistisk sentralbyrå gjennomfører en evaluering av Skattefunn for perioden 2002–2006, med hovedvekt på måloppnåelse og resultater. Dessuten skal det inngå et delprosjekt om administrativ gjennomføring. Dette delprosjektet vil vurdere ordningens tilgjengelighet og brukertilfredshet samt effektiviteten i de administrative rutinene. Evalueringen vil også forsøke å avdekke mulig skattetilpasning, f.eks. knyttet til reklassifisering av utgifter eller oppsplitting av virksomhet i flere foretak. Sluttrapport og endelige resultater fra evalueringen skal legges fram mot utgangen av 2007, men allerede nå foreligger enkelte delrapporter og foreløpige resultater.

En delrapport presenterer resultater fra en egen brukerundersøkelse om Skattefunn. Svar fra tilfeldige utvalg av foretak med enten godkjente prosjekter, avslåtte prosjekter eller ikke-søkere, viser at Skattefunn er godt kjent, og at det er få FoU-foretak som ikke kjenner til ordningen. Det er likevel mange foretak som oppga at de ikke betaler skatt, og at Skattefunn derfor er uaktuelt. Dette vitner om manglende kjennskap til regelverket siden disse foretakene kunne ha fått utbetalt et beløp tilsvarende skattefradraget for sine FoU-prosjekter. Alle foretakene med Skattefunn-søknad, både de med godkjent og de med avslått søknad, ble spurt om prosjektene ville blitt gjennomført uavhengig av Skattefunn-ordningen (innsatsaddisjonalitet). Svarene viser at dette i stor grad ville ha skjedd, men for flere foretak i mindre omfang og over lengre tid. Mange rapporterte likevel om positive effekter av

ordningen, bl.a. at Skattefunn har ført til mer oppmerksomhet om FoU i foretakene (atferdsaddisjonalitet). Foretakene var overveiende positive til ordningen. Det framkom likevel en del kritikk. Flere mente det bør skje en forenkling i den administrative prosessen. Foretakene møter i dag tre etater: Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Skatteetaten, i denne rekkefølgen. Mange foretak klaget også på kontroll i ettertid fra Skatteetaten.

En annen analyse ser nærmere på spørsmålet om Skattefunn fører til økt FoU-innsats. Metoden er basert på sammenlikning av utviklingen i FoU-utgifter for foretak som hhv. bruker og ikke bruker Skattefunn. Videre sammenliknes foretak som før Skattefunn ble innført hadde FoU-utgifter under taket på 8 mill. kroner i fradragssystemet, med de som i utgangspunktet hadde FoU over dette taket, og som dermed ikke hadde noe direkte incentiv til å øke sine FoU-utgifter som følge av Skattefunn. Statistisk sentralbyrå mener en så langt kan si at analysene ikke gir grunnlag for noen negativ konklusjon. Resultatene «beviser» ikke at ordningen virker, men de er konsistente med en hypotese om at ordningen virker. Foretak som benytter ordningen, har sterkere vekst i sine FoU-utgifter enn foretak som ikke benytter ordningen. Tilsvarende har foretak som i tidligere år har ligget under taket på 8 mill. kroner, sterkere vekst i utgiftene enn foretak som tidligere har vært over dette taket, og som dermed ikke har fått direkte incentiv til å øke sine FoU-utgifter.

En positiv virkning på FoU-utgiftene er ikke tilstrekkelig til å konkludere med at ordningen er samfunnsøkonomisk lønnsom. For å besvare dette spørsmålet må en vurdere ikke bare om støtten bidrar til økt FoU-innsats, men også om ordningen gir resultater som forsvarer den økte ressursinnsatsen (resultataddisjonalitet). Slike spørsmål skal Statistisk sentralbyrå analysere i et annet delprosjekt. En foreløpig rapport om resultataddisjonalitet skal legges fram mot slutten av 2006.

Evaluering av økonomistyring og administrering

En evaluering av økonomistyring og administrering av Skattefunn ble varslet i St.prp. nr. 1 (2005–2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Finansdepartementet ba i brev av 21. desember 2005 Senter for statlig økonomistyring (SSØ) om å gjennomføre en slik evaluering. SSØ nedsatte en egen arbeidsgruppe for denne evalueringen, som la fram en rapport 9. juni 2006.

Evalueringen er avgrenset til en vurdering av om gjeldende retningslinjer for og administrering av ordningen gir grunnlag for en tilfredsstillende

økonomistyring, og forslag til mulige forbedringer. Andre spørsmål, f.eks. måloppnåelse og brukertilfredshet, ligger utenfor evalueringen av økonomistyringen. Støttenivå er heller ikke et tema utover spørsmål knyttet til styring og kontroll med bruken av ordningen. Evalueringen er basert på en gjennomgang av regelverket og en relativt omfattende intervjuvirksomhet, bl.a. med brukere av ordningen, forvaltningen og revisorer.

SSØ har funnet svakheter i økonomistyringen av Skattefunn, og mener det bør gjennomføres tiltak for å bedre denne. Etter SSØs skjønn er det betydelig risiko for at det – bevisst eller ubevisst fra bedriftens side – oppstår feilutbetalinger ved dagens organisering. Rapporten avdekker en del problemer knyttet til å kanalisere støtte gjennom skattesystemet. I praksis skapes det uklarer ved at en etat godkjenner prosjektinnholdet (Forskningsrådet), mens en annen etat i ettertid har ansvaret for å kontrollere kostnadene (Skatteetaten). Dagens arbeidsdeling splitter i unødig grad ansvar og oversikt gjennom prosjektperioden, og bidrar dermed til en svakere økonomistyring. Selve regelverket er også basert på prinsipper og begreper fra områder med ulik tilnærming: Forskningsrådets regler for brukerstyrte prosjekter med en mer grovmasket tilnærming, og Skatteetatens mer rigide, dokumentasjonsbaserte tilnærming til fradrag i alminnelig inntekt (skatteloven kapittel 6).

Den prinsipale anbefalingen fra SSØ er at skattefunnprosjektene samles i én tilskuddsordning og i sin helhet behandles i Forskningsrådet. Det er imidlertid foreslått en rekke tiltak som bør gjennomføres uavhengig av hvordan ordningen er administrert, og som vil bidra til bedre økonomistyring med videreføring av en delt administrering. Viktige forslag som kan gjennomføres innenfor en skattefradragordning, er bl.a. følgende:

- Endre FoU-definisjonen slik at den får et mer operasjonelt innhold og klarere avgrensning.
- Presisere avgrensningene til annen virksomhet, f.eks. i forhold til organisasjonsutvikling og kunde- eller markedsundersøkelser, og av hvilke kostnader som kan fradragføres.
- Innføre tak på antall timer som kan føres for en FoU-ansatt gjennom året. I tillegg bør det vurderes å sette en fast timesats som vil erstatte dagens sjablonberegning av personalkostnader og indirekte kostnader.
- Ved godkjenning av prosjekter bør det fastsettes en kostnadsramme. Forskningsrådet bør foreta en grov rimelighetsvurdering av antall timer angitt i prosjektsøknaden og lengden på prosjektet.
- Der det fattes særlig mistanke bør Forsknings-

rådet følge opp pågående prosjekter. I siste instans bør godkjenninger også kunne trekkes tilbake.

- Bedre informasjonsutveksling og -tilgang mellom Forskningsrådet og Skatteetaten.
- Godkjenningsbrev bør i så stor grad som mulig definere hvilke kostnader som inngår i prosjektet.
- Mangelfull rapportering til Forskningsrådet bør få konsekvenser for skattefradraget samme år, og ikke som nå først fra året etter.
- Dagens åpne ankemulighet på Forskningsrådets søknadsbehandling bør innenfor forsvarlige rammer strammes inn, ved at en begrenser grunnlaget for å kunne påanke en beslutning.
- Krav til prosjektregnskap bør klargjøres i regelverk.

SSØ har ikke anslått provenyvirkninger av sine forslag, men påpeker at provenyet vil avhenge av hvor store endringer som gjennomføres, og den praksis som legges til grunn.

Departementets oppfølging av økonomistyringen

Ordningen med skattefradrag for kostnader til forskning og utvikling har hjemmel i skatteloven. Finansministeren står ansvarlig for skatteloven og de oppgaver Skatteetaten er tildelt i forbindelse med Skattefunn. Etter skatteloven er godkjenningsordningen lagt til Norges forskningsråd, med bevilgning over Nærings- og handelsdepartementets budsjett. Nærings- og handelsministeren står dermed ansvarlig for den administrative gjennomføringen av godkjenningsordningen i Skattefunn. Tiltakene for bedre økonomistyring i Skattefunn vil derfor følges opp av både Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet.

Bedre økonomistyring i Skattefunn er viktig av flere hensyn. Skattefunn er klart den største enkelt-satsingen på næringsrettet forskning og utvikling i Norge. Midlene som tilføres næringslivet gjennom Skattefunn, har derfor mye å si for FoU-innsatsen totalt og for virkningen av statens FoU-finansiering. Svakheter i økonomistyringen av Skattefunn kan riktignok bidra til at det statistisk sett framkommer mer FoU, men vil ikke utløse de resultater samfunnet ønsker å oppnå gjennom økt FoU-innsats. I tillegg kan skatteordninger med svak kontroll og lite innsyn i bruken av midlene over tid være med på å undergrave tiltro til og oppslutning om skattesystemet.

Finansdepartementet vil bl.a. på grunnlag av anbefalingene fra SSØ forberede tiltak for å bedre økonomistyringen i Skattefunn. Enkelte av forsla-

gene er drøftet så grundig i rapporten fra SSØ at de kan gjennomføres allerede fra 2007. Andre av forslagene krever imidlertid videre utredning eller bør ses i sammenheng med evalueringen som Statistisk sentralbyrå utfører, bl.a. forslaget om å endre FoU-definisjonen. SSØ har påpekt mulige svakheter ved definisjonen ut fra hensyn til økonomistyring, men har ikke vurdert andre hensyn som bør trekkes inn i en fullstendig vurdering. Det kan også være uheldig med endringer i definisjonen relativt kort tid før Europakommisjonen og EFTAs overvåningsorgan, ESA, vil vedta nye retningslinjer for støtte til FoU og innovasjon, noe som uansett kan kreve tilpasninger i forskriften.

Flere av tiltakene kan gjennomføres ved at Forskningsrådet og Skatteetaten utarbeider bedre rutiner og interne retningslinjer for sin administrering av Skattefunn og for samarbeidet mellom etatene. Andre av tiltakene vil kreve endringer i forskriften til skatteloven § 16–40. Hovedreglene i Skattefunn vil videreføres, bl.a. fradragssatsen på 20 (18) pst. og grensen i fradragsgrunnlaget på 4 mill. kroner eller 8 mill. kroner ved innkjøp fra godkjent FoU-institusjon.

I statsbudsjettet for 2007 foreslår Regjeringen at det innføres en øvre timesats og maksimalt antall timer pr. år for eget FoU-personell som kan føres i fradragsgrunnlaget. Det foreslås at taket for personalkostnader og indirekte kostnader settes til 500 kroner pr. time, og at inntil 1850 timer årlig kan godkjennes pr. person. Tiltaket kan gjennomføres ved forskriftsendring med ikrafttredelse 1. januar 2007. Finansdepartementet vil i samråd med Nærings- og handelsdepartementet vurdere ytterligere forskriftsendringer på bakgrunn av forslagene fra SSØ. Det tas sikte på at eventuelle slike endringer vil kunne tre i kraft 1. januar 2008 etter en høringsrunde.

Videre kan det være aktuelt med presiseringer av fortolkningene i Lignings-ABC og av Forskningsrådets regler ifm. prosjektgodkjenning og rapportering. Finansdepartementet vil også be Skattedirektoratet i løpet av 2007 vurdere oppfølging innenfor gjeldende forskrift av andre forslag fra SSØ.

Provenyvirkningen av tiltakene som planlegges gjennomført i 2007, er i hovedsak knyttet til å innføre en øvre timesats for FoU-personell. Etter Forskningsrådets regler for brukerstyrte prosjekter blir personalkostnader og indirekte kostnader beregnet etter en sjablontimesats på 1,6 promille av avtalt årslønn. For en ansatt med årslønn 450 000 kroner gir sjablonen en timesats på 720 kroner. Med en innsats på 1850 timer (tilsvarende et normalårsverk) i prosjektet blir fradragsgrunnlaget vel 1,3 mill. kroner. Det innebærer at indirekte kostna-

der inngår med nær 200 pst. av avtalt lønn. I tillegg kan foretaket føre innkjøpte FoU-tjenester, utstyr og andre driftskostnader (f.eks. reiser, konsulent-tjenester og innleid personell) i fradragsgrunnlaget med faktiske kostnader. Det synes lite realistisk at særlig små og mellomstore foretak, som er hovedbrukerne av Skattefunn, normalt vil ha så store indirekte kostnader knyttet til eget FoU-personell. Finansdepartementet foreslår derfor at fradragsgrunnlaget for personalkostnader og indirekte kostnader begrenses til maksimalt 500 kroner pr. time. Sammen med en øvre grense for godkjent arbeidsinnsats på 1850 timer, gir dette et maksimalt fradragsgrunnlag for eget FoU-personell på 925 000 kroner årlig.

Provenyøkningen av tiltakene anslås på usikkert grunnlag til 150 mill. kroner påløpt i 2007 (bokført i 2008).

2.3.11 Avskrivning av faste installasjoner i bygg

Faste tekniske installasjoner avskrives under ett med bygget. Næringsorganisasjoner og bedrifter har gitt uttrykk for at faste tekniske installasjoner i dag utgjør en stor andel av byggekostnaden, og at disse installasjonene har en kortere levetid enn selve bygget.

I tilleggsnummeret til Statsbudsjettet 2006 varslet Regjeringen en gjennomgang av reglene for avskrivning av faste tekniske installasjoner i bygg, jf. avsnitt 2.3.11:

«Departementet vil gjennomgå avskrivningsreglene for faste tekniske installasjoner i bygg, herunder å vurdere eventuell utskilling av faste tekniske installasjoner i bygg som egen saldoavskrivningsgruppe og faktisk økonomisk verdifall av slike installasjoner»

Utgifter til investeringer i driftsmidler er ikke fradragberettigete i det året utgiften pådras, men skal fordeles over driftsmidlets levetid og skal i prinsippet gjenspeile det reelle økonomiske verdifallet på driftsmidlet. Den tekniske og økonomiske verdiforringelsen på driftsmidler varierer, og det er ikke mulig å fastsette skattemessige avskrivninger slik at de tilsvareer reelt verdifall for alle typer av driftsmidler. Samtidig bør avskrivningsreglene være enkle å administrere for Skatteetaten og skattyterne. Det er derfor innført et sjablonmessig avskrivningssystem med relativt få avskrivningsgrupper.

Avskrivningssatsene ble grundig gjennomgått i 2001, jf. omtale i Ot.prp. nr. 1 (2001–2002) Skatte- og avgiftsopplegget 2002 – lovendringer, kapittel 3. Departementet har på nytt vurdert om gjeldende

rett gir en tilstrekkelig god tilnærming til faktisk økonomisk verdifall og hvordan faste tekniske installasjoner bør avskrives, herunder om faste tekniske installasjoner i bygg bør skilles ut som egen avskrivningsgruppe. Departementet har ikke funnet grunnlag for andre konklusjoner enn de som ble trukket i 2001. Det foreslås derfor ingen endringer i avskrivningsreglene.

2.3.12 Skattlegging av rederier m.m.

Rederiskatteutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 17. desember 2004 av Regjeringen Bondevik II. Rederiskatteutvalget la fram sin innstilling til Finansdepartementet 7. mars 2006. Innstillingen ble sendt på høring med høringsfrist 14. juni 2006. Departementet vil komme tilbake til den videre oppfølgingen av utredningen.

2.4 Endringer i kommunale og fylkeskommunale skattører og fellesskatt for 2007

Fastleggingen av de kommunale skattørene må ses på bakgrunn av at det i Kommuneproposisjonen 2007 ble lagt opp til at skattørene i 2007 skulle tilpasses slik at den prosentvise veksten i skatteinntektene og rammetilskuddene blir om lag den samme.

Utviklingen i de kommunale skattørene for 2007 må også ses i sammenheng med at anslaget for de kommunale skatteinntektene i 2006 er oppjustert med om lag 3 mrd. kroner i forhold til Revidert nasjonalbudsjett 2006, og at den foreslåtte veksten i frie inntekter fra 2006 til 2007 tar utgangs-

punkt i inntektsnivået i 2006 slik det ble anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2006.

Den maksimale kommunale skattøren for personlige skattytere foreslås endret fra 13,3 pst. i 2006 til 12,6 pst. i 2007, dvs. en reduksjon med 0,7 prosentpoeng, jf. tabell 2.4. Den fylkeskommunale skattøren foreslås endret fra 2,9 pst. i 2006 til 2,8 pst. i 2007, dvs. en reduksjon med 0,1 prosentpoeng.

De foreslåtte justeringene innebærer at skatteinntektene anslås å utgjøre om lag 48,5 pst. av kommunesektorens samlede inntekter i 2007, som om lag tilsvarende anslått skatteandel i 2006 i Revidert nasjonalbudsjett 2006 og i tilleggsnummeret til Statsbudsjettet 2006.

Satsen for fellesskatt til staten for personlige skattytere foreslås økt med 0,8 prosentpoeng til 12,6 pst. i 2007, slik at samlet skatt på alminnelig inntekt utgjør 28 pst.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2005 ble det besluttet å tilbakeføre en andel av selskapsskatten til kommunene fra 2005. Selskapsskatten blir utbetalt som en del av rammetilskuddet i 2005 og 2006 etter en såkalt skattesimuleringsmodell. Bondevik II-regjeringen la opp til at kommunene fra og med 2007 skulle få tilført selskapsskatten via et felleskommunalt skattefond, men Regjeringen foreslo i tilleggsproposisjonen heller å videreføre ordningen der kommunesektoren får overført sin andel av selskapsskatten i form av rammetilskudd inntil spørsmålet om kommunal selskapsskatt var nærmere utredet. Skattesatsen for det felleskommunale skattefondet ble redusert til null. Regjeringen foreslår at skattesatsen for det felleskommunale skattefondet holdes på null inntil kommunal selskapsskatt er nærmere utredet i oppfølgingen av Borgeutvalget (NOU 2005: 18).

Tabell 2.4 Skattørene i 2006 og 2007. Prosent

	2006	2007
<i>Maksimalskattøren for personlige skattytere</i>		
Kommuner	13,3	12,6
Fylkeskommuner	2,9	2,8
Fellesskatt til staten	11,8	12,6
Alminnelig inntekt.....	28,0	28,0
<i>Skattøren for etterskuddspliktige skattytere</i>		
Fellesskatt til staten	28,0	28,0
Det felleskommunale skattefondet	0,0	0,0
Alminnelig inntekt.....	28,0	28,0

Kilde: Finansdepartementet.

2.5 Trygdeavgift og andre avgifter til folketrygden (kap. 5700 post 71 og 72)

2.5.1 Trygdeavgifter m.m.

Selvstendig næringsdrivende (utenom primærnæringene) betaler en trygdeavgift på 10,7 pst. på næringsinntekt, mens satsen er 7,8 pst. på lønnsinntekter og primærnæringsinntekt. Av pensjonsinntekt mv. betales det en trygdeavgift på 3 pst. Den høyere satsen for selvstendig næringsdrivende skyldes at det ikke ilegges arbeidsgiveravgift på næringsinntekt. Næringsdrivende mottar i dag samme pensjonsytelser fra folketrygden som lønns-takere med tilsvarende inntekt.

Den nedre grensen for å betale trygdeavgift er etter gjeldende regler 29 600 kroner. Deretter trappes trygdeavgiften opp med 25 pst. av lønnsinntekten mellom 29 600 kroner og 43 023 kroner. Siden det ikke blir innkrevd skatt dersom samlet skatt er under 100 kroner, og trygdeavgiften utgjør 25 pst. av lønnsinntekten, er nedre grense for å betale skatt i praksis 30 000 kroner. Dette kalles også "frikortgrensen". Regjeringen foreslår å heve den nedre grensen for å betale trygdeavgift til 39 600 kroner. Frikortgrensen økes dermed til 40 000 kroner. Dette vil gi redusert skatt på opptil 2167 kroner for personer med lønnsinntekt i intervallet 30 000 – 58 000 kroner. Økt frikortgrense vil komme mange studenter og skoleelever til gode. Forslaget anslås å redusere provenyet med om lag 130 mill. kroner påløpt og 105 mill. kroner bokført i 2007. Det vises til Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopp- legget 2007 – lovendringer.

Produktavgiften i fiskerinæringen skal dekke forskjellen mellom høy sats og mellomsats for trygdeavgiften. Det skyldes at næringsdrivende i fiskerinæringen, i motsetning til næringsdrivende utenfor primærnæringene, ikke er pålagt trygdeavgift med høy sats. Med forslaget for 2007 er forskjellen mellom høy sats og mellomsats 2,9 prosentpoeng. Videre skal produktavgiften dekke arbeidsgiveravgift på hyre, en kollektiv medlemspremie til yrkesskadetrygd (0,2 pst. av inntekten), de faktiske utgif- tene som folketrygden har i forbindelse med frivil- lig tilleggstrygd for sykepenger, samt utgifter i for- bindelse med stønad til arbeidsløse i næringen.

Fiskeri- og kystdepartementet tilrår i brev av 8. september 2006 at avgiftssatsen blir fastsatt til 2,8 pst. i 2007. I brevet fra Fiskeri- og kystdepartemen- tet heter det blant annet:

«Fiskeri- og kystdepartementet har innhentet prognose på førstehandsverdi og pensjonsgi-

vende inntekt fra Fiskeridirektoratet. Rikstrygde- verket har kommet med opplysninger om ut- viklingen i kostnadene ved kollektiv tillegg- trygd til sykepenger for fiskere, samt oversikt på innbetalt produktavgift hittil i 2006. Garanti- kassen for fiskere har opplyst om utviklingen i utbetalingene av arbeidsledighetstrygd for fis- kere så langt i år, og gitt prognose for 2007.

Følgende størrelser ligger til grunn ved fast- setting av nivået på produktavgiften for 2007:

	Mill. kroner
Førstehandsverdi som det skal betales produktavgift av	12 100,0
Dette gir en pensjonsgivende inntekt på	4 663,0

Fiskeri- og kystdepartementet vil legge til grunn følgende prognoser som produktavgifta skal dekke i 2007. [...]

Andel medlemsavgift (2,9 pst. av inntekt)	135,2
Yrkesskadetrygd (0,2 pst. av inntekt)	9,3
Dagpenger ved arbeidsledighet	40,0
Kollektiv tilleggstrygd for syketrygd	153,0
Totalt	337,5

Avgiftssatsen første halvår 2006 var på 3,0 %, som ble redusert til 2,4 % for andre halvår. Fore- løpige regnskapstall og prognoser for resten av året, viser at avgiftssatsen for hele 2006 skulle vært 2,71 %. Prognosene som lå til grunn for fastsetting av satsen for 2. halvår, ser så langt ut til å holde.

Beregning ut fra prognosene for 2007 tilsier at riktig sats på produktavgiften vil være 2,8 % for 2007, som er en oppgang på 0,09 % sammen- liknet med gjennomsnittlig sats for hele 2006.»

Finansdepartementet slutter seg til dette, og legger fram forslag om at avgiftssatsen for produkt- avgift blir fastsatt til 2,8 pst. i 2007. Det vises til for- slag til vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2007.

2.5.2 Gjeninnføring av regionalt differensiert arbeidsgiveravgift

2.5.2.1 Bakgrunn

I 1999 slo EFTA-domstolen fast at den norske ord- ningen med differensiert arbeidsgiveravgift inne- bar statsstøtte og måtte tilpasses EØS-avtalens reg- ler. EØS-regelverket åpnet i utgangspunktet ikke for en generell regionalt differensiert arbeidsgiver- avgift. EFTAs overvåkingsorgan (ESA) godkjente

likevel en videreføring av ordningen ut 2003 med unntak for enkelte næringssektorer. ESAs godkjenning var basert på en fleksibel tolkning av bl.a. bestemmelser om transportstøtte i ESAs og Europakommisjonens retningslinjer for regionalstøtte. Denne tolkningen ble senere forlatt av ESA og Kommisjonen. I 2004 ble hele ordningen med regionalt differensiert arbeidsgiveravgift lagt om etter pålegg fra ESA. Norske myndigheter arbeidet samtidig for å oppnå en åpning for den opprinnelige ordningen i Kommisjonens (og ESAs) retningslinjer for regionalstøtte i forbindelse med hovedrevisjonen av disse retningslinjene.

I desember 2005 vedtok Kommisjonen nye retningslinjer for regionalstøtte som skal gjelde fra 1. januar 2007 til 31. desember 2013. ESA vedtok senere tilsvarende retningslinjer for EFTA-landene. De nye retningslinjene åpner for bruk av en ordning med differensiert arbeidsgiveravgift i svært tynt befolkede områder (regioner med under 8 innbyggere pr. km²). Retningslinjene krever i tillegg til befolkningstetthetskriteriet at landene påviser at ordningen er nødvendig for å hindre vedvarende befolkningsnedgang i de aktuelle områdene.

Utformingen av en ordning med differensiert arbeidsgiveravgift må godkjennes av ESA før den iverksettes. ESAs tolkning av de nye retningslinjene er derfor avgjørende for innretningen av en ny ordning. Differensiert arbeidsgiveravgift er et treffsikkert regionalt virkemiddel direkte rettet mot sysselsetting og bosetting i distriktene. Regjeringens mål var derfor å få ESAs aksept for å gjeninnføre differensiert arbeidsgiveravgift i størst mulig omfang. Etter en tett dialog med ESA notifiserte Norge et forslag til en ny ordning med regionalt differensiert arbeidsgiveravgift for perioden 2007-

2013. ESA godkjente denne ordningen 19. juli 2006. Den nye ordningen er hjemlet i forslag til Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007 (heretter «avgiftsvedtaket»).

2.5.2.2 Regjeringens forslag til avgiftsændring

Regjeringens forslag til ny ordning med regionalt differensiert arbeidsgiveravgift innebærer et avgiftssystem med nedsatte, generelle satser i meste parten av det området som hadde nedsatte satser før omleggingen i 2004. Satsene er de samme som i 2003 med unntak for Tromsø og Bodø, som får en noe høyere generell sats. De eneste områdene som ikke får gjeninnført en generelt nedsatt sats, er noen av kommunene i nåværende sone II. Regjeringen foreslår imidlertid å videreføre redusert arbeidsgiveravgiftssats i dette området innenfor en fribeløpsgrense. I privat sektor vil den nye ordningen samlet omfatte mer enn 90 pst. av avgiftsfordelen i ordningen før omleggingen i 2004. Offentlig sektor vil også bli omfattet av den nye ordningen, jf. omtale nedenfor.

I tabell 2.5 gis en samlet framstilling av provenyvirkningen av den nye ordningen sammenliknet med ordningen i 2003. Avgiftsfordelen i privat sektor av en tilsvarende ordning som i 2003 anslås samlet til om lag 6010 mill. kroner i 2007. Samlet avgiftsfordel i den nye ordningen anslås til 5435 mill. kroner. Den reduserte avgiftsfordelen sammenliknet med den tidligere ordningen anslås dermed til om lag 575 mill. kroner i privat sektor. Den reduserte avgiftsfordelen fordeler seg omtrentlig likt på byene Bodø og Tromsø, som får lavere generell sats, og de områdene som ikke får gjeninnført en generell sats. Den reduserte avgiftsfordelen vil bli

Tabell 2.5 Anslått påløpt provenyvirkning av omleggingen av den regionalt differensierte arbeidsgiveravgiften. 2007. Mill. kroner

Økt proveny ved full sats (14,1 pst.) for arbeidsgiveravgift i hele landet ift. 2003-reglene¹	9 975
<i>Samlet avgiftsfordel i privat sektor av 2003-ordningen (2007-kroner)</i>	6 010
Avgiftsfordel i privat sektor av ny ordning sammenliknet med 2003-ordningen	5 435
Kompensasjon i form av næringsrettede midler.....	575
<i>Samlet avgiftsfordel i offentlig sektor av 2003-ordningen (2007-kroner)¹</i>	3 965
Avgiftsfordel i kommunesektoren av ny ordning	2 670
Kompensasjon til kommunesektoren som får økt arbeidsgiveravgift sammenliknet med 2003-ordningen	369
Avgiftsfordel i statlig sektor av ny ordning ¹	926

¹ Noen flere statlige virksomheter vil nå omfattes av ordningen ift. 2003-ordningen. Denne avgiftsfordelen er inkludert.
Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 2.6 Arbeidsgiveravgiftssatsene etter soner i 2007. Pst.

Sone	I	Ia	II	III	IV	IVa	V
Sats	14,1	10,6/14,1 ¹	10,6	6,4	5,1	7,9	0

¹ Det betales arbeidsgiveravgift med en sats på 10,6 pst. inntil differansen mellom det foretaket faktisk betaler, og det foretaket ville ha betalt med en sats på 14,1 pst., når opp i et gitt årlig fribeløp. For 2007 foreslås fribeløpet økt til 530 000 kroner.

Kilde: Finansdepartementet.

kompensert i form av næringsrettede utviklingstiltak til de berørte områdene.

I 2007 bevilges det 1130 mill. kroner til de berørte områdene, hvorav 755 mill. kroner til næringsrettede utviklingstiltak og 375 mill. kroner til transportstøtte. Av bevilgningen i 2007 skal 320 mill. kroner dekke tidligere gitte tilsagn til næringsrettede utviklingstiltak, mens hele bevilgningen på 375 mill. kroner til transportstøtte skal dekke tidligere tilsagn. I tillegg til bevilgningen på 1130 mill. kroner gis det en tilsagnsfullmakt til næringsrettede utviklingstiltak på 140 mill. kroner. jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007) Kommunal- og regionaldepartementet.

2.5.2.3 Endringer i avgiftssoner og satsstruktur

Tabell 2.6 viser arbeidsgiveravgiftssatsene for de ulike sonene med Regjeringens forslag for 2007. Regjeringens forslag innebærer at nullsatsen for arbeidsgiveravgiften i Finnmark og Nord-Troms blir opprettholdt.

I avgiftssone IV gjeninnføres den generelle 2003-satsen på 5,1 pst. Denne avgiftssonen vil omfatte alle kommunene i den nåværende sone IV med unntak av Tromsø og Bodø. Tromsø og Bodø (ny avgiftssone IVa) vil få en ny generell avgiftssats på 7,9 pst. Dette er noe høyere enn satsen i 2003, men godt under satsen i sone I på 14,1 pst. Tromsø og Bodø har hatt en relativt høy befolkningsvekst de siste 10 årene, og ESA ville ikke akseptere en like lav sats i disse to byene som i resten av sone IV.

Alle kommunene i dagens avgiftssone III og mer enn halvparten av kommunene i nåværende sone II får gjeninnført de generelle 2003-satsene på hhv. 6,4 pst. og 10,6 pst. Rennebu kommune, som i dag ligger i sone II, blir flyttet til sone III.

De resterende kommunene i nåværende sone II får ikke gjeninnført en generell lav sats. Disse kommunene er skilt ut slik at de danner en ny sone Ia, hvor den såkalte fribeløpsordningen opprettholdes. Fribeøpsordningen innebærer at foretak med virksomhet i denne sonen kan betale arbeidsgiveravgift med en sats på 10,6 pst. inntil differansen mellom det foretaket faktisk betaler, og det foretaket ville ha betalt med en sats på 14,1 pst., når opp i et gitt årlig *fribeløp*. Det er denne differansen som utgjør avgiftsfordelen (støtten) i fribeøpsordningen. Den

samlede fordelten foretaket får, må ikke overstige fribeøpet. I 2006 var fribeøpet 270 000 kroner. Fribeøpets størrelse er fastsatt med basis i EØS-regelverket for bagatellmessig støtte (også kalt *de minimis* støtte).

Kommisjonen er i ferd med å revidere reglene for bagatellmessig støtte. Den har bl.a. foreslått å øke maksimalt støttebeløp fra 100 000 euro til 200 000 euro over en treårsperiode fra 2007. Under forutsetning av at Kommisjonens forslag blir vedtatt innen årsskiftet, foreslår Regjeringen at fribeøpet heves til 530 000 kroner for 2007.

Forslaget innebærer at et foretaks maksimale lønnskostnadsgrunnlag med 10,6 pst. avgiftssats vil være om lag 15,4 mill. kroner i sone Ia (det vil si om lag 40–45 årsverk, avhengig av lønnsnivået i det aktuelle foretaket). Foretak med høyere lønnsutgifter knyttet til virksomhet i disse kommunene må betale full avgift kun for lønnsutgifter som overstiger dette. Fribeøpsordningen vil omfatte i overkant av 60 pst. av årsverkene i sone Ia.

Regelverket for bagatellmessig støtte stiller krav til kontroll med at et foretak som mottar slik støtte, ikke mottar annen bagatellmessig støtte som samlet fører til at maksimalgrensen overskrides.

2.5.2.4 Videreføring av 2003-sats for fiskeri og landbruk

Regjeringen foreslår å videreføre unntaket for fiskeri og landbruk i sone IVa og Ia.

Dette innebærer at i kommunene som danner en ny sone Ia, og i Bodø og Tromsø (sone IVa), vil fiskeri- og landbruksunntaket bli videreført. For de øvrige sonene er det ikke behov for en slik videreføring, fordi de opprinnelig reduserte satsene uansett vil gjelde generelt fra 1. januar 2007. Dette betyr at dersom man driver fiskeri- eller landbruksvirksomhet som oppregnet i forslag til nytt avgiftsvedtak § 1 bokstav k, vil foretak i sone Ia kunne beregne avgift med en sats på 10,6 pst. for *samtlig*e lønnskostnader, altså ikke bare innenfor fribeøpet slik *ordinære* virksomheter i sone Ia må. I tilsvarende tilfeller i sone IVa, vil foretaket kunne beregne avgift med en generell sats på 5,1 pst. i stedet for den ordinære satsen på 7,9 pst.

Det legges opp til en endret avgiftsmessig behandling av foretak som driver både fiskeri-/landbruksvirksomhet og annen virksomhet. Slike foretak kan betale lav sats for lønnskostnadene knyttet til fiskeri-/landbruksvirksomheten forutsatt at foretaket har et klart regnskapsmessig skille mellom denne virksomheten og øvrig virksomhet. Hvis dette vilkåret ikke er oppfylt, svares det avgift med ordinær sats for samtlige lønnskostnader (etter utnyttelse av eventuelt fribeløp i sone Ia). Adgangen til å svare lave satser for fiskeri-/landbruksdelen vil gjelde uansett størrelsen på andelen av samlet virksomhet som ikke er knyttet til landbruk og fiskeri.

Dette skiller seg fra den *gjeldende* ordningen som har som krav at kun en *ubetydelig* andel av samlet virksomhet kan skrive seg fra annet enn fiskeri og landbruk for at det i det hele tatt skal kunne svares lav avgift av lønnskostnadene i virksomheten («ubetydelig andel» vil si 5 pst. av totalomsetningen foregående år). Til gjengjeld kan man etter gjeldende ordning beregne avgift med lav sats for *samtlig*e lønnskostnader hvis vilkåret om ubetydelighet er oppfylt. Dette innebærer i realiteten at det ytes statsstøtte som ikke er hjemlet i det generelle EØS-regelverket, noe ESA ikke aksepterte ved sin nye gjennomgang.

2.5.2.5 Næringsunntak bare for skipsbygging og stål

Den foreslåtte ordningen for 2007 vil ha færre næringsunntak enn tidligere. I 2000 ble enkelte næringssektorer fjernet fra det generelle differensieringsystemet etter pålegg fra ESA, slik at alle foretak med virksomhet innenfor disse sektorene måtte betale full arbeidsgiveravgift uansett geografi. Dette gjaldt bl.a. olje- og gassproduksjon og tilknyttede tjenester, utvinning av enkelte industrimineraler, skipsbygging, produksjon av visse stålprodukter, telekommunikasjon og deler av transportnæringen. Med unntak av transportnæringen fikk slike foretak imidlertid beholde lav sats innenfor en fribeløpsordning.

I den nye ordningen vil disse sektorene bli omfattet av de ordinære reglene, slik at de kan svare arbeidsgiveravgift med generell, redusert sats på lik linje med øvrig virksomhet. Unntak gjelder for bygging og reparasjon av skip og for produksjon av enkelte stålprodukter.

For *bygging og reparasjon av skip* foreligger et eget sektorregelverk som går foran regionalstøtte-regelverket. Dette regelverket åpner ikke for driftsstøtte. I 1999 godkjente ESA likevel at verft i Nord-Norge som utelukkende reparerer skip, ble omfattet av den generelle ordningen med henvisning til

at støtte til disse verftene ikke påvirket samhandelen i EØS. Denne tilnærmingen aksepterer ikke ESA nå. Unntaket fra den generelle avgiftsdifferensieringen vil gjelde for reparasjon og bygging av skip over 100 bt og ombygninger av skip over 1000 bt. Bygging og reparasjon av fiskebåter vil ikke omfattes av unntaket. Dermed vil det nå kunne beregnes avgift etter den generelle avgiftsdifferensieringen for bygging og reparasjon av fiskebåter.

Formelt sett utløper det gjeldende sektorregelverket for bygging og reparasjon av skip 31. desember 2006, men Kommisjonen har foreslått å forlenge regelverket fram til juli 2008. Dersom Kommisjonen og ESA eventuelt vedtar endringer i regelverket som åpner for innføring av generelt differensiert arbeidsgiveravgift for skipsbyggingssektoren, vil Regjeringen søke ESA om å godkjenne at sektoren omfattes av den generelle differensieringen og fremme tilsvarende forslag for Stortinget.

Sektorregelverket for *stål* er opphevet. Kommisjonens og ESAs nye retningslinjer for regionalstøtte viderefører imidlertid en restriktiv regulering av støtte til denne næringen. Ifølge retningslinjene kan produksjon av bestemte stålprodukter ikke motta noen form for regionalstøtte.

De unntatte sektorene omtales i det følgende som «spesifikke næringer». De spesifikke næringene vil fortsatt kunne beregne avgift med redusert sats inntil fordelen når fribeløpet. I de tilfellene et foretak driver virksomhet både innenfor en spesifikk næring og ordinær næring, er hovedregelen at de strengeste reglene må følges for hele foretakets virksomhet, dvs. at høyeste sats skal gjelde etter at et eventuelt fribeløp er oppbrukt.

Dersom foretaket har et klart regnskapsmessig skille mellom de to virksomhetene, kan imidlertid redusert sats anvendes på lønnskostnadene knyttet til den ordinære næringen (jf. prinsippet i de tilfeller landbruks-/fiskerivirksomhet er kombinert med annen type virksomhet). Kravet til regnskapsmessig skille skyldes at det skal være mulig å kontrollere hvor stor del av foretakets lønnskostnader som knytter seg til de ulike typer virksomheter, slik at ulovlig støtte i form av redusert sats ikke ytes til foretakets virksomhet innenfor en spesifikk næring. For virksomheten innenfor den spesifikke næringen skal høyeste sats gjelde etter at et eventuelt fribeløp er oppbrukt.

2.5.2.6 Endret lokaliseringskriterium

Mens det tidligere var *arbeidstakers bosted* (skattested) som var avgjørende for hvilken sats differensiert arbeidsgiveravgift skulle beregnes etter, baserer den nye ordningen seg på hvor *arbeidsgivers*

virksomhet er lokalisert. ESAs retningslinjer tillater kun at det gis støtte til virksomheter i de kommunene som er innenfor det geografiske virkeområdet. En ordning der satsen er knyttet til den ansattes bosted, ville medført at også virksomheter utenfor virkeområdet ville fått en avgiftsfordel hvis de hadde ansatte bosatt i virkeområdet.

Virksomhetens soneplassering er i utgangspunktet knyttet opp mot hvor virksomheten er registrert, siden registreringsreglene baserer seg på hvor virksomheten utøves. Bestemmelsene om registrering av enheter er gitt i enhetsregisterloven med tilhørende forskrift. Der hvor foretaket driver virksomhet i forskjellige geografiske områder (eller innenfor ulike næringer), skal hver enkelt virksomhet registreres som en enhet/underenhet i det aktuelle området. Sett i sammenheng med avgiftsvedtaket, innebærer dette at det blir satsen i sonen der virksomheten foregår (og er registrert), som skal anvendes på lønnskostnadene knyttet til denne virksomheten.

I registreringssammenheng vil imidlertid ambulerende bransjer, som transportbransjen og bygge- og anleggsbransjen, ikke regnes for å drive egne virksomheter på de ulike oppdragsstedene. Det foreligger således verken rett eller plikt til å registrere byggeprosjekter mv. som egne underenheter. Dette skyldes disse bransjenes generelt mobile karakter. Utgangspunktet er da at arbeidsgiveravgiften følger satsen i sonen hvor hovedenheten er registrert. Unntak gjelder dersom slike foretak har opprettet et fast bemannet avdelingskontor e.l. med en annen geografisk beliggenhet, eller det drives virksomhet som faller under en annen næringskode enn virksomheten ved hovedenheten. Da skal denne virksomheten likevel registreres som en underenhet, og satsen på dette registreringsstedet vil gjelde.

I en del tilfeller drives ambulerende virksomhet av en viss *stabilitet og varighet* innenfor en annen sone enn der hovedenheten er registrert. I de tilfeller registreringsreglene på grunn av virksomhetens art ikke tillater registrering av underenhet i den andre sonen, bør man for differensieringsformål likevel benytte avgiftssatsen i sonen der arbeidet utføres for lønnskostnadene knyttet til denne delen av virksomheten. Det foreslås derfor at dersom hoveddelen av en arbeidstakers arbeid utføres i en annen sone enn den arbeidsgiver er registrert i, skal arbeidsgiveravgift svares med den satsen som gjelder på dette arbeidsstedet. Dersom arbeidstakers arbeid utføres i flere soner utenfor registreringsstedet, og man ikke i noen av enkeltsonene kan si at hoveddelen av arbeidet er utført der, vil det være satsen i sonen hvor arbeidsgiver er regi-

strert som skal benyttes. Det er altså ikke nok at arbeidet som utføres utenfor registreringsstedet, *til sammen* utgjør hoveddelen av arbeidstakers arbeid, dersom kravet ikke er oppfylt innenfor én enkeltsonen.

Departementet vil følge nøye med på hvordan avgiftsvedtaket fungerer i praksis og gjennomføre regelendringer der det er behov for å demme opp for uønsket tilpasning. Dette kan for eksempel være aktuelt i tilfeller av arbeidsutleie. I tillegg vil skattemyndighetene i konkrete tilfeller kunne benytte den alminnelige skatterettslige gjennomskjæringsnormen for å unngå illojal skattetilpasning med sikte på å redusere satsen for arbeidsgiveravgift.

2.5.2.7 Kommunal sektor

Omleggingen av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift i 2004 medførte isolert sett økte utgifter for kommunesektoren. Gjennom skjønnstilskuddet ble kommunene og fylkeskommunene i 2004, 2005 og 2006 fullt ut kompensert for merutgifter knyttet til opptrappingen av satsene for arbeidsgiveravgiften. I 2006 utgjør kompensasjonen for økt arbeidsgiveravgift 1469 mill. kroner for kommunene og 257 mill. kroner for fylkeskommunene.

Ved gjeninnføringen av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift vil mange kommuner få gjeninnført satsen fra 2003, mens noen kommuner vil ha høyere sats enn i 2003. Kommuner med høyere sats i 2007 enn i 2003 vil fortsatt bli kompensert over skjønnstilskuddet.

Kompensasjonen vil falle bort for de kommunene og fylkeskommunene som får differensiert arbeidsgiveravgift med samme sats som i 2003. De kommunene og fylkeskommunene som får tilbake differensiert arbeidsgiveravgift med høyere sats enn i 2003, vil få kompensert differansen mellom den nye satsen og satsen i 2003. Kommuner og fylkeskommuner som ikke får gjeninnført differensiert arbeidsgiveravgift, vil få videreført kompensasjonen for 2006.

Dette medfører at samlet kompensasjon for kommunene i 2007 blir 313 mill. kroner, mens samlet kompensasjon for fylkeskommunene blir 56 mill. kroner.

2.5.2.8 Statlig sektor

Regjeringen foreslår at også statlige virksomheter skal omfattes av den nye ordningen for regionalt differensiert arbeidsgiveravgift. Dette innebærer et lavere avgiftsnivå for mange statlige virksomheter. Fribeløpsordningen skal imidlertid ikke gjelde statlig sektor. Netto endring i utgiftsrammen for statli-

ge virksomheter og private virksomheter som mottar tilskudd over statsbudsjettet som følge av omleggingen, er beregnet til 926 mill. kroner i 2007. Av endringen utgjør vel 350 mill. kroner reduserte driftsutgifter for statlige virksomheter og 576 mill. kroner reduserte tilskudd, hvorav vel 400 mill. kroner gjelder helseforetakene.

2.5.3 Redusert arbeidsgiveravgift for arbeidstakere eldre enn 62 år

Som ledd i gjennomgangen av virkemidlene i IA-avtalen foreslår Regjeringen å øke arbeidsgiverav-

giftssatsen for arbeidstakere over 62 år med 1 prosentpoeng fra 2007. Det vises til forslag til § 1 i Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007.

Endringen anslås å øke bruttoprovenyet med 280 mill. kroner påløpt og 233 mill. kroner bokført i 2007. Provenyet skal benyttes til å forsterke andre virkemidler i IA-avtalen, herunder tiltak for å få eldre arbeidstakere til å være lenger i yrkeslivet.

For en nærmere oversikt over disse tiltakene vises det til St.prp. nr. 1 (2006–2007) Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

3 Indirekte skatter

3.1 Innledning

Indirekte skatter omfatter merverdiavgift, særavgifter og toll. Særavgiftene og merverdiavgiften utgjør mer enn én tredel av de samlede skatte- og avgiftsinntektene fra Fastlands-Norge. Hovedtrekkene i avgiftsopplegget er omtalt i kapittel 1, mens dette kapitlet gir en nærmere omtale av de enkelte avgiftene. Toll er omtalt i kapittel 4.

Merverdiavgift er en generell avgift på innlands omsetning av varer og tjenester. Det beregnes også merverdiavgift ved import og ved uttak av varer og tjenester fra avgiftspliktig virksomhet. Den generelle avgiftssatsen er på 25 pst. I tillegg er det en redusert sats på 13 pst. for matvarer og en lav sats på 8 pst. for persontransport mv., kinoforestillinger, overnatting og NRKs allmennkringkastingsvirksomhet. Flere tjenesteområder er imidlertid utenfor merverdiavgiftssystemet, bl.a. finansielle tjenester, helsetjenester og en rekke tjenester innenfor kultur- og idrettsområdet. Virksomheter innenfor disse tjenesteområdene skal betale merverdiavgift på anskaffelser til virksomheten, men ikke beregne utgående avgift på vederlaget for tjenesten. I tillegg har enkelte virksomheter såkalt nullsats, dvs. at virksomheten har full fradragsrett for inngående merverdiavgift selv om det ikke beregnes utgående merverdiavgift på omsetningen.

Merverdiavgiften skal beregnes i alle omsetningsledd. Retten til å fradragsføre inngående merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester medfører at avgiften ikke belastes de avgiftspliktige virksom-

hetene i omsetningskjeden. Merverdiavgiften er derfor i hovedsak en beskatning av forbruk. Forslag til endringer i merverdiavgiftsregelverket for 2007 er omtalt i avsnitt 3.2.

Særavgiftene legges på bestemte varer og tjenester. Til forskjell fra merverdiavgiften, som beregnes i alle omsetningsledd og ved innførsel, beregnes de fleste særavgiftene på varer i utgangspunktet kun i ett ledd. Mens merverdiavgiften først og fremst har til hensikt å finansiere offentlige utgifter, benyttes noen av særavgiftene også som virkemiddel for å prise eksterne effekter, f.eks. knyttet til bruk av helse- og miljøskadelige produkter.

Særavgiftene og merverdiavgiftssatsene fastsettes av Stortinget ved plenarvedtak for ett år av gangen i medhold av Grunnloven § 75 bokstav a. Vurderingene av avgiftssatsene inngår i den årlige budsjettbehandlingen. Av plenarvedtakene om særavgiftene framgår også bestemmelser om fritak mv. Bestemmelser om oppkreving, kontroll mv. er gitt i egne forskrifter med hjemmel i særlover som f.eks. lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter. For merverdiavgiften framgår bestemmelsene om fritak, unntak, oppkreving mv. av lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift med tilhørende forskrifter.

Tabell 3.1 viser gjeldende satser for særavgifter og forslag til satser for 2007. Alle satsene er i utgangspunktet justert opp med 1,8 pst. fra 2006 til 2007 for å ta hensyn til forventet prisstigning. Små avvik fra dette skyldes avrundinger.

Tabell 3.1 Avgiftssatser for 2006 og foreslåtte satser for 2007

Avgiftskategori	Gjeldende sats	Forslag 2007	Endring i pst.
<i>Merverdiavgift, pst. av omsetningsverdien¹</i>			
Generell sats	25	25	–
Redusert sats	13	14	1,0
Lav sats	8	8	–
<i>Avgift på alkoholholdige drikkevarer</i>			
Brennevinsbaserte drikkevarer over 0,7 vol.pst., kr/vol.pst. og liter	5,64	5,74	1,8
Annen alkoholholdig drikk fra 4,7 til og med 22 vol.pst., kr/vol.pst. og liter	3,67	3,74	1,9
<i>Alkoholholdige drikk til og med 4,7 vol.pst., kr/liter</i>			
a) 0,0–0,7 vol.pst.	1,61	1,64	1,9
b) 0,7–2,7 vol.pst.	2,51	2,56	2,0
c) 2,7–3,7 vol.pst.	9,51	9,68	1,8
d) 3,7–4,7 vol.pst.	16,46	16,76	1,8
<i>Avgift på tobakkvarer</i>			
Sigarer, kr/100 gram	184	187	1,6
Sigaretter, kr/100 stk.	184	187	1,6
Røyketobakk, kr/100 gram	184	187	1,6
Snus, kr/100 gram	59	60	1,7
Skrå, kr/100 gram	59	60	1,7
Sigarettpapir, kr/100 stk.	2,81	2,86	1,8
<i>Engangsavgift på kjøretøy</i>			
Personbiler mv. Avgiftsgruppe a ²			
Egenvekt, kr/kg			
første 150 kg	35,36	33,16	-6,2
neste 250 kg	70,72	72,27	2,2
neste 100 kg	141,43	144,55	2,2
resten	164,49	168,11	2,5
Motoreffekt, kr/kW			
første 65 kW	136,57	120,59	-11,7
neste 25 kW	498,11	502,47	0,9
neste 40 kW	996,52	1 205,92	21,0
resten	1 686,36	2 512,33	49,0
CO ₂ -utslipp, kr pr. g/km			
første 120 g/km	–	40,20	–
neste 20 g/km	–	190,94	–
neste 40 g/km	–	502,47	–
resten	–	1 406,90	–
Varebiler klasse 2. Avgiftsgruppe b, ³			
pst. av personbilavgift	20	22	2,0
Campingbiler. Avgiftsgruppe c, ⁴			
pst. av personbilavgift	13	22	9,0
Kombinerte biler. Avgiftsgruppe d, ⁵			
pst. av personbilavgift	55	–	–
Beltebiler. Avgiftsgruppe e,			
pst. av verdiavgiftsgrunnlaget	36	36	–
Motorsykler. Avgiftsgruppe f,			
stykkavgift	9 389	9 558	1,8

Tabell 3.1 forts.

Avgiftskategori	Gjeldende sats	Forslag 2007	Endring i pst.
Slagvolum, kr/cm³			
første 125 cm ³	0	0	–
neste 775 cm ³	32,25	32,83	1,8
resten	70,72	71,99	1,8
Motoreffekt, kr/kW			
første 11 kW	0	0	–
resten	417,84	425,36	1,8
Snøscootere. Avgiftsgruppe g			
Egenvekt, kr/kg			
første 100 kg	13,24	13,47	1,7
neste 100 kg	26,47	26,95	1,8
resten	52,92	53,87	1,8
Slagvolum, kr/cm³			
første 200 cm ³	2,77	2,82	1,8
neste 200 cm ³	5,51	5,61	1,8
resten	11,02	11,22	1,8
Motoreffekt, kr/kW			
første 20 kW	35,29	35,93	1,8
neste 20 kW	70,55	71,82	1,8
resten	141,12	143,65	1,8
Drosje. Avgiftsgruppe h,⁶			
pst. av personbilavgift	40	40	–
Veteranbiler. Avgiftsgruppe i,			
kr	3 091	3 147	1,8
Minibusser. Avgiftsgruppe j,⁷			
pst. av personbilavgift	35	35	–
Årsavgift, kr/år			
Alminnelig sats	2 865	2 915	1,7
Motorsykler	1 615	1 645	1,9
Campingtilhengere	955	970	1,6
Traktorer, mopeder mv.	365	370	1,4
Vektårsavgift	varierer	varierer	1,8
Omregistreringsavgift	varierer	varierer	1,8
Bensinavgift, kr/liter			
Svovelfri ⁸	4,10	4,17	1,7
Lavsvovlet ⁹	4,14	4,21	1,7
Dieselaavgift, kr/liter			
Svovelfri ¹⁰	2,97	3,02	1,7
Lavsvovlet ¹¹	3,02	3,07	1,7
Avgift på båtmotorer, kr/hk	137,50	140,00	1,8
Avgift på elektrisk kraft, øre/kWh			
Generell sats	10,05	10,23	1,8
Redusert sats	0,45	0,45	–
Smøreoljeavgift, kr/liter	1,65	1,68	1,8
Avgift på mineralske produkter			
Grunnavgift på fyringsolje mv., kr/liter	0,421	0,429	1,9

Tabell 3.1 forts.

Avgiftskategori	Gjeldende sats	Forslag 2007	Endring i pst.
CO₂-avgift			
Petroleumsvirksomhet, kr/liter el. Sm ³	0,79	0,80	1,3
Mineralolje, kr/liter	0,53	0,54	1,9
Mineralolje i treforedlings-, sildemel- og fiskemelindustrien, kr/liter	0,27	0,27	–
Bensin, kr/liter	0,79	0,80	1,3
Naturgass, ¹² kr/Sm ³	–	0,47	–
LPG, ¹³ kr/kg	–	0,60	–
Svovelavgift, kr/liter	0,07	0,07	0,0
<i>Avgift på sluttbehandling av avfall</i>			
Opplagsplasser for avfall, kr/tonn			
Opplagsplasser med høy miljøstandard	416	423	1,7
Opplagsplasser med lav miljøstandard	542	552	1,8
Anlegg for forbrenning av avfall, kr/utslippsenhet	varierer	varierer	1,8
CO ₂ -avgift på avfall til forbrenning, kr/tonn	41,28	59,00	42,9
<i>Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier</i>			
Trikloretten, kr/kg	56,67	57,69	1,8
Tetrakloretten, kr/kg	56,67	57,69	1,8
<i>Miljøavgift på klimagassene HFK og PFK</i>			
Kr/tonn CO ₂ -ekvivalenter	190,55	193,98	1,8
<i>Avgift på utslipp av NO_x</i> , kr/kg	–	15,00	–
<i>Avgift på sjokolade mv.</i> , kr/kg	16,07	16,36	1,8
<i>Avgift på alkoholfrie drikkevarer</i>			
Ferdigvare, kr/liter	1,61	1,64	1,9
Konsentrat (sirup), kr/liter	9,81	9,99	1,8
Kullsyre, kr/kg	65,12	–	–
<i>Avgift på drikkevareemballasje, kr/stk.</i>			
Miljøavgift			
a) Glass og metall	4,54	4,62	1,8
b) Plast	2,74	2,79	1,8
c) Kartong og papp	1,13	1,15	1,8
Grunnavgift, engangsemballasje	0,93	0,95	2,2
<i>Sukkeravgift</i> , kr/kg	6,23	6,34	1,8
<i>Dokumentavgift</i> , pst. av salgsverdi	2,5	2,5	–

¹ Endring i merverdiavgift er oppgitt i prosentpoeng.² Gruppe a: Personbiler, varebiler kl. 1 og busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser. For kjøretøy hvor CO₂-utslipp ikke er oppgitt, beholdes slagvolum som avgiftskomponent.³ Gruppe b: Varebiler klasse 2. For kjøretøy der det ikke er oppgitt CO₂-utslipp beholdes slagvolum som avgiftskomponent. Endring oppgitt i prosentpoeng.⁴ Gruppe c: Campingbiler. For kjøretøy der det ikke er oppgitt CO₂-utslipp beholdes slagvolum som avgiftskomponent. Endring oppgitt i prosentpoeng.⁵ Gruppe d: Kombinerte biler med totalvekt inntil 7500 kg. Utgår som egen avgiftsgruppe.⁶ Gruppe h: Drosje og transport av funksjonshemmede. For kjøretøy der det ikke er oppgitt CO₂-utslipp beholdes slagvolum som avgiftskomponent. Endring oppgitt i prosentpoeng.⁷ Gruppe j: Busser under 6 meter med inntil 17 sitteplasser, hvorav minst 10 er montert i fartsretningen. For kjøretøy der det ikke er oppgitt CO₂-utslipp beholdes slagvolum som avgiftskomponent. Endring oppgitt i prosentpoeng.⁸ Bensin som har et svovelinnhold på 10 ppm eller lavere.⁹ Bensin som har et svovelinnhold mellom 10 ppm og 50 ppm.¹⁰ Autodiesel som har et svovelinnhold på 10 ppm eller lavere.¹¹ Autodiesel som har et svovelinnhold på mellom 10 ppm og 50 ppm.¹² Gjelder fra 1. juli 2007.¹³ Gjelder fra 1. juli 2007.

3.1.1 Utvalg som skal vurdere særavgiftene

I regjeringens politiske plattform fra Soria Moria står det at Regjeringen vil gå gjennom særavgiftssystemet med sikte på å endre avgifter som er en ulempe for norske produksjonsarbeidsplasser, bl.a. i konkurranse mot import. Våren 2006 hadde Finansdepartementet møter med relevante aktører, bl.a. Næringsmiddelbedriftenes landsforening og aktører i mineralvannsindustrien, som har kommet med innspill til særavgiftsrelaterte problemstillinger.

Særavgiftenes viktigste formål er å bidra til å skaffe staten inntekter til finansiering av offentlig virksomhet og overføringer. I tillegg skal særavgiftene korrigere for eksterne virkninger. Særavgiftene bør derfor primært utformes med sikte på å nå disse hovedmålene. Det er likevel slik at særavgiftene påvirker rammebetingelsene for enkelt næringer og fordeling av reell kjøpekraft.

I NOU 2003: 9 Skatteutvalget ble skatte- og avgiftssystemet gjennomgått. Selv om utvalget kom med konkrete råd om utformingen av indirekte skatter, var inntekts- og formuesbeskatningen hovedtemaet i utredningen. Utvalget mente imidlertid at det kunne være grunn til å foreta en generell gjennomgang av avgiftssystemet.

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2005 fikk Regjeringen Bondevik II i oppdrag fra Stortinget å legge fram en gjennomgang av særavgiftene, både i lys av avgiftsstrukturen i EU og i forhold til hvorvidt avgiftene oppfyller sine opprinnelige hensikter om proveny, helse og miljø. Regjeringen Bondevik II la fram gjennomgangen i Revidert nasjonalbudsjett 2005.

Regjeringen vil sette ned et utvalg som skal gå gjennom særavgiftene. Utvalget skal peke på forslag til endringer i særavgiftene som kan bidra til at hovedmålene nevnt over oppfylles i større grad. Utvalget skal også vurdere økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene, herunder provenyvirkninger, næringsvirkninger og fordelingsvirkninger.

Det tas sikte på at utvalget skal levere sin innstilling før sommeren 2007.

3.2 Merverdiavgift mv. (kap. 5521 post 70)

3.2.1 Vurdering av ordningen med generell merverdiavgiftskompensasjon for kommunesektoren

Fra 1. januar 2004 ble det innført en generell ordning med kompensasjon for merverdiavgift til kom-

munesektoren. Den generelle kompensasjonsordningen er hjemlet i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv., jf. Ot.prp. nr. 1 (2003–2004) Skatte- og avgiftsopplegget 2004 – lovendringer. Den generelle kompensasjonsordningen erstattet en mer begrenset kompensasjonsordning.

Begrunnelsen for innføringen av den generelle kompensasjonsordningen var å fjerne konkurransevridningen mellom kommunal egenproduksjon og kjøp fra merverdiavgiftspliktige aktører, som merverdiavgiftssystemet tidligere ga opphav til. Kommunene yter i stor grad tjenester som er unntatt fra merverdiavgiftsplikt. Siden kommunene dermed ikke har fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelser til virksomheten, har kommunene et økonomisk motiv til å produsere merverdiavgiftspliktige tjenester med egne ansatte uten merverdiavgift framfor å kjøpe tjenestene med merverdiavgift fra andre.

For i noen grad å motvirke nye konkurransevridninger mellom kommunalt produserte tjenester og tilsvarende tjenester produsert av private, ble også private og ideelle virksomheter som produserer tjenester som kommunen eller fylkeskommunen har et lovpålagt ansvar for, omfattet av den generelle kompensasjonsordningen. Eksempelvis får private barnehager kompensasjon på samme måte som kommunale barnehager.

Innføringen av den generelle kompensasjonsordningen var i utgangspunktet provenynøytral for staten. For kommunesektoren ble ordningen finansiert ved en engangsreduksjon i kommunesektorens frie inntekter som tilsvarte det antatte kompensasjonsbeløpet i innføringsåret. Eventuell økt kompensasjon i framtiden som følge av økt kjøp av merverdiavgiftspliktige varer og tjenester i kommunesektoren blir motsvart av tilsvarende økte merverdiavgiftsinntekter for staten.

I tilleggsnummeret til statsbudsjettet 2006 ble det varslet at en så behov for en vurdering av hvordan den generelle kompensasjonsordningen fungerer. Det ble her uttalt:

«Den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren ble innført i 2004 som en erstatning for en mer begrenset ordning. Det er behov for en ny vurdering av hvordan moms-kompensasjonsordningen fungerer. En slik vurdering vil omfatte den gamle, begrensede ordningen og den nye, generelle ordningen fra 2004. Regjeringen vil komme med sin vurdering av ordningen og legge fram eventuelle forslag til endringer på et senere tidspunkt.»

Finansdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet iverksatte på denne bakgrunn et

arbeid med å vurdere kompensasjonsordningen. Arbeidet ble omtalt i St.meld. nr. 2 (2005–2006) Revidert nasjonalbudsjett 2006:

«Departementene skal i denne forbindelse blant annet vurdere hvorvidt ordningen oppfyller intensjonen om avgiftsmessig likebehandling av egenproduksjon og kjøp fra andre. I tillegg skal både innretningen og avgrensningen av ordningen og den administrative belastningen ordningen medfører, vurderes. Også erfaringer som er gjort rundt gjennomføringen av trekket i kommunesektorens rammetilskudd, skal tas med i vurderingen. Kompensasjonene til de private produsentene som er omfattet av ordningen (skoler, barnehager, sykehus mv.) har økt kraftig etter ordningen ble innført i 2004, jf. omtale i St.prp. nr. 66 (2005–2006). Departementene vil derfor også se nærmere på hva denne økningen skyldes. Arbeidet er også omtalt i kommuneproposisjonen. Det legges opp til en bredere gjennomgang av ordningen i statsbudsjettet for 2007.»

Den generelle kompensasjonsordningen er på de fleste punkter utformet i tråd med en anbefaling fra et offentlig utvalg, jf. NOU 2003: 3 Merverdiavgiften og kommunene – Konkurranserevidninger mellom kommuner og private. Ordningen innebærer at kommunene blir kompensert for betalt inngående merverdiavgift på alle innkjøpte varer og tjenester fra registrerte næringsdrivende. Ved at kommunene får kompensert all inngående merverdiavgift, vil merverdiavgiften ikke representere noen ekstrakostnad ved kjøp av tjenester fra private. Kompensasjonsordningen innebærer dermed at merverdiavgiftsregelverket ikke påvirker valget mellom egenproduksjon eller kjøp fra andre.

Den generelle kompensasjonsordningen gir også nøytralitet mellom ulike kommunale samarbeidsformer. Ved valg av samarbeid organisert gjennom vertskommunemodellen, som innebærer at en kommune etter avtale produserer og leverer tjenester til andre kommuner, oppstod det tidligere merverdiavgiftsplikt når tjenestene ble omsatt til de andre kommunene. Avgiftsplikt oppsto derimot ikke for virksomheter som er organisert som kommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27 eller interkommunale selskaper i henhold til lov om interkommunale selskaper. Dermed kunne merverdiavgiften påvirke valg av organisasjonsform. Gjennom den generelle kompensasjonsordningen får kommunene nå kompensert merverdiavgiften ved kjøp av tjenester fra vertskommunen, og avgiften påvirker ikke lenger valg av organisasjonsform.

Ved innretningen av den generelle kompensasjonsordningen er det tatt hensyn til de forenklingsbehovene som ble påpekt i NOU 2003: 3. Inn-

beretning av krav og utbetaling av kompensasjon skjer derfor raskere enn under den tidligere begrensede kompensasjonsordningen. Utbetaling av kompensasjon skjer nå direkte til de kompensasjonsberettigede. De kompliserte spesifikasjonskravene under den tidligere begrensede ordningen er i den nye ordningen erstattet med krav om at kompensasjonskravene skal revisorbekreftes.

Skattedirektoratet (SKD) og Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) har likevel uttalt at den generelle kompensasjonsordningen kan være krevende å håndtere. De har imidlertid ikke gitt uttrykk for at ordningen er mer administrativt krevende enn den tidligere begrensede kompensasjonsordningen. SKD og KS har også pekt på noen områder i kompensasjonsloven der det kan være behov for tekniske justeringer eksempelvis knyttet til foreldelsesbestemmelsen. KS har videre tatt opp problemet med kommunale havner organisert som kommunale foretak. Havnene må framsette kompensasjonskrav gjennom kommunen, og enkelte havner opplever at kommunene ikke betaler denne kompensasjonen videre til havnene. Dette problemet blir løst ved at havnene foreslås tatt inn i merverdiavgiftssystemet fra 1. januar 2007, jf. avsnitt 3.2.3.

Ved innføringen av den generelle kompensasjonsordningen knyttet det seg betydelig usikkerhet til det anslåtte kompensasjonsbeløpet. Dette skyldtes at de historiske data om belastet merverdiavgift for de kompensasjonsberettigede ikke framgikk av statistikken. For de fleste kommuner framgikk dette heller ikke av lokale systemer. Det skulle derfor foretas en ny vurdering når 2004-tallene forelå.

Samlet merverdiavgiftskompensasjon i 2004 utgjorde vel 9,3 mrd. kroner. Dette tilsvarte anslaget som lå til grunn for uttrekket. Forutsetningen om at ordningen skulle være provenynøytral, er dermed oppfylt. Kommunene kom samlet sett litt bedre ut enn anslått. Fylkeskommunene kom samlet sett noe dårligere ut enn anslått. Ved Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2005 ble det derfor vedtatt å overføre 50 mill. kroner fra kommunene (kap. 571) til fylkeskommunenes rammetilskudd (kap. 572). I tillegg mottok kommunesektoren ytterligere 457 mill. kroner i skjønnsmidler i forbindelse med etterberegningene knyttet til de kommunevise utslagene.

Kommuneregnskapet består av to deler, en driftsdel som omfatter alle løpende utgifter og inntekter (herunder rammetilskudd), og en investeringsdel. Som en konsekvens av at trekket måtte skje ved å redusere rammetilskuddet til kommunesektoren, og forutsetningen om at innføringen av

ordningen skulle være provenynøytral, inntektsføres kompensasjonen fra investeringer i sin helhet i driftsregnskapet. Dermed svekkes ikke kommunesektorens driftsbalanse, og forutsetningen om provenynøytralitet ivaretas. Ettersom størrelsen på merverdiavgiftskompensasjonen vil variere med investeringsnivået, mens trekket i rammetilskudd ligger fast, vil også inntektsnivået for den enkelte kommune kunne variere fra år til år. Over tid vil imidlertid dette jevne seg ut, og på lang sikt vil det kun være kommunens inntektsnivå, samt hvilken andel kommunen bruker til kjøp av avgiftspliktige varer og tjenester, som bestemmer størrelsen på kompensasjonen.

Kompensasjonene til de private produsentene som er omfattet av den generelle kompensasjonsordningen, har økt kraftig etter at ordningen ble innført. For 2004 ble det på svært usikkert grunnlag anslått at kompensasjonen til private som var omfattet av ordningen, ville utgjøre om lag 300 mill. kroner i året. Dette anslaget har vist seg å være for lavt. Summen av kompensasjonsoppgaver for 2004 var på over 800 mill. kroner, og for 2007 er det anslått at det vil bli utbetalt 1245 mill. kroner. Årsaken til økningen de siste årene er bl.a. en kraftig økning i kompensasjonsutbetalinger til private barnehager fra 2004 til 2005. I tillegg økte utbetalingene til hjemmehjelp og hjemmesykepleie.

Den generelle kompensasjonsordningen trådte i kraft i 2004, og den har derfor bare virket i to hele kalenderår. Omleggingen til den generelle kompensasjonsordningen har vært krevende, både for de kompensasjonsberettigede og avgiftsmyndigheten. Den administrative belastningen kan imidlertid ikke sies å være større enn det som har vært naturlig å forvente. Problemene knyttet til kortsiktige inntektsendringer som følge av investeringene vil ikke kunne løses i dagens system, men slike svingninger i inntektsnivået vil som nevnt jevne seg ut over tid. Regjeringen vil på denne bakgrunn ikke foreslå endringer i kompensasjonsordningen i denne omgang. Dette skyldes også at det for tiden pågår en dialog med EFTAs overvåkingsorgan (ESA) om ordningen. ESA åpnet i sommer formell undersøkelse av den generelle kompensasjonsordningen, jf. omtalen nedenfor. Regjeringen vil i tiden som kommer ha ordningen til vurdering og følge med på utviklingen.

Regjeringen tar sikte på å komme tilbake med en gjennomgang av kompensasjonsordningen i kommuneproposisjonen for 2008.

Undersøkelse i forhold til statsstøtteregulverket i EØS-avtalen

ESA fattet 19. juli 2006 vedtak om å åpne formell undersøkelse av om den generelle kompensasjonsordningen kan innebære ulovlig statsstøtte i henhold til EØS-avtalens art. 61 (1). Bakgrunnen for saken er at enkelte fylkeskommunale skoler, som tilbyr både lovpålagt videregående undervisning og maritim sikkerhetsopplæring, mottar merverdiavgiftskompensasjon på begge virksomhetsområder. ESA stiller spørsmål ved om disse skolene dermed kan få et konkurransefortrinn framfor private skoler. Private skoler er kun berettiget til merverdiavgiftskompensasjon i forbindelse med lovpålagt undervisning.

Regjeringen anser saken som prinsipielt viktig, ettersom det er etablert liknende kompensasjonsordninger for merverdiavgift i en rekke andre land i EØS-området, bl.a. i Sverige, Danmark og Finland. Regjeringen gjennomgår nå argumentasjonen i åpningsvedtaket med sikte på en nærmere dialog med ESA.

3.2.2 Merverdiavgift på matvarer

Det foreslås å øke merverdiavgiftssatsen på matvarer fra 13 til 14 pst. Dette vil gi et merproveny på om lag 690 mill. kroner påløpt og om lag 575 mill. kroner bokført.

Merverdiavgiftssatsen på matvarer ble redusert fra 24 til 12 pst. fra 1. juli 2001. Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks (KPI) viste at den reduserte satsen på matvarer umiddelbart førte til at prisene på matvarer til forbruker ble redusert om lag tilsvarende. I tiden fra juli 2001 til desember 2004 økte imidlertid matvareprisene mer enn KPI. Tallene kan tyde på at om lag to tredeler av halvingen av merverdiavgiftssatsen på matvarer tilfalt konsumentene. Økningen i merverdiavgiften på matvarer fra 11 til 13 pst. fra 1. januar 2006 synes ikke å ha ført til en tilsvarende økning i matvarepriser. I perioden januar – august 2006 økte matvareprisene med 1,1 pst., sammenliknet med tilsvarende periode i 2005. I samme periode økte Konsumprisindeksen utenom energipriser med 1,0 pst. Det er derfor lite trolig at hele den foreslåtte satsøkningen fra 1. januar 2007 vil slå ut i økte matvarepriser. Økningen i merverdiavgiftssatsen på matvarer må også ses i sammenheng med skattelettelsene til de laveste inntektsgruppene gjennom endringene i minste-
fradraget.

3.2.3 Kommunale havner tas inn i merverdiavgiftssystemet

Persontransport ble tatt inn i merverdiavgiftssystemet fra 1. mars 2004. Finansdepartementet mente da at det prinsipielt var gode grunner til også å ta infrastrukturtenester knyttet til transport inn i avgiftsområdet. Dette ble begrunnet med at den manglende fradragsretten for inngående merverdiavgift for slike tjenester blant annet gir motiv til egenproduksjon av tjenester framfor kjøp fra andre. Dette kan blant annet medføre at tjenester ikke produseres til lavest mulige kostnader. I tillegg ble merverdiavgift som ikke kunne fradragføres i infrastrukturvirksomheten, veltet over på transportørene og resulterte i høyere kostnader enn ellers (avgiftskumulasjon).

På denne bakgrunn ble Avinor og Jernbaneverket tatt inn i merverdiavgiftssystemet fra 1. januar 2005. Ved at Avinor og Jernbaneverket leverer tjenester til merverdiavgiftspliktige virksomheter som har fradragsrett for merverdiavgift på anskaffelser, innebærer dette isolert sett et provenytap for staten. Provenytapet ble motvirket ved at statens tilskudd til de aktuelle virksomhetene ble redusert tilsvarende. For kommunale havner fantes det ingen tilsvarende mulighet for å dekke inn provenytapet. I tillegg ble den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren ansett å kunne løse en del av havnenes problemer ved å være utenfor merverdiavgiftsområdet. På denne bakgrunn ble kommunale havner ikke tatt inn i merverdiavgiftsområdet.

Mange kommunale havner opplever imidlertid at de ikke får utbetalt kompensasjonsbeløpet fra kommunene som deres kjøp av merverdiavgiftspliktige varer og tjenester har gitt opphav til, jf. omtalen i avsnitt 3.2.1. De kommunale havnene vil dermed fortsatt ha avgiftsmotiv for egenproduksjon, og situasjonen vil i praksis være lik en situasjon uten merverdiavgiftskompensasjon.

På denne bakgrunn foreslås det at de kommunale havnene tas inn i merverdiavgiftsområdet med virkning fra 1. januar 2007. Dette innebærer at havnene får fradragføre inngående merverdiavgift til investering og drift innenfor området for havneavgifter. Dette beløper seg til i størrelsesorden 70 mill. kroner påløpt og om lag 60 mill. kroner bokført. Når de kommunale havnene tas inn i merverdiavgiftsområdet, vil de ikke lenger være omfattet av kompensasjonsordningen for kommunene. Statens utgifter til kompensasjonsordningen blir derfor redusert med 60 mill. kroner bokført i 2007. Kommunene vil få et tilsvarende mindre beløp fra kompensasjonsordningen. På bakgrunn av at kommunene

ble trukket tilsvarende i sine inntekter da kompensasjonsordningen ble innført, foreslås det at bevilgningene til kommunene økes tilsvarende nedgangen i kompensasjonsbeløpene, dvs. en økning på 70 mill. kroner. Netto provenytap for staten blir dermed 70 mill. kroner påløpt og bokført i 2007. Det vises til nærmere omtale av forslaget i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

3.2.4 Snudd avregning ved innførsel

Stortinget ba i anmodningsvedtak nr. 358 av 26. mai 2005 regjeringen vurdere om et system med snudd avregning ved innførsel kan forenkle merverdiavgiftssystemet for næringslivet og myndighetene. Regjeringen ble bedt om å legge dette fram for Stortinget på egnet måte i løpet av 2006.

En intern arbeidsgruppe ble satt ned av Finansdepartementet i oktober 2005 for å vurdere snudd avregning ved innførsel. Fristen for arbeidet ble satt til utgangen av mai 2006, men arbeidet har vist seg å være mer omfattende enn forventet. Arbeidsgruppen er imidlertid i ferd med å slutføre rapporten. Finansdepartementet anser det som viktig at berørte virksomheter og etater får uttale seg om arbeidsgruppens vurderinger i en høring. Finansdepartementet tar sikte på å sende rapporten på høring i løpet av høsten 2006. På bakgrunn av anbefalingene i rapporten og høringsinstansenes uttalelser vil departementet legge saken fram for Stortinget.

3.2.5 Utvalg som skal vurdere merverdiavgiftsregelverket på kultur- og idrettsområdet

Etter merverdiavgiftsreformen i 2001 har Norge fått et merverdiavgiftsregelverk som i sin oppbygning er likt det som praktiseres i andre land i EØS-området. Det er imidlertid merverdiavgift på færre tjenester i Norge enn i EU-landene. På kultur- og idrettsområdet har Norge omfattende unntak fra merverdiavgiftsplikten, noe som gjør regelverket komplisert å praktisere.

Det er ved flere anledninger varslet overfor Stortinget at regelverket for merverdiavgift på kultur- og idrettsområdet bør gjennomgås. Problemstillingen ble bl.a. omtalt i Ot.prp. nr. 1 (2004–2005) i forbindelse med innføringen av merverdiavgift for kino- og filmbransjen og i St.meld. nr. 22 (2004–2005) Kultur og næring. Regjeringen Bondevik II varslet en gjennomgang av merverdiavgift på kulturområdet i forbindelse med budsjettet for 2006.

For å forenkle merverdiavgiftssystemet og re-

dusere avgrensingsproblemer på kultur- og idrettsområdet, vil Regjeringen sette ned et utvalg som skal vurdere en utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget til å omfatte disse sektorene. I tillegg skal utvalget vurdere merverdiavgiftssystemet for frivillig sektor.

3.2.6 Merverdiavgift på overnattingsjenester mv.

Overnattingsvirksomhet mv. ble fra 1. september 2006 merverdiavgiftsbelagt med laveste sats, jf. merverdiavgiftsloven § 5a annet ledd nr. 2 og Stortingets vedtak om merverdiavgift for budsjetterminen 2006 § 3 bokstav c. Samtidig ble også overnattingsvirksomheters utleie av lokaler til møter og konferanser mv. avgiftsbelagt, jf. merverdiavgiftsloven § 5a annet ledd nr. 3. Det følger av forarbeidene til lovendringen at denne utleien, i likhet med romutleie, skal merverdiavgiftsbelegges med laveste sats, se Ot.prp. nr. 1 (2005–2006) avsnitt 25.2.5. Dette bør framgå tydeligere av avgiftsvedtaket. Det foreslås derfor en presisering i vedtaket § 3 bokstav c slik at det framgår at overnattingsvirksomheters utleie av konferanse- og møtelokaler mv. skal beskattes med laveste sats.

Samtidig foreslås en redaksjonell endring av § 3 bokstav c ved at ordet «yrkesmessig» fjernes. Ordet ble ved en feil ikke fjernet fra teksten i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2006.

3.3 Avgift på alkohol (kap. 5526 post 70)

Ved siden av å skaffe staten inntekter har alkoholavgiftene som mål å begrense alkoholforbruk som bidrar til helsemessige og sosiale problemer. På den annen side vil høye avgifter på alkohol bidra til grensehandel, hjemmebrenning og smugling. Dette svekker kontrollen med forbruket og innebærer tap av avgiftsinntekter.

Produktavgiften på alkoholholdige drikkevarer er delt inn i tre avgiftsgrupper: (i) brennevinsbaserte drikkevarer over 0,7 volumprosent, (ii) annen alkoholholdig drikk fra 4,7 til og med 22 volumprosent, og (iii) annen alkoholholdig drikk til og med 4,7 volumprosent. Avgiftsgruppe (i) omtales stort sett som brennevin, mens avgiftsgruppe (ii) og (iii) omtales som henholdsvis vin og øl.

Avgiftene på brennevin og vin avhenger av alkoholinnholdet. Svakvin, sterkvin og øl over 4,7 volumprosent avgiftsbelegges likt når de har samme alkoholstyrke, mens brennevin avgiftsbelegges

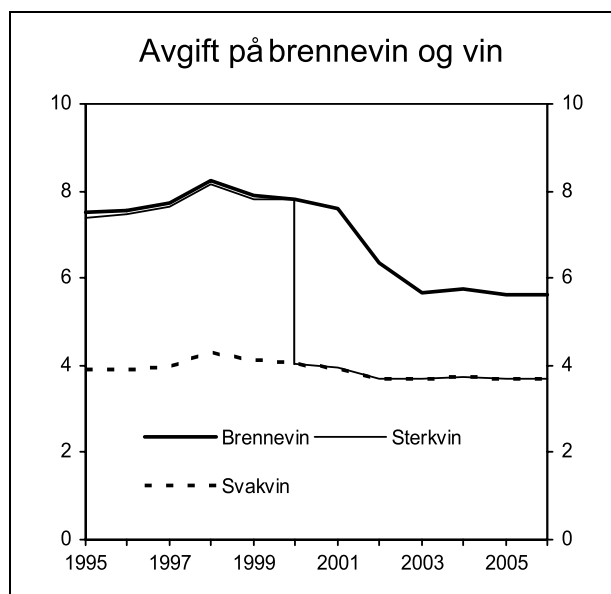
høyere pr. volumprosent og liter enn de øvrige alkoholholdige drikkevarerne.

Regjeringen foreslår at avgiftene på alkoholholdige drikkevarer prisjusteres fra 2006 til 2007.

Avgift på brennevin og vin mv.

Figur 3.1 viser utviklingen i reelt avgiftsnivå for brennevin, sterkvin og svakvin fra 1995 til 2006. Det går fram av figuren at etter en økning i begynnelsen av perioden har avgiftene gått reelt ned siden 1998. Fra 1. januar 2000 ble avgiften på sterkvin redusert til samme nivå som avgiften på svakvin. Avgiften på brennevin ble redusert med 16,6 pst. reelt og avgiften på vin med 6,8 pst. reelt fra 2001 til 2002. Fra 2002 til 2003 ble avgiften på brennevin redusert med ytterligere 10,9 pst. reelt. I 2004 ble alkoholavgiften lagt om, slik at alle brennevinsbaserte drikkevarer blir behandlet avgiftsmessig likt. Dette førte til en avgiftsøkning for brennevinsbasert rusbrus og brennevinsbasert sterkvin. Vin, rusbrus og sterkvin som ikke er brennevinsbasert, var upåvirket av denne avgiftsendringen. I 2005 ble alle alkoholavgiftene nominelt videreført, mens de ble prisjustert i 2006.

Figur 3.2 viser registrert omsetning av brennevin og vin fra 1991 til 2005. Det framgår at salget av brennevin var relativt stabilt i begynnelsen av perioden, mens det har økt svakt mot slutten av perioden. Økningen de siste par årene skyldes trolig avgiftsreduksjonen i 2002 og 2003 og oppmerksomhe-

Figur 3.1 Utvikling i reelt avgiftsnivå for brennevin, sterkvin og svakvin i perioden 1995–2006. 2006-kroner pr. volumprosent og liter
Kilde: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

ten rundt metanolholdig smuglersprit. Salget av brennevin i 2005 lå om lag 11 pst. høyere enn salget i 1991. Salget av svakvin er mer enn doblet i perioden og er stadig økende. Salget av sterkvin har vært avtakende eller stabilt gjennom hele perioden, med unntak av et oppsving i 2000, da avgiften ble redusert. Figur 3.2 viser også at den registrerte omsetningen av brennevin og vin, målt i ren alkohol, har økt noe siden 1991.

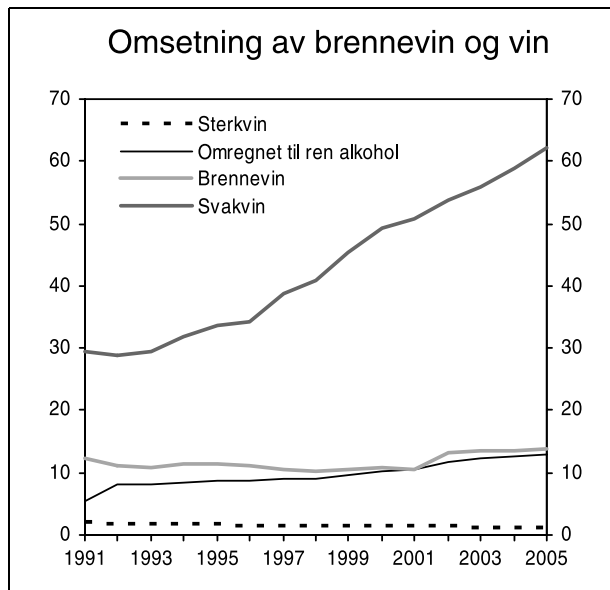
Figur 3.2 viser omfanget av den registrerte omsetningen av brennevin og vin innenlands, dvs. salg gjennom Vinmonopolet og serveringssteder. I tillegg foregår det uregistrert forbruk i form av avgiftsfritt salg (taxfree), grensehandel, smugling og hjemmeproduksjon. Det nøyaktige omfanget av uregistrert forbruk av alkohol er ukjent. Statens institutt for rusmiddelforskning (Sirus) foretar med jevne mellomrom omfattende intervjuundersøkelser av den norske befolkningens drikkevaner. En undersøkelse fra 2004 viser at om lag 30 pst. av samlet forbruk, målt i liter ren alkohol, er uregistrert. Det uregistrerte forbruket har økt siden forrige undersøkelse i 1999. Økningen skyldes i hovedsak at avgiftsfritt salg (taxfree) og grensehandel har økt. Omfanget av hjemmeproduksjon og smugling har gått tilbake. Sirus anslår at nordmenns grensehandel med alkohol i Sverige utgjør om lag 6 pst. av det totale norske alkoholforbruket (målt i liter ren alkohol).

Flere indikatorer tyder på at grensehandelen med Sverige ikke økte fra 2002 til 2004. Dette kan blant annet skyldes at verdien på den svenske kronen styrket seg i denne perioden. Fra 2004 til 2006 tyder flere indikatorer på at grensehandelen har økt. Dette kan bl.a. ha sammenheng med den sterke økningen i avgiften på rulletobakk i 2001 og at verdien på den svenske kronen er svekket etter 2004.

De svenske alkoholavgiftene er under press som følge av overgangen til EUs mer liberale innførselskvoter fra 1. januar 2004. I to svenske utredninger (SOU 2004: 86 «Var går gränsen?» og SOU 2005: 25 «Gränslös utmaning – alkoholpolitik i ny tid») er det foreslått å redusere de svenske alkoholavgiftene. Departementet følger med på avgiftsutviklingen i våre naboland.

Avgift på øl mv.

Øl med alkoholstyrke over 4,7 volumprosent blir avgiftslagt på samme måte som vin, jf. omtale ovenfor. Øl i klasse a er avgiftslagt etter regelverket for alkoholfrie drikkevarer. Fra 1. januar 2007 foreslås avgiften på alkoholfrie drikkevarer lagt om, se nærmere omtale i avsnitt 3.17.

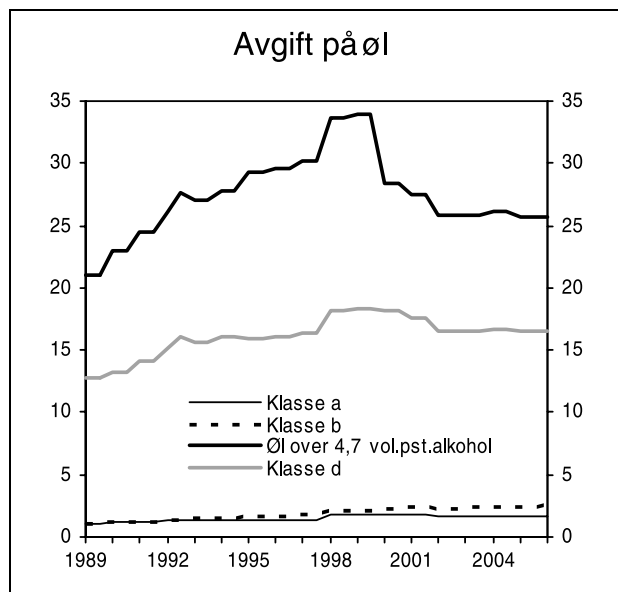
Figur 3.2 Registrert omsetning av brennevin og vin i perioden 1991–2005. Mill. liter
Kilde: Vinmonopolet.

Figur 3.3 viser utviklingen i avgiftssatsene på øl fra 1989 til 2006. For øl i klasse a og b har det reelle avgiftsnivået vært tilnærmet uendret i hele perioden. For øl i klasse d var det en reell avgiftsøkning mellom 1989 og 1992. Etter 1992 flatet avgiftsnivået for øl noe ut, mens avgiften ble økt i 1998. I 2002 ble avgiften satt ned med 6,8 pst. reelt. Deretter har det reelle avgiftsnivået vært omtrent uendret med unntak av i 2001 og 2005 da ølavgiftene ble nominelt videreført. Øl med alkoholinnhold over 4,7 volumprosent hadde en reell avgiftsøkning fram til 1999, mens avgiften ble forholdsvis kraftig redusert da det ble innført et felles avgiftsnivå med vin i forbindelse med budsjettet for 2000.

Figur 3.4 viser utviklingen i omsetning av øl i perioden 1989 til 2005. Av figuren går det fram at omsetningen av øl i klasse b (lettøl) har sunket. For øl i klasse a (alkoholfri) økte omsetningen i perioden 1989 til 1995, og har deretter ligget relativt konstant med unntak av en viss økning de siste årene. Ølomsætningen i klasse d (pils) var over 20 pst. høyere i 2005 enn i 1989. Omsetningen av øl med alkoholinnhold over 4,7 volumprosent (sterkøl) har blitt betydelig redusert. Den største nedgangen kom i 1993, da salg av sterkøl ble overført til Vinmonopolet.

Utvidelse av den avgiftsfrie kvoten for øl og vin

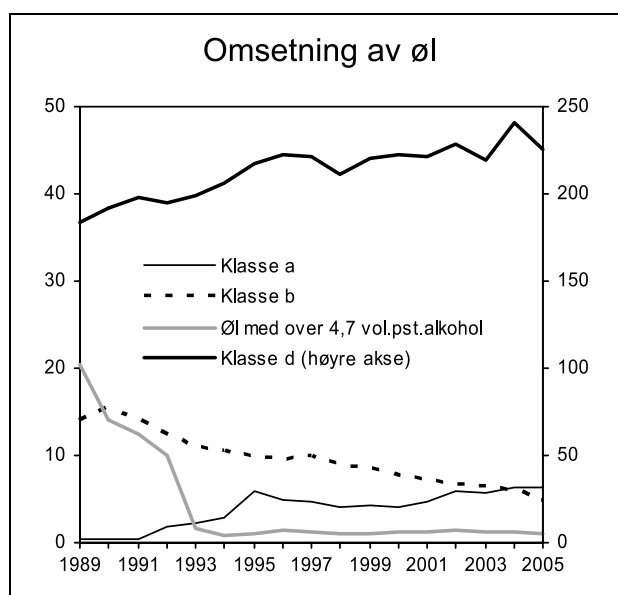
Den avgiftsfrie kvoten (taxfreekvoten) for øl og vin ble økt med virkning fra 1. juli 2006. Tidligere var kvoten begrenset til 1 liter brennevin og 1 liter vin/øl, eller 2 liter vin/øl. I tillegg kunne en ta med seg

Figur 3.3 Utvikling i reelt avgiftsnivå på øl i perioden 1989–2006. 2006-kroner pr. liter
Kilde: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

2 liter øl/rusbrus (over 2,5 volumprosent t.o.m. 4,7 volumprosent). Etter endringen kan den reisende ta med seg 1 liter brennevin og 1,5 liter vin/øl (to flasker) eller 3 liter vin/øl (fire flasker), jf. endring av forskrift 10. januar 2003 nr. 32 om toll- og avgiftsfri innførsel og fortolling av reisegods (reisegodsforskriften). Som tidligere kan det i tillegg tas med 2 liter øl/rusbrus over 2,5 volumprosent pst. t.o.m. 4,7 volumprosent alkohol.

Kvoteutvidelsen fortrengrer trolig noe av salget på Vinmonopolet og medfører derfor et provenyrtap.

Figur 3.4 Registrert omsetning av øl i perioden 1989–2005. Milliliter
Kilde: Bryggerforeningen.

Provenyrtapet er anslått til om lag 42 mill. kroner påløpt og 35 mill. kroner bokført i 2006 og 43 mill. kroner påløpt og 50 mill. kroner bokført i 2007.

3.4 Avgift på tobakkvarer (kap. 5531 post 70)

Avgiften på tobakkvarer er en kvantumsavgift som er delt inn i seks avgiftsgrupper: Sigarer, sigaretter, røyketobakk, snus, skrå og sigarettpapir/hylser.

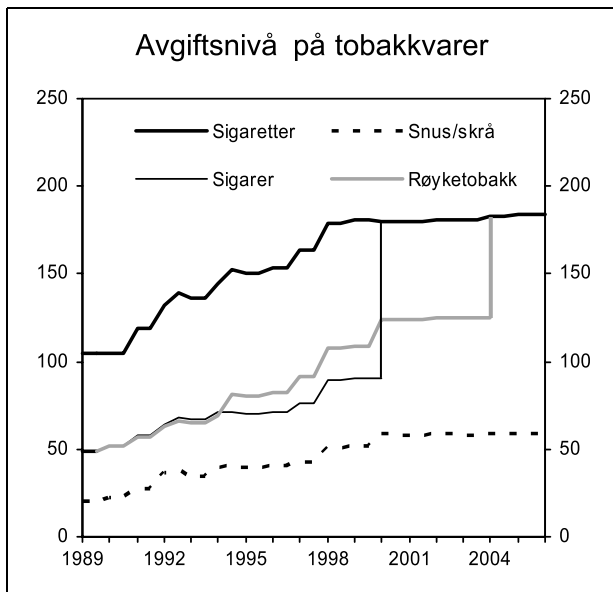
Figur 3.5 viser utviklingen i de reelle avgiftssatsene på tobakkvarer fra 1989 til 2006. Det reelle avgiftsnivået har økt betydelig for alle tobakkproduktene i løpet av perioden. Avgiften på sigarer ble økt kraftig fra 1. juli 2000 og opp til samme nivå som sigaretter. Fra 1. januar 2004 ble avgiften på røyketobakk økt med 45 pst., slik at avgiften ble like høy som for sigaretter.

Figur 3.6 viser utviklingen i salg av tobakkvarer fra 1989 til 2005. Det går fram av figuren at det har vært en langt sterkere reduksjon i salg av røyketobakk enn i salg av sigaretter gjennom perioden. Etter 1998 har omsetningen av sigaretter vært høyere enn omsetningen av røyketobakk. Omsetningen av snus og skrå har økt etter 1993. Samtidig har det vært en overgang fra skrå til snus. Samlet sett har utviklingen i tobakkforbruket vist en nedadgående trend helt siden 1989, selv om det har vært økninger i enkelte år. Forbruket av tobakk i 2006 er i underkant av 40 pst. lavere enn forbruket i 1989.

Figuren viser omfanget av den registrerte omsetningen av tobakkvarer. I tillegg til den registrerte omsetningen foregår det uregistrert omsetning i form av grensehandel, avgiftsfritt salg og smugling. Tall fra Statens institutt for rusmiddelforskning (Sirus) viser at det uregistrerte forbruket av sigaretter og røyketobakk har økt siden begynnelsen av 1990-årene og utgjorde i perioden 1997–2001 om lag en firedel av forbruket.

I dag nyter tobakkprodusentenes egne ansatte godt av en ordning med gratis utdeling av sigaretter. Det beregnes ikke tobakkavgift på disse sigarettene. Avgiftsfritaket er ikke nedfelt i avgiftsvedtaket eller i annet regelverk, og må anses å eksistere på sedvanemessig grunnlag. Ordningen ble kort omtalt i St.prp. nr. 1 for 1986. Finanskomiteen hadde den gang ingen kommentarer til omtalen.

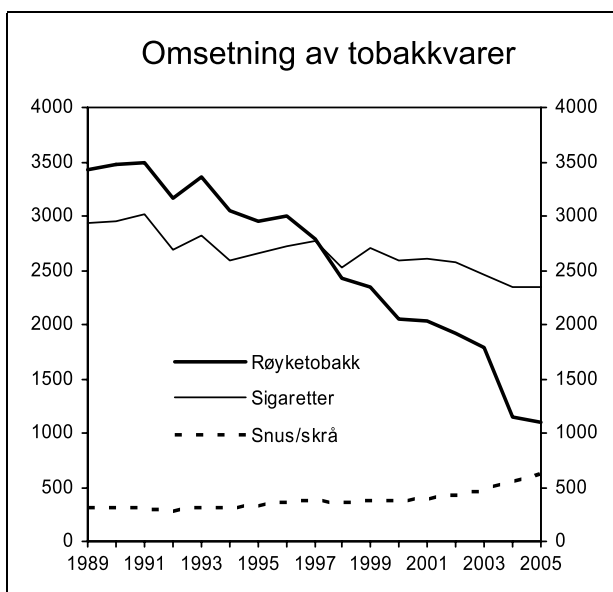
Ordningen med avgiftsfrie kvoter til tobakkprodusentenes egne ansatte har eksistert siden 1915. Opprinnelig gjaldt ordningen kun deklassert vare (vraket før pakking). Etter hvert har det skjedd en utglidning slik at de avgiftsfrie kvotene i dag tas fra den ordinære produksjonen. Sigarettene pakkes og merkes på særskilt måte.

Figur 3.5 Utvikling i reelt avgiftsnivå for tobakkvarer i perioden 1989–2006. 2006-kroner pr. 100 gram

Kilde: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

Den avgiftsmessige behandlingen av gratis tobakkvarer til bedriftenes ansatte skiller seg fra tilsvarende ordninger i andre særavgiftspliktige produksjonsbedrifter. Innen bryggeri- og sjokoladeindustrien betales det avgift på slike gratisvarer. Hensynet til likebehandling tilsier at tobakk behandles på samme måte. Avgiftstekniske og kontrollmessige hensyn taler videre for å oppheve ordningen. Det er også antatt at gratis utdeling av tobakkvarer

Figur 3.6 Registrert omsetning av sigaretter, røyketobakk, snus og skrå i perioden 1989–2005. 1000 kg

Kilde: Tobakkindustriens felleskontor.

bidrar til omfanget av tobakkrelaterte helseskader. I samråd med Helse- og omsorgsdepartementet er departementet derfor kommet til at avgifts fritaket bør opphøre fra 1. januar 2007.

Det foreslås at avgiften på tobakkvarer prisjusteres fra 2006 til 2007.

3.5 Motorvognavgiftene (kap. 5536)

3.5.1 Innledning

Motorvognavgiftene omfatter seks avgifter med til dels ulik begrunnelse og mål. Avgiftene kan deles inn i to hovedgrupper, bruksavhengige og ikke-bruksavhengige avgifter. De bruksavhengige avgiftene er avgiftene på bensin og diesel. Nivået på de bruksavhengige avgiftene skal i prinsippet være slik at brukeren stilles overfor de veibruks-, kø-, ulykkes- og miljøkostnadene som bruk av bil medfører. De øvrige motorvognavgiftene er ikke-bruksavhengige og er primært fiskalt begrunnet.

3.5.2 Omlegging av bilavgiftene i mer miljøvennlig retning

I tilleggnummeret til Statsbudsjettet 2006 varslet Regjeringen at den tar sikte på å legge fram forslag til omlegging av bilavgiftene i mer miljøvennlig retning. Som et første skritt i en slik omlegging foreslår Regjeringen følgende endringer i 2007-budsjettet:

- CO₂-utslipp erstatter slagvolum som én av tre komponenter i beregningsgrunnlaget for engangsavgiften. Avgiften blir dermed fastsatt med utgangspunkt i kjøretøyets CO₂-utslipp, vekt og effekt. Hovedformålet med omleggingen er å motivere til at det anskaffes kjøretøy med lavere CO₂-utslipp. For kjøretøy der det ikke er oppgitt CO₂-utslipp, beholdes slagvolum som avgiftskomponent.
- Det gis en mindre lettelse i engangsavgiften for personbiler.
- Bioetanol som blandes med bensin, blir fritatt fra CO₂-avgift.

Arbeidet med å legge om bilavgiftene i en mer miljøvennlig retning vil fortsette i de kommende budsjettene. I 2008-budsjettet tar en sikte på å differensiere årsavgiften etter miljøegenskaper ved kjøretøyene. Dessuten vil Finansdepartementet sammen med berørte departementer sette i gang en utredning om hvordan en på best mulig måte kan prise de samfunnsøkonomiske kostnadene som veitrafikken forårsaker.

I tilleggsnummeret til Statsbudsjettet 2006 ble det også varslet at en ville vurdere satsforskjeller og avgrensinger mellom næringskjøretøy og personkjøretøy i forbindelse med omleggingen av engangsavgiften. I 2007-budsjettet blir følgende endringer foreslått:

- Lette lastebiler som oppfyller bestemte krav, blir fritatt fra engangsavgift.
- Satsene i engangsavgiften for enkelte næringskjøretøy økes moderat.
- Satsene i engangsavgiften for campingbiler økes vesentlig.
- Et forslag om å erstatte omregistreringsavgiften med merverdiavgift på avanse ved omsetning av bruktbiler sendes på høring, med sikte på å foreslå en omlegging i Revidert nasjonalbudsjett 2007.

3.5.3 Engangsavgift på motorvogner mv. (kap. 5536 post 71)

Engangsavgiften har først og fremst til hensikt å skaffe staten inntekter. Avgiften beregnes på grunnlag av mest mulig objektive kriterier og skal ivareta hensynet til miljø og sikkerhet. I tillegg skal kostnadene ved å administrere avgiften holdes på et lavest mulig nivå. Gjennom en progressiv satsstruktur er det også lagt vekt på fordelingshensyn.

Engangsavgiften betales ved førstegangsregistrering i det sentrale motorvognregisteret. Den pålegges alle biler unntatt lastebiler og busser med lengde over 6 meter med mer enn 17 seteplasser. De avgiftspliktige kjøretøyene er delt inn i ti avgiftsgrupper med til dels ulike satser og beregningsgrunnlag. For kjøretøy i avgiftsgruppe a (hovedsakelig personbiler) og i avgiftsgruppe g (beltemotorsykler) beregnes engangsavgiften på grunnlag av kjøretøyenes slagvolum, motoreffekt og egenvekt. For kjøretøy i avgiftsgruppene b, c, d, h og j (varebiler klasse 2 og lette lastebiler, campingbiler, kombinerte biler, drosjer og minibusser) beregnes engangsavgiften som en prosentvis andel av avgiften i avgiftsgruppe a. I avgiftsgruppe e (beltebiler) beregnes avgiften på grunnlag av tollverdien. For kjøretøy i avgiftsgruppe f (motorsykler) benyttes slagvolum og motoreffekt som beregningsgrunnlag, sammen med en stykkavgift. For kjøretøy i avgiftsgruppe i (veteranbiler) ilegges det kun en stykkavgift. Det er til dels store forskjeller i avgiftsnivået mellom de ulike avgiftsgruppene.

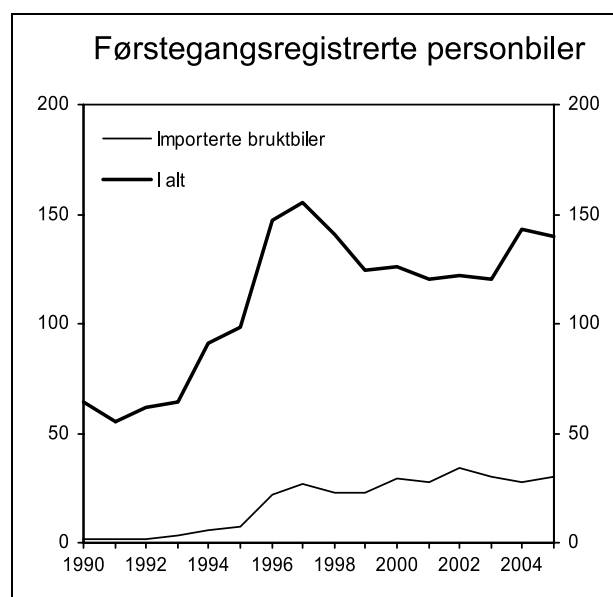
Utvikling i registrerte kjøretøy

Figur 3.7 viser antall førstegangsregistrerte personbiler i perioden 1990–2005. Etter en økning i mid-

ten av 1990-årene, var det en betydelig nedgang i antall førstegangsregistrerte personbiler i 1998 og 1999. Antallet lå i flere år relativt stabilt rundt 120 000 biler, men i 2004 og 2005 lå antallet førstegangsregistreringer over 140 000. Bruktbilimportens andel av totalt antall førstegangsregistreringer økte kraftig fram til 2002, da over 27 pst. av de førstegangsregistrerte personbilene var importert brukt fra utlandet. Andelen har etter dette gått noe ned, og var i 2005 på i overkant av 21 pst.

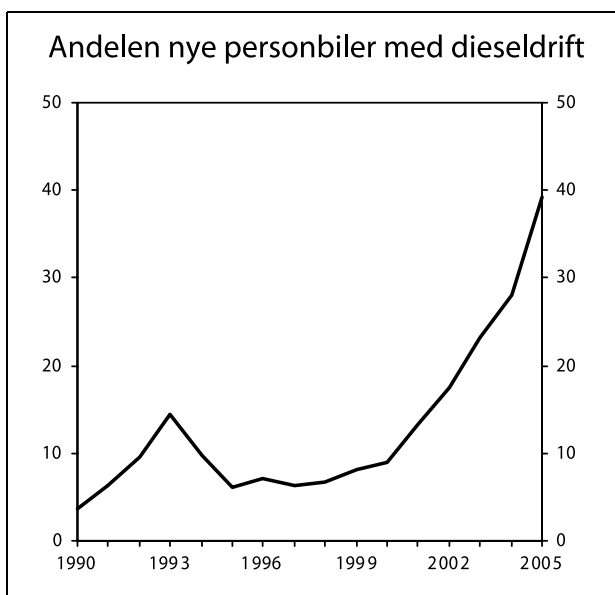
Figur 3.8 viser hvor stor andel av nye førstegangsregistrerte personbiler som er dieselmotorer. Denne andelen har økt kraftig de siste årene, og i 2005 var nesten 40 pst. av nye personbiler som ble solgt i Norge dieselmotorer.

Figur 3.9 viser at antallet nye førstegangsregistrerte varebiler lå forholdsvis stabilt rundt 20 000 pr. år i perioden 1995 til 1999. De siste fem årene har antallet variert fra i overkant av 21 000 i 2002, til en foreløpig topp på over 34 000 i 2005. Figuren viser også utviklingen i antall nye førstegangsregistrerte kombinerte biler. Fram til og med 1996 var antallet stigende, mens det har vært en kraftig reduksjon i antall førstegangsregistreringer de siste årene. Det antas at dette delvis skyldes avgiftsomleggingen i 1996, da tyngre biler med stor motor fikk økt engangsavgift. I tillegg økte avgiften på kombinerte biler fra 28 pst. av personbilavgiften i 1997 til 55 pst. i 2000. I 2002 ble vektgrensen for unntak fra engangsavgiften for kombinerte biler økt fra 5000 kg til 6000 kg, og den ble økt videre til 7500 kg med virkning fra 1. juli 2003.

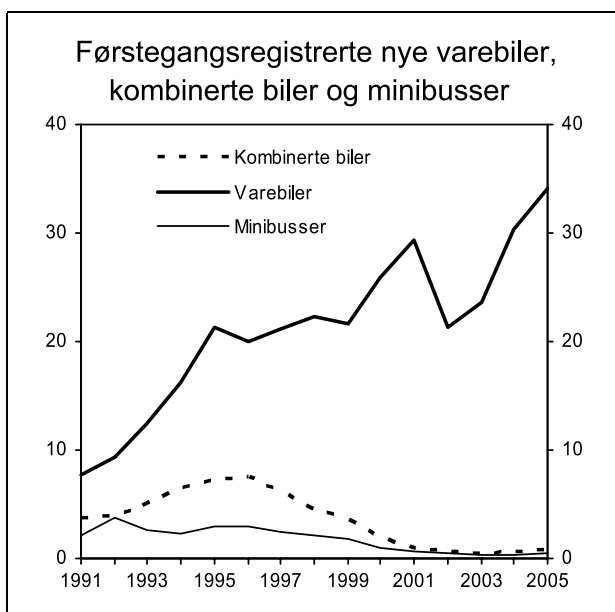

Figur 3.7 Antall førstegangsregistrerte personbiler, 1990–2005. Antall i 1000
Kilde: Opplysningsrådet for Veitrafikken.

Figur 3.10 viser at beholdningen av personbiler de senere årene har vært i en jevn vekst. Nedgangen i beholdningen av personbiler i 1996 skyldes at mange eldre biler ble vraket som følge av ordningen med midlertidig forhøyet vrakpant. Denne ordningen har trolig ikke hatt noen varig virkning på beholdningen av biler.

Figur 3.8 Andel førstegangsregistrerte nye personbiler med dieseldrift, 1990–2005. Prosent
Kilde: Opplysningsrådet for Veitrafikken.

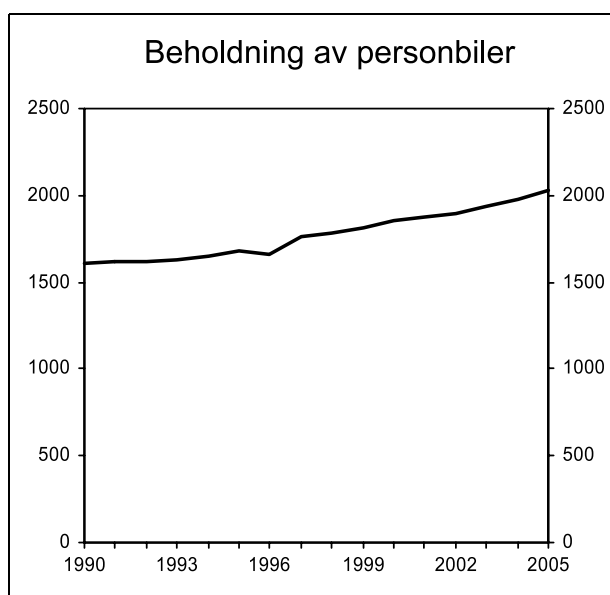
Figur 3.9 Antall førstegangsregistrerte nye varebiler, kombinerte biler og minibusser, 1991–2005. Antall i 1000
Kilde: Opplysningsrådet for Veitrafikken.

Vrakpantavgift

Oppsamlingsystemet for bilvrak skal sørge for innsamling og gjenvinning av utrangerte kjøretøy. Ordningen ble iverksatt i 1978 og omfatter i dag personbiler, campingbiler, kombinerte biler med totalvekt opp til 7500 kg, snøscootere og minibusser. Målet med ordningen er å stimulere til innlevering av utrangerte biler til godkjent biloppsamlingsplass, slik at vraket kan tas hånd om på forsvarlig måte.

Vrakpantavgiften er på 1300 kroner, og ble siste gang økt i 2000. Det foreslås ingen endringer i vrakpantavgiften for 2007. Ved levering av kjøretøy til vraking utbetales en vrakpant, som for tiden er på 1500 kroner pr. kjøretøy. Vrakpantordningen er beskrevet i St.prp. nr. 1 (2006–2007) Miljøverndepartementet.

Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) innebærer at produsenter og importører av kjøretøy gradvis tar over ansvaret for innsamling og håndtering av kasserte kjøretøy fram mot 2007. Produsentansvaret skal gjelde fullt ut fra 1. januar 2007, og tilskuddet til oppsamlingsystemet for biler vil bli avviklet. Regjeringen tar sikte på at også dagens statlige avgifts-/panteordning blir avviklet. Den statlige vrakpanten vil imidlertid bli videreført med samme sats i en overgangsperiode, før også dette virkemidlet overføres til bilimportørene som en del av produsentansvaret. Dette er nærmere beskrevet i St.prp. nr. 1 (2006–2007) Miljøverndepartementet.

Figur 3.10 Beholdning av personbiler, 1990–2005. Antall i 1000
Kilde: Opplysningsrådet for Veitrafikken.

Bruksfradrag

I St.prp. nr. 66 (2005–2006) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2006 ble det gitt en redegjørelse for det pågående arbeidet med å legge om reglene for beregning av engangsavgift ved førstegangsregistrering av bruktimporterte kjøretøy. Omleggingen er en følge av at EFTA's overvåkningsorgan (ESA) har konkludert med at fastsettelsen av de norske bruksfradragene er i strid med EØS-avtalen. ESA mener at måten avgiften fastsettes på ikke er nøyaktig nok, og at metoden for avgiftsberegning derfor må legges om. Det er altså ikke avgiftsnivået, men metoden for avgiftsfastsettelsen, ESA reagerer på.

Fastsettelsen av engangsavgiften på bruktimporterte kjøretøy er regulert i forskrift 19. mars 2001 nr. 268 om engangsavgift på motorvogner. Et forslag til forskriftsendringer har vært på høring. I høringsforslaget legges det opp til at den avgiftspliktige må svare engangsavgift i samsvar med gjeldende bruksfradrag ved førstegangsregistrering. Når avgiften er betalt, kan det bes om ny avgiftsfastsettelse basert på en individuell beregning. Den nye avgiftsfastsettelsen kan resultere i en etter-skuddsvis korreksjon. Departementet gjennomgår nå høringsinnspillene, og det arbeides med å etablere et nytt system som kan tre i kraft så raskt dette er praktisk mulig.

CO₂-utslipp tas inn i beregningsgrunnlaget for engangsavgiften

Engangsavgiften beregnes i dag på grunnlag av kjøretøyets egenvekt, slagvolum og effekt. Det foreslås at CO₂-utslipp erstatter slagvolum som en av de tre komponentene i beregningsgrunnlaget for avgiften. CO₂-utslipp er mer framtidsrettet som avgiftsgrunnlag enn slagvolum, bl.a. fordi CO₂-utslipp ikke er knyttet til en bestemt teknologi. De to første innslagspunktene i CO₂-komponentene er satt til hhv. 120 og 140 g/km. Dette kan ses i sammenheng med en frivillig avtale mellom EU og bilindustrien i Europa, Japan og Korea om at gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra biler produsert i 2008 skal være 140 g/km og reduseres til 120 g/km i 2012. Vegdirektoratet anbefaler også å benytte disse grensene i sitt forslag til miljøklassifisering av lette kjøretøy. Det foreslås i tillegg å øke progresjonen i effektavgiften ved at satsene for de to laveste nivåene reduseres, satsen for det tredje nivået økes noe, mens satsen for det fjerde nivået økes relativt mye. Det blir også gjort små justeringer i vektkomponenten. Hensikten med endringene er å motivere til kjøp av biler med lave CO₂-utslipp, samtidig som en

oppretholder en gunstig fordelingsprofil på avgiften. Regjeringen vil vurdere om det skal legges økt vekt på CO₂-komponenten i engangsavgiften i årene framover.

Engangsavgiften beregnes på bakgrunn av de kjøretøytekniske dataene som framgår av typegodkjenning eller enkeltgodkjenning av motorvognen, jf. engangsavgiftsforskriften § 3–1 første ledd. Dette vil også gjelde ved fastsettelse av den delen av engangsavgiften som knytter seg til CO₂-utslippet. Ved godkjenning av personbiler skal det legges fram underlag fra fabrikant eller uavhengig laboratorium som viser drivstofforbruk og CO₂-utslipp, slik dette skal måles i henhold til Rådskonklusjon 80/1268 EØF med senere endringer. Dette følger av forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) kapittel 49. Opplysningen om CO₂-utslipp legges inn i det sentrale motorvognregisteret. Ifølge Rådskonklusjon 80/1268 EØF, skal måling av CO₂-utslipp skje etter flere testsykluser, herunder en syklus som skal simulere utslipp ved blandet kjøring. Det er CO₂-utslipp målt etter denne testsyklusen som legges inn i motorvognregisteret, og som følgelig vil danne grunnlaget for avgiftsberegningen.

For en del kjøretøy oppgis det ikke CO₂-utslipp. Dette gjelder bl.a. de fleste vare- og lastebiler og eldre, bruktimporterte biler. I tillegg spesialimporteres det en del kjøretøy som ikke er produsert for det europeiske markedet, og som er testet etter en annen testsyklus. For slike kjøretøy vil de oppgitte CO₂-utslippene ikke være sammenliknbare med målinger for biler produsert for det europeiske markedet.

Departementet har vurdert flere alternative løsninger på dette problemet og har kommet til at det er hensiktsmessig å beholde slagvolum som beregningsgrunnlag for disse kjøretøyene. Det er skilt mellom bensin- og dieselskjøretøy, jf. forslag til vedtak § 2.

Hybridbiler er i dag spesialbehandlet i avgiftssystemet ved at effekten av elektromotoren ikke er med i avgiftsgrunnlaget, og ved at det trekkes fra 25 pst. av vektgrunnlaget. Regjeringen ønsker at omleggingen av bilavgiftene samlet sett skal stimulere til utvikling og bruk av mer miljøvennlig drivstoff. Samtidig er det ikke ønskelig å binde omleggingen av engangsavgiften til én eller flere bestemte teknologier. Særlig i en utviklingsfase er det viktig å ta hensyn til at det kan være flere teknologier som kan bidra til å nå det samme målet. Derfor bør omleggingen i størst mulig grad gjøres teknologinøytral. For hydrogenbiler foreslås det derfor at effekten av elektromotoren tas inn i avgiftsgrunnla-

get. Det foreslås at en viderefører et fratrekk i vektgrunnlaget, men at fratrekket reduseres til 10 pst. Et fradrag på 10 pst., kombinert med at CO₂-komponenten gir lavere avgift, innebærer at hybridbiler bør komme minst like godt ut som i dag. Engangsavgiften for motorsykler, beltemotorsykler og veteran-kjøretøy foreslås videreført som i dag.

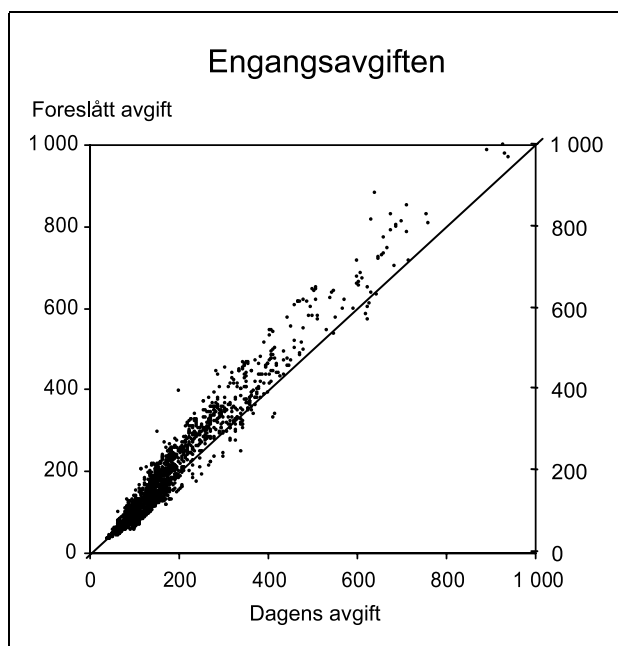
I figur 3.11 er dagens avgift satt opp mot foreslått ny avgift. Dagens avgift er beregnet etter gjeldende system, men satsene er prisjustert til 2007-nivå. Dagens avgift er vist på horisontal akse, mens ny avgift er vist på vertikal akse. Hvert punkt i figuren representerer en bilmodell. Den heltrukne linjen markerer nivået der foreslått ny avgift blir lik den gamle avgiften. Punkt som ligger over denne linjen, viser bilmodeller som får avgiftsskjerpelse i forslaget til nytt system. Tilsvarende viser punkter under linjen bilmodeller som får avgiftslettelse. Figuren viser at dagens fordelingsprofil på avgiften blir styrket, og at avgiftsendringene for de ulike bilmodellene er relativt moderate.

Virkingen av den foreslåtte omleggingen for bilprisene i ulike prisklasser er gjengitt i figur 3.12. Alle tall er basert på salg og priser på nye biler i 2005, og det er skilt mellom bensin- og dieslbiler. Priser og avgifter er justert til 2007-nivå. Det er forutsatt at endringer i engangsavgiften får fullt utslag i prisen. Figuren viser at biler som i utgangspunktet koster under 400 000 kroner, i gjennomsnitt får en prisreduksjon, mens dyrere biler i gjennomsnitt får en prisøkning. Av figuren går det også fram at diesebilene kommer gunstigere ut enn bensinbile-

ne. Dette skyldes at diesebilene gjennomgående har lavere CO₂-utslipp enn bensinbilene, mens de lokale utslippene til luft (partikler, NO_x osv.) er høyere. Denne avgiftsstimulansen til kjøp av flere dieslbiler kan delvis motvirkes ved å innføre miljødifferensiert årsavgift, jf. omtale i avsnitt 3.5.4. Samlet lettelse for nye personbiler er beregnet til om lag 100 mill. kroner.

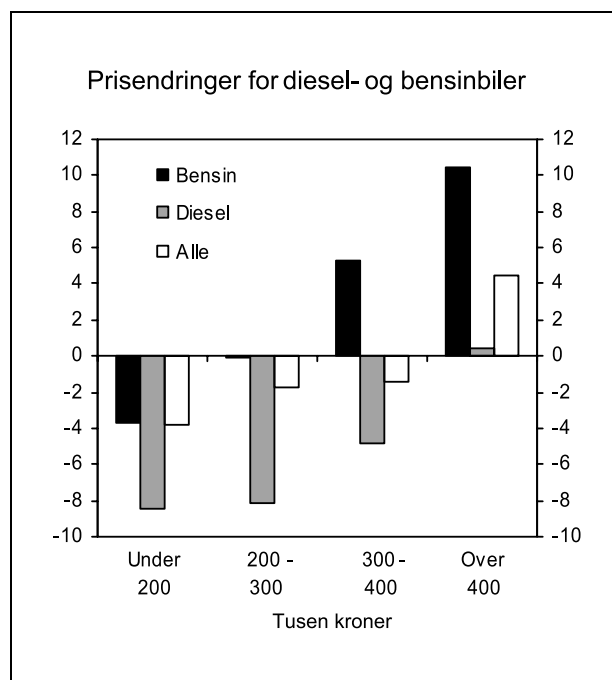
Engangsavgiften beregnes i dag utelukkende ut fra tekniske kriterier som framgår av det enkelte kjøretøys typegodkjenning, og som ligger lagret i det sentrale motorvognregisteret. Selve fastsettelsen er automatisert, og skjer ved at avgiftsfastsettelsessystemet henter grunnlagsdata fra motorvognregisteret. Dette vil være tilfellet også etter en omlegging til CO₂-komponent. Det er CO₂-utslippene ved bruk av vanlig bensin og diesel som framgår av motorvognregisteret, og som vil bli lagt til grunn for avgiftsfastsettelsen. I typegodkjenningen som ligger til grunn for motorvognregisteret, framgår det f.eks. ikke om kjøretøyene også kan benytte høyinnblandet biodrivstoff (såkalte «flexi-fuel-biler»). Det er dermed ikke mulig å innpasse en særlig avgiftsmessig behandling av slike kjøretøy i det ordinære opplegget for å fastsette avgiften.

Omleggingen til CO₂-komponent kan derfor gi uheldige utslag for enkelte kjøretøy som kan benytte høyinnblandet biodrivstoff sammen med konvensjonelt drivstoff. Eksempelvis kan biler som kan benytte høyinnblandet bioetanol (E85), forbruke mer drivstoff enn vanlige bensinmotorer, og således

Figur 3.11 Sammenlikning mellom dagens og foreslått avgift. Tusen kroner

Kilde: Finansdepartementet og Opplysningsrådet for veitrafikken.

Figur 3.12 Prisendringer for diesel- og bensinbiler. Prosent

Kilde: Finansdepartementet og Opplysningsrådet for veitrafikken.

komme dårligere ut av omleggingen enn ordinære bensinbiler. På den annen side gir bruk av E85 motoren høyere effekt, og kjøretøyet blir ikke belastet med avgift for denne effektøkningen. Regjeringen har allerede lagt forholdene til rette for disse bilene ved at E85 ikke er omfattet av drivstoffavgifter i det hele tatt. De nærmeste årene er det antatt at tilgjengeligheten av E85 likevel vil være begrenset. I praksis innebærer dette at E85-bilene vil benytte vanlig bensin som drivstoff.

I et nytt framtidig kjøretøyregister vil det ligge til rette for å innarbeide mer informasjon om kjøretøyenes drivstoffteknologi, slik at en i framtiden kan motvirke eventuelle uheldige utslag for blant annet E85-bilene. Dersom slik informasjon skal kunne innarbeides i det nye registeret, må produsenter og importører samarbeide med myndighetene om å innarbeide informasjon om kjøretøyenes drivstoffteknologi.

Endringer for næringskjøretøy og campingbiler

Det høye nivået på engangsavgiften skaper en del uheldige tilpasninger, særlig ved at det kan være lønnsomt å anskaffe typiske næringskjøretøy til privat bruk. Regjeringen foreslår derfor en viss tilnærming av avgiftsnivået mellom personbiler og næringskjøretøy ved at satsen for næringskjøretøy økes noe. Satsen for varebiler klasse 2 og lette lastebiler foreslås økt fra 20 til 22 pst. av personbilavgiften, og satsen for minibusser foreslås økt fra 35 til 40 pst. Dette gir tilsynelatende en avgiftsøkning på hhv. 10 og 14 pst., men på grunn av de endrede satsene i personbilavgiften blir den faktiske avgiftsøkningen noe lavere.

Nye campingbiler betaler i dag en engangsavgift på i størrelsesorden 50 000 kroner i gjennomsnitt. Dette er under halvparten av den gjennomsnittlige avgiften for personbiler. Denne avgiftsforskjellen gir opphav til en del uheldige tilpasninger, f.eks. ved at personbiler eller minibusser blir bygd om til campingbiler. Det foreslås derfor å øke satsen for campingbiler fra 13 pst. til 22 pst. Økningen, sammen med de endrede satsene for beregning av engangsavgiften, fører til at den gjennomsnittlige avgiften for nye campingbiler øker til i størrelsesorden 85 000 kroner. Dette er fortsatt under gjennomsnittet for personbiler.

Det foreslås også å fjerne kombinerte biler som egen avgiftsklasse. Disse betaler i dag 55 pst. av engangsavgiften for personbiler, og det er beregnet at en fjerning av denne avgiftsklassen ikke gir noe merproveny. Dette skyldes at kombinerte biler antas dels å bli erstattet av varebiler (med lavere avgift) og dels av personbiler (med høyere avgift). Endringen vil imidlertid gi ressursbesparelser ved

at det ikke lenger vil bli gjennomført avgiftsmotiverte ombygginger til en sarnorsk biltype.

Lastebiler med tillatt totalvekt inntil 7500 kg skal i dag betale 20 pst. av den avgiften bilen ville fått dersom den hadde blitt registrert som personbil. Dette er samme avgiftssats som for varebiler klasse 2. Avgiftsplikten for lette lastebiler ble innført i forbindelse med statsbudsjettet for 2006, jf. tilleggsnummeret til Statsbudsjettet. Begrunnelsen var at lette lastebiler i stor grad fyller de samme behovene som varebiler klasse 2, og at en stor del av de aktuelle kjøretøyene var store, personbilligende kjøretøy primært ment for privat kjøring. Ved framleggelsen av forslaget ble det varslet at det ville være naturlig å gjøre en nærmere vurdering av satsforskjeller og avgrensinger mellom næringskjøretøy og personkjøretøy i forbindelse med omleggingen av bilavgiftene.

Innføringen av engangsavgift på lette lastebiler med tillatt totalvekt inntil 7500 kg har medført at en del typiske nyttekjøretøy nå får en høy engangsavgift. Toll- og avgiftsdirektoratet har derfor, i samarbeid med veimyndighetene, vurdert grensdragningen mellom kjøretøy som bør fritas fra engangsavgift, og kjøretøy som blir belastet med engangsavgift på linje med varebiler. I tråd med direktoratets anbefalinger foreslås det at kjøretøy med tillatt totalvekt fra 3500 kg til 7500 kg ikke skal ha engangsavgift dersom godsrommet eller lasteplanet på det aktuelle kjøretøyet er lengre enn 300 cm og bredere enn 190 cm. Lette lastebiler som ikke oppfyller dette kravet, vil fortsatt avgiftslegges på samme nivå som varebiler, dvs. med 22 pst. av personbilavgiften. I dag er ikke avgrensningen av avgiftsplikten mot avgiftsfrie, tunge lastebiler avstemt mot den tilsvarende avgrensningen i førekortforskriften. Dette gjør det mulig å registrere et kjøretøy på akkurat 7500 kg og på den måten unngå avgift, samtidig som kjøretøyet kan kjøres med ordinært førekort. For å sikre sammenfall mellom de to reglementene foreslås vektgrensen i Stortingets vedtak om engangsavgift mv. § 2 avgiftsgruppe b endret fra «inntil 7500 kg» til «mindre enn 7501 kg».

Tabell 3.2 viser totale provenyvirkningene av endringene i engangsavgiften. Samlet sett gir det foreslåtte opplegget en avgiftslettelse på om lag 100 mill. kroner for nye personbiler. Brukte personbiler får en avgiftsskjerpelse på om lag 40 mill. kroner. Dette skyldes at det er store og kostbare biler som dominerer bruktbilimporten. Lette lastebiler får en påløpt lettelse på 70 mill. kroner, mens varebiler får en avgiftsskjerpelse på om lag 60 mill. kroner. Campingbilene får en skjerpelse på 45 mill. kroner. Totalt summerer provenytapet av omleggingen seg til om lag 25 mill. kroner påløpt.

Tabell 3.2 Påløpte provenyvirkninger for ulike kjøretøytyper. Mill. kroner

Kjøretøytype	Provenyvirkning
Nye personbiler	-100
Brukte personbiler	40
Lastebiler	-70
Kombinerte biler	0
Drosjer	-1
Minibusser	1
Varebiler klasse 2	60
Campingbiler	45
Motorsykler	0
Veteranbiler	0
Til sammen	-25

Kilde: Finansdepartementet og Opplysningsrådet for veitrafikken.

3.5.4 Årsavgift på motorvogner mv. (kap. 5536 post 72)

Årsavgiften pålegges i 2006 en rekke forskjellige typer kjøretøy med tillatt totalvekt mindre enn 7500 kg. Årsavgiften har først og fremst til hensikt å gi staten inntekter.

Avgiften pålegges etter fire ulike satser, avhengig av type kjøretøy (gjeldende satser for 2006 i parentes):

- Personbiler, varebiler, campingbiler, minibusser, kombinerte biler, lastebiler, trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3500 kg og årsprøvekjennermerker for kjøretøy (2865 kroner pr. år),
- campingtilhengere med egenvekt over 350 kg (955 kroner pr. år),
- motorsykler (1615 kroner pr. år),
- traktorer, mopeder, veterankjøretøy mv. (365 kroner pr. år).

Det foreslås at satsene prisjusteres for 2007.

Endring av forfallsdato for årsavgiften

Mange med trygd som inntekt kan oppleve likviditetsproblemer ved at forfallsdatoen for årsavgiften er satt til 15. mars, mens trygden blir utbetalt 20. mars. En flytting av forfallsdatoen til 20. mars har minimale administrative kostnader, men gir et lite rentetap for staten, jf. avsnitt 2.2.9. På denne bakgrunn foreslås det at forfallsdatoen for årsavgiften flyttes fra 15. til 20. mars. Endringen gjennomføres i forskrift.

Miljødifferensiering av årsavgiften

I de fleste land som det er naturlig å sammenlikne oss med, er årsavgiften differensiert etter enten drivstofftype eller andre egenskaper ved kjøretøyene. Diesebilene får lavere engangsavgift som følge av at CO₂-utslipp blir tatt inn i beregningsgrunnlaget for engangsavgiften, mens større bensinbiler får høyere avgift. Samtidig forårsaker de nyeste diesebilene noe mer lokal luftforurensning i form av høyere utslipp av partikler og NO_x enn de nyeste bensinbilene.

Det er først og fremst de dieseldrevne bilene i dagens bilpark og bensinbiler produsert før katalysatoren ble innført i 1989 som forårsaker de vesentligste lokale miljøproblemene. For å stimulere til en nyere og mer miljøvennlig bilpark anbefalte arbeidsgruppen som vurderte bilavgiftene i 2003, å innføre en miljødifferensiert årsavgift med utgangspunkt i hvilke avgasskrav (EURO-krav) de ulike kjøretøyene oppfyller. Regjeringen vil arbeide med sikte på å foreslå en slik endring av årsavgiften i budsjettet for 2008.

3.5.5 Vektårsavgiften (kap. 5536 post 73)

Vektårsavgiften består av en vektgradert årsavgift og en miljødifferensiert årsavgift. Avgiften gjaldt tidligere alle kjøretøy og kombinasjoner av kjøretøy med tillatt totalvekt på 12 tonn og over, men fra 1. januar 2006 ble avgiften utvidet til å gjelde alle kjøretøy og kombinasjoner av kjøretøy med tillatt totalvekt på 7500 kg og over.

1. Vektgradert årsavgift

Den vektgraderte årsavgiften er gradert etter kjøretøyets totalvekt, fjæringssystem og antall aksler. Denne graderingen er utformet slik at det tar hensyn til veislitasje.

2. Miljødifferensiert årsavgift

Den miljødifferensierte årsavgiften graderes ut fra vekt og utslippskrav kjøretøyene oppfyller. Utslippskravene følger kjøretøyforskriftens EURO-klassifisering, som stiller krav til maksimalt utslipp av blant annet nitrogenoksider og partikler pr. kWh.

Det foreslås at satsene prisjusteres for 2007.

3.5.6 Omregistreringsavgift (kap. 5536 post 75)

Det skal ikke betales merverdiavgift ved omsetning av kjøretøy som tidligere har vært registrert her i landet (brukte kjøretøy). Det betales imidlertid en særavgift ved omregistrering av slike kjøretøy.

Kjøretøyene som omfattes av denne avgiftsplikten, er delt i fire grupper:

- a) Mopeder, motorsykler mv.
- b) Personbiler og busser.
- c) Lastebiler, varebiler, kombinerte biler, campingbiler mv.
- d) Biltilhengere, semitrailere mv.

Avgiftene er gradert etter vekt og alder. Det foreslås at satsene prisjusteres for 2007.

Departementet vurderer å la omsetning av brukte kjøretøy følge merverdiavgiftsregelverket, herunder reglene om avanserverdiavgift som i dag gjelder ved omsetning av brukte varer generelt. Dette vil være i samsvar med hvordan omsetning av brukte kjøretøy behandles i andre land som har et merverdiavgiftssystem. Samtidig vurderes det å erstatte dagens omregistreringsavgift med en flat avgift på et lavt nivå.

Bakgrunnen for at departementet vurderer å fjerne dagens omregistreringsavgift er for det første at nivået på avgiften ofte er høyere enn det en merverdiavgift på avansen ved innenlands omsetning av brukte kjøretøyer ville ha vært. Videre innebærer omregistreringsavgiften at brukte kjøretøyer anskaffet til bruk i næringsvirksomhet står overfor en fiskal skattlegging som favoriserer kjøp av nye biler i de tilfeller hvor den næringsdrivende har fradragsrett for inngående merverdiavgift. Dagens omregistreringsavgift favoriserer dessuten kjøp av brukte kjøretøy fra utlandet ved at avgiften kun ilegges kjøretøy som tidligere er registrert i Norge.

Å fjerne dagens omregistreringsavgift og erstatte den med merverdiavgift på avansen ved omsetning av brukte kjøretøy, vil imidlertid gi et provenytap. En lav og flat omregistreringsavgift vil delvis motvirke provenytapet, men ikke fullt ut.

Departementet vil i løpet av 2006 sende ut et forslag på høring, med sikte på å vurdere endringer i omregistreringsavgiften i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2007.

3.5.7 Avgift på bensin (kap. 5536 post 76)

Særavgiften på bensin ble innført i 1933 og har til hensikt å stille brukeren overfor de veibruks-, ulykkes- og miljøkostnadene som bruk av bil medfører.

Særavgiften innbetales av innenlandske produsenter og importører og ilegges pr. liter omsatt bensin.

Fra 2005 ble det innført et avgiftsincentiv for svovelfritt drivstoff. Dette er drivstoff med maksimalt svovelinnhold på 10 ppm (0,001 pst.). Avgiften er i 2006 på 4,10 kroner pr. liter for svovelfri bensin (under 10 ppm svovel) og 4,14 kroner pr. liter for lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel). Ifølge Norsk Petroleumsinstitutt førte avgiftsdifferensieringen til en fullstendig overgang til svovelfri bensin i løpet av første kvartal 2005.

Det foreslås at satsene prisjusteres for 2007. I tillegg foreslås en mindre justering i vedtakets ordlyd for å samordne betegnelsene for utførsel til utlandet i avgiftsvedtakene.

Figur 3.13 viser utviklingen i omsetningen av bensin og diesel fra 1960 til 2005. Figuren viser en stabil vekst i omsetningen av bensin fram til slutten av 1980-årene. Denne veksten ble kun avbrutt av kortvarige fall i omsetningen i etterkant av oljeprisjokkene i 1973 og 1979. I slutten av 1980-årene begynner veksten i omsetningen av bensin å avta, og fra 1990 har bensinomsætningen vist en fallende trend. Omsetningen av bensin var i 2005 om lag 11 pst. lavere enn i 1990, og omsetningen falt med 3,5 pst. fra 2004 til 2005. Denne utviklingen skyldes først og fremst overgang fra bruk av bensin til diesel som drivstoff for personbiler, jf. omtale under avsett 3.5.3 og 3.5.8.

Figur 3.14 viser utviklingen i gjennomsnittlig reell pris og særavgifter på bensin og diesel i perioden fra 1994 til 2006. Realprisen på bensin økte moderat gjennom siste halvdel av 1990-årene før prisveksten tiltok i 1999 og 2000. Avgiftsreduksjonene i 2001 bidro til at prisene falt tilbake til nivået fra midten av 1990-årene. Fra 2004 har bensinprisen igjen begynt å øke. Realprisen på bensin var i juli 2006 2,3 pst. over den tidligere pristoppen fra juni 2000.

Særavgiften på bensin ble økt flere ganger i midten av 1990-årene før den ble redusert i 2001.

Alternative drivstoff

De siste årene har det kommet en rekke alternativer til bensin og diesel på markedet, deriblant bioetanol, biodiesel, biogass, autogass (LPG), naturgass (CNG og NGL), hydrogen, hytan og elektrisitet. I tillegg kommer noen av disse drivstoffene i blandinger. Omsetningen av alternative drivstoff er foreløpig svært begrenset.

På prinsipielt grunnlag bør alle trafikanter betale avgift som tilsvarer de kostnadene de påfører samfunnet i form av ulykker, kø, støy, utslipp til luft og veislitasje. Det meste av kostnadene ved bruk av

personbil er knyttet til ulykker, kø og støy. Dette er kostnader som i liten grad varierer med valg av drivstoff. Dette taler for at det over tid vil være nødvendig å ilegge alternative drivstoff drivstoffavgifter på linje med bensinavgiften og dieselavgiften.

Regjeringen ønsker å stimulere til økt bruk av alternative drivstoff slik at klimagassutslippene fra transportsektoren kan reduseres. Regjeringen legger derfor ikke opp til å avgiftslegge alternative drivstoff fra 2007.

3.5.8 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåt (dieselavgift) (kap. 5536 post 77)

Særaggiften på diesel avløste kilometeravgiften i 1993 og har til hensikt å stille brukeren overfor de veibruks-, ulykkes- og miljøkostnadene som bruk av bil medfører. Særaggiften innbetales av innenlandske produsenter og importører og ilegges pr. liter omsatt diesel.

Fra 2005 ble det innført et avgiftsincitiv for svovelfritt drivstoff. Dette er drivstoff med maksimalt svovelinnhold på 10 ppm (0,001 pst.). Avgiften er i 2006 på 2,97 kroner pr. liter for svovelfri diesel (under 10 ppm svovel) og 3,02 kroner pr. liter for lavsvovlet diesel (under 50 ppm svovel). Ifølge Norsk Petroleumsinstitutt førte avgiftsdifferensieringen til en fullstendig overgang til svovelfri diesel i løpet av første kvartal 2005. Det foreslås å prisjustere avgiften for 2007.

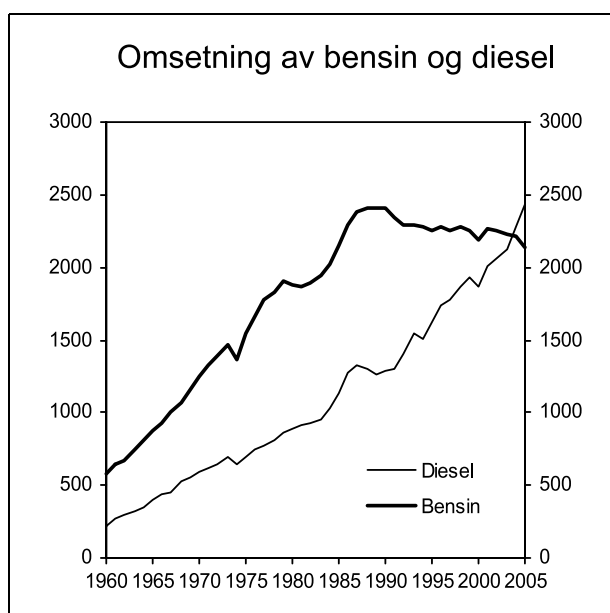
Bruk av fritidsbåter påfører samfunnet kostnader i form av ulykker, støy og miljøskadelige utslipp. Bruk av diesel utenom veitransport, dvs. blant annet til bruk i fritidsbåter, er ikke pålagt dieselavgift, men grunnavgift på fyringsolje. Bensin til bruk i fritidsbåter er til sammenlikning ilagt bensinavgift. Avgiftsforskjellen mellom bensin og diesel til bruk i fritidsbåter er i 2006 på 3,68 kroner pr. liter drivstoff. For å utjevne avgiftsforskjellene mellom bensin og diesel til bruk i fritidsbåter, foreslås det å utvide grunnlaget for dieselavgiften til også å omfatte fritidsbåter. Forslaget vil gi et merproveny på om lag 22 mill. kroner påløpt og 20 mill. kroner bokført. Forslaget forutsetter endring av avgiftsvedtakets navn, samt endringer i avgiftsvedtaket § 1 første ledd første punktum, § 3 og § 4. Forslaget forutsetter også en endring av vedtaket om grunnavgift på fyringsolje, slik at det framgår at fritidsbåter i likhet med motorvogner er unntatt fra grunnavgift når det betales dieselavgift. Det vises til forslag til vedtak § 2 bokstav b. Det foreslås også at eier og bruker av fritidsbåter blir solidarisk ansvarlige ved uttrekkelig bruk av merket mineralolje til fritidsbåter. Det tilsvarende gjelder i dag for regi-

strert eier og bruker av motorvogn. Det vises til forslag til endring av lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter § 4 annet ledd nytt annet punktum, jf. Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2006 – lovendringer.

Fritak for dieselavgift gjennomføres i utgangspunktet ved bruk av merket olje, jf. Stortingets avgiftsvedtak § 3. Det er ønskelig å redusere antall brukere av merket olje. For NATO er det åpnet for at eksisterende fritak i stedet kan skje ved refusjon. Dette foreslås klargjort i avgiftsvedtaket § 4 første ledd ny bokstav d.

Figur 3.13 viser en stabil vekst i omsetningen av diesel fram til midten av 1980-årene. Denne veksten ble kun avbrutt av et kortvarig fall i omsetningen etter av oljeprisjokket i 1973. Etter en sterk vekst på midten av 1980-årene falt omsetningen noe fram mot 1990. Fra 1990 har omsetningen av diesel vært i sterk vekst, og i 2004 ble det for første gang omsatt mer diesel enn bensin. Omsetningen av diesel var i 2005 om lag 90 pst. høyere enn i 1990, og omsetningen økte med 7 pst. fra 2004 til 2005.

Den sterke overgangen fra bensin til diesel antas i stor grad å være forårsaket av en betydelig økning i bestanden av dieseldrevne biler, jf. omtale under avsnitt 3.5.3 og figur 3.8. Det er grunn til å tro at denne utviklingen blant annet skyldes avgiftsforskjellene mellom bensin og diesel. Differansen, som i 2006 er 1,13 kroner pr. liter for drivstoffavgiftene og 0,26 kroner pr. liter for CO₂-avgiften, kan ikke begrunnes ut fra ulikheter i de eksterne kostnadene som bruken av drivstoff medfører. For å motvirke avgiftstilpasninger som er miljømessige uhel-

Figur 3.13 Omsetning av bensin og diesel i perioden 1960–2005. Mill. liter

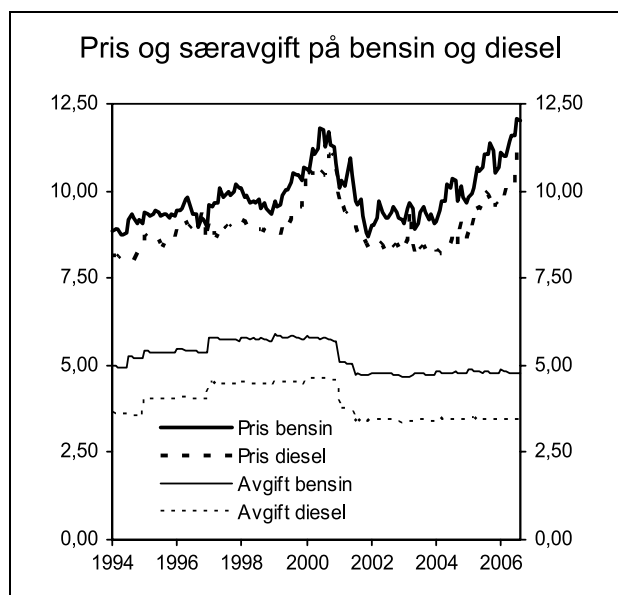
Kilde: Norsk Petroleumsinstitutt og Statistisk sentralbyrå.

dige, og som svekker statens inntekter, bør denne forskjellen utjevnes over tid.

I dag omsettes om lag 9 pst. av all lavavgiftsbelagt diesel fra bensinstasjoner. Departementet har mottatt en anmodning fra lastebilnæringen om å vurdere tiltak for å begrense tilgjengeligheten av merket diesel. Næringen hevder at den enkle tilgangen fører til urettmessig bruk av lavavgiftsbelagt diesel i veitransport. Departementet har, utover påstanden fra lastebilnæringen, ingen klare indikasjoner på at urettmessig bruk av merket diesel er omfattende, men vil i samråd med næringen søke å framskaffe nærmere dokumentasjon om dette. Departementet vil i lys av dette også vurdere alternative tiltak som kan redusere omsetningen av lavavgiftsbelagt diesel fra bensinstasjoner.

Figur 3.14 viser at realprisen på diesel økte moderat gjennom siste halvdel av 1990-årene før prisveksten tiltok i 1999 og 2000. Avgiftsreduksjonene i 2001 bidro til at prisene falt tilbake til nivået fra midten av 1990-årene. Fra 2004 har dieselprisen igjen begynt å øke. Realprisen på diesel var i juli 2006 1,2 pst. over den tidligere pristoppen fra september 2000.

Dieselavgiften ble økt flere ganger i midten av 1990-årene før den ble redusert i 2001. Siden 2002 har særavgiftene på diesel vært reelt uendret. Siden 2002 har særavgiftene på diesel vært reelt uendret.

Figur 3.14 Utviklingen i gjennomsnittlig listepriis og særavgiftssatser på bensin og diesel i perioden 1994–2006. 2005-kroner pr. liter

Kilde: Norsk Petroleumsinstitutt, Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

3.6 Avgift på båtmotorer (kap. 5537 post 71)

Særavgiften på båtmotorer ble innført i 1978 og pålegges båtmotorer på minst 9 hk. Avgiften er i 2006 på 137,50 kroner pr. hk. Båtmotorforhandlere får i likhet med tilvirkere i Norge og importører refundert avgift ved utførsel av nye båtmotorer.

Avgiften foreslås prisjustert for 2007. I tillegg foreslås en mindre endring i avgiftsvedtaket § 2 første ledd bokstav c nr. 3, for å oppdatere betegnelsen på det tidligere fiskebåtregisteret.

3.7 Avgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)

Forbruksavgiften på elektrisk kraft blir pålagt elektrisk kraft som forbrukes i Norge, enten den er produsert innenlands eller importert. Den generelle satsen er 10,05 øre pr. kWh i 2006 og pålegges kraft til husholdninger, all næringsvirksomhet utenom industrien og kraftkrevende industri og administrasjonsbygg i industrien, jf. omtalen nedenfor.

Industrien ilegges el-avgift med redusert sats på 0,45 øre pr. kWh, som tilsvarer minimumssatsen etter EUs Rådskonklusjon 2003/96/EF av 27. oktober 2003 om omstrukturering av EF-bestemmelsene for beskatning av energiprodukter og elektrisitet (Energiskattedirektivet). I henhold til EFTAs overvåkningsorgans (ESA) godkjenning under retningslinjene for miljøstøtte, kan den reduserte satsen ikke settes lavere enn 0,5 euro pr. MWh fastsatt i nasjonal valuta pr. første virkedag i oktober i året før budsjettåret.

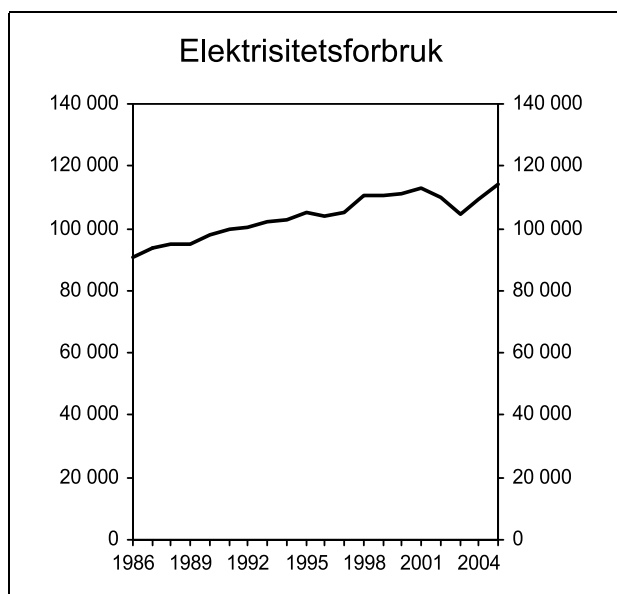
På samme måte som i Energiskattedirektivet, er el-forbruket i flere kraftintensive industriprosesser ikke omfattet av el-avgiften. Disse prosessene er kjemisk reduksjon, elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser (definert som næringsgruppe 26, andre ikke-metallholdige mineralprodukter, i Statistisk sentralbyrås næringsgruppering). I praksis innebærer dette at produksjonsprosessene i metallindustrien, sementindustrien og deler av kjemisk råvareindustri ikke omfattes av avgiftsplikten.

I utgangspunktet unntar ikke Energiskattedirektivet treforedlingsindustri fra minstesatsen på 0,45 øre pr. kWh. ESAs retningslinjer om miljøstøtte åpner imidlertid for fritak fra minstesatsen for energiintensive bedrifter dersom disse gjennomfører miljøtiltak som tilsvarer effekten av avgiftssatsen, f.eks. gjennom et energieffektiviseringsprogram. I regi av Olje- og energidepartementet er det derfor utarbeidet et program for energieffektivise-

ring. Programmet ble godkjent av ESA i juni 2005. Norges vassdrags- og energidirektorat har etablert en søknadsprosedyre for treforedlingsbedrifter som ønsker å delta i programmet. Flere bedrifter har søkt om deltakelse og fått sin søknad godkjent. Disse bedriftene får fritak fra minstesatsen fra 1. juli 2004 og står for nesten 95 pst. av forbruket i treforedlingsindustrien.

Næringsvirksomhet i tiltakssonen, Nord-Troms og Finnmark, er ilagt den reduserte satsen på 0,45 øre pr. kWh, men betaler i praksis ikke el-avgift. Dette skyldes at statsstøttereglene for bagatellmessig støtte (100 000 euro over en treårsperiode) utnyttes fullt ut i dette området, jf. nærmere omtale i St.prp. nr. 63 (2003–2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004. Elektrisk kraft til husholdningsbruk og offentlig forvaltning i tiltakssonen har fullt fritak fra el-avgiften.

Foreløpige forbrukstall fra 2005 viser at i underkant av 40 pst. av det totale nettoforbruket av elektrisk kraft er fritatt fra avgiften etter dagens system. Figur 3.15 viser totalt nettoforbruk av elektrisk kraft i perioden 1986 til 2005. I løpet av perioden har forbruket økt med om lag 25 pst. Figuren viser at forbruket falt fra 2001 til 2003, mens det i 2004 og 2005 igjen har steget. Det kraftige fallet i 2003 må ses i sammenheng med høye strømpriser og økt bruk av andre energikilder, som fyringsolje.

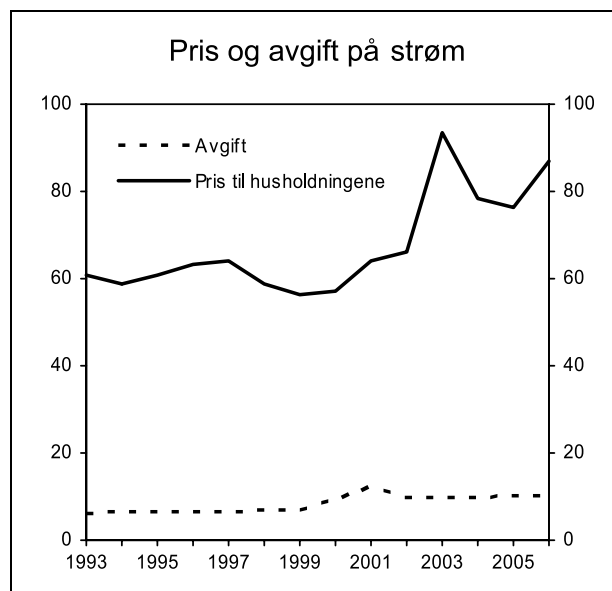
Figur 3.15 Totalt nettoforbruk av elektrisitet i perioden 1986–2005. GWh. Tallene for 2005 er foreløpige

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.16 viser utviklingen i gjennomsnittlig pris på elektrisitet til husholdninger. I perioden etter 1993 har kraftprisene til husholdningene variert betydelig, og med en pristopp i 2003. Fra 2002 til 2003 økte kraftprisen eksklusiv nettleie med hele 72 pst. Elektrisitetsprisen var rekordhøy ved inngangen til 2003, blant annet som følge av en tørr høst i 2002 med lite tilsig i vannmagasinene. Prisen falt deretter kraftig fram til og med juli 2003. Gjennomsnittlig årlig kraftpris har sunket videre fram til 2005. I de to første kvartalene i 2006 har imidlertid kraftprisen igjen steget betydelig selv om nivået er godt under pristoppen i 1. kvartal 2003.

Det er flere grunner til at kraftprisen har økt i 2006. Norge er en del av det nordiske kraftmarkedet, som igjen er tilknyttet Russland, Tyskland og Polen. Prisen på kraft blir i hovedsak bestemt av tilbud og etterspørsel i dette markedet. Kull- og gasskraft har høyere marginale produksjonskostnader enn vann- og kjernekraft. Med dagens etterspørselsnivå er det ofte kullkraft som balanserer markedet og dermed avgjør prisen. EUs system for handel med CO₂-kvoter har ført til økte priser i det nordiske kraftmarkedet fordi det har blitt mer kostbart å produsere kullkraft. Det norske systemet for handel med klimagasskvoter har imidlertid ikke påvirket kraftprisene.

Produksjon i Norge er i all hovedsak basert på vannkraft. Nedbørsmengde og tilsig i vannmagasi-

Figur 3.16 Gjennomsnittlig pris (inkludert nettleie, merverdiavgift og forbruksavgift) på elektrisk kraft for husholdninger og forbruksavgift på elektrisk kraft i perioden 1993–2006.¹ 2006-øre pr. kWh

¹ Prisen i 2006 er gjennomsnittet av prisen i 1. og 2. kvartal 2006.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

nene setter rammer for hvor stor vannkraftproduksjonen kan bli, og er derfor viktig for produksjonskapasitet og pris. Særlig i perioder med knapphet på kraft kombinert med begrenset overføringskapasitet, vil værforhold i Norge påvirke prisen. På grunn av en snøfattig vinter, og dermed lite snøsmelting, har vannmagasinene lavere fyllingsgrad i år enn i 2005. Dette har ført til høyere priser.

I perioder med knapphet på kraft og begrenset overføringskapasitet er det ikke gitt at en reduksjon av el-avgiften vil føre til lavere priser til forbrukere. En nedgang i el-avgiften vil i utgangspunktet redusere strømprisene til forbrukere som betaler el-avgift. Etterspørselen etter kraft vil dermed øke. Når det er knapphet på kraft og produsentene ikke kan øke tilbudet, vil prisene økes slik at markedet klareres. Dette vil også gå ut over forbrukere som ikke betaler eller har redusert el-avgift. De vil dermed få høyere strømpriser.

Det foreslås at forbruksavgiften på elektrisk kraft prisjusteres fra 2006 til 2007. Det foreslås en språklig endring i fritaket til energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram, jf. stortingsvedtaket § 2 første ledd bokstav g første punktum. Endringen har ingen realitetsbetydning.

Krav om tilbakebetaling av ulovlig støtte

EFTAs overvåkningsorgan (ESA) fattet 30. juni 2004 vedtak om at industriens fritak for el-avgift var å anse som ulovlig statsstøtte, jf. St.prp. nr. 63 (2003–2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i Statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004. Som omtalt i St.prp. nr. 1 (2004–2005) Skatte-, avgifts- og tollvedtak brakte Regjeringen ESAs vedtak inn for EFTA-domstolen 1. september 2004.

I avgjørelse 21. juli 2005 ga EFTA-domstolen ESA medhold i at industriens tidligere fritak for el-avgift måtte anses som statsstøtte, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2005–2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. I tillegg fikk ESA medhold i at støtten ble ulovlig fra 1. januar 2002, som var den aksepterte gjennomføringsfristen for å tilpasse eksisterende støtteordning til de nye miljøstøtteretningslinjene. Avgjørelsen endrer ikke ESAs tidligere aksept av at industrien har vært i god tro fram til 6. februar 2003. Det er derfor bare støtte mottatt etter dette tidspunktet og fram til 1. januar 2004, da alt næringsliv ble fritatt for el-avgift, som skal tilbakebetales (med renter).

Ifølge ESAs vedtak skal industrien tilbakebetale et beløp pr. kWh tilsvarende minimumssatsen i EUs energiskattedirektiv (0,5 euro pr. MWh). Regjeringen har tidligere gitt uttrykk for at reglene for

bagatellmessig støtte – som innebærer at foretak kan motta 100 000 euro over en treårsperiode – vil bli benyttet fullt ut. På den måten vil antall foretak som må foreta etterbetaling reduseres. Beløpsgrensen på 100 000 euro gjelder all offentlig støtte som ytes som bagatellmessig støtte. Det vil si at samlet støtte fra kommuner, fylkeskommuner og departementer inkludert underliggende etater (Innovasjon Norge, Enova, Gassnova osv.) er inkludert. Videre skal forskjellige fond (næringsfond, kraftfond mv.) og eventuelle andre støttegivere, som for eksempel stiftelser, statseide bedrifter etc., inngå i beløpsgrensen. Fritak fra arbeidsgiveravgift skal også inngå.

Det har etter dommen vært en omfattende korrespondanse og møtevirksomhet med ESA med sikte på en begrenset gjennomføring av vedtaket, jf. en parallell sak i Sverige. ESA vil imidlertid ikke akseptere dette. Regjeringen har orientert ESA om at iverksettingen av innkrevningen derfor vil bli igangsatt i tråd med ESAs vedtak og EFTA-domstolens avgjørelse. Innkreving vil skje ved toll- og avgiftsetaten. Tilbakebetalingsvedtak overfor den enkelte støttemottaker vil bli fattet i løpet av høsten.

Fritak fra el-avgift for skinnegående transport

I tråd med Soria Moria-erklæringen foreslår Regjeringen å fjerne el-avgiften for skinnegående transport fra 1. januar 2007. Fritaket skal gjelde elektrisk kraft som benyttes til framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, inkludert oppvarming og belysning i transportmiddelet. Fritaket omfatter også trolleybusser. Dette reduserer statens inntekter fra el-avgiften med 75 mill. kroner påløpt og 55 mill. kroner bokført i 2007. Samtidig foreslås det at NSBs kompensasjon gjennom statlig kjøp av persontransporttjenester avvikles, og at kommuner som får besparelser i forbindelse med fritaket, får redusert rammetilskuddet tilsvarende. For kommersielle persontogprodukter og godstog vil avgiftslettelsen gi direkte kostnadsbesparelser for operatørene. Netto provenytap av forslaget utgjør om lag 35 mill. kroner påløpt og 15 mill. kroner bokført i 2007. Fritaket er foreslått innarbeidet i avgiftsvedtaket § 2 første ledd ny bokstav n. Nærere avgrensninger av fritaket vil bli fastsatt i særavgiftsforskriften.

3.8 Grunnavgift på fyringsolje mv. (kap. 5542 post 70)

Det ble innført en grunnavgift på fyringsolje mv. fra 1. januar 2000. Hensikten med avgiften var å hindre

at økningen i el-avgiften i 2000 skulle bidra til en miljømessig uheldig overgang fra bruk av elektrisitet til bruk av fyringsolje til oppvarming. Grunnavgiften ble satt til samme nivå som økningen i el-avgiften, regnet pr. kWh. For 2006 er avgiftssatsen 42,1 øre pr. liter fyringsolje.

Grunnavgiften ilegges mineralolje som ikke omfattes av dieselveavgiften. I tillegg er flydrivstoff, mineralolje til bruk i anlegg på kontinentalsokkelen (supplyflåten), fiskeflåten, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, sildemel-, fiskemel- og treforedlingsindustrien, unntatt fra grunnavgiften på fyringsolje. All merket mineralolje til andre bruksformål enn det som er beskrevet over, er omfattet av grunnavgiften på fyringsolje.

Regjeringen ønsker å stimulere til et mer miljøvennlig og mer variert energisystem. Økte avgifter på fyringsolje vil bedre konkurransevnen til ny fornybar energi, relativt til fyringsolje. For å stimulere til økt bruk av bl.a. bioenergi vil Regjeringen vurde- re å øke avgiftene på fyringsolje fra 2008.

Det foreslås at avgiften prisjusteres for 2007. Avgiftsvedtaket § 2 bokstav b foreslås endret slik at unntak fra avgiftsplikt også omfatter mineralolje til framdrift av fritidsbåt, jf. omtale i avsnitt 3.5.8.

I tillegg foreslås en mindre justering i vedtakets ordlyd for å samordne betegnelsene for utførsel til utlandet i avgiftsvedtakene.

3.9 Avgift på smøreolje mv. (kap. 5542 post 71)

Særavgiften på smøreolje ble innført 1. mai 1988, og omfatter alle motor- og gearoljer, samt industrielle smøreoljer og hydrauliske oljer avgrenset etter tolltariffens varenummer. I 1994 ble det innført en ordning med refusjon på spillolje levert til godkjent behandling.

Det foreslås at avgiften og refusjonssatsen prisjusteres for 2007. I tillegg foreslås en mindre justering i vedtakets ordlyd for å samordne betegnel- sene for utførsel til utlandet i avgiftsvedtakene.

3.10 CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70)

CO₂-avgiften ilegges bruk av mineralolje og bensin og utslipp fra petroleumsvirksomheten. I dag er om lag 68 pst. av CO₂-utslippene avgiftsbelagt. De ulike mineralske produktene har imidlertid forskjellige avgiftssatser. Tabell 3.3 viser forslaget til CO₂-avgiftssatser for 2007. CO₂-avgift på mineralolje, bensin og gass er hjemlet i vedtaket om CO₂-avgift på

mineralske produkter, mens CO₂-avgiften på sokke- len er hjemlet i vedtaket om CO₂-avgift i petrole- umsvirksomheten på kontinentalsokkelen. Avgifte- ne innkreves etter to ulike lover, henholdsvis lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og lov 21. de- sember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i pe- troleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.

CO₂-avgift på mineralolje

Mineralolje er raffinert olje som hovedsakelig bru- kes i stasjonær forbrenning og til transport. De vik- tigste produktgruppene som faller inn under av- giftsplikten, er fyringsparafin, jetparafin, diesel, ma- rin gassolje, samt tung og lett fyringsolje. CO₂-avgif- ten på mineralolje i 2006 er 0,53 kroner pr. liter, noe som tilsvarer 199 kroner pr. tonn CO₂.

De viktigste fritakene fra CO₂-avgiften gjelder for bruk i utenriks sjøfart, i utenriks luftfart og i far- tøyser som driver fiske og fangst.

Det foreslås at den generelle satsen for CO₂-av- giften på mineralolje prisjusteres for 2007.

Sildemel-, fiskemel- og treforedlingsindustrien har halv CO₂-avgift ved bruk av mineralolje. Den re- duserte satsen for treforedling har blitt vurdert som statsstøtte under EØS-avtalen. I vedtak 15. desem- ber 2004 godkjente imidlertid EFTAs overvåk- ningsorgan (ESA) denne satsen sammen med fritak- ket for grunnavgiften på fyringsolje fram til 31. de- sember 2010. Det foreslås at den reduserte satsen for disse industriene videreføres og prisjusteres for 2007.

Det foreslås to endringer i vedtaket om CO₂-av- gift på mineralolje. Etter vedtaket § 2 første ledd nr. 3 bokstav a er diplomater fritatt for CO₂-avgift på bensin. I praksis gis det også fritak for CO₂-avgift på mineralolje. Dette foreslås nå innarbeidet i vedtaket § 2 første ledd nr. 2 bokstav a. Det foreslås videre en mindre endring i vedtaket § 2 første ledd nr. 1 bokstav a for å samordne betegnelsene for utførsel til utlandet i avgiftsvedtakene.

CO₂-avgift på bensin

Siden 1991 har det vært CO₂-avgift på bensin. Ben- sin er ilagt den høyeste CO₂-avgiftssatsen på 0,79 kroner pr. liter. Det foreslås at CO₂-avgiften på ben- sin prisjusteres for 2007.

Biodrivstoff bidrar ikke til økte nettoutslipp av CO₂. Det gis derfor fritak for CO₂-avgift for andel bi- odiesel i mineralolje. Det har imidlertid ikke vært et tilsvarende fritak for andel bioetanol i bensin. I tråd med omtalen i St.meld. nr. 2 (2005–2006) Revidert nasjonalbudsjett 2006 foreslås det å gi fritak for CO₂-avgift for andel bioetanol i bensin. Det knytter seg stor usikkerhet til hvor omfattende innblandin-

gen vil bli. På usikkert grunnlag er det derfor lagt til grunn et provenytap på 14 mill. kroner påløpt og 13 mill. kroner bokført i 2007. Fritaket er tatt inn i Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter § 3 første ledd bokstav b.

Bioetanol (E85) består av mindre mengder med bensin (15 pst.) som ikke avgiftslegges ved innførselen, fordi avgiftsplikten er knyttet til det endelige produktet avgiftsfri bioetanol. Dersom en innenlands produsent av bioetanol må kjøpe bensin med avgift for innblanding i bioetanol, vil det kunne oppstå ulik avgiftsbehandling av innenlands og utenlands produsert bioetanol. Likebehandling kan oppnås enten ved å avgiftslegge bensinen i bioetanol som innføres, eller ved å fritta bensin som benyttes til produksjon av bioetanol fra avgift. Det skjer i dag ingen innenlandsk produksjon av bioetanol, og problemstillingen er derfor pr. i dag ikke aktuell. Departementet vil likevel vurdere nærmere ulike løsningsalternativer for å sikre likebehandling dersom slik produksjon blir igangsatt.

CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten

I 2006 er CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten 79 øre pr. Sm³ gass eller pr. liter olje. CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten foreslås prisjustert for 2007.

I Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (Innst. O. nr. 33 (2004–2005)), ble det lagt til grunn at LNG-anlegget på Snøhvit ikke omfattes av kvotesystemet, men ilegges CO₂-avgift. Energianlegget på Snøhvit forventes å komme i drift mot slutten av 2007. Regjeringen foreslår at det innføres en CO₂-avgift med samme sats som CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten, og at avgiften hjemles i CO₂-avgiftsloven for petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen. Inntektene vil dermed gå inn i Statens pensjonsfond – Utland.

CO₂-avgift på gass

Innenlands bruk av gass er ikke omfattet av CO₂-avgiften. Fra 2005 ble en del bruk av gass i industrien¹ ilagt kvoteplikt for utslipp av CO₂. Andre bruksområder for gass står ikke overfor virkemidler som motiverer til å redusere disse CO₂-utslippene. Det gjelder blant annet gass til bruk i boliger, yrkesbygg og i mobile kilder. I Soria Moria-erklæringen

¹ Energianlegg, oljeraffineri, koksverk, visse typer anlegg for bearbeiding av malm, anlegg for produksjon av støpejern og stål, anlegg for produksjon av keramiske produkter og anlegg for produksjon av papirmasse, papir og papp. Dette gjelder imidlertid bare anlegg over en viss kapasitet.

Tabell 3.3 Forslag til CO₂-avgiftssatser for 2007

	Kr pr. l/Sm ³ /kg	Kr pr. tonn CO ₂
Bensin	0,80	345
Mineralolje	0,54	
– lett fyringsolje, diesel		203
– tunge fyringsoljer		172
Mineralolje, redusert sats ...	0,28	
– lett fyringsolje, diesel		105
– tunge fyringsoljer		89
Innenlands bruk av gass		
– naturgass	0,47	201
– LPG	0,60	200
Kontinentalsokkelen	0,80	
– lett fyringsolje, diesel		300
– tunge fyringsoljer		255
– naturgass		342

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

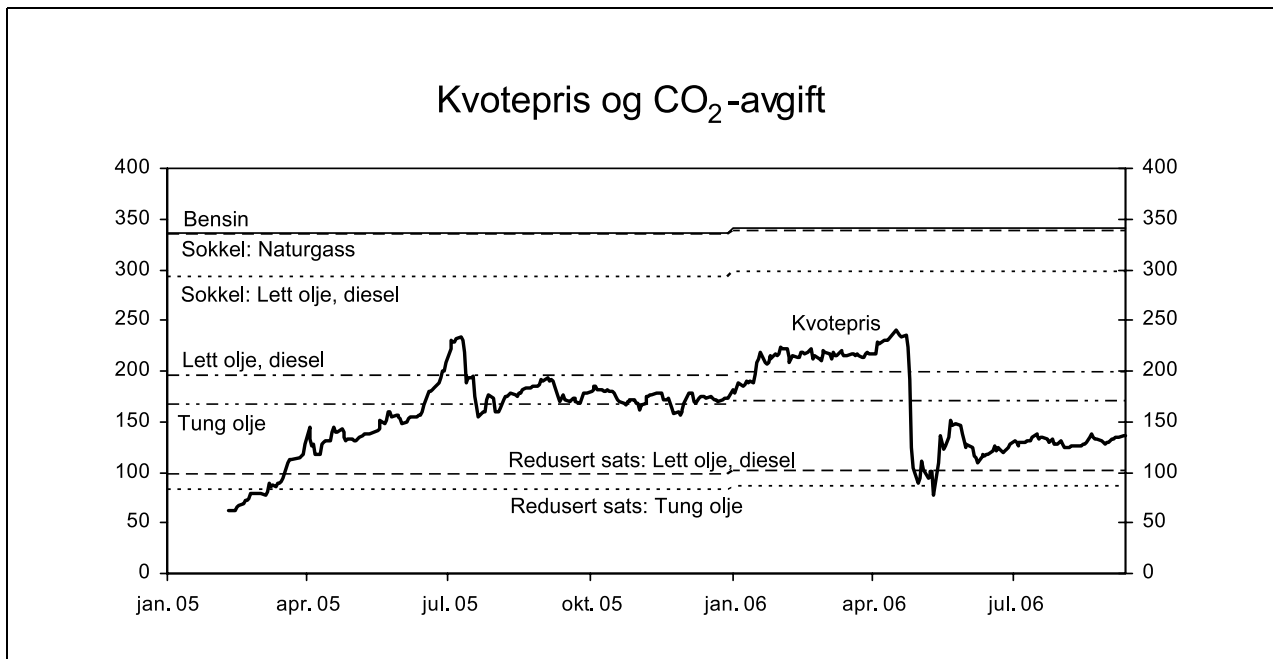
ble det varslet at Regjeringen skal gjennomgå systemet for CO₂-avgiften for å hindre at bruk av gass til oppvarmingsformål utkonkurrerer mer miljøvennlige alternativer.

Regjeringen foreslår at det innføres CO₂-avgift på innenlands bruk av gass til oppvarming mv. i boliger og næringsbygg, jf. forslag til vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter II om endring av § 1 og § 2 første ledd ny nr. 4. Avgiften må imidlertid vurderes i forhold til EØS-avtalens regelverk om offentlig støtte. Dette arbeidet vil departementet gjøre i samarbeid med Fornyings- og administrasjonsdepartementet. For å ha tilstrekkelig tid til å avklare avgiftsutvidelsen med EFTAs overvåkningsorgan (ESA), foreslås at CO₂-avgift på innenlands bruk av gass innføres med virkning fra 1. juli 2007. På usikkert grunnlag er det anslått at avgiften gir et proveny på 6 mill. kroner påløpt og 5 mill. kroner bokført i 2007.

Avgiften foreslås lagt på samme nivå som CO₂-avgiften på lett fyringsolje.

Kvoteprisen

I tillegg til CO₂-avgiften er det innført et nasjonalt system for handel av CO₂-kvoter. Da handelen av klimagasskvoter ved den nordiske kraftmarkedsbørsen (Nord Pool) startet i februar 2005 lå kvoteprisen på drøyt 60 kroner pr. tonn CO₂, jf. figur 3.17. Gjennom sommeren og høsten 2005 stabiliserte kvoteprisen seg på i underkant av 200 kroner pr. tonn CO₂, før den steg opp mot 240 kroner i april 2006. Kvoteprisene ble vesentlig redusert i slutten av april og begynnelsen av mai 2006 da in-

Figur 3.17 Kvotepriis og CO₂-avgift på ulike produkter og anvendelser. Kroner pr. tonn CO₂

Kilde: Nord Pool, Norges Bank og Finansdepartementet.

formasjon om CO₂-utslippene i 2005 ble kjent. På det laveste ble kvotene omsatt for 77 kroner pr. tonn CO₂, men prisen har senere tatt seg noe opp, og lå i august på om lag 130 kroner pr. tonn CO₂.

3.11 Svovelavgift (kap. 5543 post 71)

Forløperen til svovelavgiften ble innført i 1970 som en tilleggsavgift, gradert etter svovelinnhold, i mineraloljeavgiften. Avgiften er miljømessig begrunnet og skal bidra til å redusere utslippene av svovel.

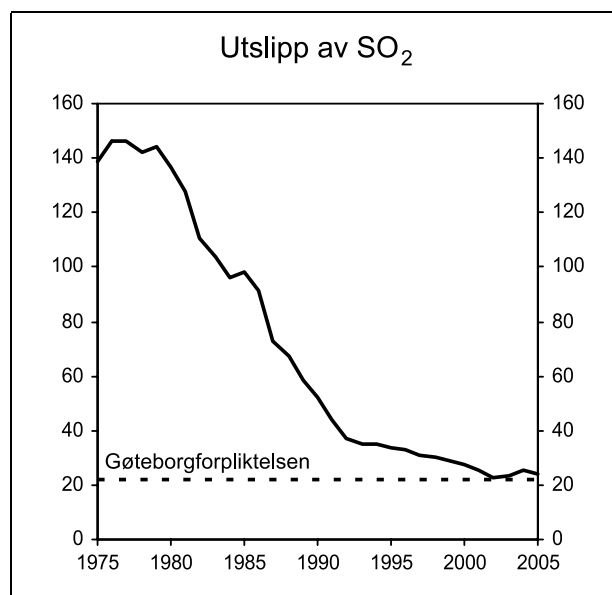
Norge er i henhold til Gøteborgprotokollen forpliktet til å redusere de samlede utslippene av svoveldioksid (SO₂) til 22 000 tonn i 2010. Som det går fram av figur 3.18, falt svovelutslippene fram til 2002. De siste årene har imidlertid utslippene økt noe, og utslippene var i 2005 på 23 800 tonn.

Svovelavgiften ilegges det meste av mineraloljeforbruket med en sats på 7 øre pr. liter og pr. 0,25 pst. vektandel svovelinnhold. Dette svarer til om lag 17 kroner pr. kg SO₂. Det betales ikke avgift for olje som inneholder 0,05 pst. vektandel svovel eller mindre.

De fleste mineraloljeproduktene hadde tidligere et svovelinnhold på mellom 0,05 og 0,25 pst. og ble ilagt svovelavgift. Svovelinnholdet i disse produktgruppene er imidlertid i stor grad redusert til under 0,05 pst., og ilegges dermed ikke svovelavgift. For tunge fyringsoljer med høyere svovelinn-

hold har svovelavgiften større betydning. Hele eller deler av svovelavgiften kan imidlertid refunderes ved dokumentert rensing.

Det foreslås at svovelavgiften på mineralolje prisjusteres for 2007. I tillegg foreslås en mindre justering i vedtakets ordlyd for å samordne betegnelsene for utførsel til utlandet i avgiftsvedtakene.

Figur 3.18 SO₂-utslipp 1975–2005. 1000 tonn
Tallene for 2004 og 2005 er foreløpige.

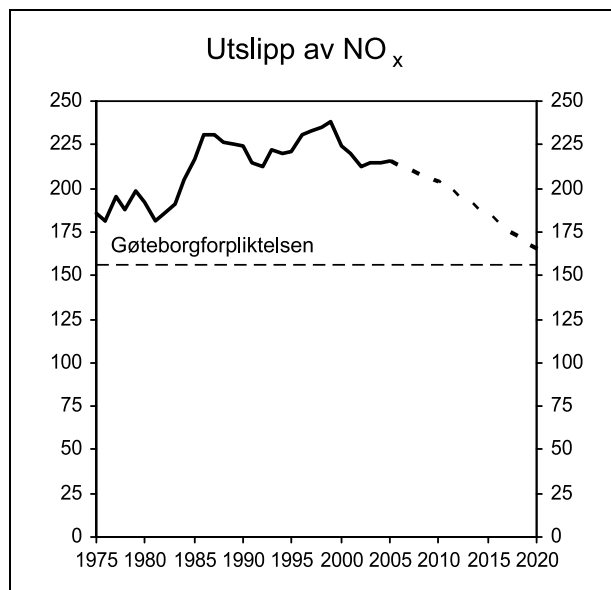
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.12 Avgift på utslipp av NO_x (kap. 5549 post 70)

Norge er i henhold til Gøteborgprotokollen av 1999 forpliktet til å redusere de årlige utslippene av nitrogenoksider (NO_x) til 156 000 tonn i 2010. Utslippene de siste årene har ligget på om lag 215 000 tonn, jf. figur 3.19. Framskrivinger tyder på at NO_x-utslippene blir redusert forholdsvis lite framover mot 2010, men betraktelig mer fram mot 2020. Sammenliknet med utslippsframskrivingene er det behov for å redusere utslippene i 2010 med i størrelsesorden 20–25 pst. Så store utslippsreduksjoner vil bli meget krevende.

En rekke sektorer bidrar til utslipp av NO_x. Sjøfart og fiske sto i 2004 for om lag 40 pst. av de samlede utslippene, mens olje- og gassvirksomheten sto for 21 pst., veitrafikken sto for om lag 19 pst. og industrien 9 pst., jf. figur 3.20.

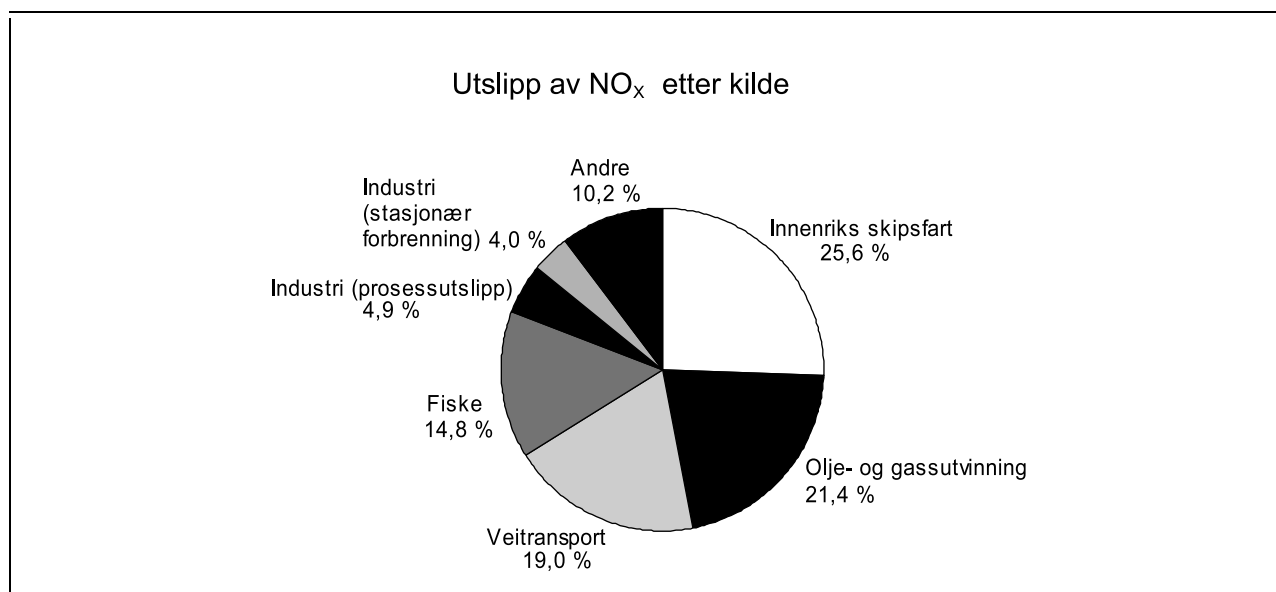
Da Gøteborgprotokollen ble ratifisert i januar 2002 var marginalkostnaden for reduksjoner av NO_x-utslippene beregnet til mellom 10 og 20 kroner pr. kg NO_x. Nyere anslag tyder på at kostnadene ved å oppfylle forpliktelsen i 2010 kan bli vesentlig høyere enn tidligere antatt. Statens forurensnings-tilsyn (SFT), i samarbeid med andre berørte direktorater, publiserte i 2006 en analyse av kostnader ved utslippsreducerende tiltak². Analysen indikerer at det må gjennomføres tiltak der marginalkostnaden kan komme opp mot 50 til 60 kroner pr. kg NO_x. Analysene viser at de billigste tiltakene finnes i sjøfart og fiske, men at også olje- og gassektoren

Figur 3.19 NO_x-utslipp 1975–2005. Framskrivinger for 2010 og 2020. 1000 tonn
Tallene for 2004 og 2005 er foreløpige.
Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

og fastlandsindustrien har tiltak under 50 kroner pr. kg. Utslipp av NO_x avhenger av flere faktorer som forbrenningsutstyr, rensetiltak, valg av energibærer og drift av energianlegg eller framdriftsmaskineri. Bruk av avgift som virkemiddel bidrar til at aktørene tilpasser seg slik at utslippene reduseres på billigst mulig måte. Dette vil også gjelde en avgift på NO_x-utslipp, hvor valgene mellom for eksempel investeringer i renseutstyr, vedlikehold og drift av motorer vil bli bestemt ut fra hensynet til å minimere kostnadene.

² SFT: TA-2155/2006.

Figur 3.20 Utslipp av NO_x i 2004, kildefordelt
Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

En avgift bør i utgangspunktet omfatte alle utslippskilder, men praktiske hensyn tilsier at avgiften i første omgang bare omfatter relativt store enheter. Avgiften vil omfatte skip, fiskefartøy, luftfart og dieseldrevet jernbane med framdriftsmaskineri med samlet installert effekt over 750 kW, motorer, kjeler og turbiner i energianlegg med effekt over 10 MW og fakler på offshoreinnstallasjoner og anlegg på land. Det vises for øvrig til forslag til vedtak § 1. For utslipp som omfattes av avgiften, vil avgiftsnivået være styrende for hvilke utslippsreducerende tiltak som utløses. Dette fører til at alle avgiftspliktige behandles likt, og at de billigste tiltakene utløses først. Samlet er det anslått at avgiften vil omfatte om lag 55 pst. av NO_x-utslippene. Mulighetene for å avgiftslegge en større andel av utslippene over tid, bl.a. ved å inkludere også mindre utslippsenheter, vil bli vurdert. Hensynet til å motvirke eventuelle avgiftsmessige tilpasninger, samt praktiske og administrative forhold, vil bli vektlagt.

Avgiften foreslås geografisk avgrenset i tråd med Gøteborgprotokollen. Dette innebærer f.eks. at utslippene fra utenriks sjøfart og utenriks luftfart ikke blir omfattet av avgiften. Det vises til forslag til vedtak § 2 første ledd bokstav a og b. Avgiften vil omfatte utslipp fra alle fly og fartøy i innenriks fart over en viss størrelse, slik at likebehandling mellom norske og utenlandske aktører i størst mulig grad oppnås. I tråd med det som gjelder CO₂-avgifter på mineralske produkter, er det også inntatt fritak for verneverdige fartøy, museumsjernbaner og tekniske anlegg og kulturminner på museumssektoren i forslag til vedtak § 2 første ledd bokstav c. Det foreslås at departementet i forskrift kan avgrense dette nærmere.

For at NO_x-avgiften skal bli mest mulig treffsikker er det lagt stor vekt på å utforme et beregningsgrunnlag som ligger nærmest mulig de faktiske utslippene av NO_x og som er basert på tekniske etterprøvbare kriterier som kan dokumenteres. Avgiften skal primært beregnes på grunnlag av faktisk utslipp av NO_x. Dersom faktisk utslipp ikke er kjent, beregnes avgiften på grunnlag av en aktivitetsfaktor og en utslippsfaktor som fastsettes spesifikk for den enkelte utslippsenhet. En siste mulighet blir at avgiften beregnes på bakgrunn av forhåndsdefinerte utslippskategorier for grupper av enheter.

Regjeringen legger vekt på at utslippene av NO_x reduseres uten at den økonomiske belastningen for næringene blir unødvendig høy. Det foreslås derfor betydelige kompensasjoner til enkelte berørte næringer.

Staten og fylkeskommunene har avtaler om kjøp av persontransporttjenester med hurtigruta,

riksveifergene, de kommunale- og fylkeskommunale hurtigbåtene, jernbanen og enkelte regionale flyruter. Disse vil bli kompensert for avgiftsøkninger gjennom avtalene. Det legges også til grunn at det gis kompensasjon for økte kostnader som følge av NO_x-avgift for Forsvaret og til tiltak i andre fartøy i statlige virksomheter.

Det er i dag etablert en ordning med tilskudd til finansiering av tiltak som reduserer NO_x-utslipp på skip (NO_xRED-programmet). Regjeringen foreslår en betydelig økning i tilskudd til skipsfarten, samt opprettelse av et eget NO_xRED-program for fiskeflåten. For å stimulere til utvikling av NO_x-reducerende teknologier foreslås det videre økte bevilgninger til forskning og utvikling. I tillegg kommer bevilgninger til administrasjon av de ulike ordningene. Kompensasjonsordningene er nærmere omtalt i de berørte departementenes fagproposisjoner. Samlet utgjør kompensasjonene om lag 405 mill. kroner. Provenyet fra NO_x-avgiften er nettoført i skatteopplegget for 2007. Med de foreslåtte kompensasjonsordningene gir NO_x-avgiften om lag 520 mill. kroner i påløpte og 440 mill. kroner i bokførte nettoinntekter på 2007-budsjettet.

Tabell 3.4 nedenfor gir en oversikt over anslått brutto- og nettoproveny fordelt på næringer av en NO_x-avgift. Forslagene til kompensasjon er lagt inn i beregningene av nettoproveny.

Det vises også til Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) kapittel 28 om endring i lov om Statens pensjonsfond. Loven endres slik at avgiftsinntekter som skriver seg fra utslipp av NO_x i petroleumsvirksomhet på sokkelen, inngår i kontantstrømmen til fondet.

Regjeringen foreslår at avgiftssatsen settes til 15 kroner pr. kg NO_x-utslipp fra 1. januar 2007. SFTs analyse av utslippsreducerende tiltak indikerer at en avgiftssats på dette nivået kan føre til utslippsreduksjoner opp mot 25 000 tonn. Som omtalt ovenfor kan analysene derfor tyde på at det er behov for å øke satsen fram mot 2010 for å sikre oppfyllelse av Gøteborgprotokollen. Regjeringen vil i senere budsjetter vurdere utvidelse av avgiftsområdet og behov for satsendringer for å sikre best mulig oppnåelse av Norges forpliktelse. Regjeringen vil følge utviklingen nøye for å sikre at avgiften og kompensasjonstiltakene bidrar til tilstrekkelig måloppnåelse og overgang til ny teknologi innenfor de berørte næringene.

Forslag til vedtak om avgift på utslipp av NO_x er for øvrig utformet i tråd med oppbyggingen av de øvrige miljøavgiftene, herunder med bestemmelser om avrundning, dispensasjonsfullmakt mv. Det vises til forslag til vedtak.

Tabell 3.4 Anslått påløpt brutto- og nettoproveny fordelt på næringer. Mill. kroner

	Samlet	Industri	Sjøfart	Fiske	Luftfart	Jernbane	Sokkel
Brutto	1610	125	490	285	15	7	690 ²
Netto	520 ¹	125	225	194	13	5	0

¹ Inkludert andre kompensasjoner på 40 mill. kroner

² Regnes som en del av netto kontantstrøm for petroleumsvirksomheten.

Kilde: SSB, SFT, Finansdepartementet.

3.13 Avgift på sluttbehandling av avfall (kap. 5546 post 70)

Særagiften på sluttbehandling av avfall ble innført i 1999. Avgiften skal prise miljøkostnadene ved sluttbehandling av avfall og stimulere til økt gjenvinning og reduserte avfallsmengder.

For forbrenningsanlegg ble avgiften i 2004 lagt om fra en avgift basert på mengden innlevert avfall, til en avgift på utslippene. Sammenliknet med den tidligere avgiften gir utslippsavgiften også økonomisk motiv til rensing og utsortering av utslippsintensive avfallsfraksjoner. Avgiftssatsene på utslipp av de enkelte stoffene er fastsatt ut fra beregnet miljøskade. Det vises til forslag til vedtak § 3.

Statens forurensningstilsyn har på oppdrag fra Miljøverndepartementet foretatt en miljøfaglig gjennomgang av avgiftssatsene. På bakgrunn av denne vurderingen foreslås det to satsendringer. Satsen på utslipp av krom foreslås redusert fra 604,46 kroner pr. gram til 40,07 kroner pr. gram. Dette skyldes at det alt vesentligste av utslippene fra forbrenningsanlegg består av det mindre skadelige treverdige krom Cr(III), og ikke det meget skadelige seksverdige krom Cr(VI) som tidligere antatt. Satsen på utslipp av CO₂ foreslås økt fra 41,28 kroner pr. tonn innlevert avfall til 59,00 kroner pr. tonn innlevert avfall. Dette tilsvarer om lag 200 kroner pr. tonn CO₂-utslipp, og er på samme nivå som den generelle CO₂-avgiften på mineralolje (diesel og lett fyringsolje). Disse satsendringene er anslått å medføre en samlet økning i provenyet fra utslippsavgiften på om lag 11 mill. kroner påløpt og om lag 10 mill. kroner bokført i 2007.

De øvrige avgiftssatsene foreslås prisjustert for 2007.

Avgiften på avfall til deponier er differensiert ut fra deponiets miljøstandard. Avgiftssatsen for 2006 er på 416 kroner pr. tonn avfall for deponier med høy miljøstandard, og 542 kroner pr. tonn avfall for deponier med lav miljøstandard. Avgiftssatsene foreslås prisjustert for 2007.

Særskilt sluttbehandling av farlig avfall og restavfall fra utnyttelse av returfiber i treforedlingsin-

dustrien er fritatt fra avgiften. Det blir heller ikke beregnet avgift for energianlegg i industrien som benytter avfallsbaserte brenslere i produksjonen.

Fritak for avgift på sluttbehandling av avfall er regulert i avgiftsvedtaket § 4. Bestemmelsen gjelder både avfall som innleveres til deponier, og avfall som innleveres til forbrenningsanlegg. Ved forbrenning av avfall er det i praksis ikke mulig å skille mellom utslipp som stammer fra henholdsvis avgiftsfritt og avgiftspliktig avfall. Anlegg som forbrenner avgiftsfritt avfall sammen med avgiftspliktig avfall, må derfor betale avgift av hele utslippet, jf. også St.prp. nr. 1 (2002–2003) Skatte-, avgifts- og tollvedtak avsnitt 3.12. CO₂-komponenten i avgiften er derimot knyttet til mengde innlevert avfall, og ikke til selve utslippet av CO₂. Denne delen av avgiften er det altså mulig å skille ut slik at det kan praktiseres avgiftsfritak for CO₂-komponenten. I tråd med dette foreslår departementet at det i § 4 annet ledd presiseres at fritakene i § 4 kun gjelder CO₂-komponenten i avgiften på forbrenning av avfall. Departementet foreslår samtidig at fritaket for CO₂-komponenten for forbrenningsanlegg som ikke brenner avfall som inneholder fossilt materiale, overføres fra vedtaket § 3 annet ledd annet punktum til § 4 annet ledd annet punktum.

3.14 Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier (kap. 5547 post 70 og 71)

I 2000 ble det innført en særagift på de helse- og miljøskadelige kjemikaliene trikloreten (TRI) (post 70) og tetrakloreten (PER) (post 71). Avgiften har ført til en kraftig nedgang i forbruket av disse stoffene.

I 2006 er avgiften 56,67 kroner pr. kg ren TRI eller PER. For varer hvor kun en del av innholdet er TRI eller PER, blir det beregnet en forholdsmessig avgift. Satsene avspeiler innholdet av TRI/PER i produktene.

TRI/PER som eksporteres og gjenvinnes til eget bruk, er ikke avgiftslagt. Det gis refusjon for

den mengden som leveres til profesjonell gjenvinner, mens salg av gjenvunnet vare avgiftslegges.

Det foreslås at avgiften prisjusteres for 2007. I tillegg foreslås en mindre justering i vedtakets ordlyd for å samordne betegnelse for utførsel til utlandet i avgiftsvedtakene.

3.15 Avgift på klimagasser (kap. 5548 post 70)

Hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) er moderate til kraftige klimagasser som reguleres gjennom Kyotoprotokollen. Utslipp av HFK og PFK stammer hovedsakelig fra kuldeanlegg og kjølemaskiner, brannslukningsmidler og produksjon av isolasjonsmaterialer (stivt skum). Tidligere framskrivninger har vist en tiltakende vekst i utslipp av HFK og PFK fram mot 2020. Dette var bakgrunnen for innføringen av avgift på HFK og PFK fra 2003. Siktemålet med avgiften er blant annet å stimulere til bruk av alternative gasser og til utvikling av ny teknologi som ikke bruker HFK og PFK. Avgiftssatsen tilsvarer i 2006 om lag 191 kroner pr. tonn CO₂-ekvivalenter, noe som innebærer at de ulike HFK- og PFK-forbindelsene har ulike satser avhengig av hvor kraftig klimaeffekt de antas å ha.

Avgiftsplikten på HFK og PFK reguleres av samme avgiftsvedtak. Særavgiften omfatter både HFK og PFK som er produsert innenlands, og produkter som importeres. Avgiftsplikten omfatter både gass importert i bulk og gass som inngår i importerte produkter.

Miljøverndepartementet har etablert en refusjonsordning i tilknytning til destruksjon av HFK og PFK. En kombinasjon av avgift og refusjon ventes å bidra til å redusere utslippene av HFK og PFK ytterligere. I tillegg forventes ordningen å styrke arbeidet med å forhindre lekkasjer, og stimulere til innsamling og forsvarlig behandling av brukt gass. Refusjonssatsen er lik avgiftssatsen for HFK og PFK.

Det foreslås at avgiften prisjusteres for 2007. I tillegg foreslås en mindre justering i vedtakets ordlyd for å samordne betegnelse for utførsel til utlandet i avgiftsvedtakene.

3.16 Avgift på sjokolade- og sukkerverer mv. (kap. 5555 post 70)

Særavgiften på sjokolade- og sukkerverer ble innført i 1922, og omfatter sukkerverer og godterier som tyggegummi, karameller, pastiller og sukker-

tøy, både med og uten innhold av sukker. Avgiften omfatter videre sjokolade og andre næringsmidler som inneholder kakao. Ulike kjekstyper som søte kjeks, småkaker, vafler og vaffelkjets er avgiftspliktig når de enten er helt overtrukket med sjokolade, kakao- eller suktermasse eller delvis overtrukket og/eller har mellomlag av sjokolade, kakao- eller suktermasse som utgjør mer enn 50 pst. av kjeksens samlede vekt.

Sjokolade- og sukkerverer avgiftslegges med en avgift pr. kg av varens avgiftspliktige vekt. Avgiften omfatter, i likhet med andre særavgifter, både importerte varer og varer som er produsert innenlands. Avgiften er i 2006 på 16,07 kroner pr. kg.

Avgiften foreslås prisjustert for 2007.

3.17 Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. (kap. 5556 post 70)

Særavgiften på alkoholfrie drikkevarer omfatter i utgangspunktet alle typer alkoholfrie drikkevarer. Flere kullsyrefrie drikkevarer er imidlertid unntatt fra avgiftsplikt. Dette gjelder for eksempel råsaft, juice, nektar, melk og melkeprodukter.

I St.prp. nr. 1 (2005–2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak foreslo Regjeringen Bondevik II å legge om avgiften på alkoholfrie drikkevarer slik at kun drikkevarer tilsatt sukker avgiftslegges, mens drikkevarer uten tilsatt sukker, inkludert drikkevarer som er tilsatt søtstoff, og drikkevarer som naturlig inneholder sukker, ikke avgiftslegges. I tilleggsnummeret til Statsbudsjettet 2006 ble dette forslaget reversert. Det ble blant annet vist til at den helsemessige virkningen og en eventuell uheldig konkurransevridning av forslaget må utredes nærmere før avgiften legges om.

Nå arbeides det med en tverrdepartemental handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen. Bruk av avgifter for å bedre kostholdet er et av mange virkemidler som vurderes. I denne omgang har en vurdert avgiften på alkoholfrie drikkevarer.

På bakgrunn av at Vitenskapskomiteen for mattrygghet ikke er ferdig med å vurdere helseeffektene av kunstige søtstoffer og innspill som kom fra faglig hold i forbindelse med statsbudsjettet i fjor, mener Helse- og omsorgsdepartementet at en foreløpig ikke bør endre avgiften på alkoholfrie drikkevarer slik at den skiller mellom sukker og kunstig søtstoff. Regjeringen foreslår derfor at avgiften endres slik at drikkevarer tilsatt både sukker og kunstig søtstoff blir avgiftslagt. Dette innebærer at brus og lettbrus, nektar, saft, melkeprodukter mv. vil avgiftslegges dersom produktene er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff. En nedre grense for avgiftsplikt

vil bli vurdert inntatt i særavgiftsforskriften. Drikkevarer som naturlig inneholder sukker skal ikke avgiftslegges. Avgrensningen medfører videre at vann kun tilsatt kullsyre og eventuelle smaksstoffer fritas fra avgift. Det vises til forslag til vedtak §§ 1 og 2. Nærmere avgrensninger av avgiftsplikten vil bli fastsatt i særavgiftsforskriften.

Kullsyre til bruk i hjemmeproduksjon er i dag avgiftslagt med en egen sats pr. kg kullsyre. Begrunnelsen har vært ønsket om å likestille avgiftsbelastningen ved egenproduksjon og kjøp av ferdig vare. Avgiften på kullsyre foreslås avvirket, da det avgjørende for avgiftsplikten nå skal være om drikkevaren er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff. Avgiften på sirup som nyttes til ervervsmessig framstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere mv., foreslås videreført for sirup tilsatt sukker eller kunstig søtstoff. Dagens fritak for varer i pulverform foreslås også videreført ut fra avgiftstekniske hensyn.

Avgiften på alkoholholdig drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol vil fortsatt avgiftslegges etter regelverket for alkoholfrie drikkevarer. Drikkevarer som f.eks. øl i klasse a vil derfor kun avgiftslegges dersom de er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff.

Avgiftssatsen foreslås prisjustert fra 2006 til 2007. Det anslås at endringen i avgiften vil medføre en provenyøkning i 2007 på om lag 60 mill. kroner påløpt og 55 mill. kroner bokført ved innføring fra 1. januar 2007.

3.18 Avgift på sukker mv. (kap. 5557 post 70)

Særavgift på sukker ble innført i 1981. Avgiften er i hovedsak lagt på sukker til forbrukere. Sukker som nyttes til ervervsmessig framstilling av varer, er på nærmere vilkår fritatt for avgift. Avgiftssatsen foreslås prisjustert for 2007.

3.19 Avgift på drikkevareemballasje (kap. 5559 post 70–74)

Grunnavgiften på engangsemballasje for drikkevarer (post 70)

Drikkevareemballasje som ikke kan brukes om igjen i sin opprinnelige form (engangsemballasje), blir ilagt en grunnavgift. Grunnavgiften på engangsemballasje for drikkevarer ble innført 1. januar 1994. I 2006 er avgiften på 0,93 kroner pr. enhet.

I Revidert nasjonalbudsjett 2005 ble grunnavgiften på PET-flasker (plastflasker) vedtatt fjernet fra 1. juli 2005. Bondevik II-regjeringen foreslo å avvike den grunnavgiften helt fra 1. januar 2006. I tillegg

nummeret til Statsbudsjettet 2006 reverserte Regjeringen dette forslaget og gjeninnførte samtidig grunnavgiften på plastflasker.

EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har flere ganger stilt spørsmål vedrørende den norske grunnavgiften, jf. EØS-avtalen artikkel 14. Forskjellsbehandling mellom engangs- og ombruksemballasje kan kun aksepteres dersom ombruksemballasje er mer miljøvennlig enn engangsemballasje. I brev 24. mai 2006 la Norge fram sine synspunkter om grunnavgiften overfor ESA.

Det foreslås at grunnavgiften på engangsemballasje prisjusteres fra 2006 til 2007.

Miljøavgift på drikkevareemballasje (post 71–74)

Miljøavgiften på drikkevareemballasje skal prise kostnader ved at drikkevareemballasje havner som søppel i naturen. Avgiften er utformet slik at emballasje henholdsvis av glass og metall, plast og kartong får ulike avgiftssatser. Størrelsesforholdet mellom avgiftssatsene begrunnes ut fra at ulike typer emballasje gir ulike miljøskade når de havner i naturen. Miljøavgiften er også gradert etter returandel, slik at emballasje som inngår i godkjente retursystemer, får redusert miljøavgiftssats etter returandelen. Ved returandel på 95 pst. eller høyere faller avgiften bort. Det er Statens forurensningstilsyn (SFT) som godkjenner retursystemer og fastsetter returandel.

Miljøavgiften var tidligere differensiert etter innhold. Produkter en antok at primært drikkes i hjemmet, og dermed mindre sannsynlig ender opp som søppel i naturen, var unntatt fra avgiften. Fra 1. januar 2006 ble fritaket for juice og melkeprodukter mv. opphevet fordi en har grunn til å tro at en større andel av slike drikkevarer drikkes utenfor hjemmet nå enn tidligere. SFT har fastsatt returandelen for skolemilk til 90 pst. (opp 20 pst. fra tidligere vedtak) med virkning fra 1. juli 2006. Den økte returandelen innebærer at skolemilk får redusert avgiften med ytterligere 23 øre pr. enhet. Avgiften utgjør nå 11 øre pr. enhet.

Det foreslås at miljøavgiftssatsene for drikkevareemballasje prisjusteres fra 2006 til 2007.

3.20 Dokumentavgift (kap. 5565 post 70)

Avgiftsplikt inntreffer ved tinglysning av et dokument som overfører hjemmel til fast eiendom. Avgiften utgjør 2,5 pst. av eiendommens salgsverdi. Hensikten med avgiften er å skaffe staten inntekter, og

størrelsen på avgiften er derfor ikke ment å dekke statens kostnader har ved tinglysingen. Ved overføring av hjemmel til selveierleiligheter og eierseksjoner ved oppløsning av borettslag og boligaksjeselskap betales en fast avgift på 1000 kroner.

Det foreslås ingen satsendringer i avgiften for 2007.

Tinglysing av overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller er fritatt fra dokumentavgift, både under og i forbindelse med oppløsning av ekteskapet. I Innst. S. nr. 210 (2005–2006) ba Finanskomiteen om at Regjeringen utredet muligheten for å gi samboere et tilsvarende fritak ved samlivsbrudd. Det foreslås at slikt fritak innføres, men begrenses til salg av tidligere felles bolig. Med samboere menes i denne sammenheng to personer som har levd sammen i et ekteskaplignende eller partnerskaplignende forhold. Et tilleggsvilkår er at samboerne enten har hatt felles folkeregistrert adresse i minst to år forut for samlivsbruddet, eller venter, har eller har hatt barn sammen. Forslaget er beregnet å gi et provenytap på om lag 100 mill. kroner påløpt og bokført for 2007. Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer.

Videre foreslås mindre endringer i avgiftsvedtakets ordlyd som ledd i avklaringene rundt avgiftsberegningen ved kjøp av bygning på fremmed grunn. Det vises til nærmere omtale i Ot.prp. nr. 1 (2006–2007).

Stortinget fattet 12. juni 2002 vedtak om å be Regjeringen opprette et sentralt tinglysingsregister knyttet til Statens kartverks hovedkontor på Hønefoss. Vedtaket var i tråd med justiskomiteens tilråding inntatt i Innst. S. nr. 221 (2001–2002) om framtidig organisering av tinglysing av fast eiendom. I perioden 1. januar 2004 til 1. november 2007 vil tinglysingsmyndigheten gradvis bli overført fra tingrettene til Statens kartverk. Dette vil også innebære at fastsettelsen av dokumentavgiften vil bli overført til Statens kartverk.

3.21 Avgifter i telesektoren (kap. 5583 post 70)

Frekvensavgifter

Prising av frekvenser for mobiltelefoni ble foreslått i St.prp. nr. 70 (1995–1996) Om avvikling av resterende eneretter i telesektoren, og fikk tilslutning ved behandlingen i Stortinget, jf. Innst. S. nr. 284 (1995–1996). Samferdselsdepartementet stilte krav om en årlig frekvensavgift for første gang i

1998, ved tildelingen av frekvenser i 1800 MHz-båndet (DCS/GSM 1800). Det er senere blitt stilt vilkår om årlig frekvensavgift ved nye tillatelser på mobilområdet.

For disponering av frekvenser i 450, 900 og 1800 MHz-båndene, bestemmes frekvensavgiften av tildelt frekvensmengde. For disponering av frekvenser i 900 og 1800 MHz-båndene er avgiften fastsatt til 200 000 kroner pr. duplex-kanal (2 x 200 kHz). For disponering av frekvenser i 450 MHz-båndet er avgiften fastsatt til NOK 1 mill. kroner pr. MHz (duplex). Det foreslås at satsene videreføres i 2007.

For disponering av frekvenser til etablering og drift av tredje generasjons mobilsystemer (3G) ble det i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000 bestemt å stille vilkår om betaling av en årlig frekvensavgift på 20 mill. kroner pr. konsesjon. Opprinnelig ble det tildelt fire konsesjoner for 3G i Norge, men to av konsesjonene er senere levert tilbake til staten. I forbindelse med ny utlysning av de to ledige konsesjonene, sluttet Stortinget seg til forslaget om at frekvensavgiften på 20 mill. kroner pr. konsesjon skulle videreføres i nye konsesjoner, jf. St.meld. nr. 32 (2001–2002), St.meld. nr. 18 (2002–2003) og Innst. S. nr. 192 (2002–2003). Totalt er det i dag tildelt tre konsesjoner for 3G i Norge. Den fjerde konsesjonen er utlyst, jf. avsnitt 3.22. Det foreslås at avgiften for disponering av frekvenser for 3G på 20 mill. kroner pr. konsesjon, videreføres i 2007.

For 2006 utgjør totale frekvensavgifter om lag 130 mill. kroner. For 2007 anslås totale frekvensavgifter til om lag 150 mill. kroner. Det vises til forslag til vedtak om avgift på frekvenser. Det er foretatt en språklig omarbeiding av årets vedtakstekst i forslaget til vedtak.

Nummeravgifter

Fra 1999 har Post- og teletilsynet lagt ut femsifrede telefonnummer for salg direkte til sluttbrukere. En sluttbruker som får tildelt et femsifret nummer, skal betale en årlig avgift for retten til å inneha og bruke nummeret. De femsifrede numrene er delt inn i forskjellige priskategorier. Avgift pr. nummer varierer fra 25 000 til 100 000 kroner pr. år. For 2006 er bevilgningen for nummeravgifter drøyt 10 mill. kroner. Provenyet fra nummeravgifter anslås til 17 mill. kroner i 2007. Det vises til forslag til vedtak om avgift på frekvenser mv.

3.22 Inntekter ved tildeling av konsesjoner (kap. 5309 post 29)

Staten kan kreve betaling ved tildeling av konsesjoner og frekvenstillatelser, for eksempel når tildelingen skjer ved auksjon. Størrelsen på disse inntektene vil variere avhengig av hvilke tillatelser som tildeles, og selskapenes betalingsvilje.

I juli 2006 ble den fjerde, ledige 3G-frekvenstillatelsen lyst ut på ny, etter at Hello Norway AS meldte interesse for tillatelsen. Frist for å melde interesse var 22. august 2006. Ved fristens utløp hadde fire interessenter meldt seg. Tillatelsen ble lyst ut under forutsetning om å tildele mot betaling (auksjon) dersom det meldte seg flere interessenter. Samferdselsdepartementet tar sikte på å gjennomføre en auksjon over frekvenstillatelsen i løpet av høsten 2006. Videre skal Post- og teletilsynet forstå en auksjon over frekvensene i 2,3 GHz-båndet i september 2006. Eventuelle inntekter fra auksjonene forventes innbetalt i 2006. Samferdselsdepartementet har fullmakt fra Stortinget til å innhente inntekter for 2006 ved tildeling av konsesjoner for frekvenser.

Det foreligger ikke nå planer om å tildele konsesjoner og frekvenser mot betaling i 2007. Det er derfor ikke foreslått bevilgning på denne posten. Det kan likevel oppstå situasjoner der det er hensiktsmessig å foreta tildeling mot betaling for enkelte frekvenstillatelser. Det foreslås derfor at vedtaket om inntekter ved tildeling av konsesjoner for frekvenser videreføres for 2007. Det er foretatt en språklig klargjøring av årets vedtakstekst.

3.23 Avgifter i matforvaltningen (kap. 5576 post 70)

Ved etablering av Mattilsynet ble det etablert et tredelt system for finansiering ved hjelp av gebyr og avgifter. Dette består av gebyr for særskilte ytelser som tilsynet utfører overfor konkrete brukere, gebyr for enkelte tilsyns- og kontrolloppgaver der disse entydig over tid retter seg mot konkrete brukere, og brukergrupper og avgifter for tilsyn og kontroll som ikke entydig retter seg mot konkrete brukere.

Fra etableringen av Mattilsynet i 2004, omfatter avgiftene fôr til selskapsdyr og ulike matproduksjonsavgifter. For å få en mer hensiktsmessig avgrensning mellom gebyr og avgifter, ble et tidligere

gebyr for tilsyn og kontroll med drikkevann omgjort til avgift fra og med 2006. Av samme årsak legges det opp til at gebyr for tilsyn og kontroll med henholdsvis planter som ikke inngår i matproduksjon og kosmetikk, blir omgjort til avgifter fra og med 1. januar 2007. Videre avvikles gebyrene for tilsyn og kontroll med plantevernmidler og fôr, og legges inn i matproduksjonsavgiftene for sjømat og for norskprodusert kjøtt, andre animalier og vegetabilier. Disse endringene vil være provenynøytrale.

Departementet mener at disse avgiftene er en form for skattlegging som bør følge prosedyrene i Grunnloven § 75 bokstav a. Det foreslås derfor at avgiftene hjemles i et eget plenarvedtak for budsjetterminen. I plenarvedtaket er det for matproduksjonsavgiftene inntatt hva som avgiftslegges, og nivået på avgiftene. Avgiftene vil bli oppkrevd av Landbruks- og matdepartementet med hjemmel i særlovgivningen.

Matproduksjonsavgiftene skal dekke tilsyn og kontroll langs hele matproduksjonskjeden etter matloven. Disse ordningene skal også dekke tilsyn og kontroll med dyrevelferd, med dyrehelsepersonell og med avl knyttet til dyr som inngår i produksjon av næringsmidler.

Matproduksjonsavgiftene er inndelt i 10 ulike avgifter. Avgiftsnivået avhenger av om det er norsk eller importert vare. For de norskproduserte varene avhenger avgiftsnivået av om varene er animalia eller vegetabilia. For animalia avhenger avgiftsnivået i tillegg av om det er landbaserte varer eller fisk/sjømat. Satsene i forslaget til avgiftsvedtak er i prosent av verdi, med unntak for kjøtt og fisk. Disse har avgiftssatser basert på vekt. For importerte varer skiller avgiftene mellom råvarer og halvfabrikata/ferdigvarer.

Det er et mål at etableringen av Mattilsynet og de andre elementene som inngikk i matforvaltningsreformen, skal gi en samlet effektiviseringsgevinst på minimum 10 pst. For 2007 reduseres Mattilsynets inntekts- og utgiftsramme med 30 mill. kroner. Dette innebærer at sektoravgiftene reduseres i om lag samme størrelsesorden.

De tekniske endringene i matproduksjonsavgiftene har gitt en økning i satsene for sjømat og for norskprodusert kjøtt, andre animalier og vegetabilier. Etter disse endringene er avgiftssatsene redusert med omkring 6 pst.

For nærmere omtale av avgiftene vises det til St. prp. nr. 1 (2006–2007) Landbruks- og matdepartementet og de særlovene som hjemler avgiftene.

4 Toll

4.1 Innledning

Ved innførsel av varer skal det i utgangspunktet svares toll etter tolltariffens satser, med mindre tollfrihet følger av de innledende bestemmelsene i tolltariffen eller av de vedtak som forvaltningen treffer med hjemmel i Stortingets tollvedtak. I praksis er det stor grad av tollfrihet, og toll oppkreves i hovedsak bare på viktige landbruksprodukter og visse tekstiler og klær. I tillegg til de ordinære tollsatser angir tolltariffen også preferansetollsats i henhold til inngåtte frihandelsavtaler. Preferansetollbehandling forutsetter at krav til varenes opprinnelse er oppfylt.

Tolltariffen og dens innledende bestemmelser er en del av Stortingets plenarvedtak om toll, og gjelder for ett år av gangen etter Grunnloven § 75 bokstav a. Forslag til vedtak er i likhet med tidligere år utformet slik at bare endringene framgår. For øvrig foreslås gjeldende tariff med innledende bestemmelser gitt forlenget gyldighet for kommende budsjettermin.

Toll som beskytter norske produsenter fra utenlandsk konkurranse på det norske markedet har ulike virkninger. Importtoll fører normalt til økte produksjonskostnader for det øvrige næringslivet og dyrere varer for forbrukerne. Videre vil toll redusere omfanget av handel og bidra til at ulike lands relative fortrinn i produksjon av varer og tjenester ikke blir utnyttet fullt ut. I tillegg er tollreglene kompliserte, noe som medfører stor ressursbruk både for bedrifter og myndigheter.

Av industrivarene er for tiden bare enkelte klær og tekstiler pålagt toll. Dette gjelder i alt 323 varenumre. Disse tollsatsene ligger mellom 5,6 pst. og 13,7 pst. av varens importverdi.

Tollsatsene for landbruksvarer varierer sterkt, avhengig av beskyttelsesbehovet. Satsene er dels spesifikke, dels verdibaserte. De høyeste vektollsatsene er 144,26 kroner pr. kg, og gjelder saltet, røykt eller tørket kjøtt fra bl.a. sau og reinsdyr. Den høyeste verditollsatsen er 555 pst. og gjelder bl.a. for levende kyllinger av kalkuner.

Tollbeskyttelse på landbruksvarer er et sentralt virkemiddel for å sikre omsetning av norske landbruksvarer til priser fastsatt i jordbruksavtalen. Tollbeskyttelsen er en viktig del av den samlede støtten til norsk jordbruk, og utgjør den overveien-

de del av skjermingsstøtten, som ifølge OECDs foreløpige anslag for 2005 er på 8 mrd. kroner. I tillegg kommer skjermingsstøtte som følge av tollbeskyttelsen av den landbruksbaserte næringsmiddelindustrien.

Tolltariffen inneholder også tollsats på ulike landbruksvarer som er historisk betinget, og som ikke gir nevneverdig beskyttelse for norsk produksjon av tilsvarende varer.

I landbrukssektoren gis det gjennom året et stort antall administrative tollnedsettelse. Mange anvendte tollsats er derfor i praksis betydelig lavere enn de satsene som følger av tolltariffen. For en nærmere oversikt over de administrative tollnedsettelsene vises det til tabell 2.1 i vedlegg 2 og omtale i avsnitt 4.5.1.

Tollsatsene er begrenset oppad gjennom internasjonale avtaler. Norge har gjennom flere forhandlingsrunder i GATT (forløperen til WTO) forpliktet seg til å redusere tollene. Tidligere var særlig tollreduksjoner for industrivarer omfattet av de multilaterale forhandlingene. Når det gjelder landbruksvarer innebar imidlertid WTO-avtalen av 1994 et skritt i retning av åpning av markedene, regulering av importvernet og reduserte handelsvridende landbrukssubsidier. De multilaterale forhandlingene i regi av WTO omtales under avsnitt 4.2.

I tillegg til de generelle tollnedtrappingene som følger av WTO-avtalen, har Norge ved EØS-avtalen og ved frihandelsavtaler med en rekke land forpliktet seg til ytterligere gjensidige tollreduksjoner. For industrivarer er det i prinsippet innført tollfrihet ved import fra disse landene. Frihandelsavtalene er omtalt under avsnitt 4.4.1.

Overfor utviklingslandene er det etablert et generelt tollpreferansesystem (Generalized System of Preferences, GSP) slik at import fra disse landene oppnår særlige lempninger i tollene. GSP-ordningen er nærmere omtalt under avsnitt 4.3.

4.1.1 Tollinntekter

Forholdet mellom statens forskjellige inntektskilder er radikalt endret over tid. Mens det 19. århundres skatte- og avgiftssystem hadde tollene som den dominerende offentlige inntektskilden, utgjorde tollinntektene i 2005 kun 0,3 pst. av statens inntekter fra skatter og avgifter. Tollregelverket har

imidlertid stor praktisk betydning, både for staten, økonomiske aktører og enkeltpersoner. Norge har omfattende varehandel med utlandet, og det er derfor store pengestrømmer som styres av tollovgivningens regler om tolldeklarerer, verdifastsettelse mv.

I 2005 kom om lag halvparten av tollinntektene fra import fra EU-land, mens om lag en tredel kom fra import fra utviklingsland. I figur 4.1 er deklarerert toll for 2005 oppdelt etter regioner og etter import av landbruksvarer (inkl. råvarer) og industrivarer. Som det framgår av figuren faller en stor del av landbrukstollen på import fra EU-land, mens det aller meste av industritollen legges på produkter fra utviklingsland.

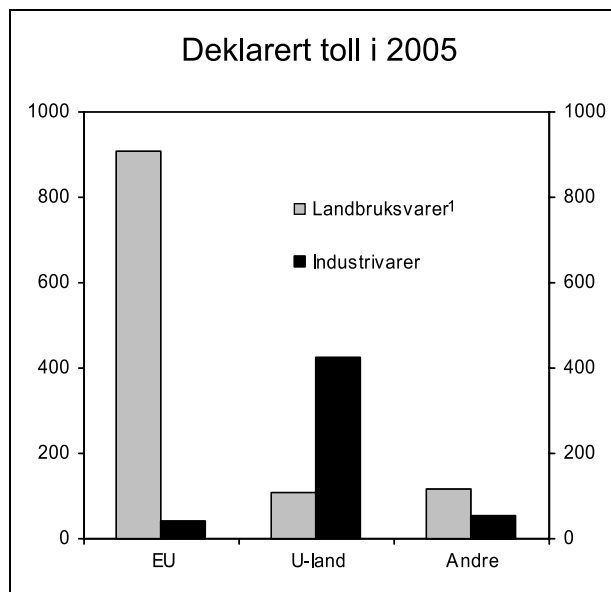
I 2005 ga tollene 1684 mill. kroner i inntekter, en økning på 36 mill. kroner fra 2004. Også inntektene fra auksjon av tollkvoter på en del landbruksvarer regnes som del av tollinntektene. Inntektene fra auksjon av disse kvotene var 76 mill. kroner i 2005. Forvaltningen av tollkvoter for landbruksvarer er nærmere omtalt under avsnittene 4.5.2 og 4.5.4.

4.2 Multilaterale forhandlinger i WTO

Norge deltar aktivt i den pågående forhandlingsrunden i Verdens handelsorganisasjon (WTO). Runden kalles «Doha Development Agenda» og skal, som navnet indikerer, ha en utviklingsprofil. Flertallet av medlemslandene i WTO er utviklingsland. Det forhandles om nye forpliktelser på landbruk, markedsadgang for industrivarer inkludert fisk og fiskeprodukter, handel med tjenester, antidumpingregelverket, subsidier inkludert fiskerisubsidier, regelverket for frihandelsområder og tollunioner, handel og miljø, og handel og utvikling. I tillegg til å legge vekt på norske interesser er Regjeringen opptatt av at hensynet til utviklingslandene, spesielt de minst utviklede landene, ivaretas i forhandlingene.

Doha-runden skulle vært avsluttet innen utgangen av 2004, men har vart lenger enn opprinnelig forutsatt. Det var heller ikke mulig å komme til enighet om hovedelementene for nye forpliktelser på ministerkonferansen i Hong Kong i desember 2005. Forhandlingene har fortsatt med uforminset styrke, men uten at man er kommet nærmere en løsning.

De mest sentrale områdene i forhandlingene er hvor store tollreduksjoner som skal foretas på henholdsvis landbruks- og industrivareområdene, og hvilke forpliktelser medlemslandene skal påta seg med hensyn til landbruksstøtte. Andre sentrale områder som det forhandles om er økt liberalisering

Figur 4.1 Deklarert toll i 2005 fordelt på landbruksvarer, industrivarer og region. Mill. kroner

¹ Inkludert råvarer

Kilde: Toll- og avgiftsdirektoratet og Statistisk sentralbyrå.

av handelen med tjenester, innstramminger i bruken av antidumpingavgifter og fiskerisubsidier, og forenkling av handelsprosedyrer.

For Norge er forhandlingene om det forpliktende, multilaterale handelssystemet viktig. Multilaterale avtaler er det beste virkemidlet mot vilkårlighet, diskriminering og proteksjonisme. Åpne, stabile og forutsigbare rammer for verdenshandelen er av avgjørende betydning for å sikre økonomisk vekst og velstandsutvikling, og Norge har et vidt spekter av interesser å ivareta i forhandlingene. Helheten i systemet må vektlegges selv om Norge ikke får gjennomslag for alle synspunkter og krav.

I juli 2006 ble arbeidet i forhandlingsgruppene suspendert da det viste seg å ikke være mulig å komme til enighet om de grunnleggende forpliktelsene for landbruk og industrivarer inkludert fisk. Det er usikkert når forhandlingene kan gjenopptas.

4.3 Tollpreferansesystemet for utviklingslandene – GSP

Norge gir, i likhet med andre industriland, tollpreferanser til utviklingsland gjennom GSP-ordningen (Generalized System of Preferences). GSP er en frivillig og ensidig ordning for å bedre utviklingslandenes markedsadgang. Tollpreferansene under ordningen kan trekkes tilbake eller endres.

Utformingen av ordningen varierer i de ulike in-

dustrilandene. Norges ordning gir toll- og kvotefri adgang for all import fra de minst utviklede landene (MUL-landene). Øvrige utviklingsland innvilges tollfrihet for industrivarer med unntak for en del tekstiler og klær. Det gis i tillegg nedsatt toll for de fleste landbruksvarer.

GSP-systemet inneholder opprinnelsesregler som bl.a. definerer i hvilken grad produkter fra utviklingsland kan bestå av innsatsvarer fra tredjeland og likevel få tollpreferanser. EU, Sveits og Norge har samordnet opprinnelsesreglene i sine GSP-systemer, bl.a. for å åpne for kumulasjon av opprinnelse med produkter fra EU, Sveits og Norge som anvendes i produksjon i et utviklingsland. Dette innebærer at innsatsvarer fra disse landene teller på lik linje med bearbeiding i utviklingslandet for å kvalifisere for tollpreferanser. For å sikre ensartet og felles forståelse av opprinnelsesregelverkene har EU, Sveits og Norge blitt enige om et sett av «forklarende anmerkninger», som vil bli innarbeidet som en integrert del av det norske GSP-systemet.

EU har i en høring foreslått revisjon av opprinnelsesreglene i sitt GSP-system. Endringene er fortsatt til vurdering i EU-kommisjonen. Toll- og avgiftsmyndighetene følger utviklingen i EU-regelverket med tanke på eventuelle tilsvarende endringer i det norske systemet.

En interdepartemental arbeidsgruppe under ledelse av Utenriksdepartementet er i ferd med å gå gjennom GSP-ordningen med sikte på å fremme forslag til ytterligere forenklinger og forbedringer. Gjennomgangen vil bli sett i sammenheng med forhandlingene i WTO.

Det skjer fortløpende endringer når det gjelder hvilke land som omfattes av GSP-systemet. For eksempel opphører normalt GSP-systemet å gjelde for land det inngås frihandelsavtaler med. På dette punktet er det imidlertid en spesialordning ved iverksettelsen av frihandelsavtalen mellom EFTA og Southern African Customs Union (Sør Afrika, Namibia, Botswana, Lesotho og Swaziland – SA-CU).

4.4 EØS-avtalen og de øvrige frihandelsavtalene

4.4.1 Nye frihandelsavtaler

EFTAs frihandelsavtaler utgjør et viktig supplement til WTO. Avtalen sikrer norske bedrifter raske og bedre markedsadgang, og motvirker diskriminering av norsk eksport som følge av at andre land inngår slike avtaler.

EFTA har undertegnet avtaler med 16 land eller

territorier (Bulgaria, Chile, De palestinske selvstyremyndighetene, Israel, Jordan, Kroatia, Libanon, Makedonia, Marokko, Mexico, Romania, Singapore, SACU, Sør-Korea, Tunisia og Tyrkia). Det pågår forhandlinger med Canada, Egypt, Gulf Cooperation Council (som består av Bahrain, De forente arabiske emirater, Kuwait, Oman, Qatar og Saudi-Arabia) og Thailand. Forhandlinger med Algerie om en avtale er nært forestående. EFTA har også igangsatt en forstudie med Indonesia for å utrede muligheten for forhandlinger om en frihandelsavtale.

Stortinget godkjente ratifisering av avtalen med Sør-Korea 16. juni 2006. Avtalen trådte i kraft 1. september 2006. Videre forventes det at avtalen med Libanon, som ble undertegnet på EFTAs ministermøte 24. juni 2004, trer i kraft i løpet av annet halvår 2006. Handelsavtalen med SACU, som fra norsk side ble undertegnet under EFTAs ministermøte 26. juni 2006, skal etter planen tre i kraft 1. januar 2007.

I forbindelse med Bulgaria og Romanias forestående EU-medlemskap, har landene varslet Norge at avtalene med EFTA sies opp med virkning fra 1. januar 2007.

Regjeringen prioriterer å etablere avtaler med India, Japan, Kina og Russland. India utreder konsekvensene av en handelsavtale med EFTA. Det er ventet at indiske myndigheter vil ta stilling til å innlede forhandlinger etter at utredningen er ferdigstilt høsten 2006. Det er iverksatt en rekke tiltak for å vekke interesse i Japan for en frihandelsavtale med EFTA. Island har avsluttet en forstudie med Kina om muligheten for å etablere en bilateral handelsavtale. Samtlige EFTA-stater arbeider for at den bilaterale prosessen mellom Island og Kina utvides til å omfatte hele EFTA. Russland er positiv til å inngå en samarbeidserklæring med EFTA. Regjeringen ønsker at forhandlinger om en avtale med Russland kommer i gang når landets tiltredelsesforhandlinger i WTO er avsluttet.

Ukraina har uttrykt interesse for å innlede forhandlinger med EFTA. En avtale med Ukraina vil kunne etableres etter at landet har tiltrådt WTO. Forhandlinger med Malaysia kan også bli aktuelt.

Som følge av at det inngås nye frihandelsavtaler og ved at tidligere inngåtte avtaler oppheves, må nødvendige endringer foretas i hjemmelsgrunnlaget for tollreduksjoner mv. fastsatt i tolltariffens innledende bestemmelser, jf. forslag til vedtak I.

I tilfelle iverksettingstidspunktet for nye frihandelsavtaler faller i budsjettperioden, ber departementet om Stortingets fullmakt til å iverksette de tollmessige sider av avtalene. Det vises til forslag til vedtak II.

4.4.2 Forhandlinger med EU på landbruksområdet

EØS-avtalens artikkel 19

Etter EØS-avtalen artikkel 19 skal avtalepartene med to års mellomrom gjennomgå vilkårene for handelen med basis landbruksvarer (melk, kjøtt, grønnsaker mv.) med sikte på en gradvis liberalisering. Forrige artikkel 19-avtale ble iverksatt 1. juli 2003. En ny runde med formelle artikkel 19-forhandlinger mellom Norge og EU ble startet 3. mai 2006. Forhandlingene vil fortsette høsten 2006.

Fetaost i lake

EU reiste i 2005 spørsmål ved norske myndigheters forvaltning av den tollfrie ostekvoten ved innførsel av fetaost i lake til Norge. Det ble hevdet at norske tollmyndigheter høsten 2004 endret praksis og begynte å innberegne vekten av laken rundt fetaosten ved innførsel, noe som medførte en reduksjon av kvotens reelle verdi. Fra norsk side ble påstanden om endret praksis avvist. Etter norske regler skal vekten av lake inngå i en vares nettovekt. Det ble imidlertid avdekket feildeklaring av fetaost fra importørens side ved kontroll utført av norske tollmyndigheter i 2004. Disse kontrollsakene, herunder en presisering av regelverket, ble fra EUs side oppfattet som endring av praksis.

Etter anmodning fra Europakommisjonen ble bilaterale konsultasjoner avholdt 3. mai 2006. Etter ytterligere forhandlinger ble det i møte 7. juni 2006 oppnådd enighet med Kommisjonen om å øke den årlige ostekvoten inn til Norge med 500 tonn, et volum som anslagsvis tilsvarende vekten av laken som ble importert sammen med fetaost i 2005. For 2006 vil kvoten økes med 250 tonn, senest fra 1. november. Videre var det enighet om en sammenslåing av ulike ostetyper under ostekvoten inn til EU, slik at denne gjøres mer fleksibel. En brevvekslingsavtale vil utarbeides og framlegges for EUs medlemsland. Det tas sikte på iverksettelse i løpet av høsten 2006.

4.4.3 Transitt av fisk

I forbindelse med forhandlingene om EØS-utvidelsen i 2003, ble det enighet om at Norge skulle tillate transitt over norsk territorium av fisk fanget av EU-fartøyer fra 1. mai 2004. Som kompensasjon ville EU fra samme dato øke den årlige tollkvoten for reker fra 5500 tonn til 8000 tonn. Partene klarte imidlertid ikke å slutføre de tekniske samtalene i tide, noe som medførte at verken transittordningen eller rekekvoten ble iverksatt 1. mai 2004.

Under fiskekvoteforhandlingene med EU i de-

seember 2005 ble det oppnådd en prinsippavklaring ved at Europakommisjonen aksepterte det norske synet på forbud mot omlasting fra tredjelandets fartøy og krav om veiing av fangsten ved landing i Norge. Transittadgangen ble iverksatt 15. mai 2006. Samme dag ble også den utvidede tollfrie rekekvoten til EU åpnet.

4.4.4 Utvidelse av Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS)

EUs tiltredelsestraktat med Bulgaria og Romania ble undertegnet 25. april 2005, og landene vil tiltre EU 1. januar 2007. I henhold til EØS-avtalens artikkel 128 søkte Bulgaria og Romania om å bli parter i EØS-avtalen. Formelle forhandlinger om vilkårene for en utvidelse av EØS til også å omfatte de to landene startet 5. juli 2006. Forhandlingene vil blant annet omfatte kompensasjon for tapt markedsadgang som følge av landenes EU-tiltredelse. Utvidelsesforhandlingene vil videreføres utover høsten 2006. Det er et mål å slutføre forhandlingene i tide til at EØS-utvidelsen får virkning fra samme tidspunkt som EU-utvidelsen.

Ved at Bulgaria og Romania tiltrer EU, oppheves samtidig EFTA-landenes frihandelsavtaler med disse to landene.

4.4.5 EUs forslag om forhåndsvarsling ved inn- og utførsel av varer

Som ledd i kampen mot helse- og miljøfarer og terrorisme, ønsker Europakommisjonen å opprette en felles EU-strategi for risikoanalyser ved inn- og utførsel av varer over EUs yttergrenser. For å ivareta muligheten for forsvarlige risikovurderinger arbeider Kommisjonen med å innføre et system med forhåndsdeklaring av varer før varene ankommer EUs yttergrenser. Kommisjonens mål er nå at iverksettelsen skal finne sted 1. juli 2009.

Sammen med de andre EFTA-landene har Norge overfor Kommisjonen understreket viktigheten av å søke pragmatiske løsninger for å hindre at kravet om forhåndsdeklaring blir en handelsbarriere i samhandelen mellom EU og EFTA-landene. Dette har Kommisjonen uttrykt forståelse for, og Kommisjonen er innstilt på å finne løsninger med Norge og andre berørte tredjeland for å forhindre unødige handelsbarrierer. Nødvendige endringer i EUs tollgivning er allerede vedtatt på EU-siden, og det arbeides nå med å utarbeide gjennomføringsbestemmelser. Fra norsk side blir arbeidet fulgt på ekspertnivå, og det legges opp til en tett dialog med Kommisjonen. Drøftinger om løsninger for Norge vil videreføres høsten 2006.

4.4.6 Laksesaken med EU

EU innførte i januar 2006 antidumpingtiltak i form av minstepriser på import av norsk laks. Dersom importprisen på laks synker under nivået på minsteprisen, vil forskjellen mellom de to ilegges som avgift til EU. Norge anser tiltakene for å være i strid med WTOs regelverk. Etter at konsultasjoner med Europakommisjonen ikke førte fram, brakte Norge saken inn for tvisteløsning i WTO. Det endelige resultatet i saken ventes å foreligge innen utgangen av 2007. Norske myndigheter holder tett kontakt med laksenæringen i saken.

4.4.7 Utvidelse av det europeiske kumulasjonsområdet til middelhavslandene

For å legge til rette for preferansetollbehandling i handelen mellom landene i Europa, er det etablert et felles sett av opprinnelsesregler i frihandelsavtalene. Det er i dag om lag 60 ulike frihandelsavtaler i Europa. Ved å etablere et felles sett av opprinnelsesregler i de aktuelle avtalene, vil det etter et gjensidighetsprinsipp åpnes for å benytte opprinnelsesprodukter fra ett land i en produksjonsprosess i et annet land, og likevel opprettholde muligheten for preferansetollbehandling (tollfrihet eller redusert toll) inn til et tredje land omfattet av ordningen.

EU- og EFTA-landene har, som et ledd i Barcelona-prosessen ledet av EU, blitt enige om å knytte de andre landene rundt Middelhavet tettere til de europeiske frihandelsavtalene gjennom et sett av identiske opprinnelsesregler. Utvidelsen av kumulasjonsområdet innebærer at også Algerie, Egypt, Marokko, Jordan, Tyrkia, Tunisia, Israel, Palestina (Vestbredden og Gaza), Libanon og Syria i tillegg til EU, Romania, Bulgaria, EFTA-landene og Færøyene vil omfattes av ordningen.

Opprinnelsesprotokollene i EØS-avtalen, i EFTA-konvensjonen og i de andre aktuelle frihandelsavtalene er i løpet av 2006 erstattet med nye Euro-med-protokoller. Mulighetene for industri og næringsliv til faktisk å benytte seg av denne ordningen vil nå omfatte handel mellom Færøyene/Norge/Island/Sveits/EU, EFTA/EU/Israel, EU/EFTA/Tunisia samt EFTA/EU/Marokko.

Adgangen til en slik utvidet form for kumulasjon blir iverksatt etter hvert som formelle endringer av gjeldende avtaler blir gjennomført og når frihandelsavtaler trer i kraft for aktuelle land, dvs. i første rekke Libanon, Algerie og Egypt.

Finansdepartementet har i tolltariffens innledende bestemmelser § 12 annet ledd fullmakt fra Stortinget til å gjennomføre de nødvendige teknis-

ke endringene i opprinnelsesreglene i frihandelsavtaler som inngås av Norge.

4.5 Forvaltning av tollregimet for landbruksvarer

Statens landbruksforvaltning forvalter importvernet for landbruksvarer med hjemmel i tolltariffens innledende bestemmelser §§ 5 og 6, jf. kgl.res. 30. juni 1995 nr. 600 og forskrifter fastsatt med hjemmel i denne.

Tollsats for bearbejdede jordbruksvarer (RÅK-varer) er underlagt et eget handelsregime hvor utgangspunktet er at tollsatsene skal utjevne forskjeller i prisene på råvarene som inngår i de bearbejdede varene.

Totalt ble det importert landbruksvarer for 23,5 mrd. kroner i 2005. Dette er en verdiøkning på om lag 5 pst. fra 2004. Av total import sto RÅK-varer (i hovedsak bakervarer, sjokolade, sukkervarer og sauser) for nesten 5 mrd. kroner. Den totale tollbelastningen for landbruksimporten utgjorde vel 1,1 mrd. kroner i 2005.

4.5.1 Administrative tollnedsettelse

Generelle tollnedsettelse gis i hovedsak på varer innenfor målprissystemet i jordbruksavtalen. Forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer gir retningslinjer for hvordan tollnedsettelse skal beregnes. Forskriftens vedlegg 8 lister opp en del varer utenfor målprissystemet som skal ha generelle tollnedsettelse i perioder av året. Generelle tollnedsettelse gjøres gjeldende for enhver som importerer vedkommende vare i perioden. De generelle tollnedsettelse omfatter ett eller flere varenumre i tolltariffen. I 2005 ble det gitt 227 generelle tollnedsettelse. Informasjon om de generelle tollnedsettelse blir sendt på e-post til interessenter og lagt ut på Statens landbruksforvaltnings nettsted, www.slf.dep.no.

Individuelle tollnedsettelse kan gis til bedrifter eller personer etter søknad. Muligheten for å gi tollnedsettelse er hjemlet i ulike forskrifter, se spesifisering i tabell 2.1 i vedlegg 2. Tollnedsettelse gis for en bestemt vare i en gitt periode, vanligvis med gyldighet ut kalenderåret. Nivået på den nedsatte toll avhenger bl.a. av det innenlandske prisnivået på tilsvarende produkt. Statens landbruksforvaltning innvilget 3388 individuelle tollnedsettelse i 2005.

Importtillatelse for tollkvoteandeler gis i utgangspunktet til norskregistrerte foretak etter søk-

nad. Foretaket må innvilges kvoteandel før tillatelse kan utstedes. Kvotene er regulert i forskrifter som forvaltes av Statens landbruksforvaltning. Innenfor kvoteordningene er tollsatsene faste. Statens landbruksforvaltning innvilget 1461 importtillatelser i 2005 under disse ordningene.

4.5.2 Fordeling av tollkvoter

Statens landbruksforvaltning forvalter en rekke tollkvoter for landbruksvarer. Disse er dels fastsatt i internasjonale avtaler, dels hører de under tollpreferanseordningen overfor utviklingsland (GSP) eller består av andre nasjonalt fastsatte kvoter. Kvotene er hjemlet i ulike forskrifter og årlige brev fra Landbruks- og matdepartementet. Toll- og avgiftsdirektoratet forvalter 5 tollkvoter for tollfri innførsel fra EU hvor importmengden er fastsatt i verdi. Disse tollkvotene fordeles fortløpende ved tolldeklaring i TVINN-systemet.

Kvotene som fordeles av Statens landbruksforvaltning, er enten tollfrie eller har en lavere tollsats enn de ordinære tollsatsene. De fleste tollkvotene fordeles ved auksjon. Prisen som betales for en kvoteandel ved auksjon, kommer i tillegg til en eventuell tollsats på kvoten. De tollkvotene som ikke auksjoneres, fordeles enten ut fra historisk import, forbruk eller ut fra søknadstidspunkt.

Auksjon som fordelingsmetode tilfredsstiller kravet om likebehandling av markedsaktørene. Auksjonene gjennomføres på internett, noe som sikrer en åpen prosess der alle interessenter, forutsatt at de er registrerte firmaer i Norge, kan være med, og der resultatet av auksjonen umiddelbart blir tilgjengelig for alle. Auksjonsprovenyet tilfaller statskassen i sin helhet. Budgivere som får tilslag ved auksjonen, må innbetale auksjonsbeløpet før de kan bruke importrettigheten (kvoteandelen). Den enkelte aktørs andel av kvoten er omsettelig.

I tabell 2.2 i vedlegg 2 er det gitt en oversikt over utnyttelsen av tollkvoter for kvoteåret 2004 og 2005, samt kvotenes størrelse.

4.5.3 Fastsettelse av tollsats for bearbejdede jordbruksvarer

For bearbejdede jordbruksvarer, hvor det gjennom inngåtte frihandelsavtaler ikke er satt en spesifikk tollsats, verditollsats eller tollsats på grunnlag av standardresept, fastsetter Statens landbruksforvaltning (SLF) etter søknad tollsatsen på grunnlag av råvareinnhold. Tollsatsen beregnes ut fra råvareinnholdet i den enkelte vare og er basert på innmeldte råvaredeklarasjoner fra importører. I 2005 ble det fastsatt 7872 nye slike tollsats overfor en-

keltimportører. Tollsats for enkeltimportører har gyldighet utover det enkelte år, og det var registrert 37 838 slike tollfastsettelse i SLFs database ved utgangen av 2005.

4.5.4 Tollvernet for korn

Forvaltningen av tollvernet for korn, mel og kraftfôr består både av tollkvoter (matkorn, oljefrø og karbohydratråvarer til kraftfôr) og generelle tollnedsettelse (matmel, proteinråvarer og fett til kraftfôr). Det kan fastsettes kvoter til redusert toll etter bestemmelsene i forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer § 22. Kvotene skal supplere den norske avlingen og fastsettes slik at markedsbalanse kan oppnås. En markedsmessig balanse oppnås ved at forbruk av mat- og fôrkorn tilsvarer summen av norsk produksjon og supplerende import av henholdsvis matkorn og karbohydratråvarer til kraftfôr, og slik at omsetningen kan skje til de priser som er avtalt i jordbruksavtalen. Kvotenes størrelse fastsettes på bakgrunn av årlige prognoser for norsk produksjon og forbruk, samtidig som det tas hensyn til forventet tollfri import fra minst utviklede utviklingsland (MUL). Norske Felleskjøp har som markedsregulator ansvaret for løpende å utarbeide prognoser. Kvotene fordeles ved auksjon.

Import av korn, mel og kraftfôr fra MUL har vært toll- og kvotefri siden 1. juli 2002. Under den norske GSP-ordningen er det etablert en særskilt sikkerhetsmekanisme for denne importen. Det ble i sesongen 2004/2005 importert beskjedne mengder soyabønner fra Mosambik innenfor ordningen.

4.5.5 Vedtak om bruk av beskyttelsestoll

Forskrift 17. desember 1998 nr. 1448 om økning i tariffmessig toll – beskyttelsestoll på landbruksvarer regulerer bruk av beskyttelsestoll for landbruksvarer. Statens landbruksforvaltning (SLF) er delegert myndighet til å fatte vedtak etter denne forskrift i medhold av tolltariffens innledende bestemmelse § 6. SLF har løpende vurdert behovet for beskyttelsestoll for landbruksvarer siden forskriften trådte i kraft.

Med hjemmel i forskriften § 5 nr. 1 har SLF vedtatt å ilegge volumbasert beskyttelsestoll for potetflak og potetgranuler (varenummer 11.05.2010 i tolltariffen). Tollsatsen for dette varenummeret ble økt fra 12,38 til 16,50 kroner pr. kg med virkning for perioden 5. april til og med 31. desember 2006. Dette er første gang forskriften om økning i tariffmessig toll er blitt benyttet.

Bakgrunnen for vedtaket var at importen av potetflak og potetgranuler økte betydelig i 2005 og 2006. Gjennomsnittlig årlig import under varenummer 11.05.2010 var 159 553 kg for årene 2003 – 2005. Pr. 10. mars i år var importen inneværende år 213 957 kg. Forskriftens bestemmelser om at importen må overstige 125 pst. av den gjennomsnittlige importen de tre siste år var derfor oppfylt.

4.6 Regelverksendringer

4.6.1 Tollregelverksprosjektet

Arbeidet med et forslag til ny lov om toll og vareførsel er nå i slutfasen. Et utkast ble sendt på høring 17. januar 2006, med høringsfrist 3. mai 2006. Departementet gjennomgår nå høringsuttalelsene og vil deretter legge fram et forslag til ny lov for Stortinget. Loven vil erstatte lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll, og innebærer først og fremst en lovstrukturell forenkling og lovteknisk modernisering av tollretten.

4.6.2 Utenlands bearbeiding av landbruksvarer

Forskrift 20. juni 2005 nr. 663 om tollnedsettelse for landbruksvarer som gjeninnføres etter bearbeiding i utlandet, trådte i kraft 1. juli 2005. Myndigheten til å fastsette tollsatser etter denne forskriften er lagt til Statens landbruksforvaltning. Etter forskriften kan norske landbruksvarer som bearbeides i utlandet tilbakeføres tollfritt til Norge. Andelen utenlandske råvarer som tilføres det bearbeidede produktet i utlandet, skal pålegges ordinær landbrukstoll.

Det viser seg at bruken av ordningen for utenlands bearbeiding har økt etter 1. juli 2005. For å motvirke at denne utviklingen forsterkes, tar Regjeringen sikte på å stramme inn på ordningen. På den annen side tilsier hensynet til forbrukere og samfunnsøkonomisk effektivitet at det fremdeles må legges til rette for at norske landbruksvarer kan bearbeides i utlandet.

Landbruks- og matdepartementet har hatt et forslag til nytt regelverk på høring. Det vises til omtale av saken i St.prp. nr. 1 (2006–2007) Landbruks- og matdepartementet.

4.7 Endringer i tolltariffen

4.7.1 Endringer i tollsatsene i den norske tolltariffen

Erter

Forskning og ny teknologi har gitt nye muligheter for å utnytte tørkede erter til produksjon av proteinrikt dyrefôr. Med dagens administrering vil tørkede erter under varenummer 07.13.1000 kunne importeres tollfritt, noe som innebærer at tørkede erter blir betydelig billigere enn norskproduserte råvarer til kraftfôr. Dette kan påvirke markedsordningen for korn og norsk korn- og kraftfôrpolitikk.

Det foreslås derfor en splitting av varenummeret for tørkede erter slik at denne råvaren kan tollbelegges ved import på linje med andre råvarer som benyttes til kraftfôr i tradisjonell husdyrproduksjon. Tørkede erter til andre anvendelser blir tollfri slik som i dag. Det vises til forslag til vedtak I bokstav B og vedlegg 3.

Kålrot

Både frisk og bearbeidet kålrot (terninger) klassifiseres under varenummer 12.14.9010, med en tollsats på 1,59 kroner pr. kg. Denne tollsatsen er trolig ikke tilstrekkelig høy til å sikre at konservesindustrien viderefører avtaler om mottak av norsk kålrot.

Det foreslås derfor opprettet et eget varenummer for bearbeidet kålrot, hvor prosenttollen som er angitt i Norges bindingsliste i WTO benyttes (288 pst.). Det vises til forslag til vedtak I bokstav B og vedlegg 3.

Konserverte tørkede erter

Varer klassifisert under varenummer 20.05.4001 i tolltariffen kan benyttes både til mat og til dyrefôr. Norge er ikke selvforsynt med råvarer til kraftfôr. Det nødvendige importbehovet for karbohydratråvarer til kraftfôr reguleres gjennom kvantumsbegrensede kvoter med nedsatte tollsatser. Verdensmarkedspris på karbohydratråvarer ligger normalt vesentlig under norsk prisnivå. Normalt vil derfor ikke dagens tollsats på 0,20 kroner pr. kg være tilskrekkelig til å sikre at importerte varer ikke blir vesentlig rimeligere enn norske råvarer.

Det foreslås derfor at varenummer 20.05.4001 splittes opp i ett varenummer for varer til dyrefôr, hvor en legger til grunn WTO-bundet tollsats (11,77 kroner pr. kg), og ett varenummer hvor dagens administrerte tollnivå på 0,20 kroner pr. kg be-

holdes. Det vises til forslag til vedtak I bokstav B og vedlegg 3.

Tilberedte produkter av det slag som brukes til dyrefôr

Varenummer 23.09.9090 inneholder bl.a. ferdig tilberedte kraftfôrblandinger til husdyrfôr. Fôret kan inneholde melk og/eller naturlige melkebestanddelene, og ordinær tollsats er 3,57 kroner pr. kg. Denne tollsatsen er ikke tilstrekkelig til å gi beskyttelse for norskprodusert melkeerstatning til bruk som kalvefôr.

Det foreslås derfor å splitte opp varenummeret med et eget varenummer for fôr som inneholder melk og/eller naturlige melkebestanddelene, og anvende 156 pst., som er den WTO-bundne prosent-tollsatsen, som ordinær tollsats for det nye varenummeret. Det vises til forslag til vedtak I bokstav B og vedlegg 3.

4.7.2 Nye oppdelinger i tolltariffen

Mysost/brunost

Det er ønskelig å få løpende markedsdata for eksporten av mysost, brunost og såkalt japanprim. Det foreslås derfor at mysost/brunost under någjeldende varenummer 04.06.1000 får en egen oppdeling i tolltariffen. Det vises til forslag til vedtak I bokstav B og vedlegg 3.

Salat

Både frisk og bearbeidet salat klassifiseres under posisjon 07.05 (som hhv. frisk og kjølt salat). I deler av året er frisk salat målprisvare i henhold til jordbruksavtalen. En nødvendig administrering av tollsatsene på frisk salat i regulert periode medfører at tollbelastningen for bearbeidet salat må endres tilsvarende. Norske salatprodusenter og norske industriprodusenter av ferdig oppkuttet salat har gitt uttrykk for at de administrerte tollsatsene på bearbeidet salat ikke er høye nok til å gi den industrielle bearbeidingen av salat i Norge et tilstrekkelig importvern.

Det foreslås derfor å dele opp varenumrene for frisk eller kjølt salat slik at bearbeidet salat (oppkuttet, vakuumpakket og lignende) klassifiseres under eget varenummer. En unngår da at bearbeidet salat får lavere tollsatser enn ordinær toll i perioder med administrerte tollsatser for målprisvaren. Det vises til forslag til vedtak I bokstav B og vedlegg 3.

Halm

Ren, ubearbeidet, presset halm er klassifisert under samme varenummer som halm i pelletert form (varenummer 12.13.0000), og har lavere beskyttelsesbehov enn halm i pelletert form. I år med avlingssvikt i deler av landet kan det være ønskelig med tollnedsettelse for ren, ubearbeidet halm. Dagens oppdeling av tolltariffen innebærer dermed at en ved tollfri import av ren, ubearbeidet halm må tillate tollfri import av pelleterte kornavfallsprodukter.

Det foreslås derfor en oppdeling av varenummeret slik at ren, ubearbeidet halm kan tas inn tollfritt, samtidig som andre mer verdifulle fôrprodukter har ordinær tollbeskyttelse. Det vises til forslag til vedtak I bokstav B og vedlegg 3.

4.7.3 Tekniske endringer i tolltariffen

Internasjonal revisjon

Konvensjonen om Det harmoniserte system (HS) for beskrivelse og koding av varer inneholder en tollnomenklatur, heretter kalt HS-nomenklaturen. Konvensjonen er tiltrådt av Norge. Den norske tolltariff basert på HS-nomenklaturen ble tatt i bruk 1. januar 1988. I alt har 124 parter tiltrådt konvensjonen, herunder EU. Mer enn 98 prosent av verdenshandelen klassifiseres i overensstemmelse med HS-nomenklaturen.

Konvensjonen er tidligere endret i 1992, 1996 og 2002. Nye endringer trer i kraft 1. januar 2007 og omfatter 354 sett med endringer. Bakgrunnen er den teknologiske utvikling, utviklingen i internasjonal handel generelt, behov for endringer relatert til sosiale eller miljømessige områder og tydeliggjøring av tekster.

Gjennomføringen av HS-endringene medfører behov for omfattende endringer i den norske tolltariffen dels av redaksjonell karakter og dels som en følge av at en rekke varer blir overført til andre posisjoner i tolltariffen. Endringene er av teknisk karakter og får ingen betydning for tollinntektene. Endringene vil på vanlig måte bli kunngjort av tollstaten overfor de berørte næringer og lagt ut på www.toll.no. Departementet ber om fullmakt til å iverksette tekniske endringer som følge av gjennomføringen av HS-endringene. Det vises til forslag til vedtak III.

Øvrige tekniske endringer

I Stortingets plenarvedtak om tollavgifter for budsjettåret 2006 er Finansdepartementet gitt fullmakt til å innarbeide nye tekniske endringer i tolltariffen.

Også for budsjetterminen 2007 kan det være behov for endringer, blant annet som følge av at det oppdages feil som må rettes opp, eller at ord og uttrykk bør endres for å gjøre tolltariffen mer korrekt og entydig i forhold til den engelske og franske originalteksten. Felles for de aller fleste tekniske endringene er at de ikke, eller kun i helt ubetydelig

grad, vil innvirke på varens tollbelastning. For å imøtekomme det praktiske behovet for justeringer og for å forenkle saksbehandlingen, ber departementet også i år om fullmakt til å iverksette slike tekniske endringer. Det vises til forslag til vedtak III.

5 Fordelingsvirkninger av skatte- og avgiftsopplegget for 2007

5.1 Innledning

Regjeringen ønsker å motvirke store forskjeller i inntekt og forbruksmuligheter. De med høye inntekter og store formuer bør bidra mer til fellesskapet gjennom skattesystemet.

Skatt er ett av flere virkemidler for å utjevne inntektsforskjeller og bedre situasjonen for dem med lave inntekter. Bruken av skattesystemet i fordelingspolitikken må ses i sammenheng med innsatsen på andre områder. Direkte støtteordninger er ofte mer målrettede enn skattesystemet for å tilgodese bestemte vanskeligstilte grupper (lavinntektsgrupper, uføre, enslige forsørgere mv.) eller husholdninger som befinner seg i bestemte livsfaser (småbarnsfamilier, studenter, pensjonister mv.). Omfordeling gjennom skattesystemet vil også isolert sett ha kostnader i form av mindre effektiv ressursbruk.

En effektiv omfordeling av inntekt via skattesystemet forutsetter at alle inntekter skattlegges. Der som skattepliktig inntekt ikke samsvarer med faktisk inntekt, svekkes den reelle omfordelingen av inntekt mellom personer på ulike inntektsnivåer, og prinsippet om at like inntekter bør skattlegges likt, undergraves. Svakt begrunnede fradragsordninger, særregler og mangelfulle skattegrunnlag vil i de fleste tilfeller begunstige grupper med høye inntekter. Erfaringer fra skattereformen i 1992 viser at utvidelsene av skattegrunnlagene styrket progressiviteten i skattesystemet, på tross av at skattesatsene samtidig ble redusert.

Den progressive skattleggingen av lønnsinntekter gjennom toppskatt og bunnfradrag bidrar til inntektsomfordelingen. I kapitalbeskatningen av personer er det lagt vekt på at alle kapitalinntekter skal være skattepliktige uten generelle fradrag. Kapitalbeskatningen har likevel et progressivt element i formuesskatten, som både har bunnfradrag og en progressiv satsstruktur. Formuesskatten virker også inntektsomfordelende i den forstand at det er sterk samvariasjon mellom formue, herunder boligformue, og inntekt. Formuesskattens fordelingsegenskaper svekkes imidlertid av at formuesobjekter verdsettes skjevt. Regjeringen ønsker å styrke formuesskatten som fordelingspolitisk virkemid-

del. Regjeringen viderefører derfor arbeidet med å forbedre formuesskatten ved å utvide grunnlagene og øke bunnfradraget.

Fordelingspolitikk via avgiftssystemet vil normalt være mindre treffsikkert enn omfordeling via direkte skatter. Det skyldes bl.a. at også andre enn målgruppen vil nyte godt av en avgiftsreduksjon.

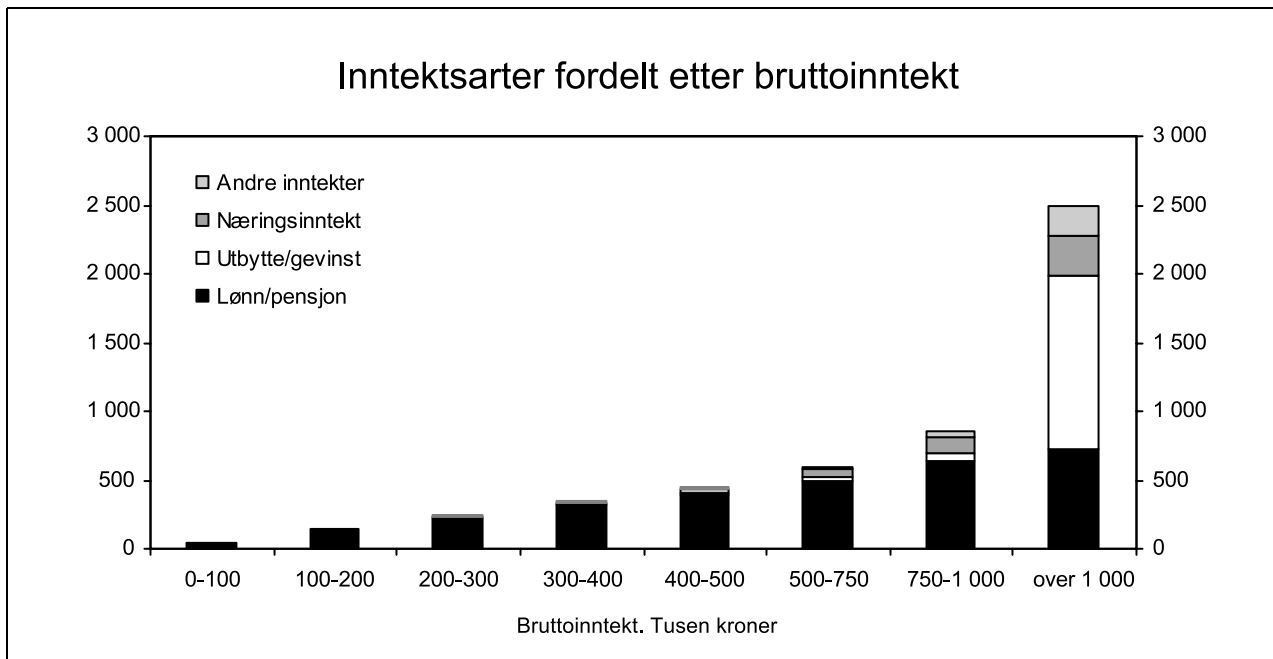
I avsnitt 5.2 presenteres statistikk over inntekts- og formuesfordelingen samt progressiviteten i dagens skattesystem. I avsnitt 5.3 presenteres fordelingsvirkninger av Regjeringens forslag til skatteopplegg for 2007. I avsnitt 5.4 gjøres det rede for hvordan forslaget til skatte- og avgiftsendringer for 2007 slår ut i levekår og forbruksmuligheter.

5.2 Inntekts- og formuesfordelingen og skattesystemets progressivitet

Fordelingen og sammensetningen av inntekt og formue i befolkningen har betydning for hvordan endringer i skattesystemet påvirker fordelingen. Dette er illustrert i figurene 5.1 og 5.2. Figur 5.3 gir et bilde på progressiviteten i skattesystemet, dvs. hvordan skattebyrden er fordelt mellom personer på ulike inntektsnivå.

Figur 5.1 viser hvordan ulike *inntektsarter* i gjennomsnitt fordeler seg etter bruttoinntekt. Tallet er basert på selvangivelsesstatistikken for 2004. Sammensetningen av inntekt er vesentlig annerledes for personer med over 1 mill. kroner i bruttoinntekt enn for personer med lavere inntekter. Figuren viser at den samlede bruttoinntekten for de som tjener over 1 mill. kroner, domineres av nærings- og kapitalinntekter og særlig aksjeinntekter.

Figur 5.2 viser hvordan ligningsverdien av ulike *formueskomponenter* fordeler seg etter bruttoinntekt. Figuren viser at det er sterk samvariasjon mellom formue og bruttoinntekt. Inntrykket forsterkes av at ligningsverdiene av enkelte formuesobjekter er vesentlig lavere enn reelle verdier. Særlig er ligningsverdier av egen bolig fastsatt langt lavere enn markedsverdi, og avviket mellom ligningsverdi og markedsverdi er i gjennomsnitt størst for boliger med høye markedsverdier. Innstramminger i formuesskatten gjennom mer lik verdsetting vil der-

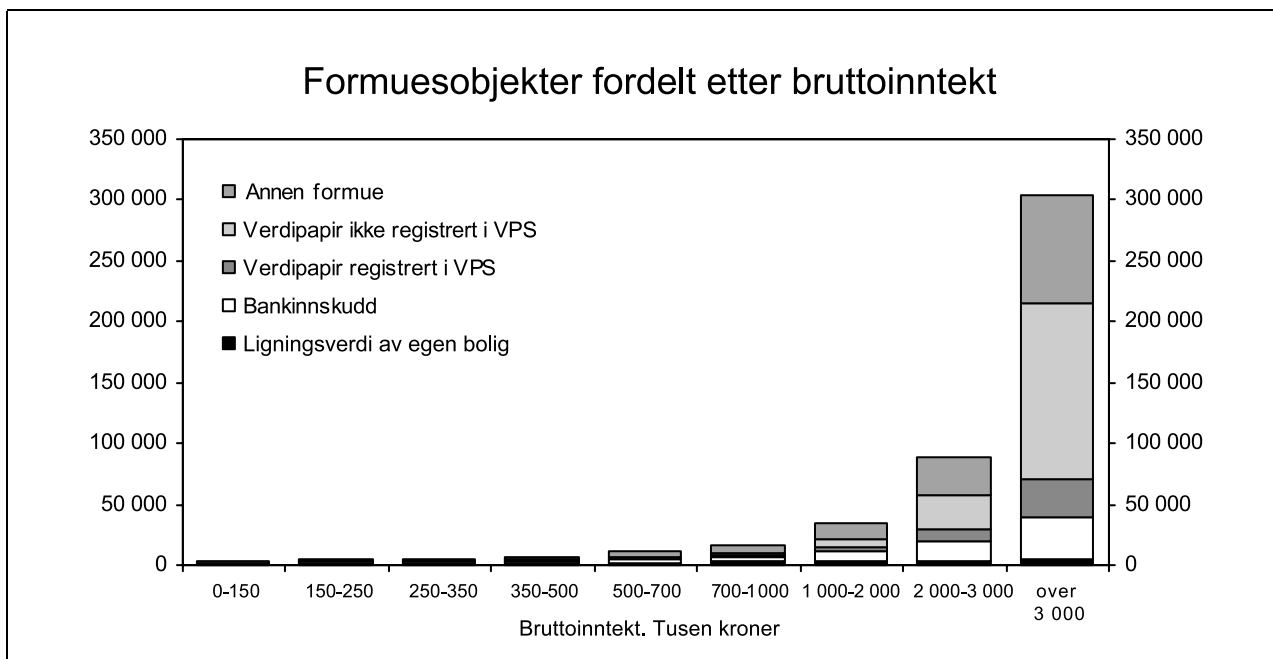
Figur 5.1 Inntektsarter fordelt etter bruttoinntekt. 2004. Tusen kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå (selvangivelsesstatistikken 2004) og Finansdepartementet.

med bidra til økt omfordeling mellom dem med høy inntekt og dem med lav inntekt.

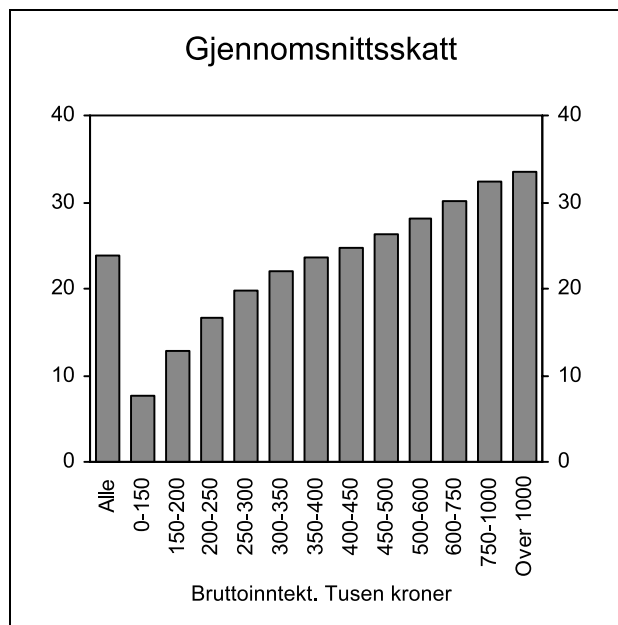
Figur 5.3 viser skatt med lønnsjusterte 2006-regler i prosent av bruttoinntekt. Skatten er fordelt etter bruttoinntektsintervaller. Figuren viser at

skattesystemet er progressivt, dvs. at gjennomsnittsskatten øker med inntekten. Progressiviteten er sterkere for lavinntektsgrupper enn for høyinntektsgrupper.

Figur 5.2 Ligningsverdier av formuesobjekter fordelt etter bruttoinntekt. 2004. Tusen kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå (selvangivelsesstatistikken 2004) og Finansdepartementet.

Figur 5.3 Skatt som andel av bruttoinntekt, lønnsjusterte 2006-regler. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

5.3 Fordelingsvirkninger av skatteopplegget for 2007

Regjeringens forslag til skatteopplegg for 2007 vil styrke inntektsomfordelingen. Innstramminger i toppskatten og formuesskatten medfører at de med

høy inntekt og formue bidrar mer til fellesskapet. Videre vil økte satser i minstefradragene gi lettelse til personer med lavere inntekter og dermed bidra ytterligere til en bedre fordeling. Skattelettelse er imidlertid lite egnet til å bedre situasjonen til personer med svært lave inntekter, ettersom disse allerede betaler lite eller ingen skatt. Regjeringen ønsker å øke de samlede skatte- og avgiftsinntektene, bl.a. for å gi rom for målrettede satsinger på budsjettets utgiftsside.

Tabell 5.1 viser gjennomsnittlig endring i skatt som følge av Regjeringens forslag til skatteopplegg for 2007, fordelt etter bruttoinntekt. Beregningene viser at fordelingsprofilen er styrket med forslaget til skatteopplegg for 2007 sammenliknet med lønnsjusterte 2006-regler. Samlet sett øker skatten for dem med bruttoinntekt over 400 000 kroner, mens de med bruttoinntekt under 400 000 kroner får uendret eller redusert skatt.

Skattelettelsene til personer med lavere inntekter skyldes i hovedsak økte satser i minstefradragene for lønns- og pensjonsinntekt. Samlet netto skattelettelse for dem med inntekter mellom 150 000 og 200 000 kroner anslås til om lag 1000 kroner i gjennomsnitt. Økningen i den nedre grensen for å betale trygdeavgift vil gi lettelse til dem med de aller laveste inntektene.

De med høye inntekter får skatteskjerpelse. Dette skyldes både reduserte innslagspunkt i toppskatten og innstramminger i formuesskatten. Per-

Tabell 5.1 Gjennomsnittlig endring i skatt i ulike intervaller for bruttoinntekt.¹ Skatteopplegget for 2007 sammenliknet med lønnsjusterte 2006-regler (referansesystemet). Alle personer 17 år og eldre. Kroner

Bruttoinntekt (tusen kroner)	Antall personer	Gjennomsnittlig skatt i referansesystemet for 2007		Gjennomsnittlig skatt med forslaget for 2007 (prosent)		Endring i gjennomsnittlig skatt (prosentpoeng)
		Gjennomsnittlig skatt	Endring i skatt	Gjennomsnittlig skatt	Herav endring i formuesskatt	
0–150	771 000	6 700	-400	7,3	0	-0,4
150–200	388 000	22 200	-1 000	12,2	100	-0,5
200–250	397 000	37 600	-300	16,6	100	-0,2
250–300	414 000	54 600	0	19,8	100	0,0
300–350	414 000	71 800	0	22,1	100	0,0
350–400	367 000	87 700	0	23,5	100	0,0
400–450	264 000	105 100	600	25,0	200	0,1
450–500	172 000	124 000	1 000	26,4	200	0,2
500–600	187 000	152 200	1 100	28,2	200	0,2
600–750	125 000	200 800	1 700	30,5	400	0,3
750–1 mill.	81 000	276 800	4 500	32,9	900	0,5
Over 1 mill.	68 000	636 800	6 800	33,9	3 200	0,4
Alle	3 646 000	77 200	200	23,8	200	0,1

¹ Omfatter ikke avgiftsendringer. Avrundet til nærmeste 100 kroner.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Boks 5.1 Skattemodellene LOTTE og LOTTE-Konsum

Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE, tar utgangspunkt i et representativt utvalg selvangivelser for personlige skattytere. Datagrunnlaget for modellen er Statistisk sentralbyrås inntekts- og formuesundersøkelse for 2004 (IF-04). Materialet er framskrevet til 2007 ved at de fleste inntekts- og fradragposter er justert med anslått lønnsvekst pr. normalårsverk i perioden. Antallet lønnstakere og selvstendig næringsdrivende er oppjustert fra 2004 til 2007 med anslått økning i antall normalårsverk. Alle grenser og fradrag for 2006 er justert med en anslått lønnsvekst på 4,5 pst.

I inntekts- og formuesundersøkelsen inngår opplysninger om skattefrie inntekter som stipend, bostøtte og sosialhjelp. I tillegg foreligger det opplysninger om husholdningssammensetning. En husholdning omfatter her alle personer som bor og spiser minst ett måltid om dagen sammen (kostholdning).

I LOTTE-Konsum kan en beregne hvordan husholdningene påvirkes av avgiftene. Modellen beregner forbruksmønster, prisindekser og levestandard for husholdningene, og kan eksempelvis anslå fordelingsvirkningen av å endre merverdiavgiften. Gjeldende avgiftssatser er justert med anslått prisvekst fra 2006 til 2007 på 1,8 pst.

Beregningene i LOTTE og LOTTE-Konsum er usikre, bl.a. som følge av at de bygger på utvalg, at datamaterialet skjønsmessig er framskrevet til 2007, og at de bygger på usikre beregninger av prisvirkningene. Modellene er statiske, dvs. at de ikke tar hensyn til eventuelle tilpasninger over tid som følge av forslagene til regelendringer. Ikke alle inntekter og andre kilder til forbruk fanges opp av selvangivelsene som ligger til grunn for beregningene. Det kan derfor være avvik mellom en persons faktiske forbruksmuligheter og det statistikken gir uttrykk for.

soner med bruttoinntekt over 1 mill. kroner får i gjennomsnitt om lag 6800 kroner i skatteøkning. Av dette kommer om lag 3200 kroner fra økt formuesskatt. Særlig vil økte ligningsverdier av aksjer øke skatten for personer med høy bruttoinntekt. Økningen i formuesskatten har i gjennomsnitt forholdsvis liten virkning for dem med inntekter under 600 000 kroner.

Beregningene knyttet til de samlede skatteendringene er utført på Statistisk sentralbyrås skatte-

modell, LOTTE. Modellen er basert på et utvalg skattytere fra inntekts- og formuesundersøkelsen fra 2004, framført til 2007. Dette innebærer at beregningene er usikre, jf. boks 5.1 for en nærmere beskrivelse av LOTTE-modellen.

Tabell 5.2 viser den isolerte endringen i skatt på lønnsinntekt på ulike lønnsnivåer som følge av Regjeringens forslag til endret satsstruktur i lønnsbeskatningen. Det er forutsatt at lønnstakeren skattlegges i klasse 1 og ikke har andre inntekter enn

Tabell 5.2 Skatt på lønnsinntekt i forslaget og i referansesystemet for 2007. Enslig lønnstaker i klasse 1 uten andre inntekter enn lønnsinntekt og kun standardfradrag. Negative tall betyr redusert skatt.
Kroner

Lønn	Skatt i		
	referansesystemet	Skatt i forslaget	Endring i skatt
30 000	0	0	0
40 000	2 267	100 ¹	-2 167
60 000	4 680	4 680	0
80 000	8 977	9 376	399
100 000	15 922	15 360	-562
180 000	36 946	36 216	-730
200 000	43 364	43 376	12 ²
400 000	114 964	114 976	12 ²
450 000	136 308	137 736	1 068
700 000	248 308	250 876	2 568
800 000	293 596	298 676	5 080

¹ Som følge av at det ikke kreves innbetalt skatt under 100 kroner, betales det ikke skatt på lønnsinntekt under 40 000 kroner.

² Avrunding av personfradraget og øvre grense i minstefradraget gir isolert sett en skatteskjerpelse på 12 kroner.

Kilde: Finansdepartementet.

lønn og ikke fradrag utover standardfradrag. Økt nedre grense for å betale trygdeavgift gir en skattelettelse på inntil om lag 2300 kroner på de laveste lønnsinntektene. Nominell videreføring av lønnsfradraget gir isolert sett en skatteskjerpelse på inntil om lag 400 kroner for dem som får lønnsfradrag i stedet for minstefradrag. Økt sats i minstefradraget

gir isolert sett lettelse på inntil nesten 1000 kroner for dem som får minstefradrag etter sats. Reduserte innslagspunkt i toppskatten gir en skatteskjerpelse på inntil om lag 1 100 kroner for personer med lønnsinntekter i intervallet 400 000–650 000 kroner, og på inntil 5100 kroner for dem med lønnsinntekter over 650 000 kroner.

Boks 5.2 Fordelingsvirkninger – endringer i forbruksmuligheter og velferd

I beregningsmetoden som er brukt i avsnitt 5.3, benyttes skattepliktig bruttoinntekt som inntektsbegrep og grunnlag for inndeling i inntektsgrupper. Det gir ikke nødvendigvis et fullstendig uttrykk for hvordan skatteendringene slår ut i endrede forbruksmuligheter og velferd. Personer som bor sammen, kan dele på faste kostnader, for eksempel til bolig, bil og strøm, mens personer uten egen inntekt kan ha forbruksmuligheter ved å tilhøre en husholdning hvor andre har inntekter. I avsnitt 5.4 presenteres beregninger som tar hensyn til dette.

For å ta hensyn til stordriftsfordeler og forsørgeransvar tilordnes hvert medlem av husholdningen en såkalt *ekvivalentinntekt*. Ekvivalentinntekten skal i prinsippet uttrykke inntekten et husholdningsmedlem måtte hatt som enslig for å ha samme forbruksmuligheter som et medlem av en større husholdning. I fordelingsberegningene rangeres så alle personer etter sin ekvivalentinntekt.

For å beregne ekvivalentinntekten benyttes ulike *ekvivalensskalaer*. Felles for de fleste ekvivalensskalaer er at ekvivalentinntekten uttrykkes ved $EI = HI/P^\theta$, der HI er husholdningens samlede inntekt og P er antall personer opphøyd i en faktor θ som ligger mellom 0 og 1. Høy θ angir små stordriftsfordeler ($\theta = 1$ gir ingen stordriftsfordeler). I beregningene i dette kapitlet benyttes den såkalte *kvadratrot-skalaen*. Kvadratrot-skalaen har vært mye brukt, blant annet i en rekke offentlige utredninger. Hver person i husholdningen tilordnes en forbruksvekt tilsvarende kvadratrotten av antall personer i husholdningen, dvs. at $\theta = 0,5$. Det innebærer for eksempel at en husholdning på fire personer bare trenger dobbel så høy inntekt som en énpersonshusholdning for å ha like forbruksmuligheter.

Eksempelene nedenfor viser beregnet ekvivalentinntekt for hhv. en husholdning på fire og en husholdning på to.

Eksempel 1: Par med to barn

	Inntekt (kroner)
Voksen med inntekt	450 000
Voksen med inntekt	350 000
Barn	0
Barn	0
Sum	800 000
Ekvivalentinntekt pr. person ($800\,000/\sqrt{4}$)	400 000

Eksempel 2: Par uten barn

	Inntekt (kroner)
Voksen med inntekt	450 000
Voksen med inntekt	350 000
Sum	800 000
Ekvivalentinntekt pr. person ($800\,000/\sqrt{2}$)	565 685

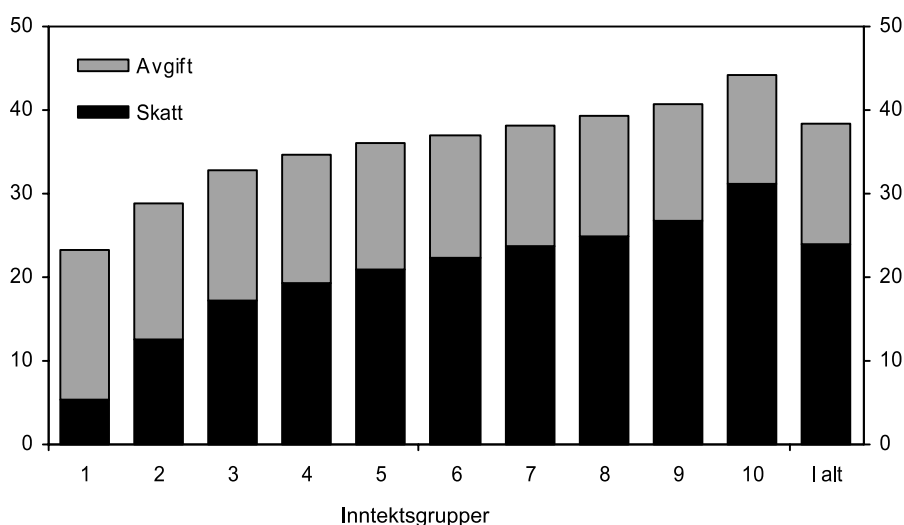
Figur 5.4 viser det samlede *nivået* på skatter og avgifter pr. person med dagens regler, målt i pst. av ekvivalentinntekten og fordelt på ulike inntektsgrupper. Befolkningen er rangert etter stigende ekvivalentinntekt i ti like store grupper (inntektsdesiler). Husholdningsmedlemmene i eksempel 1 ovenfor vil f.eks. havne i inntektsgruppe 7, og husholdningsmedlemmene i eksempel 2 vil havne i inntektsgruppe 9. Figuren viser at personer med lave forbruksmuligheter (lav ekvivalentinntekt) også har lavere skatte- og avgiftsbelastning enn personer med høye forbruksmuligheter. Mens figur 5.3 illustrerer progressivitet i skattesystemet som skatt i prosent av skattbar bruttoinntekt, illustrerer figur 5.4 skatt og avgift i forhold til ekvivalentinntekten, som altså i større grad er ment å gi et bilde av en persons forbruksmuligheter.

Boks 5.2 forts.

Som det framgår av figuren, bidrar avgiftene til å svekke progressiviteten. Dette skyldes delvis at bruttoinntekt benyttes som inntektsbegrep i beregningene. Personer med høy bruttoinntekt betaler en større andel av bruttoinntekten i skatt enn personer med lav bruttoinntekt, og har dermed en mindre andel disponibelt til forbruk. Det er inntekten etter skatt (og sparing) som kan forbrukes, og dermed belastes med avgifter. For en person med høy bruttoinntekt vil dermed avgiftene utgjøre en mindre andel av bruttoinntekten enn for en person med lav bruttoinntekt. Dersom beregningene var basert på inntekt etter skatt (disponibel inntekt), ville avgiftsbelastningen fordelt seg forholdsvis likt i de ulike inntektsgruppene.

Beregningene er statiske og fanger dermed ikke opp utviklingen over tid. Studier viser at livsinntekten er mye jevnere fordelt enn årsinntekten, og at antall personer med særlig lav inntekt et enkelt år er langt høyere enn antall personer med særlig lav inntekt over flere år.

Skatter og avgifter

Figur 5.4 Skatt og avgift pr. person i prosent av ekvivalentinntekt. Lønns- og prisjusterte 2006-regler. Prosent

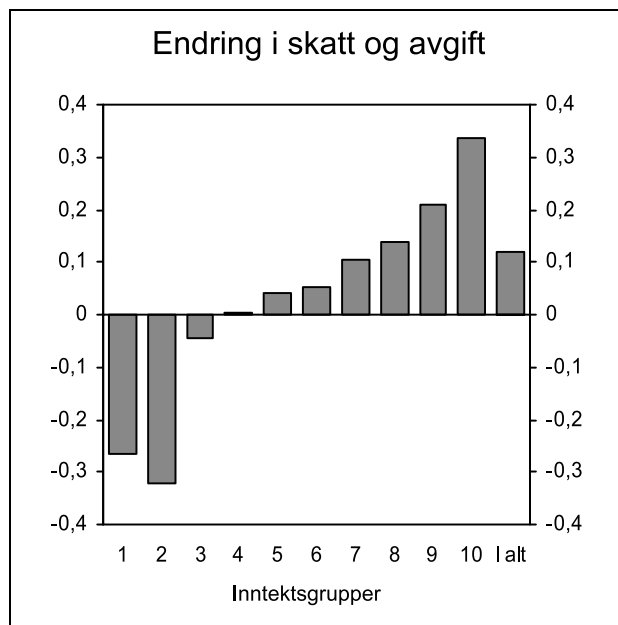
5.4 Betydningen av skatte- og avgiftsopplegget for husholdningenes velferd

Tabell 5.1 viser den faktiske gjennomsnittlige skatteendringen for alle personer over 17 år i ulike inntektsintervaller. I dette avsnittet presenteres beregninger som også tar hensyn til størrelsen på husholdningen og den samlede husholdningsinntekten. Videre tas det hensyn til at avgiftsendringer også påvirker konsummulighetene.

Husholdninger med flere personer trenger som regel lavere inntekt pr. person for å ha samme konsummuligheter som en énpersonhusholdning. Dette har sammenheng med at det er stordriftsfordeler knyttet til en rekke utgifter i husholdninger, for eksempel lys og oppvarming, hvite- og brunevarer, kommunale avgifter m.m. Samtidig vil konsummulighetene pr. person bli lavere når en eller flere av

medlemmene i husholdningen er uten inntekt. I de følgende beregningene tas det hensyn til dette ved å korrigere for antallet personer i husholdningene. Beregningene tar også hensyn til stordriftsfordeler i husholdninger med flere personer ved å beregne en persons *ekvivalentinntekt*, jf. boks 5.2. Dette inntektsbegrepet er ment å gi uttrykk for en persons *forbruksmuligheter*. En person kan eksempelvis ha lav ekvivalentinntekt fordi hennes egen bruttoinntekt er lav, eller fordi hun har forsørgeransvar for andre medlemmer av husholdningen som ikke har inntekt.

Figur 5.5 viser endring i skatt og avgift pr. person i prosent av ekvivalentinntekten, fordelt på inntektsgrupper. I figuren er befolkningen rangert etter stigende ekvivalentinntekt i ti like store grupper (inntektsdesiler). Inntektsgruppe 1 representerer de 10 pst. med lavest forbruksmuligheter, mens inntektsgruppe 10 representerer de 10 pst. med høyest forbruksmuligheter.

Figur 5.5 Gjennomsnittlig endring i skatt og avgift pr. person i prosent av ekvivalentinntekt. 2007-opplegget sammenliknet med lønns- og prisjusterte 2006-regler. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Figuren viser at forslaget innebærer netto skatte- og avgiftslettelser for inntektsgruppene 1–3, mens inntektsgruppene 4–10 vil få en netto skjerpelse. Inntektsgruppe 2 får den største lettelsen, mens inntektsgruppe 10 får den største skjerpelsen.

De fleste skatte- og avgiftsforslagene som direkte berører husholdningene er innarbeidet i beregningene. Avgiftsforslagene omfatter økt merverdiavgift på matvarer fra 13 til 14 pst. og omleggingen i avgiften på alkoholfrie drikkevarer. Samlet sett gir disse endringene små utslag på forbruksutgiftene i alle inntektsgrupper. Det er betydelig usikkerhet knyttet til å beregne fordelingsvirkninger av avgiftsendringer. En slik analyse krever at det tas hensyn til virkningen av avgiftene på priser på ulike forbruksvarer, hvordan forbruket er sammensatt for husholdninger på ulike inntektsnivåer og eventuelle endringer i forbruksmønsteret som følge av prisendringer. For eksempel er det beregningsteknisk lagt til grunn at to tredeler av momsøkningen veltes over i økte matvarepriser, jf. omtale i avsnitt 3.2.2.

Finansdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om skatte-, avgifts- og tollvedtak i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2007

Kapittel 1 – Generelt

§ 1–1. Vedtakets anvendelsesområde

Dette vedtaket gjelder forskuddsutskrivning og endelig utskrivning av skatt på inntekt og formue.

Utskriving av statsskatt og skatt til kommunene og fylkeskommunene skjer for skattyterne etter de satser som følger av dette vedtak.

§ 1–2. Forholdet til skattelovgivningen

Så langt dette vedtak ikke bestemmer noe annet, legges lovgivningen om skatt på formue og inntekt til grunn ved anvendelsen av vedtaket.

§ 1–3. Klasseansettelse

Reglene om klasseansettelse i skatteloven § 15–4 gjelder tilsvarende for skatt etter dette vedtaket.

Personer og boer som ikke har krav på personfradrag, skal settes i skatteklasse 0. Personer som må bo i utlandet på grunn av tjeneste i den norske stat, følger samme regler om klasseansettelse som personer bosatt i Norge.

§ 1–4. Forskuddsutskrivning

Skattyter som nevnt i skattebetalingsloven § 1, jf. § 2, skal betale forskudd på formues- og inntektsskatt til staten for inntektsåret 2007. Ved beregningen og innbetalingen gjelder reglene i dette vedtaket og i skattebetalingsloven.

Det samme gjelder når skatteplikten utelukken følger av lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv., og skattyteren ikke skal svare terminskatt etter samme lov § 7.

Plikten til å betale forskudd på inntektsskatt omfatter også person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat.

Kapittel 2 – Formuesskatt til staten og kommunene

§ 2–1. Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den del av skattyterens samlede

antatte formue som overstiger 220 000 kroner. Satsen skal være 0,2 pst. av de første 320 000 kroner, og 0,4 pst. av det overskytende beløp.

Ektefeller som lignes under ett for begges formue, jf. skatteloven § 2–10, svarer formuesskatt til staten av den del av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 440 000 kroner. Satsen skal være 0,2 pst. av de første 640 000 kroner, og 0,4 pst. av det overskytende beløp.

§ 2–2. Formuesskatt til staten – upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2–36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kap. 2, svarer formuesskatt til staten med 0,3 pst. Formue under 10 000 kroner er skattefri.

§ 2–3. Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kap. 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15–4 skal ha et fradrag i formuen på 220 000 kroner. For ektefeller som lignes under ett for begges formue, jf. skatteloven § 2–10, skal fradraget være 440 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4–30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

Kapittel 3 – Inntektsskatt til staten og kommunene, det felleskommunale skattefondet og fylkeskommunene

§ 3–1. Toppskatt

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare toppskatt til staten med 9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 400 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 650 000 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Personlig skattyter i en kommune i Finnmark,

eller i kommunene Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal likevel bare svare toppskatt til staten av inntekt som nevnt i første ledd med 7 pst. av den inntekten som overstiger 400 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 650 000 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2–3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 3–2. Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

- For personlig skattepliktig og dødsbo i Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke: 9,1 pst.
- For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 12,6 pst.

§ 3–3. Skatt til staten og det felleskommunale skattefondet for selskaper og innretninger

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2–36 annet ledd, svarer skatt til staten med 28 pst. og til det felleskommunale skattefondet med 0 pst. av inntekten, fastsatt etter reglene i skatteloven.

§ 3–4. Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

Av grunnrenteinntekt i vannkraftverk fastsatt i medhold av skatteloven § 18–3 svares grunnrenteskatt til staten med 27 pst.

§ 3–5. Skatt til staten for person bosatt og selskap hjemmehørende i utlandet

Skattyter som nevnt i skatteloven § 2–3 første ledd bokstav h, skal i tillegg til å svare skatt etter bestemmelsene foran i dette vedtaket svare skatt til staten med 28 pst. av inntekten. De regler som ellers gjelder ved beregning av inntektsskatt til kommunen gis tilsvarende anvendelse.

Person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat, skal av denne inntekt svare fellesskatt til staten etter satsen for personlig skattyter og dødsbo i dette vedtaket § 3–2 annet ledd annet strekpunkt, samt toppskatt som nevnt i § 3–1 første ledd. Bestemmelsene i skatteloven § 16–20 til § 16–28 gjelder tilsvarende for skattytere som nevnt i dette ledd.

Av aksjeutbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten med 25 pst. eller i tilfelle den sats som følger av skatteavtale med fremmed stat. Det samme gjelder renter på grunnfondsbevis som utdeles til skattyter hjemmehørende i utlandet.

§ 3–6. Skatt til staten på honorar til utenlandske artister mv.

Skattepliktig etter lov om skatt på honorar til utenlandske artister mv., skal svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten.

§ 3–7. Skattesats for utbetalinger fra individuell pensjonsavtale til bo

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale og etter innskuddspensjonsloven til bo, som omhandlet i skatteloven § 5–40 fjerde ledd, skal være 45 pst.

§ 3–8. Skattefri inntekt

Inntekt under 1 000 kroner er skattefri ved beregning av skatt til staten. I utlandet bosatt aksjonær (parthaver) i aksjeselskap, allmennaksjeselskap og dermed likestilt selskap ilignes skatt når inntekten – fastsatt under ett for samtlige aksjonærer – utgjør minst 100 kroner.

§ 3–9. Inntektsskatt til kommunene og fylkeskommunene

Den fylkeskommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsboer skal være maksimum 2,8 pst. Den kommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsboer skal være maksimum 12,6 pst.

Maksimumssatsene skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser.

Kapittel 4 – Skatt etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv.

§ 4-1. Ordinære skatter

Skattyter som har formue knyttet til eller inntekt vunnet ved petroleumsutvinning og rørledningstransport, jf. § 2 annet ledd i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v., skal av slik formue og inntekt, i tillegg til de skatter som følger av bestemmelsene foran, svare skatt til staten etter reglene og satsene nedenfor. Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av nevnte lov.

Av formue som tilhører andre skattytere enn selskaper, svares skatt med 0,7 pst. De regler som ellers gjelder for beregning av formuesskatt til kommunen, gis tilsvarende anvendelse.

Av inntekt svares skatt med 28 pst., med mindre det skal svares skatt på inntekten etter dette vedtaket § 3-3. Skatten blir å utligne i samsvar med bestemmelsene i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. De regler som ellers gjelder ved beregning av inntektsskatt av alminnelig inntekt gis tilsvarende anvendelse.

§ 4-2. Særskatt

Av inntekt vunnet ved petroleumsutvinning, behandling og rørledningstransport som nevnt i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. § 5, skal det svares særskatt med 50 pst.

§ 4-3. Terminskatt

Terminskatt for inntektsåret 2007 skrives ut og betales i samsvar med lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. § 7. Ved utskrivningen av terminskatt benyttes satsene ovenfor.

§ 4-4. Utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap

Det svares ikke skatt til staten av aksjeutbytte som utdeles fra i riket hjemmehørende aksjeselskap og allmennaksjeselskap som er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. § 5, til selskap hjemmehørende i utlandet som direkte eier minst 25 pst. av kapitalen i det utdelende selskap. Dersom det i riket hjemmehørende selskap også har inntekt som ikke er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. § 5, svares skatt til staten etter de alminnelige regler for aksjeutbytte som fordeles til slik inntekt. Aksjeutbytte fordeles mellom særskattepliktig inntekt og annen

inntekt på grunnlag av alminnelig inntekt fratrukket skatter for henholdsvis særskattepliktig inntekt og annen inntekt.

Kapittel 5 – Tonnasjeskatt

§ 5-1. Tonnasjeskatt

Aksjeselskap og allmennaksjeselskap som nevnt i skatteloven § 8-10, skal svare tonnaseskatt, jf. skatteloven § 8-16, etter følgende satser:

- 0 kroner for de første 1 000 nettotonn, deretter
- 18 kroner pr. dag pr. 1 000 nettotonn opp til 10 000 nettotonn, deretter
- 12 kroner pr. dag pr. 1 000 nettotonn opp til 25 000 nettotonn, deretter
- 6 kroner pr. dag pr. 1 000 nettotonn.

Satsene i første ledd kan reduseres etter nærmere bestemmelser fastsatt av departementet, jf. skatteloven § 8-16 første ledd.

Kapittel 6 – Skattested

§ 6-1. Skattested for forskuddsutskrivningen

Forskuddsutskrivningen foretas i den kommune hvor den forskuddspliktige er bosatt, jf. skatteloven § 3-1. Her medtas også forskudd på skatt av formue og inntekt som nevnt i skatteloven § 3-3. For boer gjelder bestemmelsene i skatteloven § 3-1 fjerde ledd.

For person som ikke er bosatt i riket, skal den kommunen som er angitt i skatteloven § 3-4 første, fjerde eller femte ledd eller i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv. § 6 nr. 2, utskrive skatten.

Første og annet ledd gjelder i den utstrekning annet ikke er bestemt i medhold av skattebetalingsloven § 8 nr. 4 og § 18 nr. 4.

Utskriving av forskudd som omhandlet i dette vedtaket § 1-4 tredje ledd foretas i Oslo.

§ 6-2. Skattested for ligningen

Statsskatteligningen for personer og dødsbo foregår i den kommune hvor skattyteren etter bestemmelsene i skatteloven § 3-1 og § 3-4 blir å iligge kommuneskatt. Ved ligningen medtas formue og inntekt som skattlegges etter bestemmelsene i skatteloven § 3-3 og § 18-7.

Statsskatteligningen for selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, foregår i kontorkommunen, jf. skatteloven § 3-2.

Ved utligning av skatt for skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv., gjelder § 6 i denne loven.

I utlandet hjemmehørende mottaker av godtgjørelse, tantieme, gratiale og lignende fra selskap eller innretning som er hjemmehørende her i riket (skatteloven § 3–4 tredje ledd), skattlegges i den kommune der selskapet har sitt kontor (hovedkontor) eller styret har sitt sete. Det samme gjelder selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl.

Skattlegging av inntekt som nevnt i dette vedtaket § 3–5 annet ledd foretas i Oslo.

Kapittel 7 – Særlige bestemmelser om skattegrunnlag, beløpsgrenser og satser mv.

§ 7–1. Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6–32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke settes høyere enn 63 800 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6–32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 53 400 kroner.

§ 7–2. Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6–48 skal ikke settes høyere enn 25 000 kroner for ett barn.

Fradragsgrensen økes med inntil 5 000 kroner for hvert ytterligere barn.

§ 7–3. Personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15–4 er 37 000 kroner i klasse 1 og 74 000 kroner i klasse 2.

§ 7–4. Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 17–1 første ledd skal være 99 600 kroner for enslige og 163 300 kroner for ektepar og samboere som går inn under skatteloven § 2–16.

Kapittel 8 – Forskriftskompetanse mv.

§ 8–1. Avrundingsregler og utfyllende regler

Departementet kan gi nærmere forskrift om gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i dette vedtak, herunder regler om avrunding av inntekts- og formuesposter, samt fradragposter.

§ 8–2. Adgang til å fravike reglene i vedtaket

Reglene i dette vedtaket kan fravikes på vilkår som nevnt i skattebetalingsloven § 56 nr. 5.

Forslag til vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007

For året 2007 svares folketrygdavgifter etter følgende satser:

§ 1 Arbeidsgiveravgift

- a) For arbeidsgiveravgift av inntekt som blir skattlagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard, er satsen 0 pst.
- b) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i sone V, er satsen 0 pst. Denne sonen omfatter:
 - Finnmark fylke,
 - kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvæningen i Troms fylke.
- c) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone IV, er satsen 5,1 pst. Denne sonen omfatter:
 - Troms fylke, med unntak av de kommuner som er nevnt i bokstav b og kommunen Tromsø,
 - Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
 - kommunene Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka, Fosnes, Overhalla, Namsos i Nord-Trøndelag fylke,
 - kommunene Frøya, Hitra, Åfjord, Roan, Osen i Sør-Trøndelag fylke,
 - kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

- d) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone IVa, er satsen 7,9 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunen Tromsø i Troms fylke,
 - kommunen Bodø i Nordland fylke.
- e) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone III, er satsen 6,4 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunen Snåsa i Nord-Trøndelag fylke,
 - kommunene Hemne, Snillfjord, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Tydal i Sør-Trøndelag fylke,
 - kommunene Surnadal, Rindal, Aure, Halså i Møre og Romsdal fylke,
 - kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang i Oppland fylke,
 - kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os i Hedmark fylke.
- f) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone II, er satsen 10,6 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunene Meråker, Mosvik, Verran i Nord-Trøndelag fylke,
 - kommunene Norrdal, Stranda, Rauma, Tingvoll, Sunndal, Sandøy i Møre og Romsdal fylke.
 - Sogn og Fjordane fylke med unntak av kommunene Flora, Førde, Sogndal,
 - kommunene Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Masfjorden, Fedje i Hordaland fylke,
 - kommunene Hjelmeland, Suldal, Utsira, Kvitsøy i Rogaland fylke,
 - kommunene Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle i Aust-Agder fylke,
 - kommunene Tinn, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje i Telemark fylke,
 - kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Nore og Uvdal i Buskerud fylke,
 - kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebru i Oppland fylke,
 - kommunen Trysil i Hedmark fylke.
- g) (1) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone Ia, er satsen 14,1 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunene Frosta, Leksvik i Nord-Trøndelag fylke,
 - kommunene Agdenes, Bjugn, Meldal, Midtre Gauldal, Rissa, Selbu, Ørland i Sør-Trøndelag fylke,
 - kommunene Aukra, Eide, Gjemnes, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Sande, Stordal, Vanylven i Møre og Romsdal fylke,
 - kommunene Flora, Førde, Sogndal i Sogn og Fjordane fylke,
 - kommunene Etne, Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Kvam, Modalen, Bømlo i Hordaland fylke,
 - kommunene Sauda, Vindafjord, Finnøy i Rogaland fylke,
 - kommunene Audnedal, Åseral, Hægebostad, Sirdal i Vest-Agder fylke,
 - kommunene Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Iveland i Aust-Agder fylke,
 - kommunene Drangedal, Nome, Hjartdal i Telemark fylke,
 - kommunene Sigdal, Rollag i Buskerud fylke,
 - kommunene Gausdal, Søndre Land, Nordre Land i Oppland fylke,
 - kommunene Nord-Odal, Eidskog, Grue, Våler, Åsnes, Åmot i Hedmark fylke.
- (2) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 14,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 10,6 pst. overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2007, er satsen likevel 10,6 pst. Dette gjelder ikke for transportforetak, for statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24–5 tredje ledd og for foretak som omfattes av helseforetaksloven.
- h) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en annen kommune enn dem som nevnt i bokstavene b til g, er satsen 14,1 pst. Dette området kalles sone I. Andre arbeidsgivere beregner avgiften etter satsen som gjelder for sone I hvis ikke annet følger av dette vedtak.
- i) (1) En arbeidsgiver anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket er registrert.
- (2) Har foretaket registrerte underenheter, jf. forskrift av 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer mm. i Enhetsregisteret § 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.
- (3) Dersom arbeidstakeren utfører hoveddelen av sitt arbeid i en annen sone enn i den sonen virksomheten er registrert, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens karakter ikke tillater registrering av underenhet i sonen hvor arbeidet utføres, skal satsen i den sonen hvor arbeidet utføres benyttes på de av arbeidstakerens lønnskostnader som knytter seg til dette arbeidet.
- j) (1) Denne bokstav gjelder foretak som
1. er beskjeftiget i produksjon av stålproduktene opplistet i Annex I til kapittel 25B om re-

- gionalstøtte i ESAs retningslinjer for statsstøtte.
2. bygger eller reparerer selvdrevet, sjøgående kommersielt fartøy. Med slikt fartøy forstås følgende:
- fartøy på minst 100 BRT for transport av passasjerer eller gods,
 - fartøy på minst 100 BRT til særlige formål,
 - slepebåt på minst 365 kW,
 - flytende og flyttbart uferdig skrog av ovennevnt fartøy. Dette omfatter også foretak som foretar vesentlig ombygging av fartøy som nevnt ovenfor, dersom fartøyet er over 1000 BRT.
- (2) Slike foretak skal beregne avgift etter satsen på 14,1 pst. uansett hvor foretaket er hjemmehørende.
- (3) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av satsen på 14,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av
- en sats på 0 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav b,
 - en sats på 5,1 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav c,
 - en sats på 7,9 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav d,
 - en sats på 6,4 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav e,
 - en sats på 10,6 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstavene f og g
- overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2007, er satsene likevel i:
- sone V: 0 pst.
sone IV: 5,1 pst.
sone IVa: 7,9 pst.
sone III: 6,4 pst.
sone II og Ia: 10,6 pst.
- (4) For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd nr. 1 eller 2 og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i bokstavene b til f for den del av virksomheten som ikke er omfattet av første ledd nr. 1 og 2.
- k) (1) Denne bokstav gjelder foretak som driver virksomhet innenfor de følgende næringsgrupperingene i sone Ia eller sone IVa:
- 01.1 Dyrking av jordbruks- og hagebruksvekster
- 01.2 Husdyrhold
- 01.3 Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
- 01.4 Tjenester tilknyttet jordbruk og husdyrhold, unntatt veterinærtjenester og beplantning og vedlikehold av hager og parkanlegg
- 01.5 Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
- 02.01 Skogbruk
- 02.02 Tjenester tilknyttet skogbruk, med unntak av tømmermåling
- 05.01 Fiske og fangst
- 05.02 Fiskeoppdrett og klekkerier
- 15.1 Produksjon, bearbeiding og konservering av kjøtt og kjøttvarer
- 15.2 Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer
- 15.3 Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
- 15.4 Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer
- 15.5 Produksjon av meierivarer og iskrem
- 15.6 Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter
- 15.7 Produksjon av fôr
- 51.2 Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
- 51.31 Engroshandel med frukt og grønnsaker
- 51.32 Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer
- 51.33 Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett
- 51.381 Engroshandel med fisk og skaldyr
- 61.103 Innenriks sjøtransport, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter
- 63.12 Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer,
- hvor virksomheten er begrenset til å omfatte produkter som ikke faller inn under EØS-avtalen, jf. avtalens artikkel 8.
- (2) Slike foretak skal beregne arbeidsgiveravgift etter følgende satser når virksomheten drives i
- en kommune i sone IVa: 5,1 pst.
 - en kommune i sone Ia: 10,6 pst.
- (3) For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i annet ledd for den del av virksomheten som er omfattet av første ledd og etter satsene i bokstavene b til g for den øvrige virksomheten.
- l) Når et foretak beregner arbeidsgiveravgift etter bokstav g annet ledd, bokstav j tredje ledd og

bokstav n annet og tredje ledd, kan ikke samlet fordel av bagatellmessig støtte i form av redusert arbeidsgiveravgift og annen bagatellmessig støtte til foretaket overstige 530 000 kroner i 2007, jf. forordning (EF) nr. 69/2001 om bagatellmessig støtte inntatt i EØS-avtalen ved EØS-komiteéns beslutning nr. 88/2002.

m) Satsen på 14,1 pst. skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt i kongelig resolusjon med hjemmel i § 4 nedenfor.

n) (1) Denne bokstav gjelder for lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette for arbeidstakere som har fylt 62 år. For slik lønn og godtgjørelse skal arbeidsgiver betale avgift etter følgende satser:

sone V: 0 pst.

sone IV: 2,1 pst.

sone IVa: 4,9 pst.

sone III: 3,4 pst.

sone II: 7,6 pst.

sone Ia: 11,1 pst.

sone I: 11,1 pst.

(2) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av satsen på 11,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 7,6 pst. overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2007, kan arbeidsgiver med virksomhet i sone Ia likevel beregne avgift etter en sats på 7,6 pst. Dette gjelder ikke for transportforetak, for statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24–5 tredje ledd og for foretak som omfattes av helseforetaksloven.

(3) For foretak som nevnt i bokstav j skal satsen være 11,1 pst. for arbeidstakere som har fylt 62 år. Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av satsen på 11,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av

- en sats på 0 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav b,
- en sats på 2,1 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav c,
- en sats på 4,9 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav d,
- en sats på 3,4 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav e,
- en sats på 7,6 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstavene f og g

overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2007, er satsene likevel i:

sone V: 0 pst.

sone IV: 2,1 pst.

sone IVa: 4,9 pst.

sone III: 3,4 pst.

sone II og Ia: 7,6 pst.

(4) For foretak som nevnt i bokstav k skal satsen være i:

sone IVa: 2,1 pst.

sone Ia: 7,6 pst.

for arbeidstakere som har fylt 62 år.

(5) Beregning av arbeidsgiveravgift etter denne bokstav skjer fra og med første hele avgiftstermin etter at arbeidstakeren har fylt 62 år.

§ 2 Trygdeavgift

- a) Av pensjon, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, utbetalinger under individuell pensjonsavtale etter skatteloven § 6–47 bokstav c, utbetalinger etter innskuddspensjonsloven og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23–3 annet ledd nr. 1: 3 pst.
- b) Av lønnsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23–3 annet ledd nr. 2: 7,8 pst.
- c) Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23–3 annet ledd nr. 3: 10,7 pst.
- d) Avgift av næringsinntekt (annen ervervsinntekt) i jord- og skogbruk samt reindrift som overstiger 7,8 pst. av inntekten, skal dekkes med tilskudd knyttet til næringsavtalene i landbruket. Næringsinntekt i jordbruk er i denne sammenhengen inntekt som nevnt i Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 8–1–11. Inntekt av skogbruk og reindrift i denne sammenheng omfatter også inntekter som nevnt i forskriften § 8–1–11 nr. 1 annet ledd og nr. 2.

§ 3 Tilskudd fra kommunene og fylkeskommunene som nevnt i folketrygdloven § 23–9 annet ledd

- a) I kommuner: 0 pst.
- b) I fylkeskommuner: 0 pst.

§ 4 Forskriftsfullmakt

Kongen gir regler om grunnlag og satser for avgifter og tilskudd etter folketrygdloven § 23–4 for visse grupper av medlemmer i trygden. Departementet gir regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i § 1.

Forslag

til vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 2007

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

a) for gass 80 øre pr. standardkubikkmeter

b) for olje eller kondensat 80 øre pr. liter

For mineralske produkter som omfattes av bokstav b), og som er avgiftsbelagt etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter, skal satsen være 26 øre pr. liter.

Forslag

til Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2007

Med hjemmel i folketrygdloven § 23–5 annet ledd fastsettes:

I

I 2007 skal følgende avgifter til folketrygden dekkes ved en produktavgift på omsetning av fisk, hval og sel, og produkter av disse, fra fartøy som har drevet egen fangstvirksomhet innenfor det aktuelle kalenderår:

1. Trygdeavgift over 7,8 pst. av pensjonsgivende inntekt fra fiske, hval- og selfangst i inntektsåret.
2. Arbeidsgiveravgift på hyre til mannskapet på fiske-, hvalfangst- og selfangstfartøy.
3. Premie til kollektiv yrkesskadetrygd for fiskere, hval- og selfangere.
4. Avgift til dekking av de utgiftene folketrygden

har med stønad til arbeidsløse fiskere, hval- og selfangere.

5. Avgift til dekking av de utgiftene folketrygden har i forbindelse med ordningen med frivillig tilleggstrygd for sykepenger til manntallsførte fiskere, hval- og selfangere.

II

Produktavgiften skal være 2,8 pst. for 2007.

Avgift på omsetning av råfisk, råfiskprodukter, hval og hvalprodukter innkreves av godkjente salgslag, jf. lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 3. Ved fiske på fjerne farvann der omsetningen foregår utenom salgslag og ved omsetning av sel og produkter av sel, skal den avgiftspliktige innbetale produktavgiften til Fiskeridirektoratet.

Forslag

til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterterminen 2007

§ 1

Av arv og gaver som er avgiftspliktige etter lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver, skal det fra 1. januar 2007 svares avgift til statskassen etter reglene i dette vedtaket.

§ 2

Fradrag etter arveavgiftsloven § 15 annet ledd for begravellesomkostninger, skifteomkostninger og utgifter til gravsted settes til 35 000 kroner, hvis ikke høyere utgifter er legitimert.

Utgifter til dokumentavgift og tinglysing kommer særskilt til fradrag.

Fradrag etter arveavgiftsloven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år settes til 50 000 kroner pr. år.

§ 3

Avgiftsgrunnlaget rundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 1 000.

§ 4

Av arv og gaver til arvelaterens/giverens barn, fosterbarn – herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren/giveren – og foreldre, svares:

Av de første 250 000 kroner	intet
Av de neste 300 000 kroner	8 pst.
Av overskytende beløp	20 pst.

§ 5

Av arv og gaver som ikke går inn under § 4, svares:

Av de første 250 000 kroner	intet
Av de neste 300 000 kroner	10 pst.
Av overskytende beløp	30 pst.

Forslag

til vedtak om merverdiavgift for budsjetterterminen 2007 (kap. 5521 post 70)

§ 1

1. Fra 1. januar 2007 skal det betales 25 pst. avgift etter bestemmelsene i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.
2. Fra 1. januar 2007 skal det betales 11,11 pst. avgift av omsetning som nevnt i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 39 og godtgjørelse som nevnt i samme lov § 41.

§ 2

Fra 1. januar 2007 skal det betales 14 pst. avgift etter bestemmelsene i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift for næringsmidler. Som næringsmidler anses enhver mat- eller drikkevare og enhver annen vare som er bestemt til å konsumeres av mennesker, unntatt:

- a) legemidler,
- b) vann fra vannverk,

- c) tobakkvarer,
- d) alkoholholdige drikkevarer.

§ 3

Fra 1. januar 2007 skal det betales 8 pst. avgift etter bestemmelsene i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift for:

- a) kringkastingsselskap under utøvelse av allmennkringkasting som er finansiert av kringkastingsavgift som nevnt i kringkastingsloven § 6–4,
- b) tjenester som gjelder persontransport,
- c) utleie av rom, herunder utleie av konferanse- og møtelokaler mv., i hotellvirksomhet og lignende virksomhet, utleie av fast eiendom til camping samt utleie av hytter, ferieleiligheter og annen fritidseiendom i tilknytning til slik virksomhet,

- d) transport av kjøretøy på ferge eller annet fartøy på innenlands veisamband,
 e) tjenester i form av rett til å overvære kinoforestillinger,
- f) formidling av tjenester som nevnt i bokstavene b og c.

§ 4

Departementet kan gi nærmere forskrifter om avgrensning av avgiftsplikten.

Forslag til vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2007

Om avgift på alkohol (kap. 5526 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk tilvirkning av sprit, brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl mv. med følgende beløp:

- A) Brennevinsbasert drikk med alkoholstyrke over 0,7 volumprosent: kr 5,74 pr. volumprosent og liter.
- B) Annen alkoholholdig drikk:
1. med alkoholstyrke over 4,7 til og med 22 volumprosent alkohol: kr 3,74 pr. volumprosent og liter.
 2. med alkoholstyrke:
 - a) til og med 0,7 volumprosent alkohol avgiftslegges etter regelverket for alkoholfrie drikkevarer,
 - b) over 0,7 til og med 2,7 volumprosent alkohol: kr 2,56 pr. liter,
 - c) over 2,7 til og med 3,7 volumprosent alkohol: kr 9,68 pr. liter,
 - d) over 3,7 til og med 4,7 volumprosent alkohol: kr 16,76 pr. liter.
- C) Etanol til teknisk bruk med alkoholstyrke over 0,7 volumprosent: samme satser som for tilsvarende alkoholholdig drikk i bokstavene A og B. Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av avgiftsplikten.

Departementet kan gi forskrifter om den avgiftspliktige alkoholstyrken. Departementet kan bestemme at det skal betales avgift på alkohol også i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd.

Satsene i avsnittene foran gjelder også varer som ved kjøp eller som gave innføres med samtykke gitt i medhold av alkohollovgivningen.

Departementet kan gi forskrifter om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
- b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) fra tilvirkers eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
 3. kommer i retur,
- d) leveres til teknisk, vitenskapelig eller medisinsk bruk og som er gjort utjenlig til drikk (denaturert) eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk,
- e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
- f) brukes som råstoff eller hjelpemiddel ved vareproduksjon,
- g) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
- h) fremstilles ved ikke ervervsmessig produksjon. Fritaket gjelder kun drikk etter § 1 B som er til eget bruk.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet

og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgift på tobakkvarer (kap. 5531 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen etter følgende satser av:

- a) *Sigarer*: kr 1,87 pr. gram av pakningens nettovekt. Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.
- b) *Sigaretter*: kr 1,87 pr. stk. Med en sigarett menes en sigarett som har en lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks 180 mm, osv. Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.
- c) *Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning*: kr 1,87 pr. gram av pakningens nettovekt.
- d) *Skråtobakk*: kr 0,60 pr. gram av pakningens nettovekt.
- e) *Snus*: kr 0,60 pr. gram av pakningens nettovekt.
- f) *Sigarettpapir og sigarettthylser*: kr 0,0286 pr. stk. av innholdet i pakningen.

Departementet kan gi forskrifter om en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2

Varer som er ment – eller som departementet finner er tjenlig – som erstatning for forannevnte varer, kan undergis avgiftsplikt etter nærmere bestemmelse av departementet. Når slik avgiftsplikt blir pålagt, skal avgiften svares med beløp som så vidt mulig motsvarer avgiften etter § 1 for tilsvarende tobakkvare.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,

- b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) fra/til tilvirkers eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
 3. kommer i retur,
- d) kvalitetsprøves og forbrukes i fabrikker eller på lager,
- e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
- f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i §§ 1 og 2.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgift på motorvogner mv. (kap. 5536)

I. Engangsavgift på motorvogner mv.
(kap. 5536 post 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen:

1. ved første gangs registrering av motorvogner i det sentrale motorvognregisteret,
2. når betingelsene for avgiftsfrihet eller avgiftsnedsettelse ved første gangs registrering ikke lenger er oppfylt,
3. når en motorvogn som ikke tidligere er registrert her i landet urettmessig tas i bruk uten slik registrering,
4. når oppbygget motorvogn tas i bruk før ny registrering.

§ 2

Avgiften betales etter følgende avgiftsgrupper og satser:

Avgiftsgruppe a:

1. Personbiler,
2. varebiler klasse 1 og
3. busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser:

A. Motorvogner som omfattes av plikten til å dokumentere drivstofforbruk og CO₂-utslipp etter forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) kapittel 49:

kr 33,16	pr. kg av de første 1 150 kg av egenvekten,
kr 72,27	pr. kg av de neste 250 kg av egenvekten,
kr 144,55	pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 168,11	pr. kg av resten (vektavgift),
dessuten:	
kr 120,59	pr. kW av de første 65 kW av motoreffekten,
kr 502,47	pr. kW av de neste 25 kW av motoreffekten,

kr 1 205,92	pr. kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
kr 2 512,33	pr. kW av resten (motoreffektavgift),
dessuten:	
kr 40,20	pr. g/km av de første 120 g av CO ₂ -utslippet,
kr 190,94	pr. g/km av de neste 20 g av CO ₂ -utslippet,
kr 502,47	pr. g/km av de neste 40 g av CO ₂ -utslippet,
kr 1 406,90	pr. g/km av resten (utslippsavgift).

B. Bensindrevne motorvogner som ikke omfattes av plikten til å dokumentere drivstofforbruk og CO₂-utslipp etter forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) kapittel 49:

kr 33,16	pr. kg av de første 1 150 kg av egenvekten,
kr 72,27	pr. kg av de neste 250 kg av egenvekten,
kr 144,55	pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 168,11	pr. kg av resten (vektavgift),
dessuten:	
kr 120,59	pr. kW av de første 65 kW av motoreffekten,
kr 502,47	pr. kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
kr 1 205,92	pr. kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
kr 2 512,33	pr. kW av resten (motoreffektavgift),
dessuten:	
kr 12,88	pr. cm ³ av de første 1 200 cm ³ av slagvolumet,
kr 33,71	pr. cm ³ av de neste 600 cm ³ av slagvolumet,
kr 79,30	pr. cm ³ av de neste 400 cm ³ av slagvolumet,
kr 99,05	pr. cm ³ av resten (slagvolumavgift).

C. Motorvogner som benytter annet drivstoff enn bensin og som ikke omfattes av plikten til å dokumentere drivstofforbruk og CO₂-utslipp etter forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) kapittel 49:

kr 33,16 pr. kg av de første 1 150 kg av egenvekten,
kr 72,27 pr. kg av de neste 250 kg av egenvekten,
kr 144,55 pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 168,11 pr. kg av resten (vektavgift),

dessuten:
kr 120,59 pr. kW av de første 65 kW av motoreffekten,
kr 502,47 pr. kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
kr 1 205,92 pr. kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
kr 2 512,33 pr. kW av resten (motoreffektavgift),

dessuten:
kr 9,87 pr. cm³ av de første 1 200 cm³ av slagvolumet,
kr 25,85 pr. cm³ av de neste 600 cm³ av slagvolumet,
kr 60,80 pr. cm³ av de neste 400 cm³ av slagvolumet,
kr 75,94 pr. cm³ av resten (slagvolumavgift).

Avgiftsgruppe b:

1. Varebiler klasse 2 og
 2. lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm og bredde under 190 cm:
- 22 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe c:

Campingbiler:
22 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe d:

Avgiftsgruppe e:

Beltebiler:
36 pst. av verdiavgiftsgrunnlaget.

Avgiftsgruppe f:

Motorsykler:
kr 9 558 pr. stk. (stykkavgift),

dessuten:
kr 0,00 pr. cm³ av de første 125 cm³ av slagvolumet,
kr 32,83 pr. cm³ av de neste 775 cm³ av slagvolumet,
kr 71,99 pr. cm³ av resten (slagvolumavgift),
dessuten:
kr 0,00 pr. kW av de første 11 kW av motoreffekten,
kr 425,36 pr. kW av resten (motoreffektavgift).

Avgiftsgruppe g:

Beltemotorsykler (snøscootere):
kr 13,47 pr. kg av de første 100 kg av egenvekten,
kr 26,95 pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 53,87 pr. kg av resten (vektavgift),
dessuten:
kr 2,82 pr. cm³ av de første 200 cm³ av slagvolumet,
kr 5,61 pr. cm³ av de neste 200 cm³ av slagvolumet,
kr 11,22 pr. cm³ av resten (slagvolumavgift),
dessuten:
kr 35,93 pr. kW av de første 20 kW av motoreffekten,
kr 71,82 pr. kW av neste 20 kW av motoreffekten,
kr 143,65 pr. kW av resten (motoreffektavgift).

Avgiftsgruppe h:

Motorvogner i avgiftsgruppe a, som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede:
40 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe i:

Avgiftspliktige motorvogner som er 30 år eller eldre:
kr 3 147 pr. stk.

Avgiftsgruppe j:

Busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen:
40 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

§ 3

Av motorvogner i avgiftsgruppe a – c og g – j skal det i tillegg til avgiften under § 2 svares en vrakpantavgift på kr 1 300 pr. motorvogn. Avgiften

inngår ikke i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet kan gi forskrifter om refusjon av vrakpantavgift for motorvogn som utføres til utlandet.

§ 4

Ved beregning av avgift basert på egenvekt, CO₂-utslipp, slagvolum og motoreffekt benyttes de tekniske data som skal fastsettes i forbindelse med motorvognens typegodkjenning og/eller skal fremkomme i motorvognens norske vognkort.

Verdiavgiftsgrunnlag er ved innenlandsk tilvirkning prisen fra produsent og ved innførsel tollverdien.

Fra de nevnte regler gjøres det unntak for følgende grupper:

1. Motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet.
2. Motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler) til framdrift. For slike motorvogner inngår verken effekten knyttet til den elektriske motoren eller vekten av elektromotor og batteripakke i avgiftsgrunnlaget.

Departementet kan gi forskrifter om fastsettelse av avgiften for disse grupper og om fradrag for bruk og lignende.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om hvilken avgiftsgruppe den enkelte motorvogn skal henføres under.

Oppstår det avgiftsmessig tvil om hvilken avgiftsgruppe den enkelte motorvogn skal henføres under, avgjøres dette av departementet med bindende virkning.

§ 6

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på:

1. motorvogner som registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
2. motorvogner registrert på Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
3. motorvogner som registreres på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
4. lett pansrete motorvogner til offentlig bruk,
5. motorvogner til bruk utelukkende som banekjø-

retøy og i rally, samt motorsykler til bruk utelukkende i trial- og endurukonkurranseskjøring,

6. ambulanser,
7. begravelleskjøretøy,
8. beltemotorsykler som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på humanitær institusjon som skal nytte kjøretøyet i ambulansetjeneste,
9. motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller. Fritaket omfatter ikke tilfeller hvor batteri under kjøring tilføres strøm ved bruk av en ekstern stempeldrevet forbrenningsmotor,
10. busser som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på:
 - a) innehaver av løyve etter §§ 6 eller 9 i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy, eller som er utleiet på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjelder også busser som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som innehar slikt ruteløyve,
 - b) institusjon eller organisasjon som tilbyr transport av funksjonshemmede mv.,
11. motorvogner som innføres som arvegods,
12. beltevogner til Forsvaret,
13. spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet,
14. motorvogner som til framdrift benytter stempeldrevet forbrenningsmotor som kun kan benytte hydrogen som drivstoff. Dette gjelder også kjøretøy som til framdrift benytter slik motor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler).

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om tilbakebetaling av tilskuddsbeløp og om tilleggsberegning av særavgift og merverdiavgift hvor det:

1. innen 3 år regnet fra registreringen skjer opphør av bruken av bil som drosje eller for transport av funksjonshemmede, jf. § 2 avgiftsgruppe h,
2. innen 1 år regnet fra registreringen skjer opphør av bruken av buss i tilfelle som er gitt avgiftsfritak etter § 6 nr. 10.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgifter ved endring av en motorvogns avgiftsmessige status til en avgiftsgruppe med høyere avgiftsats, og om hva som skal anses som slik endring.

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgifter dersom det foretas endringer av en motorvogn som har betydning for grunnlaget for beregning av avgiften, og om hva som skal anses som en slik endring.

§ 9

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 10

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 11

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning eller også ellers en klart urimelig virkning.

§ 12

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

II. Årsavgift (kap. 5536 post 72)

§ 1

For 2007 betales i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter, årsavgift til statskassen for innenlandsregistrerte kjøretøy med tillatt totalvekt mindre enn 7 500 kg etter følgende satser:

1. kr 2 915 av:
 - a) personbiler,
 - b) varebiler,
 - c) campingbiler,
 - d) busser,
 - e) kombinerte biler,
 - f) lastebiler,
 - g) trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg,
 - h) årsprøvekjennermerker for kjøretøy.
2. kr 970 av campingtilhengere med egenvekt over 350 kg.
3. kr 1 645 av motorsykler; trehjuls, lette, mellomtunge og tunge.

4. kr 370 av:

- a) motorvogn som er registrert på innehaver av løyve etter § 9 i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy som drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede,
- b) motorvogn som er registrert på innehaver av løyve etter § 6 i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy, eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Dette gjelder også motorvogn som utfører rute-transport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som innehar slikt ruteløyve,
- c) motorvogn som er godkjent og registrert som ambulans eller som er registrert som begravelleskjøretøy på begravellesbyrå og lignende,
- d) kjøretøy som er registrert på kjennemerker som lysegule typer på sort bunn,
- e) motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller,
- f) motorredskap,
- g) beltekjøretøy,
- h) trekkbiler som ikke faller inn under nr. 1 bokstav g,
- i) mopeder,
- j) traktorer,
- k) motorvogner som er 30 år eller eldre.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikt er:

- a) kjøretøy som er registrert på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
 - b) motorvogn som er registrert på Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - c) motorvogn som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
 - d) kjøretøy registrert til bruk på Svalbard,
 - e) campingtilhengere som er 30 år eller eldre.
- Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

For kjøretøy som er registrert pr. 1. januar eller som blir registrert i 1. halvår, og for årsprøvekjennermerker som er tildelt pr. 1. januar eller som blir tildelt i 1. halvår, skal det svares full avgift.

Det skal ikke svares avgift for kjøretøy som dokumenteres levert senest innen avgiftens forfall til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging.

På vilkår departementet kan fastsette, skal det svares halv avgift på kjøretøy som:

1. dokumenteres levert til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging i første halvår, men etter avgiftens forfall,
2. registreres eller tildeles årsprøvekjennermerker i annet halvår.

§ 4

Avgift som ikke er betalt innen forfall, forhøyes med kr 250. For kjøretøy som nevnt i § 1 nr. 4 forhøyes avgiften med kr 50. Departementet kan gi forskrifter om innkreving av tilleggsavgiften.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at betalt årsavgift kan refunderes i tilfelle der motorkjøretøy stjeles i løpet av avgiftsåret.

III. Vektårsavgift (kap. 5536 post 73)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales årsavgift til statskassen på innenlandsregistrerte kjøretøy på minst 7 500 kg etter følgende satser (kroner):

1. Vektgradert årsavgift*A. Motorkjøretøy*

Avgiftsgruppe	Luft-fjæring	Annet fjærings-system
<i>2 eller flere aksler</i>		
7 500 – 11 999 kg	371	371
<i>2 aksler</i>		
12 000 – 12 999 kg	371	664
13 000 – 13 999 kg	664	1 185
14 000 – 14 999 kg	1 185	1 515
15 000 kg – og over	1 515	2 963
<i>3 aksler</i>		
12 000 – 14 999 kg	371	371
15 000 – 16 999 kg	664	882
17 000 – 18 999 kg	882	1 421
19 000 – 20 999 kg	1 421	1 733
21 000 – 22 999 kg	1 733	2 470
23 000 kg – og over	2 470	3 634
<i>Minst 4 aksler</i>		
12 000 – 24 999 kg	1 733	1 752
25 000 – 26 999 kg	1 752	2 529
27 000 – 28 999 kg	2 529	3 794
29 000 kg – og over	3 794	5 449

B. Kombinasjoner av kjøretøy (vogntog)

Avgiftsgruppe	Luft-fjæring	Annet fjærings-system
<i>2 + 1 aksler</i>		
7 500 – 13 999 kg	371	371
14 000 – 15 999 kg	371	371
16 000 – 17 999 kg	371	502
18 000 – 19 999 kg	502	672
20 000 – 21 999 kg	672	1 079
22 000 – 22 999 kg	1 079	1 288
23 000 – 24 999 kg	1 288	2 026
25 000 – 27 999 kg	2 026	3 273
28 000 kg og over	3 273	5 465
<i>2 + 2 aksler</i>		
16 000 – 24 999 kg	655	1 030
25 000 – 25 999 kg	1 030	1 458
26 000 – 27 999 kg	1 458	1 970
28 000 – 28 999 kg	1 970	2 301
29 000 – 30 999 kg	2 301	3 541
31 000 – 32 999 kg	3 541	4 769
33 000 kg og over	4 769	7 049

Avgiftsgruppe	Luft- fjæring	Annet fjærings- system	Avgiftsgruppe	Luft- fjæring	Annet fjærings- system
<i>2 + minst 3 aksler</i>			31 000 – 32 999 kg	3 541	4 769
16 000 – 37 999 kg	3 869	5 243	33 000 kg og over	4 769	7 049
38 000 – 40 000 kg	5 243	6 993	<i>Minst 3 + 2 aksler</i>		
Over 40 000 kg	6 993	9 367	16 000 – 37 999 kg	3 464	4 667
<i>Minst 3 + 1 aksler</i>			38 000 – 40 000 kg	4 667	6 312
16 000 – 24 999 kg	655	1 030	Over 40 000 kg	6 312	9 159
25 000 – 25 999 kg	1 030	1 458	<i>Minst 3 + minst 3 aksler</i>		
26 000 – 27 999 kg	1 458	1 970	16 000 – 37 999 kg	2 130	2 500
28 000 – 28 999 kg	1 970	2 301	38 000 – 40 000 kg	2 500	3 549
29 000 – 30 999 kg	2 301	3 541	Over 40 000 kg	3 549	5 433

og

2. Miljødifferensiert årsavgift for dieseldrevne kjøretøy

Vektklasser	Avgasskravnivå						0-utslipp
	Ikke EURO	EURO I	EURO II	EURO III	EURO IV	EURO V	
7 500 – 11 999 kg	3 796	2 109	1 476	900	474	295	0
12 000 – 19 999 kg	6 229	3 461	2 422	1 476	779	484	0
20 000 kg og over	11 076	6 345	4 500	2 706	1 428	887	0

§ 2

Departementet kan gi forskrifter om hvilke fjæringssystemer som kan likestilles med luftfjæring og om fastsettelse av avgasskravnivå, herunder om krav til dokumentasjon for registreringsår og avgasskravnivå.

Departementet kan også gi forskrifter om etterberegning av avgift dersom det viser seg at et kjøretøy ikke oppfyller de krav til avgassutslipp som lå til grunn for beregning av avgiften.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgift for utenlandsregistrerte kjøretøy etter antall døgn de befinner seg i Norge (døgnavgift), herunder fastsette høyere døgnavgift for kjøretøy som er registrert i et land som krever høyere bruksavgifter av norske kjøretøy enn av dette lands kjøretøy, samt treffe gjensidige avtaler med andre land om fritak for eller nedsettelse av døgnavgiften.

§ 4

Grunnlaget for avgiften er den vekt som er oppgitt som tillatt totalvekt i motorvognregisteret, for

semitrailere den del av totalvekten som faller på semitrailerens aksler. Departementet kan gi forskrifter om at avgiftsgrunnlaget kan settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt.

Hvis kjøretøyets totalvekt ikke direkte går frem av vognkortet, settes totalvekten til summen av kjøretøyets egenvekt og tillatt (registrert) lasteevne.

§ 5

Følgende kjøretøy er fritatt fra vektgradert og miljødifferensiert årsavgift:

- traktorer,
- kjøretøy registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
- motorredskaper,
- kjøretøy som er 30 år eller eldre. Fritaket gjelder ikke tilhengere,
- kjøretøy som i forbindelse med transport av gods fraktes på jernbane (kombinert godstransport),
- kjøretøy som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på

tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om utskrivning av avgiften i flere terminer, og om forholdsmessig beregning av avgiften ved avregistrering, vraking og omregistrering.

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgift basert på en dagsats på 2 pst. av full vektårsavgift med et fastsatt minstebeløp.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 8

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 9

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 10

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

IV. Omregistreringsavgift (kap. 5536 post 75)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved omregistrering av nedenfor nevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår				
	2007 og 2006 kr	2005 kr	2004 kr	2003 til 1996 kr	1995 og eldre kr
a. Mopeder. Motorsykler. Beltemotorsykler.					
1. Mopeder	582	582	582	582	582
2. Motorsykler og beltemotorsykler med motor til og med 250 cm ³ slagvolum, samt elektrisk drevne motorsykler	1 661	1 661	1 661	1 661	1 447
3. Motorsykler og beltemotorsykler med motor over 250 cm ³ slagvolum	2 769	2 769	2 769	2 769	1 447
b. Personbiler. Busser.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 800 kg	8 133	6 161	4 644	3 104	1 447
2. over 800 kg t.o.m. 1 200 kg	11 105	8 636	6 392	4 431	1 447
3. over 1 200 kg t.o.m. 1 600 kg	15 968	12 403	9 067	6 161	1 447
4. over 1 600 kg	20 681	15 968	11 675	7 970	1 447
c. Lastebiler. Trekkbiler. Varebiler. Kombinerte biler.					
Campingbiler. Beltebiler.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 1 000 kg	6 605	5 083	3 986	2 539	1 447
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	10 083	8 191	6 098	4 209	1 447
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	13 282	10 623	7 886	5 394	1 447
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	18 284	14 621	10 965	7 364	7 364
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	23 509	18 755	14 098	9 400	9 400
6. over 5 000 kg	28 382	22 751	17 005	11 436	11 436

	Registreringsår				
	2007 og 2006 kr	2005 kr	2004 kr	2003 til 1996 kr	1995 og eldre kr
d. Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt over 350 kg.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. over 350 kg t.o.m. 1 000 kg	6 599	5 082	3 986	2 539	2 539
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	7 620	6 098	4 644	2 977	2 977
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	9 230	7 427	5 570	3 716	3 716
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	12 275	9 748	7 504	4 877	4 877
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	17 301	13 927	10 449	6 909	6 909
6. over 5 000 kg	22 840	17 934	13 412	8 939	8 939

§ 2

Det gis fritak eller refusjon av avgift ved omregistrering av kjøretøy:

1. ved ren navneendring (bevilling for/registrering av navnebytte må foreligge),
2. på ektefelle,
3. mellom foreldre og barn som arv (fullt skifte),
4. som er 30 år eller eldre,
5. som utloddes og som tidligere har vært registrert på utlodderen,
6. som skal registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
7. på NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
8. som registreres på Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
9. som har vært registrert på samme eier i 2 måneder eller mindre (samlet påskiltings-/registreringstid),
10. som tas tilbake av selger som følge av hevet kjøp etter kjøpslovens bestemmelser,
11. ved fusjon mellom aksjeselskaper,
12. ved omdannelse av virksomheter når tidligere og ny(e) eier(e) er identiske,
13. ved sletting av registrert eier eller medeier i motorvognregisteret.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

V. Avgift på bensin (kap. 5536 post 76)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- a) for svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,17,
- b) for lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 4,21,
- c) for annen bensin: kr 4,21.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineraliske produkter.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen. Departementet kan videre gi forskrifter om at det skal betales avgift av annet flytende brennstoff som anses anvendelig som motordrivstoff. Departementet avgjør hva som er anvendelig som motordrivstoff.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på bensin til følgende anvendelsesområder:

- a) utføres til utlandet,
- b) fly, unntatt Forsvarets fly,
- c) diplomater mv.,
- d) nødvendig bruk i Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet,
- e) teknisk og medisinsk formål,
- f) som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense,
- g) båter og snøscootere i veiløse strøk,
- h) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
- i) reisegods og reiseutstyr,
- j) motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor der den benyttede bensin har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- k) bensin gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit),
- l) NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
- m) kommer i retur til registrert virksomhets lager. Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

I tilfelle misbruk kan departementet nekte avgiftsfritak eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

VI. Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåt (dieselavgift) (kap. 5536 post 77)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på mineralolje til fremdrift av motorvogn og fritidsbåt (dieselavgift). Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- a) for svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,02,
- b) for lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,07,
- c) for annen mineralolje: kr 3,07.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen. Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂- og svovelavgift på mineralske produkter.

§ 2

Når oljer er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal det ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd.

Departementet kan i særskilte enkeltstående tilfeller bestemme at:

1. fritak for avgiftsplikten kan skje på annen måte enn bruk av merket olje, eller
2. avgift skal betales ved bruk av merket olje.

§ 3

På vilkår fastsatt av departementet kan det benyttes merket olje:

1. I følgende motorvogner:
 - a) traktorer,
 - b) motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
 - c) motorredskaper.
2. I følgende motorvogner og fritidsbåter:
 - a) tilhørende Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - b) tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
3. Til annen bruk enn framdrift av motorvogn og fritidsbåt.

§ 4

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på mineralolje:

- a) som bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
- b) for andel av biodiesel i mineraloljen,
- c) til motorvogner og fritidsbåter tilhørende fremmede lands diplomatiske tjenestemenn som er tilsatt her og er offisielt anmeldt. Det samme gjelder for mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåter som nyttes av utsendt generalkonsul, konsul og visekonsul i den utstrekning tilsvarende norske tjenestemenn nyter samme fordel i vedkommende fremmede land,
- d) til motorvogner og fritidsbåter tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgift på båtmotorer (kap. 5537 post 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved import og innenlandsk tilvirking av båtmotorer (framdriftsmotorer) med kr 140,00 pr. hk. Som båtmotor anses også motorblokker til slike.

Avgiftsplikten gjelder båtmotorer på minst 9 hk. Elektriske motorer er unntatt fra avgiftsplikt.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på båtmotorer som:

- a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
- b) er nødvendig for Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet,
- c) fra tilvirkers, importørs eller forhandlers lager,
 1. utføres til utlandet,
 2. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
 3. leveres til bruk i fartøy registrert i registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster. Fritaket gjelder likevel ikke utenbordsmotorer og hekkaggregater,

4. leveres til bruk i fartøy mv. registrert i skipsregisteret, med unntak av fritidsbåter,
5. kommer i retur.

- d) innføres tollfritt i medhold av tolltariffens innledende bestemmelser § 11, pkt. 10, 12, 13 eller 14 e,
- e) benyttes i Forsvarets marinefartøy,
- f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet

og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om forbruksavgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 10,23 øre pr. kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

En redusert sats på 0,45 øre pr. kWh benyttes for levering av kraft:

- a) til industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen, og
- b) i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

Avgift skal også betales ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk.

Departementet kan gi forskrifter om nærmere avgrensning av avgiftsplikten.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på kraft som:

- a) er produsert ved energigjenvinningsanlegg og leveres direkte til sluttbruker,
- b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA og leveres direkte til sluttbruker,
- c) er produsert i nødstrømsaggregat i tilfeller hvor den normale elektrisitetsforsyning har sviktet,
- d) leveres til NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
- e) leveres til Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet.
- f) brukes til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- g) leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram. Fritaket gjelder kraft etter § 1 annet ledd bokstav a,
- h) leveres veksthusnæringen,

- i) leveres til bruk i driften av verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
- j) er produsert i mottrykksanlegg,
- k) leveres husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
- l) leveres til andre enn husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord, såfremt fordelingen av fritaket sammen med bagatellmessig støtte gitt i vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007 ikke overstiger 270 000 kroner i 2007,
- m) leveres i direkte sammenheng med produksjon av elektrisk kraft,
- n) leveres til bruk til framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet. Fritaket omfatter også trolleybuss.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om grunnavgift på fyringsolje mv. (kap. 5542 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på mineralolje med kr 0,429 pr. liter.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikt er:

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) olje som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåt (dieselavgift).

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på mineralolje til følgende anvendelsesområder:

1. utføres til utlandet,
2. skip i utenriks fart,
3. gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart,
4. fiske og fangst i nære farvann,
5. fiske og fangst i fjerne farvann,
6. anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
7. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
8. benyttes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
9. innføres som reisegods eller reiseutstyr,
10. verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,

11. NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
12. treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien,
13. nødvendig bruk i Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet,
14. kommer i retur til registrert virksomhets lager. Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om miljøavgifter på mineralske produkter mv.**A. CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70)**

I.

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen på følgende mineralske produkter etter følgende satser:

- a) Mineralolje: kr 0,54 pr. liter. For treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er satsen kr 0,27 pr. liter.
 - b) Bensin: kr 0,80 pr. liter.
- Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på produkter til følgende anvendelsesområder:

1. Generelle fritak for produkter som
 - a) utføres til utlandet,
 - b) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
 - c) innføres som reise gods og reiseutstyr,
 - d) benyttes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft eller utslippet er vesentlig lavere enn den benyttede mengde råstoff skulle tilsi,
 - e) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
 - f) selges til eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - g) kommer i retur til registrert virksomhets lager.
2. Mineralolje til bruk i
 - a) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
 - b) skip i utenriks fart,
 - c) fiske og fangst i fjerne farvann,
 - d) fiske og fangst i nære farvann,
 - e) verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
 - f) fly i utenriks fart,
3. Bensin til bruk for
 - a) diplomater mv.,
 - b) tekniske og medisinske formål,
 - c) motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor der den benyttede bensin har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
 - d) bensin gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit),
 - e) fly i utenriks fart.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av:

- a) biodiesel i mineraloljen,
- b) bioetanol i bensinen.

Departementet kan fastsette forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritaket.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

II

Fra 1. juli 2007 gjøres følgende endringer:

A

- § 1 første ledd nye bokstaver c og d skal lyde:
- c) Naturgass: kr 0,47 pr. standardkubikkmeter.
 - d) LPG: kr 0,60 pr. kg.

B

- § 2 første ledd ny nr. 4 skal lyde:
4. Gass til annen bruk enn oppvarming mv. i boliger og næringsbygg.

B. Svovelavgift (kap. 5543 post 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen på mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 7 øre pr. liter for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på produkter til følgende anvendelsesområder:

- a) utføres til utlandet,
 - b) skip i utenriks fart,
 - c) fiske og fangst i fjerne farvann,
 - d) fly i utenriks fart,
 - e) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
 - f) reisegods og reiseutstyr,
 - g) utslippet av svovel til atmosfæren er mindre enn det som svovelinnholdet i de benyttede produkter skulle tilsi,
 - h) verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
 - i) NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
 - j) nødvendig bruk i Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet,
 - k) kommer i retur til registrert virksomhets lager.
- Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan fastsette forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 5

Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

C. Avgift på smøreolje mv. (kap. 5542 post 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på smøreolje mv. med kr 1,68 pr. liter.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på smøreolje mv. til følgende anvendelsesområder:

- a) utføres til utlandet,
 - b) utenriks fart,
 - c) fiske og fangst i fjerne farvann,
 - d) anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
 - e) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
 - f) er påfylt kjøretøy, maskiner o.l. ved innførsel eller utførsel,
 - g) fly, unntatt olje til Forsvarets fly,
 - h) råstoff i industriell virksomhet som i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
 - i) omsettes i detaljforpakninger med innhold mindre enn 0,15 liter,
 - j) verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
 - k) NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
 - l) kommer i retur til registrert virksomhets lager.
- Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgift på sluttbehandling av avfall (kap. 5546 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen for sluttbehandling av avfall etter de satser som fremkommer av §§ 2 og 3. Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av disse bestemmelsene.

§ 2

Ved innlevering av avfall til deponi skal det betales avgift etter følgende satser pr. tonn avfall:

1. kr 423 for anlegg
 - a) som oppfyller kravene til dobbel bunn- og si-

detetting i forskrift 21. mars 2002 nr. 375 om deponering av avfall (deponiforskriften) vedlegg I punkt 3.1–3.3, eller

- b) der det etter en risikovurdering er lempet på kravene til bunn- og sidetetting i henhold til deponiforskriften vedlegg I punkt 3.4.
2. kr 552 for anlegg som ikke oppfyller kravene i nr. 1.

§ 3

Ved forbrenning av avfall skal det betales avgift ved utslipp av følgende stoffer etter følgende satser:

Støv	HF	HCl	NO _x	SO ₂	Hg	Cd
kr 0,622 pr. gram	kr 21,98 pr. gram	kr 0,110 pr. gram	kr 0,0162 pr. gram	kr 0,0183 pr. gram	kr 29,74 pr. gram	kr 57,22 pr. gram
Pb	Cr	Cu	Mn	As	Ni	dioksiner
kr 68,32 pr. gram	kr 40,07 pr. gram	kr 0,331 pr. gram	kr 102,38 pr. gram	kr 10,46 pr. gram	kr 10,02 pr. gram	kr 2 532 500 pr. gram

For utslipp av CO₂ skal det betales avgift med kr 59,00 pr. tonn innlevert avfall.

§ 4

1. Ved innlevering av avfall til sluttbehandling på deponi gis det fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på avfall som:
 - a) innleveres til særskilt behandling etter forskrift 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall,
 - b) innleveres til anlegg for ombruk, gjenvinning eller sortering for gjenvinning,
 - c) består av uorganisk materiale og som legges på særskilt opplagsplass,

- d) er restavfall fra utnyttelse av returfiber i treforedlingsindustrien,
- e) består av forurensede jord- og løsmasser, herunder avfall fra nedlagte avfallsdeponi.
2. Ved forbrenning av avfall gis det fritak, refusjon eller ytes tilskudd for CO₂-avgift for avfall som nevnt i nr. 1. Anlegg som ikke brenner avfall som inneholder fossilt materiale skal ikke betale avgift for utslipp av CO₂.
Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner

som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp eller tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER) (kap. 5547 post 70 og 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER), herunder gjenvunnet TRI og PER.

Avgift etter første ledd omfatter også TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter. Avgift betales bare dersom andelen TRI er over 1 vektprosent av produktets totale vekt eller andelen PER er over 0,1 vektprosent av produktets totale vekt.

Avgift svares av produktet etter følgende intervaller og satser:

Innhold TRI/PER Pst.	kr pr. kg	
	TRI	PER
1. Over 0,1 t.o.m. 1		0,58
2. Over 1 t.o.m. 5.....	2,88	2,88
3. Over 5 t.o.m. 10	5,77	5,77
4. Over 10 t.o.m. 30	17,31	17,31
5. Over 30 t.o.m. 60.....	34,61	34,61
6. Over 60 t.o.m. 100.....	57,69	57,69

Ved beregning av avgift benyttes den høyeste av enten faktisk eller oppgitt andel TRI/PER.

Departementet kan gi forskrifter om hva som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- utføres til utlandet,
- legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
- gjenvinnes til eget bruk,
- bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,

- selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
- kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) (kap. 5548 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlands produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK.

Avgiftsplikten etter første ledd omfatter også HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer. Departementet kan gi bestemmelser om at avgifter på HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften i slike tilfeller skal betales etter sjablonsatser.

§ 2

Avgiften beregnes etter følgende satser:

Produkttyper	Kjemisk formel	Avgiftssats (kr/kg)
<i>HFK:</i>		
HFK-23	CHF ₃	2 270
HFK-32	CH ₂ F ₂	126
HFK-41	CH ₃ F	29
HFK-43–10mee	C ₅ H ₂ F ₁₀	252
HFK-125	C ₂ HF ₅	543
HFK-134	C ₂ H ₂ F ₄	194
HFK-134a	CH ₂ FCF ₃	252
HFK-152a	C ₂ H ₄ F ₂	27
HFK-143	C ₂ H ₃ F ₃	58
HFK-143a	C ₂ H ₃ F ₃	737
HFK-227ea	C ₃ HF ₇	563
HFK-236fa	C ₃ H ₂ F ₆	1 222
HFK-245ca	C ₃ H ₃ F ₅	109
<i>PFK:</i>		
Perfluormetan	CF ₄	1 261
Perfluoretan	C ₂ F ₆	1 785
Perfluorpropan	C ₃ F ₈	1 358
Perfluorbutan	C ₄ F ₁₀	1 358
Perfluorcyklobutan	c-C ₄ F ₈	1 688
Perfluorpentan	C ₅ F ₁₂	1 455
Perfluorheksan	C ₆ F ₁₄	1 435

Hvis produkttypen er ukjent benyttes den høyeste avgiftssats av de produkttyper det kan være. Ved gassblandinger beregnes avgiften for den enkelte produkttype i blandingen. Er blandingsforholdet ukjent benyttes satsen for produkttypen med høyest sats for hele vekten.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av denne bestemmelsen.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- utføres til utlandet,
- bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
- legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
- selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
- selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
- selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- gjenvinnes,
- kommer i retur til registrert virksomhets lager. Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på utslipp av NO_x (kap. 5549 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 15 pr. kg utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

- a) framdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW,
- b) motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW, og
- c) fakler på offshoreinstallasjoner og anlegg på land.

For NO_x-utslipp ved avgiftspliktig forbrenning av avfall betales avgift etter Stortingets vedtak om avgift på sluttbehandling av avfall.

Departementet kan gi forskrifter om hva som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på utslipp av NO_x fra følgende kilder:

- a) fartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk havn, eller luftfartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk lufthavn,
- b) fartøy som brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,

- c) verneverdige fartøyer, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp eller tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgift på sjokolade- og sukkerverer mv. (kap. 5555 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sjokolade- og sukkerverer mv. med kr 16,36 pr. kg av varens avgiftspliktige vekt. Det skal også betales avgift av slike varer uten tilsetning av sukker eller søtningmiddel. Departementet kan gi forskrifter om hva som skal anses som avgiftspliktige sjokolade- og sukkerverer.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
- b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens virksomhet,
- c) fra/til tilvirkers eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk

som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,

3. kommer i retur,

- d) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
 - e) brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer,
 - f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
- Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet

og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. (kap. 5556 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på:

- a) alkoholfrie drikkevarer som er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff, pr. liter salgsvare: kr 1,64,
- b) sirup som er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff som nyttes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener o.l., pr. liter salgsvare: kr 9,99.

Med alkoholfrie drikkevarer likestilles i dette regelverket også drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol, jf. Stortingets vedtak om avgift på alkohol § 1 første ledd bokstav b nr. 2 bokstav a.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikten er varer i pulverform.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
- b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) fra tilvirkers eller importørs lager:
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
 3. kommer i retur,
- d) nyttes til ervervsmessig fremstilling av annet enn drikkevarer,

e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,

f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i §§ 1 og 2.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgift på sukker mv. (kap. 5557 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sukker mv. med kr 6,34 pr. kg av varens avgiftspliktige vekt.

§ 2

Avgiftsplikten omfatter:

1. Sukker (roe-/bete- og rørsukker).
2. Sirup og sukkeropløsning av nevnte varer.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på sukker som:

- a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
- b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) fra tilvirkers eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
 3. kommer i retur,
- d) nyttes til ervervsmessig fremstilling av varer,
- e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
- f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,

g) nyttes til biavl.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om hvilken ervervsmessig fremstilling av varer som faller inn under § 3 bokstav d.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i §§ 1 og 2.

§ 9

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Om avgifter på drikkevareemballasje (kap. 5559 post 70–74)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales miljøavgift og grunnavgift til statskassen på følgende drikkevareemballasje og etter følgende satser pr. emballasjeeenhet:

1. Miljøavgift
 - a) Glass og metall kr 4,62
 - b) Plast kr 2,79
 - c) Kartong og papp kr 1,15

Departementet kan på nærmere vilkår frita for, sette ned eller refundere miljøavgiften dersom emballasjen inngår i et retursystem.

2. Grunnavgift
 - Engangsemballasje kr 0,95

Som engangsemballasje anses emballasje som ikke kan gjenbrukes i sin opprinnelige form.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Unntatt fra grunnavgiften er emballasje som inneholder følgende alkohol- og kullsyrefrie drikkevarer:

- a) melk, melkeprodukter,
- b) drikkevarer fremstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette,
- c) varer i pulverform,
- d) korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter,

- e) morsmelkerstatning.
For miljøavgiften gjelder bokstavene c og e tilsvarende.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for miljø- og grunnavgift på drikkevareemballasje:

- a) med rominnhold på minst 4 liter,
- b) som selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
- c) som selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- d) som fra registrert virksomhets eller importørs lager:
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
 3. kommer i retur,
- e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
- f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

§ 8

Departementet kan vurdere overgangsordninger ved systemomlegging av avgiften i enkelttilfeller og etter en særskilt vurdering.

Dokumentavgift (kap. 5565 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift betales avgift til statskassen ved tinglysning av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder bygning på fremmed grunn og tilhørende festerett til tomta. Avgiften utgjør 2,5 pst. av avgiftsgrunnlaget, men minst kr 250.

Ved tinglysning av første gangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper betales avgift med kr 1 000 pr. hjemmelsoverføring.

§ 2

Fritatt for avgift er:

- a) gaveandel i dokument som inneholder gave og lignende til det offentlige eller til stiftelser og legater med allmennyttige formål, eller til foreninger med allmennyttige formål som har styrese her i landet,
- b) dokument som overfører rettigheter til fast eiendom til utenlandske diplomatiske og konsulære misjoner,
- c) overføring av hjemmel til fast eiendom til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- d) egen sameieandel ved overtagelse av fast eiendom ved oppløsning av sameie,
- e) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller,
- f) ideell arveandel etter loven i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom på skifte eller fra uskiftet bo. Forskudd på arv regnes ikke som arveandel og heller ikke testamentsarv i den utstrekning den overstiger lovens arveandel,
- g) overføring av hjemmel til fast eiendom til forrige hjemmelshaver eller dennes ektefelle, i forbindelse med salg etter reglene om tvangssalg,
- h) overføring av hjemmel til fast eiendom til NATO eller NATOs hovedkvarter i den utstrekning

dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av,

- i) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom den krets av kongefamilien som har arve- og gaveavgiftsfritak, jf. lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 1 femte ledd.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3

Ved førstegangsoverføring av en selvstendig og i sin helhet nyoppført bygning som ikke er tatt i bruk, og overføring av bygg under arbeid betales

avgift bare av salgsverdien av tomte dersom det blir tinglyst hjemmelsoverføring til denne.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Andre avgiftsvedtak

Avgift på frekvenser (kap. 5583 post 70)

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2007 kan:

1. fastsette en avgift knyttet til disponering av frekvenser til drift av annen og tredje generasjons system for mobilkommunikasjon,
2. forestå salg av 5-sifrede telefonnummer,
3. fastsette nærmere bestemmelser om beregning og oppkreving av avgiftene.

Inntekter ved tildeling av konsesjoner (kap. 5309 post 29)

§ 1

For 2007 kan departementet innhente inntekter ved tildeling av konsesjoner for frekvenser.

§ 2

Inntektene innhentes ved tildeling av konsesjoner. Beløpet skal innbetales til statskassen.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om innbetaling og oppkreving av beløpet.

Avgifter i matforvaltningen (kap. 5576 post 70)

§ 1

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2007 kan:

- a) oppkreve matproduksjonsavgifter begrenset oppad til følgende satser:
1. Avgift på norsk produsert kjøtt med en sats på kr 0,51 pr. kg.
 2. Avgift på andre norsk produserte animalia med en sats på 1,99 pst.

3. Avgift på norsk produserte vegetabilier med en sats på 0,80 pst.
4. Avgift på fisk landet fra EØS-fartøy med en sats på kr 14,60 pr. mottatt tonn råstoff.
5. Avgift på fisk landet fra tredjelandsfartøy med en sats på kr 14,60 pr. mottatt tonn.
6. Avgift på fisk tatt om bord på norsk fabrikkfartøy eller omlastet til utenlandsk fartøy med en sats på kr 14,60 pr. mottatt tonn.
7. Avgift på produksjon av oppdrettsfisk med en sats på kr 14,60 pr. mottatt tonn fisk til slakting.
8. Avgift på importert fisk og fiskevarer med en sats på kr 14,60 pr. tonn.
9. Avgift på importerte råvarer, unntatt fisk og fiskevarer, med en sats på 1,14 pst.
10. Avgift på importerte ferdigvarer og halvfabrikata, unntatt fisk og fiskevarer, med en sats på 0,71 pst.

- b) oppkreve avgifter for tilsyn og kontroll med drikkevann (vannverk), kosmetikk, fôr til dyr utenom matproduksjon og planter som ikke er mat.

§ 2

Avgiftene skal dekke kostnader ved tilsyn og kontroll. Avgiftene oppkreves i henhold til lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 21, lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30 a, lov 4. desember 1992 nr. 130 om husdyravl § 6 a, lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 37 a og lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppspleieprodukter (kosmetikklova) § 18.

Forslag til vedtak om tollavgifter for budsjetterminen 2007

I

Tolltariffen slik den gjelder 31. desember 2006, herunder tolltariffens innledende bestemmelser, skal fortsatt gjelde fra 1. januar 2007 med følgende endringer:

A

I tolltariffens innledende bestemmelser gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 3 første, annet og tredje ledd skal lyde:

3. Varer som er omfattet av en frihandelsavtale inngått mellom Norge og fremmed stat eller gruppe av stater kan innenfor rammen av slike avtaler innføres med redusert toll, tollfritt eller med annen tollmessig justering. Preferansetollbehandling innvilges under forutsetning av at opprinnelsesreglene til den aktuelle frihandelsavtalen er oppfylt.

Følgende frihandelsavtaler er virksomme pr. 1. januar 2007:

- Avtalen om opprettelse av Det Europeiske Økonomiske Samarbeidsområde, EØS-avtalen
- Konvensjonen om opprettelse av Det Europeiske Frihandelsforbund
- Handelsavtalen EF – Norge
- Frihandelsavtalen EFTA – Tyrkia
- Frihandelsavtalen EFTA – Israel
- Frihandelsavtalen Norge – Færøyene
- Interim frihandelsavtale EFTA – PLO på vegne av Den palestinske selvstyremyndighet
- Frihandelsavtalen EFTA – Marokko
- Frihandelsavtalen EFTA – Mexico
- Frihandelsavtalen EFTA – Makedonia
- Frihandelsavtalen EFTA – Jordan

- Frihandelsavtalen EFTA – Kroatia
- Frihandelsavtalen EFTA – Singapore
- Frihandelsavtalen EFTA – Chile
- Frihandelsavtalen EFTA – Tunisia
- Frihandelsavtalen EFTA – Sør-Korea

Tollpreferanser gis under samme forutsetninger også for varer som er omfattet av bilaterale eller unilaterale erklæringer inngått i tilknytning til disse frihandelsavtalene.

B

Tolltariffen gis nye oppdelinger og tollsatsene endres for enkelte landbruksprodukter. Endringene framgår av vedlegg 3 til St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

II

Finansdepartementet gis fullmakt til å iverksette de tollmessige sider ved eventuelle frihandelsavtaler som inngås i 2007 mellom EFTA-landene og henholdsvis Canada, Egypt, Libanon, Thailand og SA-CU (Sør-Afrika, Botswana, Namibia, Lesotho og Swaziland).

Finansdepartementet gis tilsvarende fullmakt til å iverksette bilaterale landbruksavtaler inngått under de nevnte frihandelsavtaler.

III

Finansdepartementet gis fullmakt til å innarbeide tekniske endringer i tolltariffen, herunder endringer som følger av revisjonen av tollnomenklaturen til konvensjonen om Det harmoniserte system for beskrivelse og koding av varer.

Vedlegg 1

Skattestatistikk for 2004

I dette vedlegget redegjøres det for skattestatistikk for forskuddspliktige og etterskuddspliktige for 2004. Skatteligningen inneholder tall for skattegrunnlagene og utlignede skatter samt tall for de fleste skattepliktige inntekter i tillegg til fradrag og formue. Selvangivelsesstatistikken inneholder tall for gjennomsnittlige inntekter, formuer og fradrag.

Skatteligningen for inntektsåret 2004

Tabellene 1.1 – 1.7 gir en oversikt over skatteligningen for 2004. Statistikken bygger på oppgaver fra den ordinære skatteligningen for forskuddspliktige og etterskuddspliktige. For forskuddspliktige omfatter inntektsskatt til staten hovedsakelig toppskatt og fellesskatt, men for visse grupper forskuddspliktige, hovedsakelig personer som er bosatt i utlandet, beregnes ordinær inntektsskatt til staten.

Tabell 1.1 viser en oppstilling av skatteligningen samlet og fordelt på *etterskuddspliktige og forskuddspliktige*. I tabell 1.2 vises tall for skatteligningen samlet og fordelt fylkesvis for *forskuddspliktige*.

Utlignet formues- og inntektsskatt til kommune, fylke og stat, og trygdeavgift til folketrygden, utgjorde i alt 423 mrd. kroner i 2004 sammenliknet med 364,8 mrd. kroner i 2003.

Kommune- og fylkesskatten beløp seg til 99,4 mrd. kroner, mens statsskatten og trygdeavgiften var henholdsvis 261,1 og 62,5 mrd. kroner. Fra 2003 til 2004 økte utlignet skatt med 16 pst. Kommune- og fylkesskatten gikk opp med 3,9 pst., mens statsskatten gikk opp med 25 pst. Provenyet fra medlemsavgiften til folketrygden økte med 4,0 pst. fra året før.

Alminnelig inntekt ved kommune- og fylkeskatteligningen utgjorde i alt 784 mrd. kroner for *forskuddspliktige*. Dette var en økning på 6,8 pst. fra året før. Sammenliknet med 2003 økte utlignede skatter for forskuddspliktige med 13,7 mrd. kroner.

Tabell 1.3 viser gjennomsnittstall for personlige skattytere fordelt fylkesvis. Alminnelig inntekt pr. innbygger var 169 900 kroner i 2004. Dette var en økning på 6,1 pst. fra året før. Oslo hadde høyest inntekt pr. innbygger med 231 600 kroner, mens inntekten var lavest i Nord-Trøndelag med 134 300 kroner.

Tabell 1.4 viser fordelingen av antall personlige skattytere etter størrelsen på nettoformuen og alminnelig inntekt. Denne statistikken omfatter nær 3,6 mill. personlige skattytere. Av de personlige skattyterne hadde 26,9 pst. alminnelig inntekt under 100 000 kroner, 32,0 pst. en inntekt mellom 100 000 og 200 000 kroner, 22,7 pst. en inntekt mellom 200 000 og 300 000 kroner, og 18,4 pst. hadde en inntekt på 300 000 kroner eller mer. 68,7 pst. av skattyterne hadde en nettoformue under 120 000 kroner, 11,5 pst. en formue mellom 120 000 og 300 000 kroner og 7,1 pst. en formue mellom 300 000 kroner og 500 000 kroner. 12,7 pst. av skattyterne ble lignet for en formue på 500 000 kroner eller mer.

Utlignet inntektsskatt fra *etterskuddspliktige* ble tidligere fordelt mellom kommune, fylke og stat. Fra 1998 ble reglene om stedbunden beskatning fjernet, og all inntektsskatt fra etterskuddspliktige med unntak av naturressursskatten blir nå utlignet til staten. Som tabell 1.5 viser utgjorde skattbar inntekt ved statsskatteligningen for etterskuddspliktige 158,0 mrd. kroner i 2004. Utlignet skatt for etterskuddspliktige økte med 44,6 mrd. kroner sammenliknet med 2003.

Samlet utlignet skatt til staten fra etterskuddspliktige, eksklusiv selskaper skattlagt med hjemmel i petroleumsskatteloven, utgjorde i alt 40,0 mrd. kroner i 2004. Av dette var 38,3 mrd. kroner fellesskatt og 258 mill. kroner formuesskatt. Skatt på grunnrenteinntekt var på 1 330 mill. kroner i 2004, mens tonnaseskatten utgjorde 69 mill. kroner samme år.

Tallene for utlignet skatt til staten oppgis etter godtgjørelsesfradrag i forbindelse med mottatt aksjeutbytte, etter fradrag for naturressursskatt, etter kreditfradrag (fradrag for skatt betalt i utlandet) og etter fradrag for kostnader til forsknings- og utviklingsprosjekt. Fradrag for godtgjørelse i fellesskatt utgjorde 632 mill. kroner, fradrag for naturressursskatt utgjorde 1,3 mrd. kroner, kreditfradrag utgjorde 2,7 mrd. kroner, mens forsknings- og utviklingsfradrag utgjorde 1,3 mrd. kroner. Fra og med 2004 ble det innført skattefritak for inntekter på aksjer og andre eierandeler mellom selskaper. Dette førte til at godtgjørelsesfradraget falt bort, med

unntak for ubenyttet godtgjørelsesfradrag fra tidligere år.

Tabell 1.5 viser etterskuddspliktige skattytere etter skattbar inntekt. Av en skattbar inntekt (positiv alminnelig inntekt og korreksjonsinntekt) på 158,0 mrd. kroner var 90,1 pst. (142,4 mrd. kroner) opptjent av etterskuddspliktige skattytere med en skattbar inntekt på 1 mill. kroner eller mer (24 pst. av skattyterne).

Tabell 1.6 viser at 84,0 pst. av den utlignede skatten (ekskl. sakkelselskaper) ved statsskatteligningen på 40,0 mrd. kroner er utlignet på skattytergruppen aksjeselskaper mv., 5,7 pst. på kraftselskaper, 4,3 pst. på sparebanker og gjensidige livs- og skadeforsikringsselskaper, 0,8 pst. på rederier skattlagt etter Sktl. §§8–10 til 8–19, 0,8 pst. på forbruksforeninger, innkjøps- og salgslag/samvirkelag, andelsmeierier og boligbyggelag, 3,7 pst. på utenlandske aksjeselskaper/forsikringsselskaper, 0,5 pst. på institusjoner/foreninger og pensjonsfond og 0,1 pst. på verdipapirfond.

Tabell 1.7 viser at statsskatten fra oljevirksomheten for etterskuddspliktige skattytere beløp seg til 132,0 mrd. kroner. Beløpet utgjør 76,1 pst. av selvskapsskatten til staten.

Selvangivelsesstatistikk for 2004

Tabellene 1.8 – 1.11 viser gjennomsnittstall for bosatte personer 17 år og eldre fra selvangivelsesstatistikken for 2004. Mens skatteligningen hovedsakelig redegjør for utlignet skatt i 2004, viser selvangivelsesstatistikken tall for gjennomsnittlige inntekter, formue og fradrag for personer 17 år og eldre.

I tabell 1.8 er det gjengitt en del hovedtall for de sosioøkonomiske gruppene lønnstakere, trygdede og selvstendig næringsdrivende. Tabellen viser at lønnstakere utgjør den største gruppen med vel 1,9 mill. personer. Trygdede utgjør drøyt 1 mill. personer, mens selvstendig næringsdrivende utgjør 137 000 personer. *Gjennomsnittlig bruttoinntekt* for lønnstakere var 370 300 kroner i 2004. Trygdede hadde en gjennomsnittlig bruttoinntekt på 188 100 kroner, mens tilsvarende for selvstendig næringsdrivende var 519 100 kroner.

Trygdede og pensjonister får om lag 7,8 pst. av bruttoinntekten fra *kapitalinntekter*, dvs. renter, aksjeutbytte, aksjegevinst og inntekt av prosentlignet

bolig. For lønnstakere og selvstendig næringsdrivende er andelen hhv. 8,5 pst. og 13,5 pst.

Tabell 1.8 viser også at *samlet fradrag i inntekten* (inkl. særfradrag) som andel av bruttoinntekt er 32,2 pst. for trygdede, 22,8 pst. for lønnstakere og 19,7 pst. for selvstendig næringsdrivende. For selvstendig næringsdrivende utgjør gjeldsrenter den største fradragsposten, mens minstefradrag og gjeldsrenter utgjør de største fradragene for lønnstakere. De største fradragene for trygdede er minstefradrag og særfradrag.

Trygdede betaler i gjennomsnitt 16,6 pst. av sin bruttoinntekt i *skatt*. For lønnstakere utgjør samlet utlignet skatt i gjennomsnitt 26,7 pst. av bruttoinntekten. Selvstendig næringsdrivende betaler i gjennomsnitt 29,8 pst. av bruttoinntekten i skatt.

Tabell 1.9 viser *sammensetningen av inntekter og fradrag og skatt* for personer (bosatte 17 år og eldre) på ulike inntektsnivåer. Tabellen viser at for personer med en bruttoinntekt under 100 000 kroner utgjør i gjennomsnitt lønnsinntekter om lag 61 pst., tjenstepensjoner mv. og trygdeytelser om lag 32,3 pst. og aksjeutbytte og gevinst om lag 0,5 pst. av bruttoinntekten. For personer med en bruttoinntekt over 1 mill. kroner utgjør i gjennomsnitt lønnsinntekter om lag 27,8 pst., tjenstepensjoner mv. og trygdeytelser 1,4 pst. og aksjeutbytte og gevinst om lag 50,6 pst. av bruttoinntekten i 2004.

Tabell 1.10 viser sammensetningen av inntekter og fradrag for personer fordelt etter størrelsen på *nettoformue*. Tabellen viser at personer med høy nettoformue i gjennomsnitt også har relativt høy bruttoinntekt. For personer med en nettoformue over 1 mill. kroner utgjør i gjennomsnitt lønnsinntekter om lag 26,0 pst. av bruttoinntekten i 2004. Tilsvarende utgjør tjenstepensjoner mv. og trygdeytelser vel 13 pst., og aksjeutbytte og gevinst om lag 41 pst. av bruttoinntekten.

Tabell 1.11 gjengir gjennomsnittlige inntekter, fradrag og skatt *fordelt etter alder*. Tabellen viser at den gjennomsnittlige bruttoinntekten øker med alderen opp til aldersgruppen 45–54 år, for så å falle for de neste aldersgruppene. Tabellen viser at for personer mellom 67 og 79 år utgjør tjenstepensjon og trygdeytelser i gjennomsnitt om lag 81 pst. av bruttoinntekten. For alle aldersgrupper er aksjeutbytte den største posten blant kapitalinntektene.

Tabell 1.1 Oversikt over skatteligningen. Hele landet. 2004. Mill. kr

	I alt	Etterskudds- pliktige ¹	Forskudds- pliktige
<i>Kommuneskatteligningen</i>			
Antall skattytere ²	3 899 373	1 058	3 898 315
Nettoformue	944 861	–	944 861
Alminnelig inntekt	784 227	–	784 227
Særfradrag	15 810	–	15 810
Formuesskatt	5 847	–	5 847
Inntektsskatt	76 847	–	76 847
Naturressursskatt	1 292	1 292	–
<i>Fylkesskatteligningen</i>			
Inntektsskatt	15 159	–	15 159
Naturressursskatt	235	235	–
<i>Statsskatteligningen</i>			
Antall skattytere med fellesskatt	3 347 545	75 089	3 272 456
Antall skattytere med toppskatt	752 195	–	752 195
Beregningsgrunnlag for toppskatt	907 069	–	907 069
Nettoinntekt ³	1 097	–	1 097
Skattbar inntekt	158 038	158 038	–
Nettoformue	1 026 111	85 865	940 246
Inntekt sokkel	178 630	178 630	–
Beregningsgrunnlag for særskatt sokkel	163 946	163 946	–
Toppskatt	15 512	–	15 512
Fellesskatt	109 471	38 309	71 162
Formuesskatt	2 772	258	2 514
Inntektsskatt sokkel (inkl. særskatt)	131 990	131 990	–
Skatt på grunnrenteinntekt for kraftanlegg	1 330	1 330	–
Tonnasjeskatt	69	69	–
<i>Utligning til folketrygden</i>			
Beregningsgrunnlag for trygdeavgift i alt	907 847	–	907 847
Personinntekt fra pensjon/trygd	164 094	–	164 094
Personinntekt fra næring utenom primærnæring	49 229	–	49 229
Personinntekt fra primærnæring	9 553	–	9 553
Personinntekt lønn	684 971	–	684 971
Samlet trygdeavgift	62 497	–	62 497
<i>Sum utlignet skatt</i>			
I alt	423 020	173 483	249 537
<i>Fradrag, nedsettelse og korreksjoner i skatt</i>			
I alt ⁴	29 176	5 897	23 279
Finnmarksfradrag ⁵	631	–	631
Fradrag for boligsparing – BSU ⁵	397	–	397
Skatt etterbetalt pensjon ⁶	-5	–	-5
Nedsettelse etter 80-prosentregelen ⁷	222	–	222
Skattebegrensning etter sktl. § 17 ⁸	3 976	–	3 976
Nedsettelse for utenlandsskatt (kreditfradrag) ⁹	3 408	2 658	750
Godtgjørelsesfradrag ¹⁰	17 938	632	17 306
Fradrag for naturressursskatt ¹¹	1 283	1 283	–
Skattefradrag for kostnader ved forsknings og utviklingsprosjekter	1 328	1 324	4
Skattefradrag pga. omberegnet gevinst på opsjoner i arbeidsforhold ...	–	–	–

¹ Omfatter også utenlandske skattytere på kontinentalsokkelen.² Antall skattytere med utlignet inntektsskatt og/eller formuesskatt til kommune. Omfatter også personer på Svalbard.³ Nettoinntekt er grunnlag for ordinær inntektsskatt til staten for visse grupper skattytere, hovedsakelig personer bosatt i utlandet.⁴ Forsørgerfradraget falt bort fra og med inntektsåret 2001. AMS-fradraget falt bort fra og med inntektsåret 2000. Skattetillegg for brutt sparekontrakt AMS opphørte fra og med 2002.⁵ Beløpet er belastet inntektsskatt stat.⁶ Tillegg/fradrag for etterbetalt pensjon.⁷ Beløpet er belastet formuesskatt stat.⁸ Beløpet er belastet inntektsskatt kommune og fylke med henholdsvis 1337,1 mill. kroner og 244,9 mill. kroner. Inntektsskatt stat med 225 mill. kroner, fellesskatt med 1146,1 mill. kroner og avgift til folketrygden med 1022,8 mill. kroner.⁹ Beløpet for forskuddspliktige er belastet inntektsskatt stat med 84 mill. kroner, fellesskatt med 280,1 mill. kroner, inntektsskatt kommune med 326,2 mill. kroner og fylkesskatt med 59,7 mill. kroner. For etterskuddspliktige er beløpet belastet fellesskatten.¹⁰ Godtgjørelsesfradraget for etterskuddspliktige belastes i sin helhet fellesskatt. For personlige skattytere er godtgjørelsesfradraget belastet inntektsskatt kommune med 8167,2 mill. kroner, fylkesskatt med 1608,6 mill. kroner og fellesskatt med 7529,5 mill. kroner.¹¹ Beløpet er belastet fellesskatt.

Tabell 1.2 Oversikt over skattelikningen for forskuddspliktige etter fylke. 2004. Mill. kroner

	Hele landet ¹	Østfold	Akershus	Oslo	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold
<i>Kommuneskatteligningen</i>								
Antall skattytere	3 898 315	219 853	381 041	405 436	182 860	196 154	237 876	186 050
Nettoformue	944 861	46 371	114 223	163 081	36 523	40 092	56 938	45 859
Alminnelig inntekt	784 227	39 898	97 559	124 271	27 460	27 045	42 081	36 467
Særfradrag	15 810	976	1 465	1 756	802	712	838	825
Formuesskatt	5 847	281	720	1 061	218	242	355	285
Inntektsskatt	76 847	3 909	9 881	11 672	2 663	2 629	4 128	3 497
<i>Fylkesskatteligningen</i>								
Inntektsskatt	15 159	771	1 948	2 302	526	519	814	690
<i>Statsskatteligningen</i>								
Antall personer med felleskatt	3 272 456	186 617	343 048	386 032	140 150	136 134	177 747	157 682
Antall personer med toppskatt	752 195	34 662	107 450	119 708	21 122	21 172	39 592	32 750
Beregningsgrunnlag for toppskatt	907 069	48 002	110 384	123 738	33 720	33 028	48 243	42 171
Nettoformue	940 246	45 569	117 140	166 619	35 243	37 555	55 662	45 149
Toppskatt ²	15 512	592	2 883	3 318	322	315	781	644
Felleskatt	71 162	3 614	9 285	10 653	2 462	2 436	3 819	3 244
Formuesskatt	2 514	116	329	458	89	94	157	124
<i>Utligning til folketrygden</i>								
Samlet trygdeavgift	62 497	3 241	7 845	8 796	2 220	2 216	3 345	2 860
<i>Sum utlignet skatt</i>								
I alt	249 537	12 524	32 890	38 260	8 501	8 451	13 399	11 344
<i>Fradrag, nedsettelse og korreksjoner i skatt</i>								
I alt	23 279	925	2 830	6 028	574	593	1 189	1 130
Finnmarksfradrag	631	0	0	0	0	0	0	0
Fradrag for BSU	397	16	34	59	10	14	18	14
Skatt etterbetalt pensjon	-5	0	0	-10	0	-2	2	0
Nedsettelse etter 80-prosentregelen	222	9	28	99	2	6	7	7
Skattebegrensning etter sktl. § 17	3 976	273	239	353	231	214	207	197
Nedsettelse for utenlandsskatt	750	21	149	135	8	9	26	35
Godtgjørelsesfradrag	17 305	605	2 380	5 391	323	352	929	877
Fradrag for omregnet opsjoner	-	-	-	-	-	-	-	-
Skattefradrag forskning og utvikling	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabell 1.2 forts.

	Telemark	Aust- Agder	Vest- Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør- Trøndelag
<i>Kommuneskatteligningen</i>								
Antall skattytere	156 652	100 916	137 800	301 193	365 337	94 118	201 833	231 224
Nettoformue	30 121	19 956	30 149	73 771	82 863	23 495	52 857	43 404
Alminnelig inntekt	25 364	15 672	24 849	68 715	75 273	15 692	37 501	42 775
Særfradrag	650	377	580	1 095	1 404	364	852	910
Formuesskatt	182	122	184	458	510	142	325	261
Inntektsskatt	2 525	1 510	2 400	6 907	7 459	1 539	3 619	4 230
<i>Fylkesskatteligningen</i>								
Inntektsskatt	498	298	473	1 362	1 471	304	714	834
<i>Statsskatteligningen</i>								
Antall personer med felleskatt	119 509	72 838	110 547	264 678	310 255	75 982	172 563	191 106
Antall personer med toppskatt	23 270	13 692	22 388	71 675	74 649	13 838	34 339	40 093
Beregningsgrunnlag for toppskatt	30 774	18 541	28 724	77 889	87 078	18 996	44 717	51 526
Nettoformue	29 036	18 947	29 720	74 168	82 635	23 101	52 518	43 245
Toppskatt ²	399	236	376	1 709	1 530	195	559	716
Fellesskatt	2 329	1 393	2 221	6 337	6 878	1 424	3 349	3 911
Formuesskatt	76	49	81	209	227	60	136	113
<i>Utligning til folketrygden</i>								
Samlet trygdeavgift	2 057	1 248	1 949	5 483	6 050	1 295	3 051	3 539
<i>Sum utlignet skatt</i>								
I alt	8 065	4 857	7 685	22 465	24 123	4 958	11 754	13 604
<i>Fradrag, nedsettelse og korreksjoner i skatt</i>								
I alt	473	426	705	1 875	2 048	357	1 042	1 019
Finnmarksfradrag	0	0	0	0	0	0	0	0
Fradrag for BSU	10	7	18	56	46	10	19	25
Skatt etterbetalt pensjon ...	0	0	2	-1	-1	-1	2	2
Nedsettelse etter 80- prosentregelen	2	3	1	8	10	2	14	4
Skattebegrensning etter Sktl. § 17	171	103	138	263	354	104	241	245
Nedsettelse for utenlandsskatt	25	15	20	151	72	6	27	23
Godtgjørelsesfradrag	265	298	525	1 398	1 566	235	738	720
Fradrag for omregnet opsjoner	-	-	-	-	-	-	-	-
Skattefradrag forskning og utvikling	-	-	1	-	-	-	-	-

Tabell 1.2 forts.

	Nord- Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark- Finnmárku
<i>Kommuneskatteligningen</i>				
Antall skattytere	106 162	203 399	127 947	62 055
Nettoformue	18 694	33 082	21 695	11 386
Alminnelig inntekt	17 274	33 259	22 590	10 461
Særfradrag	461	936	546	261
Formuesskatt	109	193	128	69
Inntektsskatt	1 698	3 270	2 259	1 050
<i>Fylkesskatteligningen</i>				
Inntektsskatt	335	645	446	207
<i>Statsskatteligningen</i>				
Antall personer med fellesskatt	89 266	168 572	109 060	52 779
Antall personer med toppskatt	14 119	28 339	21 458	9 894
Beregningsgrunnlag for toppskatt	21 910	42 308	28 536	13 394
Nettoformue	18 416	32 617	21 477	11 298
Toppskatt ²	204	397	215	-370
Fellesskatt	1 569	3 025	2 086	964
Formuesskatt	45	79	53	18
<i>Utligning til folketrygden</i>				
Samlet trygdeavgift	1 462	2 811	1 950	905
<i>Sum utlignet skatt</i>				
I alt	5 422	10 420	7 137	2 843
<i>Fradrag, nedsettelse og korreksjoner i skatt</i>				
I alt	306	591	503	661
Finnmarksfradrag	0	0	114	513
Fradrag for BSU	9	15	11	5
Skatt etterbetalt pensjon	1	1	0	0
Nedsettelse etter 80-prosentregelen	1	2	3	14
Skattebegrensning etter sktl. § 17	144	270	153	75
Nedsettelse for utenlandsskatt	7	7	11	2
Godtgjørelsesfradrag	144	295	212	53
Fradrag for omregnet opsjoner	–	–	–	–
Skattefradrag forskning og utvikling	–	–	–	–

¹ Omfatter også personer på Svalbard og Kontinentalsokkelen.² Toppskatten inkluderer også ordinær inntektsskatt til staten for visse grupper skattytere, hovedsakelig personer bosatt i utlandet. Denne skatten er i likhet med de øvrige skattene i tabellen oppgitt etter at fradrag og nedsettelse i skatt er trukket fra. For Finnmark sin del framkommer et negativt tall siden fradragene overstiger skatten, hovedsakelig på grunn av finnmarksfradraget.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Tabell 1.3 Gjennomsnittstall for forskuddspliktige.¹ Fylke. 2004. Kroner

Fylke	Alminnelig inntekt			
	Pr. innen- by(gd)sboende personlig skattyter	Pr. innbygger	Nettoformue pr. innbygger	Utlignet skatt pr. innbygger
Hele landet	234 800	169 900	205 100	53 900
Østfold	209 300	154 100	177 300	48 400
Akershus	277 500	200 300	237 600	67 000
Oslo	310 900	231 600	315 100	71 800
Hedmark	193 200	145 500	188 500	45 100
Oppland	194 800	147 200	206 300	46 000
Buskerud	230 900	172 700	229 600	55 000
Vestfold	226 000	165 500	205 400	51 400
Telemark	208 100	152 100	175 800	48 400
Aust-Agder	211 700	150 700	184 100	46 700
Vest-Agder	220 700	154 000	185 300	47 600
Rogaland	251 600	173 400	189 400	57 000
Hordaland	237 500	167 300	185 200	53 700
Sogn og Fjordane	202 200	146 400	216 900	46 300
Møre og Romsdal	213 400	153 100	215 700	48 000
Sør-Trøndelag	220 100	156 800	159 600	49 900
Nord-Trøndelag	190 900	134 300	144 600	42 200
Nordland	195 200	140 400	139 000	44 000
Troms	203 900	147 600	141 800	46 700
Finnmark-Finnmárku	194 400	142 100	155 700	38 800

¹ Tallene omfatter bare personer som er bostedslignet i Norge. De øvrige gjennomsnittstallene omfatter oppgaver fra alle grupper av personlige skattytere. Innbyggertallet pr. 1. januar 2005 er benyttet ved beregning av gjennomsnittstall pr. innbygger. En kan ikke på grunnlag av totaltallene i tabell 1.1 beregne gjennomsnittstall i tabell 1.3.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Tabell 1.4 Antall personlige skattytere etter trinn for nettoformue og alminnelig inntekt.¹ 2004

Alminnelig inntekt. Kroner	I alt	Nettoformue ved statsskatteligningen. Kroner						
		0-119 999	120 000-199 999	200 000-299 999	300 000-499 999	500 000-699 999	700 000-999 999	1 000 000- og over
I alt	3 574 190	2 454 781	213 990	197 747	255 123	147 373	119 770	185 406
0 eller negativ	84 623	74 055	2 515	1 745	1 880	969	861	2 598
1 – 24 900	216 824	187 289	12 217	6 551	5 349	2 404	1 542	1 472
25 000 – 49 900	123 533	110 353	4 205	2 608	2 426	1 270	1 073	1 598
50 000 – 74 900	204 766	164 464	15 140	10 803	8 573	2 465	1 534	1 787
75 000 – 99 900	331 668	212 310	32 428	28 561	31 316	13 997	8 164	4 892
100 000 – 149 900	622 547	399 006	48 219	46 887	58 754	30 558	21 024	18 099
150 000 – 199 900	522 283	352 215	30 583	29 669	41 542	25 483	20 429	22 362
200 000 – 249 900	472 338	331 613	25 345	24 619	33 183	20 324	16 863	20 391
250 000 – 299 900	338 513	232 950	17 260	16 909	24 399	15 311	13 489	18 195
300 000 – 349 900	214 553	139 386	10 696	11 309	17 014	11 142	10 036	14 970
350 000 – 399 900	126 614	79 557	5 524	6 226	9 969	7 071	6 567	11 700
400 000 – 449 900	78 459	48 170	3 096	3 625	6 028	4 379	4 425	8 736
450 000 – 499 900	52 566	31 676	1 874	2 253	3 836	2 922	2 972	7 033
500 000 – 999 900	147 695	80 664	4 364	5 335	9 658	7 909	9 188	30 577
1 000 000 og over	37 208	11 073	524	647	1 196	1 169	1 603	20 996

¹ Som skattyter regnes en person som har sum utlignet skatt større enn null og/eller sum forskudd større enn null og/eller sum fradrag og nedsettelser i skatt større enn null. Sum forskudd er definert som summen av avregnet forskuddstrekk, avregnet forskuddsskatt og betalt tilleggsforskudd. Felleslignede ektefeller er ikke slått sammen til én enhet. Skattytere med ligningskommune Svalbard er inkludert i tabellen.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Tabell 1.5 Etterskuddspliktige skattytere etter skattbar inntekt.¹ Inntektsskatt på skattbar inntekt ved statsskatteligningen.² Eksklusiv sokkelselskaper³. 2004

Skattbar inntekt Kroner	Skattytere		Skattbar inntekt		Inntektsskatt	
	Antall	Pst.	Mill. kr	Pst.	Mill. kr	Pst.
I alt	75 088	100	158 038	100	44 206	100
1 – 4 999	3 994	5	5	0	1	0
5 000 – 9 999	1 395	2	10	0	3	0
10 000 – 19 999	2 338	3	35	0	10	0
20 000 – 49 999	5 440	7	185	0	52	0
50 000 – 99 999	6 835	9	502	0	140	0
100 000 – 199 999	9 720	13	1 419	1	397	1
200 000 – 499 999	15 788	21	5 198	3	1 455	3
500 000 – 999 999	11 571	15	8 237	5	2 305	5
1 000 000 – 1 999 999	8 325	11	11 707	7	3 275	7
2 000 000 – 4 999 999	5 810	8	17 773	11	4 972	11
5 000 000 og over	3 872	5	112 966	71	31 595	71

¹ Skattbar inntekt omfatter positiv alminnelig inntekt og korreksjonsinntekt.

² Omfatter utlignet inntektsskatt på alminnelig inntekt og utlignet inntektsskatt på korreksjonsinntekt før godtgjørelsesfradrag, kreditfradrag, fradrag for naturressursskatt og forsknings- og utviklingsfradrag er trukket fra.

³ Selskaper skattlagt med hjemmel i petroleumsskatteloven.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Tabell 1.6 Etterskuddspliktige skattytere. Ansettelse og skatter ved statsskatteligningen etter skattytergruppe, eksklusiv selskapskatter.^{1,2} 2004. Mill. kroner

	Antall i skatteposisjon ³	Nettoformue	Skattbar inntekt ⁴	Formueskatt	Felleskatt ⁵	Skatter og fradrag			Sum skatt til staten
						Tonnasjeskatt	Grunnrenteskatt	Fradrag i skatt ⁶	
I alt	78 276	85 865	158 038	258	44 206	69	1 330	5 897	39 965
Aksjeselskaper ⁷	74 434	961	136 283	3	38 159	-	-	4 567	33 595
Rederier skattelagt etter skatteloven §§ 8–10 til 8–19	295	-	955	-	268	69	-	0	336
Selskap hjemmehørende på Svalbard	82	26	246	0	25	-	-	0	25
Verdipapirfond	55	-	169	-	47	-	-	16	31
Sparebanker og gjensidige livs- og skadeforsikringselskaper ..	136	37 601	5 712	113	1 599	-	-	3	1 709
Forbruksforeninger, innkjøps og salgslag, andelsmeierier og boligbyggelag	1 013	23 466	936	70	262	-	-	18	314
Kraftforetak	223	1 256	7 943	4	2 224	-	1 330	1 283	2 274
Institusjoner, foreninger og pensjonsfond	1 117	22 555	495	68	139	-	-	7	200
Utenlandske aksjeselskaper og forsikringselskaper	921	-	5 298	-	1 483	-	-	2	1 481

¹ Skattytergruppe refererer til skatteregelgruppe som de etterskuddspliktige skattyterne skatlegges etter.

² Selskapskatter omfatter selskaper skattlagt med hjemmel i petroleumsloven.

³ Etterskuddspliktige som har fått beregnet skatt av inntekt og/eller formue eller har fradrag i skatt.

⁴ Omfatter positiv alminnelig inntekt og korreksjonsinntekt.

⁵ Inneholder også utlignet inntektsskatt på korreksjonsinntekt.

⁶ Godtgjørelsesfradrag (632 mill. kroner), fradrag for naturressursskatt (1283 mill. kroner), kreditfradrag (2658 mill. kroner) og forsknings- og utviklingsfradrag (1324 mill. kroner).

⁷ Omfatter aksjeselskaper, aksjebank og forsikringselskaper registrert i Norge.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Tabell 1.7 Etterskuddspliktige skattytere skattlagt med hjemmel i petroleumsløven. Ansettelse og skatter. 2004. Mill. kroner

	Antall skatt- ytere	Sokkelselskaper		
		I alt	Oljeutvinnings- og rørlednings- selskaper	Utenlandske sokkel- selskaper
Inntekt sokkel	133	178 630	178 292	338
Skatt inntekt sokkel	133	50 017	49 922	95
Særskatteinntekt	24	163 946	163 946	–
Særskatt sokkel	24	81 973	81 973	–
Sum skatt sokkel	133	131 990	131 895	95

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Tabell 1.8 Hovedposter fra selvangivelsen for bosatte personer 17 år og eldre, etter sosioøkonomisk status.¹ 2004. Gjennomsnitt i kroner

	Lønnstakere	Trygdede	Selvstendig nærings- drivende
Bruttoinntekt	370 300	188 100	519 100
Lønn ¹	329 900	23 300	33 300
Ytelser fra folketrygden	2 100	113 100	4 400
Tjenestepensjon mm.	1 800	34 000	2 300
Næringsinntekt i alt	2 800	1 300	395 000
Renter av bankinnskudd	2 200	3 600	5 800
Aksjeutbytte inkl. utenlandsk aksjeutbytte	22 500	6 000	46 800
Gevinst ved salg av aksjer o.l.	3 300	1 600	9 700
Inntekt av prosentlignet boligeiendom	2 200	1 900	2 900
Andre inntekter av fast eiendom	1 400	1 500	5 100
Mottatte bidrag, livrenter, barnepensjon m.m.	200	500	400
Andre inntekter	1 900	1 500	13 500
Fradrag	83 600	46 800	101 300
Minstefradrag	46 100	36 600	12 300
Reiseutgifter	3 200	100	600
Pensjonspremie, privat og offentlig	2 300	0	400
Foreldrefradrag	2 400	300	1 600
Fagforeningskontingent	1 000	0	200
Årets underskudd i næring	800	400	9 600
Tidligere års underskudd	2 200	1 400	12 300
Særskilte fradrag, bl.a. jordbruksfradrag	1 000	100	15 000
Innbetalig til individuell pensjonsavtale	500	100	1 700
Renter av gjeld	19 700	4 900	36 000
Andelseiers andel av fradragsberettigede utgifter i boligselskapet	600	800	300
Tap ved salg av aksjer	1 900	1 200	6 700
Andre fradrag	2 000	700	4 600

Tabell 1.8 forts.

	Lønnstakere	Trygdede	Selvstendig næringsdrivende
Alminnelig inntekt	286 700	141 300	417 700
Særfradrag	700	13 800	800
Grunnlag for beregning av kommune- og fellesskatt	286 000	127 600	416 900
Sum bruttoskatt	106 000	36 500	168 700
Sum fradrag i skatt	7 000	5 300	13 700
Sum utlignet skatt ²	99 000	31 200	154 900
Antall bosatte 17 år og eldre	1 915 843	1 036 193	136 971

¹ Attførings- og rehabiliteringspenger ble fra og med 2002 ført som lønnsinntekt, og ikke som ytelse fra folketrygden. I grupperingen av sosioøkonomisk status er likevel attføring og rehabilitering regnet som folketrygd.

² Utlignet inntekts- og formuesskatt.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Tabell 1.9 Hovedposter fra selvangivelsen for bosatte personer 17 år og eldre, etter størrelse på bruttoinntekt. 2004. Gjennomsnitt i kroner

	Bruttoinntekt										1 mill. og over
	I alt	-99 999	100 000– 199 999	200 000– 299 999	300 000– 399 999	400 000– 499 999	500 000– 749 999	750 000– 999 999			
Bruttoinntekt	280 500	41 500	147 700	250 300	344 500	442 400	593 500	852 000	2 486 100		
Lønn ¹	189 000	25 300	60 100	177 400	293 800	374 700	474 400	607 100	692 100		
Ytelser fra folketrygden	34 100	12 700	70 400	40 400	15 100	10 300	9 000	8 900	13 100		
Tjenestepensjon mm.	10 900	700	8 900	17 600	11 800	11 400	12 900	14 600	21 000		
Næringsinntekt i alt	17 300	1 400	4 500	9 100	15 300	29 400	56 200	107 400	295 700		
Renter av bankinnskudd	2 600	600	1 600	1 900	2 000	3 000	4 900	9 200	48 800		
Aksjeutbytte inkl. utenlandsk aksjeutbytte	17 500	100	200	500	1 200	4 000	16 200	58 500	1 107 400		
Gevinst ved salg av aksjer o.l.	2 800	100	200	400	700	1 700	4 400	12 200	149 700		
Inntekt av prosentlignet boligeiendom	1 900	300	1 100	1 800	2 500	3 300	4 200	5 700	8 700		
Andre inntekter av fast eiendom	1 500	100	200	400	800	1 800	4 800	11 300	46 000		
Mottatte bidrag, livrenter, barnepensjon m.m.	300	100	200	200	300	500	700	900	2 100		
Andre inntekter	2 600	100	300	600	1 100	2 300	6 000	16 100	101 400		
Frdrag	65 600	22 300	43 800	68 700	83 200	95 300	109 300	132 600	277 700		
Minstefradrag	38 100	17 800	34 200	45 900	45 900	45 100	44 100	43 000	40 800		
Reiseutgifter	1 800	100	400	1 700	3 300	4 200	4 500	3 800	2 700		
Pensjonspremie, privat og offentlig	1 200	0	300	1 400	2 400	2 700	2 300	2 100	1 400		
Foreldrebetaling	1 500	300	900	1 800	2 000	2 300	2 900	3 200	2 900		
Fagforeningskontingent	500	0	200	700	1 000	1 000	800	700	400		
Årets underskudd i næring	1 000	600	500	600	900	1 300	1 900	3 700	12 000		
Tidligere års underskudd	2 300	700	400	800	800	1 800	4 100	12 600	89 800		
Særskilte fradrag, bl.a. jordbruksfradrag	1 200	200	500	1 000	1 700	2 900	3 400	1 900	1 400		
Innbetalig til individuell pensjonsavtale	400	100	100	300	400	700	1 100	1 800	2 900		
Renter av gjeld	13 700	1 800	4 600	12 100	20 800	27 200	34 700	44 100	67 200		
Andelseiers andel av fradragsberettigede utgifter i boligselskapet	600	100	600	700	700	700	700	500	500		
Tap ved salg av aksjer	1 700	300	400	800	1 300	2 500	4 600	9 300	40 000		
Andre fradrag	1 500	300	600	1 000	1 800	2 800	4 100	5 800	15 700		
Alminnelig inntekt	214 900	19 200	103 900	181 600	261 300	347 000	484 300	719 400	2 208 400		
Særfradrag	4 400	1 900	9 600	4 600	1 900	1 400	1 300	1 300	1 600		
Grunnlag for beregning av kommune- og fellesskatt ..	210 500	17 300	94 300	177 000	259 400	345 600	482 900	718 100	2 206 800		
Sum bruttoskatt	75 300	4 600	25 900	58 100	90 600	132 200	200 100	313 600	859 200		
Sum fradrag i skatt	6 400	600	3 900	1 000	900	1 800	5 600	18 300	311 100		
Sum utlignet skatt ²	68 900	4 000	22 000	57 100	89 800	130 500	194 500	295 200	548 100		
Antall bosatte 17 år og eldre	3 575 299	578 311	905 522	870 619	648 571	272 688	199 244	51 824	48 520		

¹ Attførings- og rehabiliteringspenger ble fra og med 2002 ført som lønnsinntekt, og ikke som ytelse fra folketrygden. I grupperingen av sosioøkonomisk status er likevel attføring og rehabilitering regnet som folketrygd.

² Utlignet inntekts- og formuesskatt.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Tabell 1.10 Hovedposter fra selvangivelsen for bosatte personer 17 år og eldre, etter størrelse på nettoformue. 2004. Gjennomsnitt i kroner

	Nettoformue										1 mill. og over
	I alt	0 eller negativ	1–99 999	100 000–199 999	200 000–299 999	300 000–499 999	500 000–749 999	750 000–999 999	1 mill. og over		
Bruttoinntekt	280 500	288 500	163 700	226 100	245 800	268 200	298 400	331 900	787 200		
Lønn ¹	189 000	242 800	120 000	156 500	158 300	157 300	158 600	162 100	204 300		
Ytelser fra folketrygden	34 100	15 200	29 900	44 300	53 200	62 500	68 900	72 000	67 100		
Tjenestepensjon m.m.	10 900	4 000	5 800	10 600	14 700	20 900	28 100	33 800	39 400		
Næringsinntekt i alt	17 300	17 100	5 600	9 200	11 400	14 900	21 700	30 200	79 300		
Renter av bankinnskudd	2 600	600	400	900	1 400	2 500	4 600	7 500	28 400		
Aksjeutbytte inkl. utenlandsk aksjeutbytte	17 500	3 000	600	1 100	1 800	3 000	5 900	11 200	288 500		
Gevinst ved salg av aksjer o.l.	2 800	1 100	200	500	700	1 200	2 100	3 400	37 800		
Inntekt av prosentlignet boligeiendom	1 900	1 600	500	1 500	2 300	3 000	3 600	4 000	5 500		
Andre inntekter av fast eiendom	1 500	1 100	200	400	700	1 100	1 800	2 900	12 200		
Mottatte bidrag, livrenter, barnepensjon m.m.	300	200	100	100	200	300	500	700	2 100		
Andre inntekter	2 600	1 800	400	800	1 200	1 600	2 600	3 900	22 600		
Fradrag	65 600	81 800	41 000	50 900	52 200	54 000	57 100	60 000	99 500		
Minstefradrag	38 100	39 700	32 400	38 200	39 200	39 900	40 400	40 500	40 000		
Reiseutgifter	1 800	2 600	1 000	1 300	1 300	1 300	1 300	1 200	1 200		
Pensjonspremie, privat og offentlig	1 200	1 400	900	1 300	1 300	1 300	1 200	1 100	1 000		
Foreldrefradrag	1 500	2 000	1 000	1 600	1 400	1 000	700	600	700		
Fagforeningskontingent	500	600	400	600	600	500	500	500	400		
Årets underskudd i næring	1 000	1 000	300	500	600	800	1 100	1 500	4 500		
Tidligere års underskudd	2 300	3 000	200	300	400	600	1 400	1 200	15 500		
Særskilte fradrag, bl.a. jordbruksfradrag	1 200	1 100	500	800	900	1 200	1 800	2 500	3 600		
Innbetalig til individuell pensjonsavtale	400	200	100	300	400	500	700	1 000	1 800		
Renter av gjeld	13 700	26 300	2 700	4 000	4 000	4 100	4 500	5 000	11 100		
Andelseiers andel av fradragsberettigede utgifter i boligselskapet	600	900	200	400	400	400	500	400	400		
Tap ved salg av aksjer	1 700	1 300	300	500	700	1 100	1 600	2 700	14 600		
Andre fradrag	1 500	1 600	900	1 100	1 100	1 300	1 500	1 800	4 700		
Alminnelig inntekt	214 900	206 700	122 700	175 300	193 600	214 200	241 300	271 900	687 600		
Særfradrag	4 400	2 200	4 300	6 100	7 000	7 700	8 000	7 900	7 000		
Grunnlag for beregning av kommune- og fellesskatt ..	210 500	204 500	118 400	169 200	186 700	206 500	233 300	263 900	680 600		
Sum bruttoskatt	75 300	75 800	37 700	55 700	62 500	70 900	83 100	97 300	257 900		
Sum fradrag i skatt	6 400	2 000	1 900	2 600	2 800	2 800	3 000	4 100	81 700		
Sum utlignet skatt ²	68 900	73 800	35 800	53 100	59 700	68 000	80 100	93 200	176 200		
Antall bosatte 17 år og eldre	3 575 299	1 535 731	731 064	331 322	231 919	281 191	181 758	96 156	186 158		

¹ Attførings- og rehabiliteringspenger ble fra og med 2002 ført som lønnsinntekt, og ikke som ytelser fra folketrygden. I grupperingen av sosioøkonomisk status er likevel attføring og rehabilitering regnet som folketrygd.

² Utlignet inntekts- og formuesskatt.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Tabell 1.11 Hovedposter fra selvangivelsen for bosatte personer 17 år og eldre, etter alder. 2004.
Gjennomsnitt i kroner

	Alle personer	Alder						
		17–24	25–34	35–44	45–54	55–66	67–79	80–
Bruttoinntekt	280 500	98 500	268 600	351 100	378 100	328 400	214 200	170 500
Lønn ¹	189 000	90 100	236 800	282 400	280 100	194 400	10 900	500
Ytelser fra folketrygden ..	34 100	2 200	4 600	7 800	15 400	39 900	134 800	124 500
Tjenestepensjon m.m.	10 900	300	400	1 400	3 100	23 800	38 900	28 800
Næringsinntekt i alt	17 300	2 000	12 700	25 000	31 000	24 500	4 800	1 100
Renter av bankinnskudd .	2 600	500	1 000	1 700	2 900	4 400	4 800	4 700
Aksjeutbytte inkl. uten- landsk aksje- utbytte	17 500	2 900	8 800	22 700	31 400	26 200	10 700	5 000
Gevinst ved salg av aksjer o.l.	2 800	200	1 400	3 700	4 800	4 300	2 200	1 100
Inntekt av prosentlignet boligeiendom	1 900	100	1 000	2 100	2 800	2 900	2 400	1 600
Andre inntekter av fast eiendom	1 500	100	600	1 400	2 100	2 900	2 000	1 200
Mottatte bidrag, livrenter, barne- pensjon mm.	300	100	100	300	300	400	600	300
Andre inntekter	2 600	100	1 100	2 600	4 300	4 600	2 200	1 600
Fradrag	65 600	33 200	72 800	82 800	80 700	68 100	47 500	38 000
Minstefradrag	38 100	27 300	39 700	41 200	41 300	39 600	37 400	33 900
Reiseutgifter	1 800	1 100	2 700	2 800	2 400	1 500	0	0
Pensjonspremie, privat og offentlig	1 200	200	1 300	1 800	2 200	1 600	100	0
Foreldrefradrag	1 500	200	3 300	4 100	700	0	0	0
Fagforeningskontingent .	500	100	600	800	900	700	0	0
Årets underskudd i næring	1 000	100	800	1 300	1 400	1 300	700	200
Tidligere års underskudd	2 300	100	800	1 800	5 200	3 900	2 200	500
Særskilte fradrag bl.a. jordbruksfradrag	1 200	500	1 100	1 600	1 800	1 600	200	0
Innbetalig til individuell pensjonsavtale	400	0	100	200	700	1 000	0	0
Renter av gjeld	13 700	2 600	19 400	23 000	18 800	11 500	3 400	1 000
Andelseiers andel av fradragsberettigede utgifter i boligselskapet ..	600	100	600	500	600	600	800	1 100
Tap ved salg av aksjer	1 700	100	800	2 000	2 800	2 800	1 900	600
Andre fradrag	1 500	700	1 600	1 900	2 000	1 900	900	700
Alminnelig inntekt	214 900	65 300	195 800	268 300	297 400	260 300	166 600	132 500
Særfradrag	4 400	200	700	1 500	2 700	5 500	15 100	16 300
Grunnlag for beregning av kommune- og fellesskatt	210 500	65 100	195 100	266 800	294 700	254 800	151 600	116 200
Sum bruttoskatt	75 300	20 300	69 700	99 100	110 900	92 900	45 500	32 400
Sum fradrag i skatt	6 400	1 500	3 600	7 200	9 600	9 000	5 800	6 900
Sum utlignet skatt ²	68 900	18 900	66 000	91 800	101 300	83 900	39 800	25 400
Antall bosatte 17 år og eldre	3 575 299	441 203	631 649	683 806	616 799	597 908	390 779	213 155

¹ Attførings- og rehabiliteringspenger ble fra og med 2002 ført som lønnsinntekt og ikke som ytelse fra folketrygden. I grupperingen av sosioøkonomisk status er likevel attføring og rehabilitering regnet som folketrygd.² Utlignet inntekts- og formuesskatt.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk 2004.

Vedlegg 2**Toll**

Tabell 2.1 Administrative tollnedsettelse for landbruksvarer 2005

Kap.Vareslag	FAT ¹		«Tollkvote forskriften» ²	«Konserves for- skriften» ³		«Innenlands bear- beiding» ⁴	«Utenlands bear- beiding» ⁵
	Gen. tollned- settel- ser	Indivi- duelle tollned- settelse	Kvote	Indivi- duelle tollned- settelse	Kvote	Indivi- duelle toll- nedset- telse	Indivi- duelle toll- nedset- telse
1 Levende dyr		45	144				
2 Kjøtt og spiselig slakteavfall	23	28	252			9	26
4 Melk og meieriprodukter		32	183				33
5 Produkter av animalsk opprinnelse ikke nevnt eller innbefattet annet sted		11	1				
6 Levende trær og andre planter	13	1					
7 Grønnsaker, røtter og knoller	52	66	66	33		4	2
8 Spiselige frukter og nøtter	14	98	65	206	106		
10 Korn		29	135			17	
11 Mølleprodukter	52	14	24				
12 Oljeholdige frø og frukter	1	136	193				
13 Skjellakk og lignende						2	
15 Animalske og vegetabiliske oljer og fettstoffer	12	84				1	1
16 Produkter av kjøtt, flekk, mv.		5	73				65
17 Sukker og sukkervarer		46	63				
18 Kakao og varer derav							1
19 Produkter av korn, mel, stivelse eller melk		1					9
20 Produkter av grønnsaker, frukter, nøtter og andre plantedeler		1 778	12	246	117	2	22
21 Forskjellige tilberedte næringsmidler		31				1	9
23 Reststoffer og avfall fra næringsmiddelindustrien, tilberedt dyrefôr	36	263	27				
35 Proteiner; modifisert stivelse		1					2
38 Diverse kjemiske produkter	24						
Sum:	227	2 669	1 238	485	223	36	170

¹ Forskrift 18. desember 2000 nr. 1315 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer (opphevet). Fra 1. januar 2006 gjelder forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer.

² Forskrift 20. juni 2003 nr. 907 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer.

³ Forskrift 5. juli 2002 nr. 828 om individuelle tollnedsettelse og fordeling av tollkvoter til konservesindustrien.

⁴ Forskrift 20. januar 1999 nr. 27 om bearbeidig av ufortollede landbruksvarer.

⁵ Forskrift 20. juni 2005 nr. 663 om tollnedsettelse for landbruksvarer som gjeninnføres etter bearbeidig i utlandet.

Tabell 2.2 Utnyttelsen av tollkvoter for kvoteåret 2004 og 2005, samt kvotens størrelse

Varenummer	Produkt	Kvote tonn	Impor- tert 2005 ¹ tonn	Kvoteutnyttelse		Auksjonsbeløp ²		Total import ³ 2005 tonn
				2005 pst.	2004 pst.	2005 kroner pr. kg	2004 kroner pr. kg	
01.01.1010/ 9011/9019	Islandshest (stk.)	200	100	50	44	–	–	135
01.06.1910, 02.08.9021	Levende rein og reinsdyrkjøtt	0	0	0	0	–	–	13
kap. 2 og kap. 16 02.02	Kjøtt til messer Storfekjøtt	35	5	15	26	–	–	–
02.03.2110	Svinekjøtt	1 084	1 086	100	99	23,01	14,12	4 704
02.04	Sauerkjøtt	1 381	374	27	37	0,02	3,02	374
02.04.1000/2100/ 2200/3000/4100/ 4200/4300/5000	Saue- og geitekjøtt	600	180	30	50	–	–	180
02.06.4100	Lever av svin	206	123	60	82	0,59	1,78	738
02.07.1200	Hønseskjøtt	250	0	0	0	0,01	0,01	31
02.07.2500	Kalkunkjøtt	221	187	85	3	0,41	0,06	187
02.07.3300	Ender, gjess med mer.	221	55	25	11	0,03	0,02	59
02.08.1000/9099	Annet vilt (bearb.kv)	221	65	30	33	1,34	0,01	66
02.08.1000/ 9030/9099	Annet vilt	10	4	39	40	–	–	246
02.08.9030	Skogsfugl/ryper	250	218	87	84	3,00	2,28	271
02.08.9043	Elg (bearb.kv)	10	4	39	15	–	–	24
02.08.9043/44/45	Elgkjøtt	80	54	68	61	–	–	70
02.08.9046	Hjort (bearb.kv)	60	60	99	92	10,40	17,60	118
02.08.9046/47/48	Hjortekjøtt	10	4	35	70	–	–	4
02.10.1100	Skinke av svin	20	20	100	100	27,15	2,01	28
04.05.1000	Smør	200	162	81	92	25,53	2,11	189
ex. 04.06	Ost EU	575	365	63	58	0,01	0,01	371
Ex. 04.06	Ost EFTA	4 000	3957	99	99	–	–	7 397
04.07.0011/0019	Hønseegg EU	60	25	42	38	–	–	26
04.07.0019	Hønseegg WTO	290	259	89	38	0,03	0,05	742
04.09.0000	Honning	1 295	323	25	0	0,01	0,01	582
05.11.9911/9921	Blodpulver	192	192	100	100	6,12	10,10	284
07.04.9013/9020	Hvitkål	300	289	96	9	0,01	0,01	293
07.04.9040	Rødkål	134	48	36	0	0,01	0,01	771
07.05.1111/1121	Issalat	134	5	4	0	0,01	0,01	41
07.12.9011	Tørkede poteter	600	211	90	82	–	–	4 331
08.08.1011	Epler WTO	300	162	54	47	0,04	0,61	162
08.08.1011	Epler EU	8 000	7 692	96	94	0,75	0,75	24 012
08.08.2021	Pærer	2 000	1 422	71	68	0,29	0,02	12 613
08.10.1023/1024	Jordbær	250	212	85	80	3,76	3,76	6001
08.11.1001/1009	Jordbær	300	217	72	98	4,27	0,71	1 216
08.11.2001/2005	Bringebær	2 800	2 703	97	95	–	–	2 733
08.11.2001/2006, 20.09.8010/8020	Solbær/-konsentrat	1 025	669	65	82	–	–	794
08.12.1000	Kirsebær	1 400	1 136	81	90	–	–	241
		100	0	0	0	–	–	0

Tabell 2.2 forts.

Varenummer	Produkt	Kvote tonn	Importert 2005 ¹ tonn	Kvoteutnyttelse		Auksjonsbeløp ²		Total import ³ 2005 tonn
				2005 pst.	2004 pst.	2005 kroner pr. kg	2004 kroner pr. kg	
10.01.1000/9000, 10.02.0000, 10.08.9000	Matkorn	131 000	101 679	98	99	0,01	0,01	203 782
10.01.9000, 10.03.0000, 10.04.0000, 10.05.9010, 10.07.0010, 11.03.1310, 17.03.1010/9010, 23.02.1010/2010/ 3000/4000, 23.03.2010, 23.08.9000	Kraftfôrråvarer	225 500	157 506	98	99	0,01	0,01	338 349
12.05.1010/9010	Oljefrø	17 000	2 360	21	98	0,01	0,01	1 161
12.09.2300	Svingelfrø	75	68	91	49	0,01	0,01	468
12.09.2300	Svingelfrø til plen	55	51	93	53	0,77	0,01	468
12.09.2400	Engrappfrø	50	50	100	70	0,01	0,01	197
12.09.2400	Engrappfrø til plen	100	94	94	52	0,79	0,01	197
12.09.2500	Raigrasfrø	700	677	97	78	0,01	0,01	897
12.14.9091	Høy EU	35 000	15 873	45	42	–	–	15 914
12.14.9091	Høy (andre land)	500	0	0	0	–	–	0
16.01.0000	Pølser	200	193	96	93	31,16	22,61	2 313
16.02.3101	Kalkunrull	20	14	71	95	0,56	0,83	14
ex 16.02.4100	Herm. skinke	100	0	0	0	0,01	0,01	0
16.02.4910	Bacon crisp	200	99	50	59	0,01	0,01	105
16.02.4910	Bacon crisp (toll)	50	0	0	0	–	–	105
16.02.5001	Kjøttboller	150	115	77	95	0,48	16,21	134
ex 16.02.5009	Herm. tunge	50	0	0	0	0,01	0,01	52
ex 16.02.5009	Corned beef	55	17	31	65	0,04	0,67	894
20.05.4001/4009	Herm. erter	145	51	35	11	0,03	0,02	1
20.05.5901	Herm. snittebønner	200	0	0	2	0,01	0,01	75
20.05.5901	Herm. brekk- bønner	100	50	50	21	0,01	0,01	–
ex 20.05.9009	Grønnsaksblanding	50	26	52	46	0,02	0,11	596
20.07.9903/9908, 20.08.9901, 20.09.7100/7900	Eplesaft/-kon- sentrat	150	65	43	36	0,01	0,01	–
21.02.3000	Tilberedt bake- pulver	7 170	7 047	98	99	–	–	9 032
23.09.1012	Kattemat	160	0	0	16	–	–	77
		667	136	14	0	0,02	–	11 423

¹ Registrert import innenfor kvoten.² For varer der det ikke er auksjonsbeløp er varen enten ikke fordelt eller fordeles etter søknad. Auksjonsbeløpet er satt opp i gjennomsnittelig pris, kroner pr. kg³ Tallene er hentet fra SSB-statistikken og justert for omregningsfaktorer og landområder.

Kilde: Landbruks- og matdepartementet.

Vedlegg 3**Forslag til nye oppdelinger og nye tollsatser for enkelte landbruksvarer**

Nr	Vareslag	Tollsats 2006	Foreslått tollsats i 2007
<i>Tollsatsene er angitt i kroner pr. kg, unntatt de som er markert med %</i>			
04.06.1000	- fersk (ulagret) ost, herunder mysost og ostemasse	24,68	
	- fersk (ulagret) ost, herunder mysost og ostemasse:		
04.06.1001	-- mysost	--	24,68
04.06.1009	-- annen	--	24,68
	- salat:		
	-- hodesalat:		
	--- issalat:		
07.05.1111	---- i tiden 1.mars – 31.mai	16,31	
	---- i tiden 1.mars – 31.mai		
07.05.1112	---- hel	--	16,31
07.05.1119	---- ellers	--	16,31
07.05.1121	---- i tiden 1.juni – 30.november	10,95	
	---- i tiden 1.juni – 30.november:		
07.05.1122	---- hel	--	10,95
07.05.1129	---- ellers	--	10,95
	--- annen:		
07.05.1140	---- i tiden 1.mars – 31.mai	166%	
	---- i tiden 1.mars – 31.mai:		
07.05.1141	---- hel	--	166%
07.05.1149	---- ellers	--	166%
07.05.1150	---- i tiden 1.juni – 30.september	74%	
	---- i tiden 1.juni – 30.september:		
07.05.1151	---- hel	--	74%
07.05.1159	---- ellers	--	74%
07.05.1160	---- i tiden 1.oktober – 30.november	165%	
	---- i tiden 1.oktober – 30.november:		
07.05.1161	---- hel	--	165%
07.05.1169	---- ellers	--	165%
	-- annen:		
07.05.1910	--- i tiden 1.april – 30.november	17,40	
	--- i tiden 1.april – 30.november:		
07.05.1911	--- hel	--	17,40
07.05.1919	--- ellers	--	17,40
07.05.1990	--- i tiden 1.desember – 31.mars.	10,95	
	--- i tiden 1.desember – 31.mars:		
07.05.1991	--- hel	--	10,95
07.05.1999	--- ellers	--	10,95

Nr	Vareslag	Tollsats 2006	Foreslått tollsats i 2007
07.13.1000	- erter (Pisum sativum)	0 (fri)	
	- erter (Pisum sativum):		
07.13.1001	-- til dyrefôr	--	2,51
07.13.1009	-- ellers	--	0 (fri)
12.13.000	Halm og agner av korn, ubearbeidd, også hakket, malt, presset eller i form av pelletter	0,52	
12.13.	Halm og agner av korn, ubearbeidd, også hakket, malt, presset eller i form av pelletter.		
12.13.0001	- hel halm, også presset	--	0,52
12.13.0009	- ellers	--	0,52
12.14.9010	- Kålrot	1,59	
	- Kålrot:		
12.14.9011	-- hel	--	1,59
12.14.9019	-- ellers	--	288%
	- erter (Pisum sativum):		
20.05.4001	-- av tørkede	0,20	
	-- av tørkede:		
20.05.4002	--- til dyrefôr	--	11,77
20.05.4003	--- ellers	--	0,20
23.09	Tilberedte produkter av det slag som brukes til dyrefôr		
	- ellers:		
	-- annen:		
	--- ellers:		
23.09.9090	---- til andre dyr	3,57	
	---- til andre dyr:		
23.09.9091	----- med innhold av melk og/eller naturlige melkebestanddeler	--	156%
23.09.9099	----- ellers	--	3,57
